

KENDE SÁNDOR

LUSTA EMMI ÉS A SZERELEM

Kende Sándor

LUSTA EMMI
ÉS A SZERELEM

MÓRA FERENC KÖNYVKIADÓ

BENKŐ SÁNDOR
rajzaival

© Kende Sándor, 1983
HU ISSN 0321-3222 ISBN 963 11 3589 S
Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest
Felelős kiadó: Sziládi János igazgató
Szikra Lapnyomda (63-1094), Budapest, 19B3
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató
Felelős szerkesztő: Majtényi Zoltán
Műszaki vezető: Haás Pál
Képszerkesztő: Szecskó Tamás
Műszaki szerkesztő: Rucsek Andrea
72 000 példány. Terjedelem: 13,52 (A/5) IV. IF 4924

1. INDUL A VONAT KAPOSVÁRRA! – ÉS HOVÁ LETT A GITÁR?

– Lányok! Kislányok!

Nem is először, talán már harmadszor kiáltja valaki utánuk. Brigitta azonban nagyon jól tudja, hogy nem okos dolog minden szóra hátrafordulni: könnyű tisztába jönni az olyan lányokkal, akik folyton pörgölődnek – Emminek meg amúgy se szokása odafigyelni, szőke tincseiből a homlokába hull két-három ujjnyi most is, alsó ajka szélét a felsőre csücsörítve fűjdogál fölfelé, hogy a haja kiröpüljön a szeméből, de hiába, a szél újra visszatereli, éppen elég elfoglaltsággal jár ez a manőver, nem ér rá arra, hogy mások bajával törődjék. Különben is, pontosan a vasútállomás az a hely, ahol érdemes nézelődni! No hiszen, ha vonatra szállás előtt jönne rá valakire a kíváncsiság, hogy minden kiáltásra a fejét kapkodja!

Még ha csak magukra kellene vigyázniuk! De hat előszűr is itt ugrál előttük ez a nyughatatlan közveszedelem, a Ficere névre hallgató (illetve arra se hallgató) átok, szegény Brigi életének megkeserítője, aki nővéri hatalmával se tudta elérni, hogy a végzetet percenként megkísértő, drágalátos öcskös nélkül vág hassanak neki az útnak. Óriási rejtély például, hogy kivel fog apu otthon egy hétig veszekedni, a szeretett kis gazember távollétében? Szó, ami szó: rászolgál ó a szidásra a nap bármely percében, valami disznóság mindig akad a számláján, erre látatlanban is mérget lehet venni, okot ő félóránként nyújt arra, hogy kitepjék a fülét, s naponta legalább egyszer készlet mindenkit őrzöngésre. Egyébként igazán jópofa vakarcs, az iskola környékén már előre reszketnek tőle, mert nem tudják, hogy a haja ugyan mindig égnek áll, de ez csak megtévesztő külsőség, hiszen elég, ha ránevet valaki, s ő máris visszanevet! Nem is lehet rá szívből haragudni, akkor sem, amikor pedig valóban megérdemelne léhább két jól irányzott fülest. Ez azonban a lehető legritkábban következik be: sikerül ugyanis idejében elhajolnia mindig, s utána olyan szélesen vigyorog az ember szende, mintha egy messzi csillagot kapott volna el a lepkehálójával.

Csakhogy ez nem minden. Mert, ha ő jön (s ez ugye most már világos, hogy nem lehetett otthon hagyni!), akkor bizony itt van vele a kutyája is... Kutyá?! Ha még egy ilyen korcs is kutyának nevezhető! Pórázon, igaz, és fékezhetetlenül, mint a gazdája. Nem ugatás ez, csak holmi nyamvadt, csaholó nyüsztetés. Mintha megkergült volna ebben a vasúti forgalomban, pedig akkora csak, hogy a hasával a fekete sódert surrogatja. Ilyen vacak kis görcs lábakkal, hogy a fenébe ugrik akkorát, mintha a gyalázatos kölyök rángatná a szíjjal a magasba?! Kisebb a lába, mint egy hüvelykujj, a feje azonban már majdnem akkora, mint egy állatforma-valóságé, a füleiből viszont kétszer két liffentyű is kitelne. És hosszú a törzse, mint egy hajdani kályhacső.

Ki tehet arról, hogy ez a jámbor Ficere épp egy ilyen törpeszuper tacsót kötött magához, még télen, amikor más kutya szívesen csatlakozik a hívó szóra? S ha azóta nem tágitott hát most is a gazdájával kell tartania. Különösen akkor, ha meggondoljuk, hogy néhány hónapos hovatarozásnak ideje alatt többször is bebizonyította, mennyire hasznos lehet a váratlan bajok elhárításakor – nyilvánvaló, hogy egy ilyen szokatlan vállalkozás előre nem is sejthető kalandjai közben kétszeresen lehet számítani sorsdöntő közbelépéseire...

Ha ilyen, hát ilyen!

Csőkutya!

Mintha nyomorék volna. De a lelke! Meg az esze! A leleménye! Ficere úr tudja jól, hogy miért vonszolja magával!

Igen ám, de még ezzel sincs vége. Szóval ők ketten, Mikola Emília és Falus Brigitta, továbbá a félelmetes Ficere a csőkuttyával – és egy vászontokba bújtatott, igazi gitár (mi az, hogy igazi? – elektromos!), ráadásul egy ugyanannyira valóságos nagydob, minden ütőszerszámmal együtt...

És a csomagjaik!

És természetesen az, hogy Emmire bízható a legkevesebb terhelés ezúttal is, mert valamiképp úgy alakul mindig, hogy ő nem bírja; még el se indultak, de már fáradt. Tudják róla, mindenki tudja, az is, aki nincs itt. Ezért aztán gitár, nagydob, ütő, sportszatyor, kabát, esernyő, válltáska, kólásüveg, csőkutya pórása kézből kézbe, egymás nyakába; hol ez csúszik ki, hol az pottyan a földre, hol a vakarcs pórázán bukik valamelyikük keresztül, hol a dob dördül váratlanul valamiért, lökdösődés, integetés, mindenki hadonászik, kapaszkodnak, belekiabálnak az arcukba – melyik a gyors Kaposvárra? – nem az a végállomás, nem úgy kell kérdezni; – mássz már föl! –, amikor az a hang most már szemből támad rájuk. Az a hang, amelyre nem akartak megfordulni. Amelyre nem is lehetett megállni, csak lökdösődni tovább, egymás kezébe nyomni a cuccot, nyújtózni, kutyát rángatni, öcsköst fegyelmezni s a sínek közé lépni, Emminek kibicsaklik mindjárt a bokája, kidől a sportszatyor, elszakadt a vállszíja, Brigi hajol le érte, Ficere kapja ki a kezéből a kólásüveget, a csőkutya elszabadul, és nekiugrik egy óriási fehérnek. Az akkora, mint egy hízott borjú, de csak áll, túri a vacak rokon alkalmi harciasságát, csupa vastag gyapjú, mint egy mázsás subaszőnyeg, a szeme se látszik ki, s a gazdája fogja a nyakörvet.

– Lányok! Kislányok!

A vasúti kocsi lépcsőjére nem rakhatják a csomagjaikat, félre kell húzódniuk a tolakodók elöl.

– Álljatok meg egy percre! – torlaszolja el az útjukat egy idősebb bácsi, zöld vadászkalap a fején, a nyakában meg valami harci síp lóg egy bojtos zsinór végén. Gyerekek! Várjatok!

A hatalmas fehér állat fenyegető lassúsággal, meggondoltan letelepszik a lábuk elé, keresztbe; nem lehet és nem is tanácsos megmozdulni.

– Ne féljete, nem bánt ez titeket.

– Minket?! – kap Emmike ijedten a barátnője karjáért.

– Nem, ha mondom! – fogja marokra a mellén a síp bojtjait a zöld kalapos. – Látom én jól, kikkel van dolgom!

Brigi továbblépne, de Emmi nem engedi.

Miért? Mi nem csináltunk semmi rosszat!

– Rosszat? Ejnye! Akiket egy ilyen aranyos csutak ennyire szeret, azok nem is lehetnek rosszak!

Ficere villámgyorsan ölbe kapja a kutyáját; egyszerre olyan bátor, hogy a nyelvét is kiölténé a nővérére. Büszkeségében tán meg is nőtt hirtelen.

– Megmondtam, hogy el kell hoznunk! – ugrik egyet. – Ugye? Most aztán jó, hogy itt van!

– No, éppen azért. Meg akarlak kérni.

– Minket???

Ha egyszer oda utaztok.

– Kaposvárra.

– Hallottam. Hogy őhozzá... Valami indiánhoz. Imént emlegettétek.

Erre mégiscsak le kell tenniük a csomagjaikat. Szinte kihullik a kezükből. Csak állnak mereven, mintha megbénultak volna.

– A bácsi ismeri?! – kap Emmi a homlokához, hogy egyszerre hessentse el a szemébe lógó szőke kunkorokat mind. – Indiánt?!

– Róla beszéltelek?

– Hogy várni fog!

– Biztos?

– Ő a vezér!

Briginek közbe kell szólnia:

– És Rozoga! Megírta!

– Neked?

Ezen aztán nem kaphatnak össze, részint mert barátnők, másrészt pedig úgyis lesz még alkalmuk arra, hogy eldöntsék, melyikük fontosabb. És hát Ficere is itt van, mégpedig azért, hogy kimondja valaki az igazságot:

– Legalább hárman lesznek! Mert a Zsiráf is!...

– És ezt mind nekik viszitek?

– Gitár meg nagydob! Egy egész zenekar; tetszik látni!

– Akkor ezt a levelet még elbírájátok; legalább nem kell postán küldenem, alaposan elkéstem már vele amúgy is. Értitek?

– Indiánnak?

– Ha ő az.

– Más Indián nincs!

– Én is úgy gondolom.

– Elvihetjük – sóhajtja Brigi, egyáltalán nem szolgálatkészen, inkább csak azért, mert idegesíti ez a téblábolás itt, föl kellene már szállniuk, mielőtt rájuk szólna a kalauz.

Emmit azonban nem a levél izgatja, nem is a késelem oka. Lehetne abban bármi; ennyire a legtitkosabb üzenet se villanyozta volna föl, talán még egy igazán cikis, divatlapból kivágott fürdőruhamodell sem. Hanem csakis az, hogy... hogy jaj, hogyan lehetséges ez?! Hát valóban ismeri ez a zsinóros és kalapos ember?! Őt!

Ennyire fontos srác az Indián?! Ilyen híres?! Még itt, Pécsen is tudják, hogy ki ő! Ha egy ilyen komoly valaki is számon tartja, aki idegen, és mégis: akkor... akkor ő voltaképpen büszke lehet arra, hogy ő is ismeri!

Nem, nem erről van szó. Mert nem is az, hogy ismeri, ez így nem egyenes. Hanem éppen hogy mindenki ismeri. Vagyis mindenki, de igazán mégiscsak ő; és az igenis más!... Nagyon furcsa ez így; biztos, hogy teljesen érthetetlen, de egyelőre nem lehet másképpen. Meleg jóérzés önti el, öntelten nyalogatni kezdi a szája szélét, és szeretné azt mondani, odafordulni szófogadó és szorgalmas barátnőjéhez, fölpockolni az orrát, és sokáig nevelni.

„Látjátok!... Fölfogtátok már?...”

De nem tud megszólalni. Nem érti, miért ilyen gyöngé. Pedig ez igazán frankó...

Nem is hallja pontosan, mi az, amit a fehér kutyás kér tőlük. Majd Brigi – neki kell megjegyeznie az ilyesmit: az arcára van írva, hogy milyen készséges.

Egy levélboríték, ennyi az egész. Kék színű, hivatalos.

És persze egy kutyáról van szó benne.

– Múlt héten vették meg tőlem a kaposváriak – mosolyog a bácsi. – Nem ekkora, mint az enyém, de fajtiszta. Ez a törzskönyve, ami igazolja... Az az Indián nevezetű már tudni fogja, kinek kell odaadnia.

– A barátja?

– Ti is könnyen megismeritek, aranyoskáim. Arról, hogy olyan a haja, mintha szurokkal ragasztaná le minden áldott reggel. Annyira sima, nem lehet összetéveszteni. Odaadjátok és kész... Az övé. Ha a barátotok vár, akkor az a sima hajú is vele lesz.

Vannak azonban ketten is, akiket egyelőre nem a küldemény érdekel, nem is a barátság, hanem az a rendkívüli, fehér tömeg az útjukban. Az egyik a vinnyogó hangokat hallató, cső alakú élőlény, mindenféle hempergő mutatványokkal igyekeztén magára terelni a tekintélyes rokon figyelmét. A másik természetesen a gazdája, de hiába, mert nincs akkora hatalma, hogy visszatartsa a vakarcsot, s ketten együtt se képesek kikököteni amazt a békés lihegés nyugalmi állapotából. Legföljebb ennyire futja hát:

– Ez milyen kutya?

– Komondor, fiam.

– Ritka?

– Mert fehér.

– Sok pénzt ér – véli Emmi és vonogatja a vállát, unja a huzavonát biztosan; jobb szeretné, ha indulna már a vonat.

De Briginek például nem ez a véleménye.

– Nem az a fontos! – fintorít egyet. – Pénzt nem is lehet adni érte!

– Ha két lábra áll, magasabb nálatok! – hunyorog sokat sejtetően a gazdája. – Megpróbáljuk?

– Ne!

– Jaj!

– Meghízott! – nevet föl Ficere, tehetetlenségében elég illetlenül.

– A fele gyapjú – magyarázza a kalapos bácsi, és ahogy megvakarná a hálás állat füle tövét, barna, nagy keze valósággal eltűnik a rengetegben. – Ez a sok kóc. Meg a göndörségtől látszik akkorának. De nem szabad megnyírni.

Bele kell nyugodniuk, úgy a legegyszerűbb:

– Ez ilyen!

– Neki ez van a törzskönyvében.

Ficere a borítékért nyúlkál.

– Az is ilyen kicsi?

– Micsoda?

– Nagy kutyának is csak ekkora?

Jól van, jól; akármekkora azért inkább a lányok vigyék.

Tehát Emmi. Mikola Emília I. o. gimn. tan.

– Nem veszíted el?

Brigi sápadtan nyugtázza:

– Ó? Soha!

Nem bizony. A vonaton majd lesz ideje arra, hogy elgondolkozzék, milyen jó is, ha vihet az ember valamit...

Annak, aki ilyen híres... Csak úgy kiejti a nevét, véletlenül, mondjuk épp a vasútállomás peronján, gyanútlanul szóba elegyedik a barátnőjével – és valaki meghallja, és az is tudja, hogy ki ő. Hogy Indián nincs más, üzeni lehet neki bátran, nem téveszthető össze; amit küldenek neki...

...Végre!

Brigi, ha ideges, azonnal veritékcsöppek ülnek ki a homlokára. Néha az iskolában is előfordul, hogy rosszul lesz, olyankor kimegy, a folyosón orvosságot vesz be, és egy perc múlva visszasétál, mintha mi sem történt volna. Tudja róla mindenki, tehát nem kérdezősködnek, nem faggatja senki, hogy mi baja, hanem ártatlan képek merednek a levegőbe, s úgy tesznek, akárha észre se vették volna. Állítólag ezzel tesznek neki jót, tehát így a leghelyesebb. Emmi csak azt nem érti – bár őszintén és nagyon szereti a barátnőjét –, minek köszönhető, hogy annyira vigyáznak rá, s ha netán elkésik reggel, még akkor se kérdezik tőle az okát. Emmi szerint nem beteg, csak ez már kisgyerek kora óta így van, muszáj azt a sárga bogyót lenyelnie, s ha otthon jön rá, le is fekszik egy-két pillanatra.

Szerencsére itt és most, igazán nincs erre lehetőség. Meg aztán végül valóban neki volt igaza: ha még egy percig csodálkoznak, nem jut már ülőhely, és ácsoroghatnak a bűdös mosdó előtt egészen Kaposvárig! Kapkodhatnak így is éppen eléggé, egymást préselik be a szűk fülkeajtón, amelyet igazán nem arra terveztek, hogy egy nagydobbal – keresztbe fordulva! – meg egy hivatásosra méretezett igazi gitárt a fejük fölé emelve, egyszerre törjenek be mindannyian. Hiszen önmagukkal még csak elbánnának valahogyan, de ez a vicsorgó törpesztár a pórázon úgy tekereg, úgy ugrál körülöttük (nyilván az utazás ismeretlen izgalmainak örül annyira!), hogy a bőrszív a rettenetes viháncolás közben állandóan a lábuk köré csavarodik. Ennek következtében igazán úgy esnek be, szinte egymásra hemperednek az üres üléseken. Ezer szerencse, hogy féltett poggyászuknak nem szakadt föl a hasa – csak éppen megpendült a g-húr.

Ettől a hangtól riadt föl a néni a sarokban, pedig már jó előre magára húzta a függönyt. Ezzel az óvintézkedésnél azonban csak magát a látványt, ezt az illetlen rohamul takarta el a szeme elől; a váratlanul éles hangra, a mély és fönséges g-re bizony előmerészkedett rejtkehelye mögül.

– Jézusom! – nyögi, és igyekszik még beljebb húzódni a sarok felé. – Ezt is magukkal hozzák?!

Kapkod szegény, zihál, rémületében alig kap levegőt.

Csakhogy egyelőre senki sem ér rá arra, hogy a néniére lényen tekintettel; se Emminek, se Briginek nem. Jutna eszébe, hogy bocsánatot kérjen, alighanem az se, hogy köszönjön valamelyikük.

Hiszen nemcsak az a gond, hogy miképpen fér el odafönt a csomagtartóban mindaz, amit nem hagyhatnak a földön, s a szabad ülőhelyeket se foglalhatják el velük. A szertartás legfőljebb úgy

oldható meg, ha Ficere fölmászik, neki emelik kézhez a szentséges súlyokat, s ő tornássza tovább a magasba egyenként. Mindehhez hozzászámítandó, hogy Emmike ilyen esetekben igen nagyvonalú nyugalommal képes elfordulni s az alkalmi munka helyeit az ablakon át a messzeségbe révedezni.

És ráadásul itt van még a legfőbb bökkenő, hogy ugyanis a tekergő, korcs vadállatot vajon hová kössék. Hiszen minél inkább nyilvánvaló, hogy vonaton nem vehető le a szájkosár egy ilyen földszintes jószágról sem, annál szemtelenebbül acsarog a szokatlan vacakkal a pofáján. Pedig meg kell kötniük, harcképtelenné kell tenniük mielőbb, mert annak a bizonyos levélborítéknak a tartalma ugyancsak csiklandozza már a bőrüket, Ficerének is viszket a hasa a kíváncsiságtól, sőt még Brigivel is megesik a legritkább csoda: elfeledkezik az orvosságáról, és kikapja a levelet Emmi kezéből.

– Mi lesz?! – kiált közben az öccsére. – Ott maradsz?!

– Ha akarjátok!

– Végezz már, vagy kidoblak!

Csúnya, igazságtalan eljárás, igaz; ezúttal éppen nem a kölyök érdemelné a bántást. De hát az is a világ rendjéhez tartozik, hogy valakinek mindig szorulnia kell, és akkor ő az, aki mindenért kikap, így a legkönnyebb. Megszokható, nem fáj.

Mert képtelenség másképpen: ehhez a művelethez le kell ülni körbe vagy egymással szembe, s nagy hallgatással mélyen a papír fölé hajolni. Ennyi tisztelet minden levélnek jár, kiváltképp ekkora izgalom után.

Végre!

Brigi ugyan még megtorpan egy pillanatra.

– Hátha titok! – sóhajtja, de a barátnője nagyon szigorúan néz rá.

– Akkor leragasztották volna! – sziszegi Emmi.

– Lehet... Igazad van.

– Jó. Nézzük hát.

Papírlap kerül elő, rajta nyomtatott szöveg.

– Nem is levél!

– Mutasd!

Négyrét hajtva. Valami oklevélforma, de nem az. Fekete nagybetűk.

– Ez az! – csapkod Ficere, és a csoda tudja, miért vihog olyan hangosan, hiszen a betűkhöz annyit ért, mint hal a légyfogáshoz. – Ti se tudtok olvasni! – kiabál végtelenül boldogan.

– Ne sivíts, nem nyúznak!

– Húztad volna a szájkosarat az ő fejére – biggyeszt Emmi, s kiábrándultan forgatja a nyomtatott papírlapot. – Ez semmi.

– De ez az!

– Mi?! Micsoda?!

– Mert nem tudsz olvasni!

– Törzskönyv! – szökken föl a csutaknyi srác, s közben egyszerre két tenyérrel csap a nagylány térdére, amiért viszont valóban kijár egy gyors pofon, teljesen hiába, mert csak azért is kiabál: – Ezt se tudjátok! Gyérek vagytok!

Pedig tudják a lányok, jól látják, nincs ezen semmi olyasmi, amit ne lehetne tudni. Csak éppen nem érthető.

A sok cím meg ugyanannyi rövidítés zárójelben. Minden szó jelent valamit, külön-külön mindegyik értelmes. Csak így együtt... furcsa.

Furcsa, hm. Miért lenne furcsa? Lassabban kell olvasni.

– Hallgass!

Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete

(MEOE)

mint

a Fédération Cynologique Internationale

(FCI)

tagja
Magyar Eb Törzskönyv
(MET)
Származási lap
MET. WT. 307.1.

- Olvasod?
- Hallgass!
- Addig lóbálsz az agyad, míg lecsavarodik a nyakadról!

Brigi nem bírja elviselni, ha nem ért meg valamit. Mutatóujjának körme hegyével percek óta piszkálja a papírt, ott, ahol az a nagy F betűs szó kezdődik: *Fédéra*... Meg a másiknál: *Inter*...

Emminek viszont a középső nem tetszik:

- *Cynolo*... Ki se lehet mondani!
- Mutasd!
- Te se tudod!
- Azért van rövidítve; süsd meg! FCI! Annak tagja.
- A MEOE?
- A magyart is rövidítik. Itt van: MET!
- Magyar Eb Törzskönyv.
- Nem látod?
- MET!

Ezt aztán igazán nem viselheti el Ficere szó nélkül ennyire ő is ért a dolgokhoz.

– NB I! – kiáltja, majd ártatlanul forgatni kezdi fejét jobbról balfelé és vissza, miközben sűrűn pislog az ég felé.

- Mit akarsz?!
- Ti mondtátok! Mindig kiabáltok velem, pedig ti mondtátok.
- Mit mondtunk mi?!
- Hogy... hogy MET...
- MET! Na és?!
- Nem. Ha MET, akkor éppúgy ENBE... Az is lehet.
- Jó – hunyja le Brigi a szemét. – Hagyd. Világos.
- Mondtam!

Mindegy. A vita nem old meg semmit, lényegtelen. Mert mi értelme van ennek az egész micsodának? Rövidítve vagy egészen kiírva... Mi ez? Minek egy kutyanak ilyen? A Ficere csőbének például semmije sincsen, csak nyakörve (de az is kizárólag az utazás tiszteletére, vagyis megbecsülésképpen), mégis megteszi, amiért a világon van ebben bátran reménykedhetünk... Milyen lehet egy kutya ha ekkora nyomtatott nanír is jár neki?! Néov lába van: két füle bizonyára... És ha ezt a borítékot meg... ablakon, akkor... akkor

mi baja történne szegény

Tehát nem érhető. A legfontosabb viszont az, hogy valami mégis megnyugtatja Emmi. Jól meggondolta, mielőtt kimondja:

– Majd megmagyarázza...

– Ki?

Micsoda kérdés! Mekkora egetverő sértés már egymagában ez is! Hát ki más magyarázhatná meg?!

– Indián! – jelenti ki Emmi magától értetődő, széles nyugalommal, s most már a legfőbb ideje, hogy végre kényelmesen elhelyezkedjék, puhán, jó süppedősen, a támlához hajtott fejjel. – Nem hiszed?

Brigi közben szép lassan szárítgatja homlokáról a gyöngyöket.

– Ő tudja? – kérdezi ártatlanul.

– Különbözik nem neki küldenék!

Ebben talán rejlik is némi logikus igazság, s Brigi csupán a rend és pontosság tisztelete végett kénytelen megjegyezni:

– Amikor nem is neki visszük, hanem annak a sima fejűnek.

– Meglátjuk.

Megnyugszanak hát. Talán egy fél percig is kitart a csönd. A néni már-már meg is tudna szólalni, alighanem elmúlt az ijedtsége. Szemüvege nincsen. Pislog, de ez nem lehet a félelem jele. Netán éppen azért teszi, hogy észrevegyék.

Kék. Igazán, milyen érdekes, hogy teljesen kék! Amikor berontottak a fürdőbe, föl se tűnt. Pedig ilyet még nem is láttak. Hogy mindene kék! Világoskék. Búzakék. A ruhája. A gombok. A kendő a vállán. A cipője. Jé, a táskája is a csomagtartóban! Jaj, mennyire szép! Nagyon- nagyon. A szeme. Még az ősz haja is kék. És nemcsak ő maga, hanem körülötte is minden. A levegő ott a sarokban. Minden-minden kék...

Ő nem mosolyog. Csak Brigi. És Emmi úgy érzi, meg kellene mutatniuk a gitárt.

Ami nem is olyan egyszerű föladat. Bajlódik is vele elég sokáig, mulatságosan tehetetlenkedik (még Indián is kinevelné, ha látná!), míg sikerül végre a nyakába akasztania. Briginek csöppet sincs szándékában a csúfolódás, csupán annyit kénytelen kinyilvánítani, ártatlanul:

– Úgy akarsz belebújni, mintha pulóver volna!

Hanem Ficere úr az, akit ez az ügyetlenkedés igazából fölháborít.

– Nem pisisek kezébe való!

De már el is hajol, mert várható, hogy a nővére belemarkol az üstökébe. Az ajtó felé hátrál, s ölébe kapja a kutyáját, az ő védelmében felesel tovább:

– Először is: fordítva vetted föl!

– Mi közöd hozzá?!

– Másodszor: a vezér nem balkezes! Tudhatnád!

Nocsak. Nem is olyan buta ez a kölyök! – eszmél Brigitta, s ő is kimondja, amire gondol:

– És nem is ő fog vele!

Barátnőjének azonban semmi kedve ahhoz, hogy vitatkozzék. Hiszen rég eldöntött kérdés. Hogy ugyanis valóban nem volna jó, ha Indián gitározna majd. Hogyisne! Neki az a dolga, hogy táncoljon vele. Csak éppen izgi dolog elképzelni, hogyan áll a kezében.

Mert igaz, azért csinálták ezt az elektromos citernyákat, hogy amúgy együttesen legyen a fiúké, és igen, az a tisztesség, ha mindegyiküknek örömet akartak szerezni azzal a rengeteg munkával (amire eredetileg nem is számítottak) – de mégis, azért vezér, aki vezér, hogy őneki adják át... Meg

aztán, hogy Brigi se reménykedjék, éppen ő nem! Ne higgye, hogy a Rozogáé lesz ez! Akkor ki intézi a villanyáramot meg az erősítőket?! És a dekorációt?

Könnyű tehát visszavágni Briginek:

- És ő se!
- Akkor ki?!

Azt azonban már nem mondja ki Emmi, amire gondol. Mert épp csak eszébe jutott; lehet, hogy tiszta bolondság, de mégis. Hogy akkor talán az a sima, akié a MET lesz. Különb. lehetséges, hogy tud is énekelni...

Meg hát azért se mondhatja ki, amire gondol, mert a kék néni közójük hajolt, és jelzi már, hogy mindjárt meg is szólal.

- Veszekedni fognak? – ingatja a fejét, és kék szeme teli jótanáccsal, aggodalmas féltéssel.
- Á...
- Á...
- Ne veszekedjenek.
- Á...

És közben a gitár visszakerül a csomagtartóba, a sportszatyor mellé, a magasba. És a néni is föláll, kéken, szinte észrevétlenül. Ő is rendezgeti kicsit a csomagjait. Érdekes, két kosár is terpeszkedik odafönt, az egyiket arrább vonja, majd megcseréli őket, olyan csöndben, nem is figyelik, miért teszi, s hogy közben a szent gitár tokjára is ráöprül valami kendő vagy gurigára göngyölt más akárm; mindegy, mosolyogniuk kell, mihelyt a néni visszanéz rájuk.

- Jaj de jó, hogy letették! – cirógat végig Emmi arcán tiszta megkönnyebbüléssel.
- A citernyákokat?
- Már félttem, hogy Istenem, az én unokám is, ha előveszi, mi már menekülhetünk hazulról!
- Az is elektromos? – merészkedik elő a tökmag Ficere nagy kíváncsian.
- Én azt nem tudom, drága fiam. Csak megbolondulok tőle! Rémes! Egyszerűen kibírhatatlan!

Mint a mennydörgés meg a jégeső meg minden együtt! Mint a tűz!

- Á, ez nem olyan, csöppet sem érdemes félni.
- Ismerem én. Mindegyikkel szörnyű lármát csinálnak!
- Ezzel nem. Ez elektromos... Leveszem; meg tetszik nézni?
- Ne! – tiltakozik a néni, és elsötétül a kék a szemében. – Ne!
- Amikor csak úgy szól, ha villany éri... Ennyit meg lehet érteni!
- Állítsd le magad! – lép közbe a nővére. – Ne domboríts; mindenki elhiszi, hogy te vagy a legokosabb!

– Azért csak hagyják. Jobb az ott fönt.

Ficere úgy véli, okosabb, ha máshoz fordul. Hiszen ott az ölében a csutak, jól elhelyezkedett a gazdi melegében, s legalább hálás is, ha szól hozzá az ember, és pillanatok alatt fölfogja az ilyen nyilvánvaló igazságot.

– Aztán meg vonaton tilos. Mindenféle zene!

A kutyának szólt a magyarázat, igaz, a korcsnak, de a néninek is tetszik. Hű, de mennyire!

– Te ezt is tudod? – ámuldozik szegény, s ezúttal nem kell Ficerének elhajolnia; érezhető előre, hogy a kéz, mely megemelkedett, nem pofon céljából indul feléje.

A legfőbb ideje tehát, hogy bevallják végre a kék néninek, mi az igazság ezzel a gitárral. Ez azonban már valóban nem az ő dolga, azért van itt a nővére meg az a másik lustaság; tépkedjék magukat egy kissé! Döntsék el egymás közt, melyikük fog bele. Ha olyan jól megférnek együtt, itt is, otthon is, az iskolában is!

Pedig minden csökött eszű tisztán láthatja, hogy az egyik éppen ellenkezője a másiknak. Ami egymagában nem jelentene semmi bajt, csak éppen ez sem felel meg egészen a valóságnak. Mert az ugyan tény, hogy egyformán csendes természetűek, Brigi azonban soha nem hunyja le a szemét, akkor sem, ha hallgat. Az iskolapadból is mindig fölfelé néz, mindig előre. Nem mutatja, hogy izgul, de a szeme szünet nélkül ugrál, mintha folyton várna valamire. És mindig van valami külön mondanivalója. Mindenről. Nem túl beszédes, de azért ő fejez be mindent. Mikor már

valamennyien abba hagyták: ő még odalök két szót, erre bárki biztosan számíthat. Mégse haragszik rá senki. Furcsa, furcsa, de teheti, hisz legtöbbször Emmi is ráhagyja: erőlködjék, csinálja csak.

Most is –, ha egyszer annyira lelkes, hát magyarázza meg ő a néninek! Mennyivel jobb ez így: kényelmesen elterpeszkedni, a puha bőrülésen csaknem elfekhet, mini otthon, apja óriási foteljában.

– Mert télen nálunk voltak, tetszik tudni – mesél Brigi szép értelmesen. – Mind a hárman. Indián, Rozoga, Zsiráf; így hívják őket, mert olyanok. De már régen. És minden nyáron, a Balatonon. A barátnőm ott nyaral velük, meg az apukája is. Helyesebben ők is ott laknak. Vagyis a srácok. És télen eljöttek Pécsre. Illetve az ő iskolájuk a mi iskolánkhoz.

Néhány mélyebb szusszanás kedvéért szünetet kell tartania.

– És ha már eljöttek, valamivel meg akartuk őket ajándékozni! – folytatja, mihelyt képes rá. – Ez világos, nem? Hogy így kell, ugye? A mi iskolánk az ő iskolájukat.

– Az én ötletem volt! – szól közbe Emmi csöppet sem gorombán, sőt; unalmában fújdogálja is megint azokat a rakoncátlan tincseket a homlokából az ég felé, bizony nem is leplezve, hogy mennyire unja a beszámolót.

Ha Brigi tiltakozása föl nem rázná.

– Nem is te csináltad!

– Én nem mondtam, hogy egyedül! Fújd föl! De nekem jutott eszembe, hogy nem mehetnek üres kézzel haza!

Ficeréé az igazság újra.

– Hihi! – sívítja. – Mégis úgy mentek!

Puff. Pofon. Végre egy telitalálat.

– Mert tippjeid mindig vannak – zihál Brigi. – Aztán másnak kell megcsinálnia.

Ez azonban már nem igaz. Így semmiképpen nem. Ha már belekaptak, pontosan kellene elmondaniuk, mi történt valójában karácsony előtt. Az igazi barátság, ugye, nem szakadhat meg attól, hogy vége a nyári vakációnak! Emmi a nyár elmúltával hazautazott apukájával Pécsre, a fiúk pedig Kaposvárra kerültek az építőipari szakközépbe s, ha a két város között háromszor akkora volna a távolság, Indiánék akkor is kitaláltak volna valami ügyeset, hogy meglátogassák Emmiüket. Létesítsenek a két iskola között olyan kapcsolatot, ami lehetőséget kínál az ilyen találkozások rendszeresítésére. Testvériskolák! Emmi titokban, a szíve mélyén várta őket, mégis őt lepte meg legjobban a kaposváriak jelentkezése. Ezért törte aztán annyira a fejét azon, hogy mivel lehetne őket meglepni, milyen ajándékkal viszonzozhatnák ragaszkodásuknak ezt a megnyilvánulását leginkább? Barátaival együtt ötlötte ki, hogy ha egy jópofa gitárral lepnék meg őket, annak az örömszerzésen kívül az a haszna is megvolna, hogy kénytelenek lennének egy iskolai zenekart alapítani. Természetesen a legnagyobb titokban kellett dolgozniuk, hogy idő előtt meg ne tudják a fiúk, miféle meglepetés vár rájuk. Mégis, a legféltettebb titok se maradhat örökké titokban: Indiánék bizony kinyomozták, mi készül, s kiderült, hogy még a lustaságáról közismert Emmike is a meglepetés kivitelezésén dolgozott! Dolgozott bizony, s, hogy ez mekkora szó, az tudja csak, aki ismerik őt arról az oldaláról, hogy milyen nehéz volt az elmúlt években a játszótéri, a Balaton-parti avagy az iskolai csatarendben megmozdítani szegényt, ő a legbüszkébb arra, hogy milyen diadalmasan legyőzte magát, azaz arra még inkább, hogy ez mennyire nyilvánvalóvá vált! Ki is húzza magát, úgy jelenti a néninek:

– A vezér is látta! Hogy én is!

Ficere ettől is röhög.

– Lebuktatok!

– Tetten értek! Meglátták!

– Dolgoztam!

Brigi megpróbálja sokkal higgadtabban:

– Így pukkad szét a meglepetés, sajnos... Amit előre megtudnak, az már nem meglepetés; ugye tetszik érteni? És el se készültünk vele.

– Én nem tehetek arról, hogy olyan rövid volt az idő. Az a pár nap, a fene egye meg! Pedig megérdemelték. Ő nem is egyszerűen indián, ne tessék úgy képzelni, ez butaság! Csak úgy rajta maradt. Hanem annyi mindent tud... Szavalni például. Kívülről!

– Nem is mindent – jegyzi meg csöndesen Brigi, csak azért, mert viszonylag rég nem jutott szóhoz. – Mindig a Toldit mondja.

– Végig!

S egy óriási lélegzetvétel után:

– Majdnem... De azért az is sok! Nem?

És gyorsan elhatározza, hogy akkor most már igenis hencegni fog! Mégpedig úgy, ahogyan ilyenkor szokás. Vagyis megemelkedik kicsit, és kidülleszti a mellét, amennyire a trikó engedi.

– És olyan srác, hogy Pécsert is tudják!...

Aztán most már igazán nem hagyhatja, hogy más folytassa, tehát gyorsan leszögezi még:

– A meglepetés pedig azért is meglepetés volt! Mert lerajzoltuk!

A néni ijedelmes arccal forgolódik, néz fölfelé, a kék levegőn át a csomagtartó magasába.

– Mit? Teremtőm!

– Nem csak lerajzoltuk, hanem papírból is megcsináltuk. Legalább. Kivágtuk kartonból, hogy valamit vigyenek magukkal haza. Mégiscsak. Ideiglenesen, amíg befejezzük ezt...

Télen? Karácsonykor, fiaim?

Kiülte. És megígértük, hogy utánuk visszük. Az igáit mihelyt kész! Gitár, nagydob, most már igazi!

– Ügyes... Ügyesek ezek a gyerekek manapság, istenem!

– Nemcsak mi – szerénykedik Brigitta, és szeretné sorolni a többieket, akiknek csak a nevük utazik itt most, nagydob peremére rajzolva, emlékeztetőül. De a barátnője abban a pillanatban a szavába vág:

– Most nem fontos!

És hiába igyekszik szegény, ágaskodik is, nyúlkál, hogy megmutassa a fekete nagybetűket – a néni maga is ott meszel az orra előtt, tiltakozva kalimpál, mintha ugyan bántani akarná valaki.

– Nem kell!... Hagyják ott! Nem kell levenni!

– Kiszállni!

– Kaposvár!

– Ugrás! Csipkedd már magad!

– Nyugi, nővérkém, még se álltunk!

– Ez gyors! Indul azonnal tovább!

– Te adod le?

Mármint a nagydobot.

Dehogy! Hiszen itt nyújtózkodnak a fiúk!

Mind. Legelől a legalacsonyabb. Természetesen. A vezér. Olyan közel a kocsni lépcsőjéhez, hogy ha eleresztené valamelyikük a fogórudat, bizonyára az ő nyakába esne. Nem nevet, szigorúan néz, feszül arcán a bőr, mint az igazi indiánokén.

Mögötte a legerősebb. Lengeti az öklét most is, ami általában az érzelmi viharzás külső megnyilvánulása, s ebben az esetben vitathatatlanul az öröm okozza ezt a látványosságot. Egyébként szögletesen dökögve kíséri a szerelvényt, míg egészen meg nem áll.

– Rozoga! – hallja az ablakból a süvöltő üdviválgást, de ő most nem a kis haverra kíváncsi; mást kell megtalálnia előbb.

– Brigi!... elengedtek?!

Az egyetlen, aki nyugodtan áll, kis jóakarattal úgy is mondható, hogy mozdulatlanul: a Zsiráf névre hallgató jámborság. Neki nem szükséges tolakodnia: elég, ha a nyakát nyújtogatja, mindenképpen ellát a mások feje fölött.

A teljes csapat tehát. És valaki velük. Tisztára világos, hogy nincs külön, hanem velük. Az ő feje is abba az irányba mozdul, mint a többieké – de nem ez a jel. Ficere úr, a lehangosabb jövevény már csapkodja is az ablaküveget örömeiben, úgy rikoltozik, ugrálva.

– Hiii, milyen a feje!

Brigi megpróbálja visszatartani.

- Ő az, a Sima!
- Csillog a teteje!
- Hallgass!
- Vadkacajra fakadok!

Emmi nem szól, vonogatja a vállát, de már ebben az első pillanatban tudja, hogy ő lesz az énekes...

Illenék elkezdniük a földre ereszkedést, hisz ez valóban gyorsvonal; a kalauz már közeledik is vészjóslóan, Brigi az első; nem ugrik le, hanem hagyja, hogy valaki érte nyúljon.

Rozoga, természetesen. Amit azonban mond közben, azt inkább megtarthatta volna.

- Csak ti? – kérdezi, és hiába nevet, ez bizony nyilallt egyet.
  - Nem elég?! – rántja el Brigi a kezét. – Megbízta! A többiek nevében is!
- Jóvá kell hát tenni, mégpedig tüstént, ilyen szép szavakkal:

- Kit fog ugráltatni az öreged?
- Elengedett, na!
- Összedől a háza! Nélküled!

Fölcsattan azonban a vezéri szó; észre kell térítenie ezt a kelekótya társulatot:

- Mi lesz?! Jöttök már?!

Viszont Sima az egyetlen, akinek eszébe jut, hogy fölléphetne valamelyikük a lányok batyujáért. Némi közreműködés nélkül valóban baj lesz itt.

- Segítesz? – nyújtja a kezét Emmike.
- Add ide.
- Rendes vagy.

Ebben a pillanatban hasra vágódik az útjukban az öcskös, és iszonyú sivításba kezd. Fölpattan, a nagy lendülettől újra megbotlik, dühében belebikázik jobbal a csapóajtó peremébe, hogy amint kivágódik, két utast ver hátba egyszerre, és tűz! – rohan eszeveszetten a másik kocsiba átnyúló függőhídnak.

- Állj! Jösz ide!

Zzzannnyját! Most jut eszébe megrendszabályozni azt a dögöt!

A csataordításból derül ki, hogy elszabadult a földighas csőszerkezet, kitépte a pórázt a forgolódo gazdi markából, megvadult, nekiiramodott, megtáptosodott, akár egy harci riadóra ágaskodó csodamén, és amilyen kicsi, olyan ügyesen bújócskázva szlalomozott a peronablakon kihajló utasok lába között, alighanem a végtelenséget célozva meg útirányként – lehetlenség beérni.

- Fice... Ficare!

Lentről egyre sürgetőbben:

- Megbolondultatok?!

Emmi legföljebb bukdácsol, kapaszkodik, nem is látja őket. Sima ugyan segítene, ha már fölkerült a kocsiba; ő veti magát a nyomukba.

- Lefelé! – kiáltja, parancsolja odalent valaki.
- Emmi!
- Ugorj!

Egy rándulás. Akkorát zökkennek, mintha megpattant volna a kerekek alatt a sín.

- Jaj! Megállni!

Nem fér oda az ablakhoz, majdnem elveszíti az egyensúlyát. Megtántorodik, s valaki még meg is löki. Hogyan ugorjon le?! Feje tetején az egész világ!

- Segítség!

Mire átér a túlsó ajtóig, már ki se mer hajolni; csattogva-kattogva zötyög minden. Csak annyira tudja kidugni a fejét, hogy meglássa, hogyan hemperedik valami alaktalan barnaság le a lépcsőkről a salakra, holmi szíj-szalag-kötőfék-madzag hurkázódik, csavarodik utána, majd egy törpe, gyapjas kóctömeg kalimpál, szökken, hasra vágódik, és integet mindenféle szemtelenségeket a vicsorgó szökevény után avagy a kihúzó szerelvény hátsó piros lámpájának.

Vége.

Mi lesz itt vele egyedül?!

Emmi olyasmit érez, hogy meg fog halni. Ilyenkor nem történhet más.

Nem! Állj!

Odakap; meg kell rántania azt a kart, és akkor megállnak. A vészfék!

– Segítség!

Nem szabad gondolkozni.

– Engedjenek!

Egy kéz fölnyúl, eléri az övét.

Olyan finoman érinti, hogy Emmi mozdulatlanul feledkezik, csöpp ereje sincs ahhoz, hogy megkapaszkodjék a szerkezet fogantyújában.

– Te vagy?

– Fönnmaradtunk – mosolyog a fiú.

– Te... Te is?

– Nem tehetek róla.

– Akkor miért nem állítod meg?!

Emminek nem jut eszébe más, annyira megijedt, és fogalma sincs, mi legyen most. Tehetetlenségében bemutatja hát az új fiúnak is, hogyan szokta elhessegetni homlokából azt az idegesítő, szőke függőnyt.

– Jaj! – sóhajtja és hátradől.

– Sírsz?

– Most mi lesz? Azt mondd meg!

– Gyerünk innen.

– Tudod, mikor!

– Itt fogsz szobrozni? Most már semmi értelme.

– Értelme!

– Töröld meg az arcod.

– Hagyj békén!

Ezt azonban nem érdemelte meg a fiú. Ő a legkevésbé. Jóvá kellene hát tennie, csak hogy éppen arra nincs most idő.

– Minden holmi lekerült? – néz rá segítségkérően.

– A barátnőd, az öcséd...

– Nem az én öcsém!

– Szóval, mindenki... Csak mi...

– Nem mindenki! Hanem: minden?! Figyelsz?

– Nézted?

– A dob!

– Milyen dob?!

Egy koppantás a cipő sarkával.

– Tetteted magad?! Hát a dob, amit hoztunk!

– Lehet. Azt láttam.

– A gitár? Csönd.

Emmi rosszat sejt. Már zihál is, és hátrakap a tarkójához.

– Ül le – akar kedveskedni a fiú. – Egész piros lettél.

– A gitárt nem fogta senki!

– Segíteni akartam...

– Te? Ki vitte a gitárt?! Hallod?! Azt mondd meg, hogy a gitárt ki vitte?!

Hát Ficere nem, az szentség. Emmi se. Magától meg nem repülhetett.

– Hol van?!

– Én... én honnan tudjam?

– Hol van? – csapkodja Emmi mindkét tenyerével az ablakot.

– Hová tettétek? Hol ültetek?

– Nem én vettem le!

- Honnan?
- Sima lefogja a két kalimpáló kezét.
- Kérlek, beszélj értelmesen. Gondolkozz!
- Gyere már!
- Nem arra! Elől voltatok!
- A fejed!
- Értsd meg...
- Jössz?
- Vigyázz!
- Ha nem lesz meg, én kiugrok! Kiugrok! Kiugrok!

2. BEVONULÁS A VÁROSBA – HELIKOPTEREN ÉS HARCKOCSIVAL

Úgy megindult, meg sem áll ez mostanában! Azért gyorsvonat!

S Emmi kezd olyasmit érezni, hogy nem bírja tovább. A századik vagy ezredik fülke ez, amelybe benyitnak – hiába. Nevető, mérges, álmos, borzas arcok merednek rájuk. Valaki lármásan berántja a csikorgó ajtót, méltatlankodva, hogy maradhatnak a fenében, ha egyszer látják, hogy minden hely foglalt; másutt meg mutogatnak, intik, hogy nyomuljanak már beljebb, ha le akarnak ülni. Aztán nyújtózó, kövér emberek következnek, zoknis lábak a szemközti ülésen, ingük széle jócskán kitüremkedve a nadrág korca alól. Meg befüggönyözött ablakok és horkoló öregek, kalapban. Majd egy egész futballcsapat. Bár lehet, hogy csak tekézők. Mindegy. Emmi fáradt és reszket; ha ez az új fiú nem botladozna itt a nyomában, már régen elbújt volna. Fogalma sincs, mi lesz ebből – így, üres kézzel, nem is merne a fiúk szeme elé kerülni. A legrosszabb a dologban, hogy nem érti, miért fél, amikor nem tehet semmiről, igazán nem ő az oka!

– Állj már meg! – lép egyet keresztbe, hogy amaz se mehessen tovább.

Fogja a fejét, és az arca csupa könnyörgés; másnak is megesne rajta a szíve.

Sima meg is rémül ettől a kétségbeesett, segítségkérő tekintettől.

– Mi történt? – fordul hozzá közelebb.

– Itt kell lennie, értsd meg... Ez a kocs...

– Hiszen teli van!

– De ha ebben voltunk!

– Láthatod. Minden hely foglalt.

– Mert akkor szálltak föl! Amikor mi le! Vagyis...

Emezek közben nem törődnek semmivel. A más baja az a más baja! Énekelnek jó ütemben, kacskaringósan tovább, s kolbászt vagdálnak, vastag karéj kenyér a kezükben, meg bicska és uborka. Család, egy egész család. A legfiatalabbnak egy műanyag fonatos borosüveg áll ki a térde közül. Ettől a jókedve, ezért bólintja oda nekik:

– Tévedés, kis haver! Pécsről jövünk mind!

– Nem lehet... Kérem szépen...

- Egyfolytában!
- Az nagyon rettenetes...
- Ne találd már ki, hogy nem így van, ha egyszer így van!

Sima megérinti Emmi hátát, figyelmezteti:

- Látod?
- Nem látom!
- Itt nem ültetek... Haláli fix.
- Akkor a következő!

Jó. De több próba nincs: ez az utolsó kocsi. És üres!

Emmi a folyosón nekiszédül a fiúnak, és fölkiált, sikolt, mint a fuldokló a tenger hullámai közt, amikor megpillantja a mentőcsónakot:

– Ez!

Barátja csak áll, nem szól semmit.

– Üres, nem látod?! – nyögdécseli Emmi; már csak ilyen akadozó reménykedésre futja. – Azért, mert leszálltunk.

– Nem. Ezt Dombóváron csatolták hozzá, azért üres.

– Honnan tudod?

– Az utolsó.

Most már nincs menekülés: előbújnak a könnyek, egy pillanat múlva csillogás önti el az egész leányarcot.

– Menjünk... Menjünk vissza.

– Emmi, én azt hiszem, fogalmad sincs, melyikben ültetek...

– De hát előre mentünk; nem világos?! Arra!

– Csakhogy Dombóvárrott elágazik! Ott megfordult, csak nem vetted észre. Mint a V betű csücskében; figyelsz? Addig előre, – aztán a másik szárán jobbra visszafelé. Nem jár érte Nobel-díj, ha megérted.

– Akkor se lehet!

– Először is ne sírj... Várj.

Emminek megvillan valami a könnyes szemében.

– És a néni?! – kiáltja élesen. – A kék!

Ez így nem értelmes; belátja Emmi persze azonnal, hogy ebből nem lehet megérteni semmit. Bele kell kapaszkodnia a fiú dzsekijének a karjába, és sűrűn ráncigálja, hátha történik valami mégis.

– Ő is leszállt?!

Hallgatás.

– Azért nincs itt! Ő sincs itt! Seholl!

Sima nem olyan fiú, ő soha nem türelmetlen. És nem is gyáva. Most csak annyit szeretne elérni, hogy elég, kár tovább imbolyogniuk egyik kocsiból a másikba, ahogyan előbb az elejétől visszafelé, most hátulról megint előre, mert végül mégiscsak sikerül majd összeütközniük a kalauzzal, s abból komoly baj lesz. Hisz neki ugyebár semmiféle menetjegy nem lapul a zsebében, sőt, Emmié sem érvényes már errefelé. A legokosabb, ha nyugton maradnak, megbújnak itt, ahová szorultak, és szurkolnak még egy kis ideig, hátha kegyes lesz hozzájuk a sors, és lehetőleg egyenruhás látogató nélkül érik el a következő állomást. Ott aztán zsupsz, le! – mert ez a csodaexpressz meg sem áll már másutt, csak Gyékényesen. Az pedig az országhatár, s oda nem tanácsos két gyereknek igazolványok nélkül befutni, csak így, egymásba csimpaszkodva és hideglelősen.

Igen ám, de az ilyen síró-rívó fehérnépet nem könnyű megnyugtatni: akkor is szipog még, amikor maga is fölmérte már, mennyire fölösleges. Mintha egyenesen elvárná, hogy negyedszer-ötödször is beszélje el, újra és újra, előlről, s bizonygassa neki a végtelenségig, mennyire valószínű, hogy csak rémeket lát. Mert meglesz az a gitár, meg kell lennie, el nem párologhatott, az égbe nem röpített föl, és nyilvánvalóan nem ették meg a hívatlanok: a gépiparisták például nem is sejtik, mi indult útnak Pécsről az építősöknek. Egyszerűen „leszállt” a dobbal együtt, és már rég ott himbálódzik Rozoga mellén, vagy Zsiráf nyakában, büszkén, mint maga a győzelem.

– Először is, most már ne sírj... – kéri, ismétli.

Emmi meg azt gondolja magában – mielőtt egészen megnyugodna –, hogy igazán milyen szépen beszél ez a Sima! A szavai is olyanok, mint a haja. Az a ciki, hogy pedig, nem is mond semmi nagyot. Csak ahogyan. És lehetséges, hogy fáj neki, ha valaki mégse hallgat rá. Nem érdemli.

– Az öcskösnek se lett semmi baja, meglátod.

– Egyszer szétloccsan a feje... A gazember?

– Fömlált, mint a rugós bicska.

– De gurult! És elesett!

– Gumiból van. A kutyája miatt meg is érte!

– Ha azóta Rozoga szét nem verte a képét!

– Az a helyzet, hogy ő senkit se bánt, csak fenyegetőzik az öklével; ezt te is tudod.

Végre egy nevetés! Emmi maga is meglepődik: nem számított arra, hogy ilyen hamar jóra fordul a kedve.

Jó, jó, ezzel is múlik az idő, haladunk az állomás felé. De onnan vissza? Hogyan?! És mikor?! Talán estig se indul vonat amarra!

– Akkor várni kell?!

– Ha akarsz.

– Estig?

– Próbálj gondolkozni. Szépen.

– Estig?!

– Tudod, ki!

– De hol?!

– Ki az országútra!

– Hová?!... Várj!

– Jössz már?!

– Messzi van?

– Messzi.

– Most... Rögtön?!

– Talán helikopterrel!

– Okos vagy!

– Na? Bírsz futni?

– Én?

– Sose próbáltad?

– Próbáljam?

– Különben odafagy a talpad!

– Oké!

...Ha nem is helikopteren, de mindenesetre valami reprezentatívabb járművön. Katonai harckocsin például. Legalább.

Igaz, nem elsőre. S nem is tisztára ünnep az ilyesmi. Különösen, ha a tél az idén ennyire komolyan veszi a dolgát...

Először egy Lada vette föl őket, mindjárt a Somogyszobi elágazásnál. Papa, mama egy kisgyerekekkel. Haláli rendes tőlük, hiszen olyan bután ácsorogtak az országút padkáján: Emmi még arra se lehetett rávenni, hogy integessen a közeledő kocsinak, annyira félt. Szinte elbújt a lovagja háta mögé, s ott nyekergett, citerázott, vacogott, mintha az ég dörögne. Ezért aztán egymás után húztak el a gépkocsik, alighanem észre se vették a didergő hősöket. Míg végre Sima elunta ezt a tehetetlenkedést, előrángatta maga mögül Emmi, és kiültette a kilométerkőre.

– Itt maradsz! – parancsolt rá. – Milyen lány vagy te?!

A Lada azonban csak Nagybjomig vitte őket. Egy kertés ház elé kanyarodott; vége, itt ki kellett szállniuk, s kezdhették az egészet előlről.

Valamivel könnyebben ment, ezt be kell vallani. Mert Sima csak ránézett Emmire, a szemöldöke megrándult, s ez most már elég volt ahhoz, hogy előmerészkedjék a kopasz fa alól, mely amúgy se védte volna meg semmitől.

- Emeld föl a kezed!
- Nem jön semmi!
- Meszelj, meszelj csak, legalább nem fázol!

Teherautó állt meg. Egy hattonás ZIL. Gyerünk föl, hátul a platóra! Sürgősen, sürgősen, ne bámészkodjunk! Kapaszkodjunk, kapaszkodjunk, mintha tüskéken táncolnánk! Na! Nem szabályos, nem utasszállításra való, de elég nagy ahhoz, hogy el lehessen bújni.

Csakhogy mihelyt elindultak, a sötétben Emmi azonnal rákezdte megint. Igaz, a szél veszettül csattogtatta a ponyvatetőt, amitől a feszítőbordázat úgy recsegett-ropogott, mintha kövekkel, fejszékkel, deszkapallóval verekednének odafönt. Megveszekedett tán az egész világ, s minden hiába: akármelyik sarokba húzódnak is, mindenünnen bevág a szél, csíp, gyalul, tép, akárha késsel csinálná. Emmi legfőljebb azt próbálhatja ki, hogy arcát a fiú hátához szorítja, különben ráfagyna az ömlő könny, mielőtt letörölhetné...

De hiszen ez már majdnem Kaposvár! Az új negyed kockaélei már idelátszanak; a ZIL-nek be kell fordulnia a bekötő útra, de nem baj, innen már gyalog is beérhetnének!

Be hát! Két keménykötésű, friss vitéz bizonyosan be – de nem ők, így! Egy sima hajú srác, sapka nélkül, egy lánnyal, akit vonszolnia kell, mert folyton le akar ülni.

Különb is teljesen érthetetlen, hogy, aki annyira fél, miért szeretne inkább ülni?! Fura kérdés, jól van, de helyesebb, ha a bölcselkedést gondtalanabb percekre halasztjuk.

Mert ha nem volna ilyen dübörgő és kemény igazság, talán észre se vennék azonnal: egy, kettő, három fordul az országútra abból az irányból, amerre a ZIL levágott imént. Nem káprázik a szemük, nem álom, itt vannak!

- Tankok! Mint a filmekben. Csak a moziban nem dübörögnek ennyire.
- Figyelsz?!

Igazán azok! A beígért helikopter helyett. Tény, hogy ezek nem röpködnek, s nem a mennyből szállottak alá – viszont nem egy van belőlük, hanem három!... Három! Egy egész harcokcsizó alakulat!

- Szovjetek? – csodálkozik Emmi.
- Miért lennének? Nem látod a jelzést?!
- Akkor minek jöttek?
- Tapossák a havat. Hogy jó legyen az út a városba.
- Eldobom magam!
- Gyagya vagy, kishúgom! És ez rettenetes...

Mert Simának igaza van. Ezek a katonák valóban ezt művelik: havat takarítanak. Gépesített útegyengetés. Hótaposás, nagyhatalmi fölényvel, ellenállhatatlan és diadalmas erővel. Megy ez, mint a játék; zseni volt, arany apám, zseni, akinek eszébe jutott! Többet végeznek ezek ma délelőtt, mint egy menekülttáborra való hólapátoló sereg, vagy száz hóeke!

Csak arra nem szabad számítani senkinek, hogy egy ilyen lánctalpas sárkány lecsúszik majd az út szélére, kiáll szépen a sorból, hogy az a két integető gyerek fölkapaszkodhassék valahogy. Egy ilyen mozgó, harci föladat nem módosítható jókedvből, de még lágyszívűségből se. Legfőljebb annyi történhet, hogy egy börgyűrűkkel pántozott fej megjelenik a fölcsapott tető kerek vasnyílásában. S hogy ez a fej forgolódni kezd, ütemesen ugyanazt a mozdulatot végzi többször is –, amiből meg kell érteniük, hogy: ugrás, rajta! Kapaszkodás, ahogyan sikerül!

Ahogyan! Emmi úgy kell föltolni, mint egy rossz fogású batyut, amelynek se füle, se fogantyúja: a lábát, a fenekét, a derekát támasztja alá Sima a vállával, közben maga még mindig a kipufogócső gázában trappog.

- Fogd!... Húzd magad! – kiáltja. – Ne bámészkodj!
- Nem bírom...
- Két kézzel!

Végre ő is fölkerül, de ezzel sem szűnik meg az erőlködés, Emmi minduntalan visszacsúszik a nyakába.

A bőrsapkás arcából alig látszik valami: a homlokát a gyűrűk védik, a tekintetét a csillogó, vastag üveg takarja. Pedig bizonyára mosolyog, nem is tehet mást ekkora kínlódás láttán. És segíteni is akar, azért integet nekik hátrafelé, hogy támasszák meg magukat a sarkukkal, lépjenek arra a vaspántra bátran.

Sima lép is, Emmi viszont nem meri elengedni, amiben megkapaszkodott. Csak nyöszörög szüntelenül:

- Hideg...
- Ne azt fogd! Nyomd neki a hátad!
- Nem tudom...
- Ha hason fekszel, nem látsz semmit!
- Segíts!

Pedig jó lenne teli arccal élvezni a helyzetet... Sima az ég felé tartja az arcát, mintha sütné a nap. Kielevezi ezt a ritka pillanatot, amilyen mélyen csak lehet. Hiszen nem mindennap esik meg ilyesmi – és nem is akárkivel! Ha lehunyja a szemét, elképzelheti, mint egy színes álomban, hogy itt vonul annyi harc és erőlködés után, mennyi nagyszerű hajrá eredményeképpen, ujjongó és boldog éljenzők sorfala – között, győzedelmes seregei élén, diadalmasan kidüllesztett mellel, a fölmentő csapatok ékeként, az első harcokcsival, be a városba, ahol évek óta várták a föltűnését, ennek az útnak a torkolatába jártak ki hajnalonként a földérítő hírnökök, hogy jön-e már, látszik-e a szemhatáron... Nem, nem nyitja ki a szemét, még nem, egy kicsit még élvezné az éljenzést, az éneket, a zászlólobogtatást; érzi, hogy libabőrös a teste, fúj nagyon a szél, de, ha még jobban fújna, ha még egy óráig így tartana... Ha...

Ha Emmike elhallgatna.

- Ha nem nyafognál annyit... akkor mi volna?!
- Ronda vagy!

Fedetlen fővel, simán: sapka, kucsma, csákó, sisak nélkül. Sem sereg a nyomában, sem éljenzők a város határában.

- Leugorhatsz.
- Miért?
- Ha nem bírod.
- Akkor mi lesz?
- Meg ha nem akarsz jönni.
- Gondold azt, hogy megmentetted az életem...

Majdnem így igaz. Hiszen itt már a sorompó, innen visszafordul a hadsereg.

Csakhogy most sem állhatnak meg. Katonai rendben tolat, forgolódik a három óriás – eközben kell nekik leereszkedniük, vagy leugraniuk, de úgy, hogy bajuk ne essék közben, el ne kapja a lánc valamelyikük nadrágját.

- Vigyázz!
  - Könnyű neked!
- Emmi nem is integet, annyira zihál. És máris leülne.
- Itt nem!
  - Hát hová?
  - Megint kezdted?!

A szigorú szótól ezúttal is elnémul. Még inkább attól a mérges tekintettől.

Haraggal azonban furcsa volna a megérkezés. Az majdnem olyan, mint egy vereség. Kész égés, ha ilyen állapotban lelnének rájuk a többiek. Pedig erre most már hamarosan sor kerül.

Tehát megfogja inkább a kezét, ennek a kényes és szemtelen lánynak a kezét, és mivelhogy a földön járnak megint, sikerül újra udvariasnak lennie.

– Kösd meg a sálad – kéri, és elnézi, hogyan fog neki a szerencsétlen. – Meg a kabátod! Igazítsd már meg!

Vállrándítás.

- Megtehetem...
- Mindenki minket néz! Nem látod?!
- Mert bátrak voltunk, ugye!
- Légy büszke!
- Nincsenek is sokan...
- Ne állj meg! Nem nézünk vissza!
- Kegyetlen kutya vagy!
- És igenis: sokan vannak!
- Nem fogja elhinni senki! – biggyed le Emmi szája széle. – Mert ez olyan... Pedig klassz volna; állatian csipném... Nem is lehet elhinni; meglátod.
- Rozoga nem. De valaki igen.
- Ő?
- A vezér nem teheti, hogy ne higgye. Akkor rossz a vezér.
- Nem!

...Itt vannak!

Sima visszarántja, elállja az útját.

– Várj! Hátulról támadjuk le őket!

A hosszú, hősi hadművelet vizontagságai után ugyanis valóban járna egy kis pihenés, tető alá kerülni végre, s fölmelegedni valamennyire; most már igaza van Emmikének. De hol? Micsoda kérdés! Csakis a város közepén, azaz a pályaudvaron!

– Ott lesznek, én tudom! Nem mehettek máshová!

Persze. A meleg váróban. Ahol a hangszóró krákolva figyelmezteti a türelmetlenkedőket, hogy melyik vágányra, honnan jár be a következő vonat.

Itt ülnek a hosszú padon – azóta. Szemben a peronra nyíló ajtóval. Mereven figyelik a síneket, hiszen a hangosbemondó néha fél óráig se szólal meg, s az talán lehetetlen, hogy olyan sokáig ne érkezzen semmi. Gyékényes, Somogyszob felől. Vagyis visszafelé.

Fölállnak. Riadókészültség. Azonnal kirontanának a vágányok elé.

– Mondtam, ugye – Sima büszke a barátaira.

– Minket várnak?

- Ha az éjszakai teherrel érkezünk, addig lesnének itt!
- Meglepjük őket? – színesedik Emmi arca az izgalomtól.
- Hátulról! Te befogod a vezér szemét, én meg elkapom azt a vacakot!
- Mit?!
- A pórázról! Hármat számolok!
- S a harmadikra fölesattan a régi harci riadó:
- Snúúr!
- Snúúúr!...

Zsiráf visszazuhan a fapadra, s hosszú lábát kalimpálva vágja előre, két ténfergő utast is bokán talál. Ficere belegabalyodik nyavalyás védenca pórázába, és hasra puffan, közben visít, mintha a fülét csavarnák, egyszerre mind a kettőt. Rozoga döccen egyet, aztán kemény támadóállásba merevedik, jobb öklével ott köröz a sima hajú fiú orra előtt, ijesztő horkanásokat hallatva.

- Nem akármilyen ököl, haver! Hallod?! Jól nézd meg, úgyse ezzel ütök, hanem a ballal!

Soha nem üt, tudjuk. Többek között azért nem, mert a vezér nem engedi. Igaz, most például mozdulni sem tud, olyan szorosan fogja Emmi hátulról még mindig; ezúttal tehát megszaladhatna a Rozoga ökle, Briginek tetszik is ez a vad hősködés – csakhogy igen alamuszi dolog volna kihasználni a vezér pillanatnyi harcképtelenségét, hiszen rendnek ugye akkor is kell lennie, ha nincs mitől felni, s nem tud kiabálni az, akinek joga a kiabálás.

Kiabálás? Hang is alig szakad föl a torkából, rémülten, bátortalanul; talán azóta se szólalt meg, Hogy az a kehes expressz olyan hirtelen kihúzott... Éppen csak Emmi hallja:

- Azt hittük... Mi lett veled? ...
- El kell őt engedni; olyan meglepő jó érzés, hogy éppen ezt kérdezte.
- Féltettél? – súgja vissza. – Tényleg féltettél?

És körül is kell nézni: hallják-e a többiek?... És hallja-e Brigi is?

- Féltetek?
- Rozoga morog, odarogy Zsiráf mellé.

– Megmaradt!

– Nem lett semmi bajom! – fintorog Emmi, fújdogál fölfelé, és vitorláztatja engedetlen hajtincseit. – Vigyáztak rám!

Indián nem hajlandó meghallani, nem kapja föl a fejét azért se. Csak csöndesen megjegyzi:

- Vártunk De még nem is jött vonat...

Mire Ficere közéjük ugrik, s eszeveszetten rángatja a nagylány nadrágszárát, belecsimpaszkodik a rávarrt zsebbe, mindjárt leszakítja.

- Akkor röpiültetek?

Emmi alig bír szabadulni tőle; tekintetével a többiek mögé húzódott fiút keresi, talán neki mondja:

- Helikopterral!
  - Az le tud szállni?
  - Itt! A színház előtt!
- Ez így hülyeség. Indiánnak közbe kell lépnie.

– Majd elmeséled – figyelmezteti, mire Rozoga is elérkezettnek látja az időt arra, hogy leintse, csak sokkal egyértelműbben.

- Elég a rizsából! – nyögi kelletlenül.
- Egyedül Brigi nem szólt még. Csak nem lett rosszul az izgalomtól?
- Nem. Mosolyog. Magasan nyitva a szeme.
- Hogy maradtál fönt? – rebegi. – Miért?...
- Mert olyan lusta!

Ez Zsiráf volt. Hosszú nyaka még jobban megnyúlt.

A tromf pedig nagy öklű barátjáié:

- Amíg ő megmozdul!... Tudjuk!

Csakhogy Emmike se szokta hagyni magát. Néha úgy a legkellemesebb, ha semmire se felel, nem érdemes törődni velük; máskor viszont igenis megérdemlik, hogy odacsípjén nekik.

– Mert egyedül ő szállt föl... Nektek eszetekbe se jutott! Egyiknek se! Hogy segítsen!
Indián arcán észrevehető árny suhant át; Emmi bizony meglátta, s ez arra készíti, hogy ne hagyja abba – hallja csak a vezér!

– És ezért nem történt semmi bajom! – igazítja meg a sálát a nyakában, meg a kabátja övét. – Ha egyszer vigyázott!

Ficere olyan szemtelen, agyon kellene ütni. Nem, ilyesmire nem a nővére tanítja.

– Megköszönted? – néz fölfelé, ronda tacsokóját az ölében szorongatva.

– Szaladgáltunk, kerestük azt a piszok gitárt, ti meg...

Zsiráf megnyúlik megint.

– Hol van?! Kint hagyátok? Ellopják!

– Mi???... Mi hol hagytuk?!!!

– Állj! – csap a vezér a pad támlájára. – Nem hülyülünk!

– Ki hülyül itt?! – tépi föl Emmi a kabátja gombolását, és rémülten rángatja Simát, épp őt, a pad védelme mögül előre. – Mi elájulunk odafönt, fölforgatjuk az egész vonatot, ti meg lehozzátok, és ott hagyátok minket tébolyogni! Tudjátok meg, hogy majdnem megbolondultam! Ő meg nekiment a kalauznak! Nem volt jegye, föl fogják jelenteni! Az apja szétveri a fejét!

Indián átnyúl a kezéért, szeretné a másik fiú mellől visszahúzni.

– Emmi, hallgass – kéri csöndesen. – Nálunk nincs...

– Mi nincs?! Hogyhogy nincs?!

– A citernyák.

– Nem igaz!

S megint vissza a másik fiúhoz:

– Nincs! Hallod?! Te is azt mondtad, hogy a dobbal együtt...

– Biztosan.

– De nincs! Nem érted?! Ha egyszer nincs!

– Lehetetlen...

– Nem igaz! Hazudtok!

És fölemeli a kezét a barátnőjére is.

– Miért nem szóltál??

– A te dolgod... Te vigyáztál rá.

Ficere úr se menekülhet, neki is kijár.

– Te is csak folyton azt a dögöt rángatod! Azt hittem, levitted onnan! Én nem bírtam...

Brigi már percek óta sír, szipog, dörgöli az orrát; éppen Emmitől kellene kölcsönkérnie a papírsebkeendőiből. Előbb is gondolt rá, de csak most sikerült szóhoz jutnia.

– A kék néni... – csuklik el a hangja, mielőtt, befejezné.

– Hogyne! El se bírna!

– De... hiszen ő is eltűnt! Nem?

– Fékezd magad, Brigi! – kelleetlenkedik Rozoga a kényelmetlen vasúti padon. – És gondolkozz. Annak éppenséggel nem kell ilyesmi. Minek kellene?

– Félt tőle szegény. Utálta!

Mire Ficere fölsikolt, még ugrik is egyet.

– Kidobta az ablakon!

– Téged vágott volna ki!

Emmi már képtelen uralkodni magán. Olyan keserves a hangja és olyan görbe a szája; nagyon csúnya lehet így. A szemét le is hunyja.

– Ezért dolgoztam annyit?!...

Elfelejt körülnézni, nem várja a többiek együttérzését; alighanem valóban nagyon fáj neki.

S közben azért érzi, hogy ezek legszívesebben most is csúfolódnak készülnének. „Te dolgoztál?!” – kezdené a fitymálódást a kemény öklű. A barátja pedig csodálkozva tekergetné hosszúra nyúlt nyakát, mímelve, hogy ugyan hol is van az, aki annyit dolgozott? „Lusta Emmi és a munka!” – kerülgetnék, és példálózának neki arról, hogy mit jelent az, mondjuk, megemelni valamit vagy a kalapáccsal jól odaverni! „Még komolyan nem veszem!” Igen. És nem baj, csak kezdenék már! Ha

mernék! Mert Indián megvédené. Tanúsítaná, hogy igenis dolgozott. Hiszen látta! Kileste! Rajtakapta Pécssett, rátalált a szomszédban, amikor csinálta, titokban a többiekkel, hogy meglepetés legyen. De meglesték és látták, hogy ő is... És kiderült, tetten érték... Érti Emmi, hogy így történne, mégse vigasztalja semmi, nem oldódik a kétségbeesése, nem is oldódhat.

– És a dob? – nyögi, prüszköl is közben. – Mit csinálunk egy dobbal?! Egy dob még nem zenekar! És én azt hittem, tudd meg, igenis azt hittem, hogy te akkor is elhiszed nekem, ha nem látod... Ha nincsen itt... Hogy mennyire örültem, amikor kész lett! Olyan szép volt...

Indián szeretné azonnal megnyugtatni, lendül is a keze, hogy elérje Emmike karját, de végül mégis inkább az arcához téved; letörölné azokat a szerencsétlen könnyecskéket. Mondani azonban nem tud mást, bármennyire erőlködik:

– Én... én, Emmi, nagyon boldog vagyok... Vagyis, kérlelt... és köszönöm...

– Hogyha nincs is itt... Azért nélküle is tudod, hogy én... Azt hittem, számítottál rá... És hogy számíthatsz rám a gitár nélkül is...

Sok perc múlik el szótlantul. Indiánnak erőt kell gyűjtenie ahhoz, hogy okos dolog jusson az eszébe; úgy érzi, most csakis az okos szó segíthet, különben soha nem száriul föl Emmike arcáról a kétségbeesés.

– Várj – kezdi, kéri. – Épp azért nem nyugodhatunk bele, hogy csak úgy egyszerűen eltűnt. Kiugrott az ablakon, kidobták, összetörték; hová lett?! Ki lopta el?!

Ez már nyugodtabb hang volt valóban. Higgadt, vezéri szó. Hiszen csakugyan egy a lényeg: hová lett?!

Pusztán Zsiráf unja ezt a huzavonát. Máskor is az ő ötletei a legmeglepőbbek, számítani lehet tehát arra most is, hogy nem sokáig türtőzteti magát, s előbb-utóbb produkál valami felejthetlent. Elkapja a túskehajú, neveletlen öcsköst, odaállítja maga elé, a lábai közé, mintegy ólomkatonát, s cinkos tüzek ugrálnak a szemében.

– Figyelj, Bütyök! – szorítja a zsvány karját. – odamégy az ürgéhez, és megkérdezed szépen, nem tud-e valamit a mi aranyveretes citernyákunkról! Értesz? Ha egyszer fölmászott arra a tetű dőcögőre! Senki más, csakis is ő...

Sima szélesre tárja a karját, úgy tiltakozik:

– Én?... Én nem is láttam!

– Igazán nem?!

Rozoga is megemelkedik.

– A szemembe mondd!

– Menj a fenébe!

– Más nem szállt föl!

– Hagyjátok békén! – kiáltja Emmi. – Disznók!

– Nekünk hoztátok, nem?

Indián ugyan egyáltalán nem szereti az ilyen gyanúsítgatást – ez valóban csúnya és övön aluli ütés volt, tisztában is van vele –, mégse szólalt meg kellő időben, s ezt őszintén szégyelli. De ha az ember olyan helyzetbe kerül, hogy nem tudja mire vélni, amit hall és lát, akkor nem csoda, ha összezavarodnak fejében a dolgok.

Mert ő bizony nem így képzelte el ezt a találkozást. Vitathatatlan, hogy nyáron is sokat veszekedtek a Balatonon, s néhány hónapja Pécssett is, amikor úgy meglepték a lányokat az iskolában –, de soha nem haragudtak egymásra. S a búcsú után, amikor a gitárt a többiek nevében megígérte Emmi, teljes szívvel remélhette, hogy nagy öröm lesz a viszontlátás!... Az imént is: azok a könnyek! És milyen szép volt, amit mondott! A hitről, és hogy számíthat rá... És most mégis: mi történik, mi ez itt, hogy Emmike ilyen tüzesen védelmébe veszi ezt a nyeglét?!

– Majd megbeszéljük! – húzza ki magát teljesen hiába, mert ettől se lesz sokkal magasabb. – Utánanézzünk!

– Mit beszélünk meg?! Rendes volt tőle, egyedül ő volt rendes; ti meg köszörülitek itt magatokat! Mit akartok tőle?!

– Emmi, kérlek, figyelj...

– Szégyelld magad!

Aztán, hogy milyen céllal teszi Emmi, nem lehet pontosan megállapítani; talán pusztán azért haragszik régi testőrére, mert az mérgeskedett rá, pedig hát ő most se tehet semmiről. Aztán, hogy fáj-e ez, vagy csak hiúság – egyelőre mindegy. Tény, hogy megfogja Sima karját, mégpedig nem is akárhogyan (tőle eléggé szokatlan az efféle gyorsaság!), de azért úgy, hogy figyeli közben, ugrik-e a vezér erre a „titkos” mozdulatra. Amiért az elején olyan goromba volt: igenis megérdemli! Tehát gyerünk csak, szépen közelebb kell dűlni az új sráchoz; talán csak nem lép el mellőle!

– Annyira unom – nyöszörgi, és néz az arcába sokáig. – Látod, milyenek! Te hagyod?

De nem történik semmi. Amazok is unják. Zsiráf például elnyújtózik a padon, Rozogának meg az jut eszébe, hogy beálljon a büfé pénztára előtti sorba, mintha kérni akarna valamit; mire azonban sor kerülne rá, hátat fordít, és otthagyja az egészet. Ficerének pedig legalább annyira terhes ez a semmittevés, mint rabpórázon tarlóit lelencének; elkezdi hát kerülgetni a nővérét, jelezvén, hogy a csudálatos jószágot ki kellene vezetni végre a szabad levegőre, különben itt végzi el a pad lábánál, ami régóta esedékes.

Brigi egyébként is szerette volna már figyelmeztetni a barátait, csak az a baj, hogy olyan rettenetesen rossz a kedve, s amikor ennyire szomorú, legszívesebben egyedül maradna.

– Nem azért utaztunk, hogy veszekedjünk... – sóhajtja, s a tenyerével törülgeti megint a homlokát. – Örömet akartunk szerezni nektek...

Épp jókor mondta. Pontosan erre ért vissza Rozoga a büfé pénztárától. Szélesre húzódik a szája, a szeme meg egészen beszűkül; így jelzi, hogy hallotta.

Öröm!

Az ám! Erről jut eszükbe, hogy még valamit hoztak!

– Odaadtad neki? – vonja el Brigi a barátnőjét az új fiú mellől.

– Jaj... A levél!

– Nálad van!

– Nálam!

S mivel mindig Brigi az, aki segíteni szokott, most is földerül a kedve ettől a lehetőségtől. Olyan ügyesen fordul, hogy a levélboríték Emmi kezéből átkerül szépen az övébe, tehát nyugodtan meglöbögathatja Indián orra előtt.

– Neki küldték, nem neked! Viszont azért tudták ideadni, mert téged ismerünk!

Ezt persze nem érti a vezér, ilyen rejtélyes szöveget nem is foghat föl az ember egykönnyen, különösen ennyire háborgó lelki állapotban.

– Koncentrálj. Azért bízták ránk, mert valami indiánt emlegettünk. És aki meghallotta, tudta, hogy akinek ez a levél szól, az egy indiánnak a barátja. Világos?

A vezér most nem húzza ki magát, hanem épp ellenkezőleg: lehuppan meglepetésében a padra. Így ültében, mindjárt nem látszik, hogy annyira alacsony.

– Beszéltetek rólam? – ámuldozik, és váratlan mosoly szellőzködik az ajka körül. – Ti?... Te?... És nézi Emmi.

Aki visszanéz rá Sima mellől. Bánja is már, hogy ugratta az imént, de ezt a megbánást még nem szeretné egészen kimutatni. Valami keveset azonban kénytelen bevallani mégis:

– Muris volt, elhiszed? Hogy ismerik azt, akit én is...

– Szóval, hogy a barátunk! – segíti ki Brigi szolidaritásból. – Emmi büszke volt.

– Büszke?!

– Hallgass!

– És ezt adták ide, hogy te majd tudod, kié.

– Az övé! – jelenti ki a vezér. – Már várta.

– Persze hogy az övé!

– Nesze.

– Nem! – lép közbe Emmi. – Nem itt.

És megigazít magán újra mindent. Hogy időt nyerjen.

Hiszen bizonyos dolgokat nem lehet letagadni. Ez a fiú nem olyan krapek, hogy csak így egyszerűen odabökjék az orra elé, amit hoztak neki. Meg aztán nem is akármilyen üzenetről van szó, hanem holmi nemesi oklevélről, vagy mi a búbánatról! Törzskönyv! – ezt már tudjuk; még ha

állaté is, akkor is valami!... És ez a fiú, a szép sima beszédével, bizonyosan ad is arra, hogy ünnep legyen a nap és ünnepi az alkalom, ahogy átveszi tőlük a kitüntető okmányt; szegezzük meg neki ezt az örömet!

Sokat sejtető mosollyal rejti hát el a levelet, vissza, a kabátja zsebébe.

– Nem itt! – ismétli. – jó? Ne most...

– Titok?

– Hát?

– Ünnep!

Indián mellében elakad a levegő ismét. Pedig vigyáznia kell, ne vegyék észre; nem az ő dolguk elnyugtatni ezt a háborgást, mely odabent megindult.

Ráadásul, hogy ilyen részletesen még meg is magyarázza Emmi, mintha puha volna itt a feje mindenkinek:

– Megérdepli, hogy ünnep legyen! Aki olyan rendes...

A kutya nem bírja tovább. Rá kell ordítani Ficerére:

– Vidd már!

3. HA EGYSZER A KUTYA FAJTISZTA: IGÉNYLI, HOGY BEMUTATKOZZUNK NEKI!

Ez bizony közel sem akkora ház, mint amekkorában Mikola Emmi lakik Pécsett a papájával. Bár a látszat csalóka talán, hiszen itt is van kert, nyikorgó vaskapu, tévéantenna és villámhárító a tetőn, szóval, ez sem olyan szűk panellakás, mint amilyenben például Brigiék élnek – viszont nincsen olyan használaton kívüli, öreg kerek kút a hátsó udvarban, mint otthon; aztán gyümölcsfa is alig akad, a pécsi óriásfenyőkről nem is szólva. Meg aztán mintha semmi virág se nyílna soha. Igaz, tél van még; de azért most is itt púposodnának az ágyások, jelezvén, hogy tavasszal majd kihajt valami. És van-e olyan vénséges lomtár valahol a kert sarkában, mint az, ahol akkora titokban lehetett fölkészülni a munkára, hogy a somogyi fiúk napokig se találtak rájuk? Az a műhely, ahol a „meglepetésen” dolgoztak a szomszédok fiával és az egész családdal együtt, s ahol minden szerszám, eszköz, satupad, villanyfűró, csiszolókorong, hegesztőálarc, kábeltekercs, hidegvágó, reszelő, istenharagja és csodabogár, mint egy valódi nagy gyárban, úgy összegyűlt az évek során, ládákban, szögre akasztva, falnak vetve, gerendáról lógaszokva, asztal alatt nyújtózva... Persze lehet, hogy itt is van minden, nem úgy, mint a város közepén megszoruló otthonokban, csak valami rejtkehelyen, s pusztán azért rémlik szűknek, mert kopár a kert.

Hiszen odabent már minden óriási és sok! Annyi a szoba, hogy nem is kell nekik annyi. Mire is kellene? – papa, mama, a Sima fiú, meg a húga; ennyi a család. S egyenesen jó, hogy így van: ezért lakhatnak itt ők is. Indián és két barátja. Ez a kan-teremnek elnevezett helyiség évekig állhatott teljesen üresen és használaton kívül: míg viszont így, négy fekvőhellyel, egészen oké diáktanyává alakulhatott át. Az a négy házilag eszkábált priccs mégsem olyan kényelmetlen, mint a börtönökben, hiszen hízott vánkosokkal és színes pokrócokkal jópofa és vidám összevisszaságot sikerült teremteniük, a falakat meg teliakasztották magazinokból kivágott képekkel. Aztán derékszíz, válltáska, zseblámpa, malteroskanál és kőie-i tekercs is: szóval mindent fölszőgezhettek a falra vagy a ruhásszekrény oldalára, sőt valami rejtélyes szándékkal még egy ostornyél meg egy traktor kormánykereke is odakerülhetett. Teljesen mindegy, honnan kerítették – a lényeg az, hogy ha netán kollégiumban vagy egyéb diákszálláson kapnak helyet, nem rendezkedhetek volna be ennyire otthonosan. Ráadásul: a háromtagú Indián őr megerősödött ezáltal egy fővel, hiszen Sima is átköltözött a családi szobából a kan-terembe, önként alávetve magát a vezér hatalmának, ami

azért is magától értetődött, mert a szülei semmiféle kifogást nem emeltek a család ilyenén alakulása ellen

Állnak a lányok egyelőre a küszöbön, és nem mernek belépni. Ficere ugyan beront a hurka alakzatú, törpe „véreb” nyomában, de a póráz azonnal megrándul, s vonszolják egymást máris kifelé. Brigi viszont mindig lel egyedül, néha akkor is, amikor egyáltalán nincs magában; ilyenkor önkéntelenül keresgélgni kezd, nyúlkál a barátnője kezéért, s oldalaz feléje, míg el nem éri... Így állnak tehát ketten az ajtóban; még nem akarnak körülnézni, Brigi sápadt, Emmi előrebiggyeszi alsó ajkát, és fúj egy éleset fölfelé.

– Itt laktok?

– Itt alszunk.

Mert ebből nyílik egy másik, még nagyobb szoba, ott történik az alváson kívül minden. Asztal, könyvek, szerszámok, rajzlapok, edények, evőeszközök, befőttesüvegek, rádió, kazetták, gumicsizmák a sarokban, székek egymás nyakában, mint másutt takarítás előtt.

– Te is?

Simát meglepi a kérdés.

– Miért?

– Te mondd meg.

– Mert az iskolában is... És a műhelyben.

– Mind a négyen?

– Látod.

Emmi végre elrendezte a haját, egyelőre minden tincs kiröpült a homlokából. Egyetlen baj van már csak: szeretne leülni. Viszont ha lépne egyet, el kellene engednie a barátnője kezét. Megrántja a vállát, elvégre így is megkérdezheti, amit akar:

– Különben nem is mondtad még, hogy mi a rendes neved.

– Rendes?

Brigi is elmozdul végre, segítenie kell.

– Vagyis, hogy nem Sima – próbálja megmagyarázni.

– Horváth – feleli a fiú.

– Jé...

És Brigi:

– Csak?

– János.

Emmi kuncog, jó a kedve.

– Hány Horváth János van az iskolában?

Indiánnak nem tetszik ez, s ilyenkor közbe szokott szólni:

– Akárhány van! Mi tudjuk, hogy melyik, és ez a fontos!

Brigitta is a védelmébe veszi.

– Nagyon szép az ilyen név! – mondja, s már nem kell fogózkodnia.

Sima arca kikerekedik. Előre élvezzi, milyen meglepetést fog okozni a bejelentésével:

– De az apám Szilviusz!

– Mi... Micsoda?!

– Horváth Szilviusz!

Rozoga:

– Pislogtok?! Csípi az orrotokat a paprika?!

Zsiráf:

– Ilyen név nincs is! Megmondtam már száz évvel ezelőtt, de nem jártok utána!

Sima természetesen nagyon nyugodt, csöppet sem sértődött meg; hozzászokott ahhoz régen, hogy valahányszor rákérdeznek, értelmesen el kell magyaráznia, mintha előadást tartana, szellemi fogyatékosok fölvilágosítására:

– Akadnak rendkívüli mesterségek, és akkor ilyen nevet kap az ember. Különlegesen, ami másnak nem jut az eszébe.

– Figyeljetek! – tereli Zsiráf a két lányt közelebb.

– Miért?

– Így szokás. Hogy már maga az is szép legyen, és odafigyeljen mindenki, amikor bemondják, hogy Horváth Szilviusz következik!... Csillogjon! Szilviusz!... Hallgassátok csak: olyan, mintha énekelnék. Szilviusz...

Indián megpróbál segíteni a lányoknak.

– Például a cirkuszban... – bólint cinkosán, de barátja elébe áll.

– Kitalálják egyedül is!

– Ja, tudom! – pördül egyet Emmi. – Meg a festők! És a színészek!

– A színészek nem is – okoskodik azonban a másik leányzó. – Legföljebb az énekesek.

– A te papád énekel?

Sima maga elé engedi Indiánt, és mintha eredményt hirdetne, a magasba lendíti a barátja karját.

– Te nyertél! Cirkusz!

– Könnyű neki – méltatlankodik Emmi. – Még jó, hogy tudja!

– A vezér dolga!

Mindez rendben is volna így. Mert nemcsak azt tudja, ami biztos, hanem még amolyan félig-meddig hihető legendás történeteket is. Horváth Szilviuszról, igenis. Azt beszélnek például, hogy a cirkusz előtt sportoló volt. Birkózó vagy súlyemelő; ez majdnem mindegy. Többen úgy tudják, világbajnokságot is nyert. Rozoga sem kételkedik, Zsiráf pedig hallotta is; a városban mindenki emlegeti.

– Túlzás – szerénykedik Sima. – Apa nem beszél erről.

De miért nem?! Legenda csakugyan?...

Legenda vagy nem: minek ezen annyit golyózni?! Indiánt amúgy is a lila hideglelés környékezi, valahányszor így elkezd neki szerénykedni valaki; most ráadásul meg igazán máson törhetnék a fejüket! Mire való ez az oktan szajtézés, ahelyett hogy végre elhatároznának már valamit. A keserű istenit, hát a gitár már nem is fontos?! Megjelenik egy új srác, s azonnal elfeledkezik mindenki arról is, hogy miért van a világon! Hát minden lány ilyen? Valóban mindegyik?! Álljon oda, fogja meg Emmi kezét, és rántsa vissza a földre, maga mellé?! Ne a csodára várjunk, hanem...

S egyszerre, íme itt van. Apa. És anya.

Mikor jöttek meg?! Amonnan nyitottak be, tátong tehát amott is még egy-két szoba. Mert már nekivetkőzve: zakó nélkül, fehér ingben a férfi: alacsony, de zömök, akár egy hordó. A feje is kövér; a nagy, gömbölyű, fehér arcon minden kimondott szóra vidáman mozdul a tömött, fekete bajusz. Könyékig felgyűrve az ingujja, hurkásan, mintha azért gyürkőzött volna neki, hogy sürgősen elkapja valakinek a nyakát. Szórtelenek ezek a karok, fehérek és kemények, mint a márvány... A felesége meg olyan kicsi és vékonyka, mint egy porcelán baba. A kezét minduntalan a szája elé kapja, mintha köhögés ingerelné. És folyton a férje elé kerül; igaz, csupa jószívűségből. Hiszen mihelyt kiderül, hogy kik a vendégek, azonnal kifordul, megint egy másik ajtó felé, hogy gyorsan kínálgatni kezdje az érkezetteket.

– Süteményt? Kólát? Almát?

És tányérokot kerít, és terítőt varázsol és poharakat. Villanyt gyújt, pedig még nem is sötétedik, aztán eloltja, majd kimegy újra, és gyorsan visszajön, hátha kér valaki mást is, mint amit sebtiben föltálalt.

Csakhogy őket sokkal inkább a legenda izgatja. A világbajnokság, meg minden. S mivel akad szerencsére egy igazán gyakorlatiasan gondolkozó srác is a helyszínen, akinek nyilván éppen azért nyúlt olyan hosszúra a nyaka, hogy mindent jobban lásson: érkezett végre az idő, hogy a cél érdekében a legegyszerűbb dolog történjék. Vagyis: rá kell kérdezni. Egyenesen. Minek annyit kerülgetni?! Nem tetemrehívás ez! Mitől félünk?

Tetszik is Horváth Szilviusznak ez a kíváncsiskodás, hogyne tetszenék, amikor ennyire megnőtt a közönsége! Azt tartják róla a családban, hogy nemigen szereti már elővarázsolni a múltat – de egy ilyen váratlan szaporulat a hívei táborában igazán nem hagyhatja hidegen. S bár kicsiké felesége riadtan igyekszik a gyerekeket inkább a tányérok irányába terelni, a hordó erejű ember ugráltatni kezdi a bajuszát, ezzel jelezve fiának, hogy nyissa már föl a nagy szekrényt, hadd gördüljenek elő

azok a féltve őrzött, régi vasgöргеgek! Vasgömbök és a rudak acélból. Nagyobb súlyúak és még nagyobbak. A vasfülek beépítve a vasgolyókba, hogy meg lehessen markolni őket.

Ahogy az egyikért lehajol, az inge fölcúsúzik a derekára, a meztelen test ott is fehér, de olyan izmok ugranak elő menten, mint a rudak! Hiába eseng a néni, behúzódva a sarokba, hogy ne tegye, hiszen rég próbálta, megerőlteti magát, és baj lesz – olyan a lendület még mindig, mint valaha a porondon: csak bele kell kapaszkodni a vasba, jól kell elkapni, a pontos nekilendülés a legfontosabb!...

Áhítattal nézik, s ez általában megsokszorozza az ember erejét. A legdöbbenetebb csodálattal azonban a két lány figyeli a félelmetes mutatványt: Emmi és Brigi. És nem is folyton azt, amit ő csinál, nem is a bődületes erő diadalát – hanem már-már inkább azt a másik mutatványt, a szépséget, ahogyan a fia segédkezik neki. Azok a kedves, figyelmes, szinte észrevétlen mozdulatok, ahogyan apja egy-egy emelése után az új súlyt a lába elé görgeti. Meg ahogyan végigtörli a márványkarokat, és odanyújtja a törülközőt, hogy érintse hozzá veritékes arcát is... Míg végül a fiúk is egyre inkább emerre néznek: egyik az egyik lány áhítása miatt kezd prüszkölni rövidesen, a másiknak meg a gyomra remeg már.

Végtére mi történik itt?! Addig fogják ezt a cirkuszt, lesni, míg az eltűnt gitár végképp világgá megy, vagy legalábbis a mennyekbe száll? Hát senki se gondol arra, milyen drága ilyenkor minden perc? Ahány pillanatot eljátszanak itt, annyi kilométerrel kerül közben a citernyák messzebbre! Ahelyett, hogy a nyomába erednének, leakadtak itt, mintha egy tengeri vasmacska tartaná fogságban mindannyiukat.

Indián közben belekönyököl Rozoga oldalába, viszonzásul a sípcsontját éri titokban amannak a bal cipőorra. S még mindig nem bődül föl egyikük se. Szorosabbra rántja a nadrágszíját, és kétségbeesetten tépni kezdi magáról a nagykabátot. Csakugyan kiáltania kellene? Talán nem is volt itt a gitár, talán semmi sem igaz; különben lehetetlen, hogy így megfélemezzenek róla! Emmi! Kiugrik mindjárt a szeme! Mi ezen a bámulnivaló?! Nyissa ki otthon a tévét, láthat abban is elégszer ilyen hősködést!

De nem kiabál mégse, csak rátapos cipője sarkával a másik cipője orrára, olyan erővel, hogy a fájdalomtól elnémuljon. Sokkal célszerűbb lesz, ha figyelmesen szemmel tartja Emmi, hogy meglepetés ne érje.

És Rozoga is maga felé fordíthatná Brigit, mégpedig mielőbb; és ha nem éri el a célját szóltanul, akkor bizony helyesebb, ha azonnal cselekszik, mielőtt menthetetlenül visszacsúszna a tartalék mezőnybe!... Amíg tehát a házigazda hosszú szuszogásokkal, melltágító mozdulatokkal, új erő gyűjtése végett körbejárja a szobát, ő odaszökken a jeles fiú mellé, föltételezve, hogy így végre őt is észreveszi a világ legsápadtabb leányzója, és az ellesett sima mozdulatok egyikével udvariasan fölkinálja neki az imént elnyugodott vasgömböcot.

– Hát te?

– Én?... – tiltakozik Sima, s a lányok nem is nevetik ki. – Én soha...

– Lekvár! – dülleszt ki Rozoga a mellét. – Csak meg kell fogni!

Apa abba hagyja a járkálást, ott áll újra közepén, mintha a porondra lépne föl.

– Hadd próbálja! – mondja, s a bajsza abba hagyja a mozgolódást. – Engedjétek neki!

– Megőrültél?! – figyelmezteti a vezér, s legszívesebben félrelökné. – Itt teszed magad, ahelyett... Nincs jobb dolgod?!

– Édes fiam! – sóhajtja a néni az asztal mellől.

Rozoga gondolkozik. Nem éghet le! Nagy méltatlanság volna, ha visszafelé sülne el az ügy – legyünk csak észnél! Brigire nem néz most, pedig ha egyetlen szóval mondaná, ha idehallaná a lány rémült szívdobogását, megpróbálná, meg, ha leszakadna utána az ég, akkor is!

– Na! – hallatszik a sürgetés. – Férfimunka!

– Meg fogom tanulni!

És Sima arcába:

– Én igen!

Helyes. Nem lep meg a válasz senkit. Sportszerűen hozzá kell tehát tenni még ennyit:

– Időt kérek rá.

– Éljen! – dördül a vasember szava. – Ez a tiszta beszéd! Mutasd a karod!

Mielőtt azonban Rozoga nekigyürkőzne, odavágja az arca elé a maga karját, könyökből derékszögbe rántva, hogy az ingujja most már vállig szalad föl.

– Fogd meg! – dudorodik az izom a felső karban, mintha a bőr alatt is ülne egy vasgolyó. – Enélkül nem megy!

Zsiráf, akinek nem kellett közben holmi lányszisszenések jelentőségét mérlegelnie, tehát semmi se terelte el a figyelmét más irányba, ő legalább ráér arra, hogy a tőle megszokott tudományos alaposággal vegye szemügyre ezt a rettentő izomcsomót. Amint hozzáér, mielőtt belemarkolhatna, ugrik egyet az a vasgombóc az erőművész karjában, s viccesen dobálja magát, képtelenség elfogni.

– Vasmarok! – mondja ugráltatás közben az óriás súlyok fölött álló ember. – Így hívtak, fiaim, ez volt a nevem. Vasmarok! Az ellenfeleim is csak Vasmaroknak emlegettek... De hát nem is volt ellenfelem. Csak egyetlenegyhősködött folyton-folyvást. Emberhalom. Olyan is volt! Mint egy torony... Emberhalom?... Vakondtúrás! Én megtanítottam! Belenyomtam a földbe, bele én! – fújtat, és szünetet tart, s közben kezdi visszagyűrni a fehér ing ujját a karjára, lefelé. – Azóta én ezzel a kézzel nem verekszem, fiaim, mert az halálos lehet. Sokan visszaélnék ezzel; sokan, akik tudják, hogy én nem ütök. Soha! Mert ha én egyszer odasújtok... És ezt tudják!

Emelgeti a karját, és Rozoga is lengeti az öklét.

– Szóval erőlködni, fiaim!

Jó, de a néni asztaláról mégiscsak illenék kóstolni valamit, mielőtt az utazás okozta éhhalál porba sújtja valamelyiküket. S ha semmivel se sikerült eddig a tálak közelébe terelni az ifjúságot, úgy gondolja a köhögős kis asszony, másképp fogja megpróbálni.

– Ő készítette valamennyit! – mutat bátran a hős férjére. – Kóstolják csak meg!

Ez valóban hatott. Meg is indul végre mindenki az asztal felé, de Indián például még egyszer elakad félúton. Döbbenet vagy őszinte csodálkozás bénítja-e, avagy képtelen elhinni, amit hallott, mindegy most. A legfurcsább mégis az, hogy hiszen az iskolaév kezdete óta itt laknak, és mégis csak most jut eszébe eltűnődni ezen.

– Ilyen hatalmas kézzel?

Sima ott áll mellette. Így szól:

– Apa cukrász. Ez a mestersége, hiszen tudod.

– I-igen... De hogyan lehet...

És bámulja azt a két vasmarkot.

– Ahhoz kell az igazi erő! – rándul a bajusz a fehér arcon. – Nem pedig ütni. Az semmi!

Sütemény!... Erre viharzik be a lehangosabb ember, akit eddig látni se lehetett, sőt csodálatosképpen még hallani se. Vagyis Ficere úr. Természetesen ugyanannak a piros pórásznak az egyik végén, melynek a túlsó hosszában a csőkutya rángatózik.

Honnan került elő, hol bujkált eddig, hogyan bírta ki ekkora csöndben – teljesen érthetetlen. Nem szokott ő ilyen tartós némaságba burkolózni, hogy két percnél hosszabb időre is meg lehessen feledkezni róla... Mindegy, bármi kötötte le odakint a figyelmét (nyughatatlan védencével együtt), akármit fedezett föl a nagyvilágban, amihez nem föltétlenül szükséges tanúk jelenléte – a fölkínált sütemény illatára íme rögtön betoppan, leereszkedik akár az égből, vagy előbukik a hó alól is!

Pontosan akkor, amikor a köhögős néni – szabad kezével terítőt egyengetve a hatalmas asztal lapjára – harmadszor kezd rakosgatni a tányérokba, s valami ilyesmit kérdezne:

– Na, de ti, lányok?...

Amire meg kell most már mondaniuk, hogy mit hoztak! Hiszen így már igazán eléggé ünnepi ahhoz minden, hogy azt a nevezetes üzenetet átadják Pécsről. Beláthatja Emmi is, hogy ennél kedvezőbb percre hiába várnának.

Le is telepszene, a fontos eseményre körbeülik az asztalt. Majd a torta meg a gyümölcshegy fölött nyújtózva, végre átvándorol a levélboríték, s élével szépen odatámaszkodik a szörpös pohár csillogásához.

– Bontsd föl! – csattan a vezér hangja sürgetően. – Essünk túl rajta! Vidd! A tiéd!

– Tudom. Az Egyesülettől.

Emmi lehunyja a szemét, mert pontosan emlékszik a rövidítésre.

– MEOE! – jegyzi meg óriási méltósággal.

S Brigi utána, gyorsan, ugyanolyan fensőbbeséges biztonsággal, csak tágra nyílt tekintettel, mert ő mindig így szokta:

– Mint a FCI tagja.

– MET.

– WT. 307.

Rozogának ez elég pepita.

– Okosok vagytok! – nyújtogatta öklét az asztalterítón. – Azt ne higgyem, hogy káromkodtok!

– Törzskönyv és pont! – igyekezne Indián minél gyorsabban befejezni ezt a süket ünneplősdit.

Ha Emmi nem akarja későbbre halasztani, legalább ne mélázna olyan önfeledten, mintha csakis ezért szállt volna föl Pécssett a vonatra. – Származási lap, nem?!

Sima mosolyog.

– Pedigré.

– Egye meg a fene! Olvasd!

Zsiráf belelát a magasból; könnyű neki.

– *A kutya neve...* – krárog egyet, az ádámcsutkája liftezni kezd, nyelnie is kell előbb. – Én nem tehetek róla, ide van írva... *A kutya neve: Hárskúti Apród...* Mindjárt eldobom magam!

A néninek jut eszébe most is, ami másoknak mindig csak megkésve. Mert alighanem igaz, hogy a sütemények között születik a boldogság.

– Még nem is láttátok!

– Herkulesre! – mérgelődik a vasember. – Kizártátok?

S megemelkedik, indul azonnal az egyik ajtó felé. Kőből van a küszöb, nem tud megreccsenni a földrengető léptek súlya alatt.

– Na! Az árva!

Tehát mihelyt az a köves küszöbű ajtó fölnyílt, azonnal be is vonul a megidézett; nyilván erre a szóra várt odakint régóta.

Jön bizony, szépen somfordál a híres jószág, farka az égnek, mint egy diadalmás zászlórúd. Beleszagol a fölfedezett új világba, körbejárja a székeket egyenként, majd jól nevelten odatelepszik a gazdi lába elé, s elnyúlik elégedetlen, lihegve, hálásan.

Ficere hurka alakzatú kísérője viszont tüstént megbolondul, olyan ugatásba kezd, mintha ellenség törne a házra, nyüszít, kapalózik, hason csúszik, minden lehetséges hadműveleti formát kipróbál, hogy valamiképp a másakra támadhasson. Amaz se nagyobb ennél, csak a végtagjai hosszabbak, vagyis láthatóan normális. Kölyök még úgyszintén, mégis mennyire szófogadó! Mert fajkutya – gondolható –, azaz fajtisza. Ez azonban száraz és tömény butaság. Talán inkább mert foglalkozik vele valaki, méghozzá okosan, nem olyan akárhogyan, mint ennek a gazdája!

A gondolat végsora tehát az volna, hogy ki kellene zárniuk ezt a földszintest a teraszra, már csak a békesség kedvéért is. Ehhez azonban ugye nem járulhatunk hozzá, különben ez a bozontos vadember méltatlan sivításba kezdene, s egy fürgeteges hóvihár se nyomná el a hangját! Marad tehát a legközelebbi megoldás: elnézni, hogy ölbe veszi a nyavalyást, s teste melegével próbálja elnémítani. A vasmarkú ember pedig, akit Szilviusznak hívnak, megismétli közben lassan, mintha ízlelné a szép szót, forgatja a szájában boldogan:

– Hárskúti Apród...

És a csönd beálltával:

– Mert ennek oka van... Apród! No, magyarázd meg, fiam, te jobban tudod a szabályzatot.

Bele is fog Sima engedelmesen. Nem kell fölállnia az asztaltól.

– Nem tudom, hogy szabályzat-e, csak egyszerűen így történik. Az első kölykök, fajtisza szülők ivadékai A betűvel kezdődő nevet kapnak. Ha három születik, mind a háromnak ezzel kezdődik. Apród, Aladár, Albert... Értitek? Aztán a második alomból kikerülök B-vel. Barnabás, Boldizsár, Bálint... És így tovább. Nagyon egyszerű.

– Egyszerűbb volna ezt is rövidítve! – véli Zsiráf, mert föltétlenül fontos, hogy közbeszóljon. – Például A–1. vagy A–2.

– Folytatjuk!

– *Fajtája*: welsh terrier. *Ivara*: kan. *Szőrzete*: drót.

– Jaj!

– *Színe és jegyei*: fekete hát, cservörös végtagok.

– Állj! Szerintetek mi az a cservörös?!

– Elhallgatni!

Briginek azonban ki kell még nyilvánítania valamit. A legártatlanabb tekintettel:

– Én azt hittem, tudjátok...

Az iménti rendteremtő, indulatos szó nyilvánvalóan a vezér ajkáról hangzott el. Ezúttal azonban nem az iménti düh megnyilvánulásaképpen, hanem épp ellenkezőleg. Belepislantva ugyanis a nyomtatott betűs, hivatalos szövegbe, olyan káprázatos sorokon akadt el a szeme, hogy gitár, nagydob, zenekar, egyszerre mintha minden kifutott volna az eszéből: még az ő keze-lába is reszketni kezd!

Mert a nemes Hárskúti Apród további adatai, a megkülönböztethetőség kedvéért, így következnek:

– *Apai ág*. Apa: HPJ. 2xCAB. R.CACIB!... Nem hiszed?

– Ez már nem is kutya, csak betű!

– Várj!... Heros Interris Cs. MET 187.

– Ezt örökölni lehet?

– Anya. Ne, ez rendesebb... Baricskai Hiszti.

– Én is mindjárt hiszti leszek! – nyújtózik Emmi, de azonnal leintik.

– Te csak maradj lusta. Ahhoz nem kell igazolás.

Ez bizony sértés; semmi szükség nem volt rá, hiszen mostanában akkor sem igen mondják már, amikor Emmi megérdemelné. Az eredménye meg annyi, hogy a vezér kénytelen szigorúbban körülnézni.

Zsiráf föl is áll, s ezzel megbontja az asztalt. Érzy, hogy illetlenség, de képtelen visszatartani magát: figyelmeztetnie kellene a tiszteletreméltó jelenlevőket, hogy sokkal fontosabb dologgal tartoznak, azzal törődjenek hát, ne az ócska, régi butaságokkal! Hiszen az etikett nemzetközi egyezményei szerint ilyenkor minimum kötelező, hogy úri módon odaálljunk, és bemutatkozzunk annak, aki ilyen híres ősskel rendelkezik. Meg kell hajolni előtte, összezárni a két bokát, és jobb tenyerünkkel olyan félreérthetetlen mozdulatot tenni, hogy az illető kénytelen legyen kezet nyújtani.

Megtörténik. Hárskúti Apród valóban nyújtja.

Hős Zsiráfunkat úgy meglepi ezzel, hogy el is felejtí a saját nevét. Két ujja közt tartja a kutya mellső mancsainak egyikét, és szertartásosan emelgeti.

– Tegezhetlek?

Vakkantás, szusszanás.

– Megtisztelsz.

Sima az apjára néz, aki nem nevet. Sokkal türelmetlenebb.

– A nagyszülők is ott vannak! Déd- és ükszülők! Ez a rendje-módja... Olvasod?

– Ezeréves, mint a honfoglalás! – véli Rozoga, s maga csodálkozik legjobban azon, hogy mekkora bölcsességet sikerült mondania. Csak éppen a hosszú barátjának nem tetszik, aki pedig általában egyetért vele.

– Honfoglalás? – méltatlankodik. – Fenét! Mint egy kém. Egy tősgyökeres kém! Kódszámok!

– Az ükapáknak már nincs is nevük!

– In. Ch. de B–CSSR. Ch.HCH. 2xCAC.

– Tisztára kémiai szöveg.

– Az atombomba képlete!

Brigi olyan jószágos, mintha nagymama volna:

– Inkább a kitüntetések... Hátha.

– Aero Lunar.

– Ez ki?

– Szebben is beszélhetnél, társaságban vagy!

– Egy másik dédi. 2xCACIB. R. MFCY.

Folytathatnák még sokáig. Indián azonban semmi értelmét nem találja a további felsorolásnak. Térjünk a végére:

– „*Igazolom, hogy a származási lapon szereplő adatok a Magyar Eb Törzskönyvben bejegyzettekkel mindenben megegyeznek.*”

– Szerencsére! Különben már félni kezdtem.

– „*És a Magyar Eb Törzskönyv WT kötetében 307. szám alatt beiktatva.*”

– Pecsét?

– Óriási aláírás! Legalább a pápa!...

Sima mindeddig nyugalommal tűrte a csúfolódást. Hátrakulcsolt kézzel oldalaz most is a fal felé, s mosolyog még mindig. Vendégek előtt csak nem fog összeverekedni a barátaival! Most érkeztek, szívességet is tettek azzal, hogy vállalkoztak ennek az okmánynak a kézbesítésére, ma járnak itt először; igazán nem akarná a kedvüket elrontani – nem így kell a lányok előtt nagygyá lenni. Tudhatnák ezt persze mindannyian (de legalább a vezér!) – lesz is erről némi mondanivalója a számukra. Csakhogy az ilyesmi egymás közt intézendő el; majd elérkezik a kellő alkalom.

Meg aztán ugyan mit árthat ez az eszetlenkedés? Talán figyelmeztesse őket arra, hogy egy olyan vacak korcs kutya birtokában mekkora öngól egy tiszta és nemes állattal való összehasonlítás? Hárskúti Apród, ha értené (márpedig megeshet, hogy érti!), maga tiltakoznék a leghevesebben. Hogy jön ő ahhoz! Dehogyan vágná ő bele egy ilyen hozzá nem méltó vetélkedésbe; bárkivel nem állunk oda, s nem ugatjuk meg azt, aki ellenfél se lehet!.. Hever hát magabiztosan és mozdulatlanul tovább. Majd a gazdi int, ha segítségre lesz szüksége.

Sima azonban nem int, hanem a falnak vetve a hátát, csak amúgy odaveti:

– Hát annak?

Nem értik. Ficere sem, hiába pislog annyira.

– Még neve sincs. Nemhogy papírjai

Erre föl pattan ám a törpe gazda, csaknem kiejti öléből a cső alakzatú nevezetességet.

– Ennek?! – kiáltja, és ezer szerencse, hogy egyik keze se szabad, különben belekapaszkodna az asztalterítőbe.

– Mégis el mertétek hozni.

– Mert van neki! Igazi!

Brigi tudja, hogy segítenie kell, nem hagyhatja hazugságban az öccsét. Kiváltképp ha nem is hazudott. Nagy, tárt tekintettel néz tehát a magasba, hiszen fontos, amit mond:

– Szép neve van; csodálkozom, hogy nem tudod.

– Akkor miért nem szólítjátok?

– Ritka név. Sokkal ritkább, mint azé.

– Nem fontos. Egyáltalán nem a ritkaság a legfontosabb.

– BIP-PIM.

– Ez mi?!... Szóljatok, mikor kezdhettek nevetni!

– Valaha rövidítés volt.

Segítséget kérne a barátnőjétől, de az ő szeme lehunyva; nem is számít arra, hogy ebben a fennkölt vitában őrá is szükség volna.

– Emmike nevezte el. Tehát így van.

Még Rozoga is tanúsítja. Bár nem hevesebben, csupán azáltal, hogy megcseréli öklét az asztalterítőn, és oldalba szúrja Zsiráfot.

– Miért, mi a hézag? Nem tetszik?!

Szerencsére a vezér megszólal:

– Tudjuk... Emmi találta ki...

A névadó most nagyon elégedett, s kivételesen rá is néz a fiúra.

– Vedd tudomásul! – mondja a másíknak, és hátrafeszíti a vállát, olyan gözzel, ahogyan a győztesek szokták.

– Ha jelentene valamit... így azonban nem értem.

– Persze, meg is kérdezhetted volna.

Brigin a sor tehát újra:

– BIP! Balatoni Ifjúság Pártja... Természetesen.

Erre csak hümmögni lehet:

– De a másik fele? Az, hogy: PIM?

– Ugyanaz!

– Nem. Figyelj, Brigi, az nem jó.

– De. Ugyanaz, csak fordítva.

– Játszol? Fordítva sem jó. Akkor PIB volna és nem PIM!... Az M betű a végén?

– Az M betű is jó; lüke vagy, száraz a fantáziád... Kitikkadtál?! Azért kellett így, hogy ki ne találj!... És azért is nincs úgy beírva, mint a tiéd!

– És mégis igazi! – szökken egyet Ficere, kis híján az égis, de legalábbis a szék tetejére, különben e „névtelen” jószág éppen nekiugrott volna ama másiknak, akit pedig pecsétetes okmány is véd, nemcsak az elszótalanodott vasmarkú házigazda és engedelmes fia. – BIP-PIM!

Sima tesz közben egy elhárító mozdulatot, hogy távol tartsa magától a nekivadult öcsköst, de ez csupán a forma kedvéért történik.

– Loptátok?

El is némul egy percre a gyerek, de hamarosan rájön arra, hogyan kell kimondani az efféle igazságot. Lehorgasztja a fejét, így aztán meg tud szólalni.

– Jött... – vallja halkán.

– Tudtam. Az ilyen mindig csak jön.

– Igenis jött!

– Elszaladtál, és ő utánad!

Végre Emmi is megszólal; valószínűleg csak azért, mert nagyon unja:

– És nem megy el többé! Értsétek meg már!

– Nem is akar!

Dehogynem akar! Egyenesen erre a pillanatra várt! Megérezte, hogy most kell nagyot ugornia, és zsupsz! – ki az ajtóresen, neki a nagyvilágnak!

Rozoga kikapja maga alól a széket, hogy utána hajítsa, de már késő. Még az örökké készenlétben figyelő Ficere úr is tétovázik, megdermed egy pillanatra, s csak jó tíz méteres késéssel veti magát a nyomába.

Amikor Zsiráf váratlanul fölnyerít:

– Ott viszik!

– Mi?! Kicsoda?!

– A citernyákat!

S tüstént kitör a harci riadó:

– Indíts!

– Futá-á-ás!!!

Egy hajlott hátú krapek kínlódik az ablak alatt, túl az úton: fene nagy tok súlyosodik a válláról, valamiféle szíj vagy heveder tartja. Alig bírja cipelni, szinte púpos tőle. S egyszerre forgolódni kezd, táncolnia kell a szerencsétlen ürgének, mert utolérte valami, s már rángatja is a nadrágszára végét. Hiába kapkod, hiába üvölt a dögre, hogy pusztuljon a fenébe: a megvadult korcs újra és újra nekilendül, csaholva a térdének ugrik, az óriási fekete tokot kellene hozzávágni, de nem fél ez semmitől, nem használ a fenyegetés, képtelenség továbblépni.

Mi ez?! Hányan vannak még?! A csutak srác a legvadabb, ádázabb, mint a kutyája! Mit akar tőle?!... És egy lány is! Meg ez a torzonborz kamasz, ahogy a jobb öklével az orra előtt hadonászik!... Hiszen úgy zihálnak, mintha a város másik határából vetették volna magukat a nyomába. Állj! Pusztulás innen. Istenverte ördögei!...

– Ez az?! – áll az útjába az egyikük, egy másik meg hátulról támadja, s a hangszert ráncigálná a válláról.

Már lányból is kettő sápítozik itt, de egyikük se csillapítja az örülteket.

És ez a hatalmas ember, fehér ingben, nekigyürkőzve, mintha föl akarná dönteni.

– Ide velem! – bödül egyet, akárha trombita harsogna. Jobb hát odaadni neki, vigye, itt van; meglátjuk, mit akar velem!

Lekerül a fekete teher a földre, a lábuk elé. A csaholó, szimatot érző vakarcsot ők se tudják elnémítani. Végül is a vasgyúró, inges ember veselkedik neki, mintha valami kétmázsás súlyt készülne megemelni.

– Hadd lássam! – parancsolja. – No hiszen! Úgy cipelte, a térde is remegett!

És fölrántja a földről, de azonnal visszaengedi.

– Herkulesre! Kő van ebben vagy aranypénz?!

Emmi kétségbeesetten rázza a fejét, szeretne máris visszaindulni innen.

– Ez nem az...

Mielőtt azonban figyelmeztethetné a vezért, Rozoga odaugrik.

– Kinyitni! – süvölti, de aztán ő se mozdul.

– Nyissátok hát – egyengeti a vállát a púpos, dörzsöli a heveder vágása helyén. – Féltek tőle? Fölnyílik a behomót tok; ott van, belenézhetnek. Dehogyan gitár. Nagybögő! Ötször akkora!

Jaj! Jobb lett volna nem utána futni; Emmi meg is akarta fogni Indián karját, visszatartani; minek ez a szégyen?!... Alaposan fölsültek tehát. Most aztán mit mondjanak, mit akartak?! A nyavalyás törpelábú, az az oka mindennek; bezzeg most úgy oldalog vissza a ház felé, hogy lehetőleg a gazdi se vegye észre. Rozoga keze már rég nincs ökölben; Zsiráf meg ártatlanul forgatja a nyakát, és harmadszor puszogja a lányoknak oda, hogy könnyítsen saját lelkén:

– Láthattátok volna, hogy ez nagyobb!

Brigi ugyan megpróbál mentegetőzni, de jóhiszeműségét senki se díjazza.

– Én már mindenütt azt látom...

Indián arca nagyon szomorú, amikor ennyire magába mélyedten gondolkodik. Semmi érdemleges mondanivaló se jut az eszébe, ez bántja leginkább. Homloka felső határában, ahol a haj sűrűje kezdődne, egy régi seb hegesedésének a nyomát viseli: ilyenkor mindig kiszíneződik kicsit, lilásrózsaszínű lesz, és csillog is, de nem takarja el.

Erről rég leszokott.

– Különben azt hiszem, induljunk – szólal meg végre.

A szálláson ugyanis, melyet a lányok részére szereztek, nem túl fiatal a házaspár, s bár valóban mindössze néhány napról van szó, azért mégse illő, hogy este érkezzenek meg.

– Elkísérünk, ez snúr! – fitogtatja erejét Rozoga. – Félelemre semmi ok!

Szedelőzködés, kényszeredett mosoly, fölszártott könnyek.

S épp elhangzana a vezényszó, hogy indulás meg hogy csókolom, és ne tessék haragudni – amikor a kanterem felől benyit valaki.

Lány. Kövérecske, kerekecske, és úgy gurul a szoba közepére, mintha szellő hajtaná. Alighanem mindig nevet, folyton-folyvást, hiszen most is. Talán nem is tudja, hogy nevet, hanem egyszerűen ilyen az arca. És minden ilyen rajta. A haja például. Ez nem is frizura, csak női, ahogyan női, csupa bodor, és ennek ellenére semmilyen. Bármennyire kövér is, az utcán talán észre se veszik, csak ha kiabálna. Hiába minden: semmi se feltűnő rajta. Viszont egy csöppnyi jegy pontosan az orra hegyén, ettől a fiúk mindig kipukkadnak, mintha váratlanul csiklandozni kezdené valaki a hasukat.

Lehet, hogy másokból is hasonló hatást vált ki az a hegyes kis pirosodó búb, Zsiráf ráadásul még meg is pördül örömeiben.

– Te nem látod, hogy ott van?! – mímeli a rettenetes csodálkozást.

– Nem fordulhatok el, számár!

– Én mindig azt nézném, annyira közel van!

Simának jut eszébe, hogy a vendégeire is fölhívja a pöttyös leányzó figyelmét.

– Mackó ugyanis a húgom – mondja és rosszállóan bólogat.

– Szia! – hangzik innen is, amonnan is, de ő hirtelen odaborul a bátyja mellére, tisztos testsúlyával majd földönti, és sír!

Nem is mernek odanézni, annyira hihetetlen. Hogy egy ilyen mindig nevető arc! Még így, zokogás közben is nevet... Pedig bizonyos, hogy sír, mert könnyek ömlenek végig, le egészen az álláig. Ilyesmi még nem fordult elő! Mi történt?! Itt a világvége, vagy lezuhant egy szputnyik?! Még a cservörös lábúnak is kihegyesedik a füle, s ahogy ott kuporog az asztal alatt, megrázza a fejét, mintha nyakon öntötték volna. S így tesz Ficere ölében a másik is, vagyis Bip-Pim, azzal a különbséggel, hogy ha ő rázni kezdi a fejét, akkor azok a tenyérszerű fülek úgy csapkodnak, mint viharban a vitorlavászon.

– Nem értelek! – próbál szabadulni szegény Sima, mire még hevesebb följajdulás következik; Mackó már egész testében remeg.

– Most meg itt is!... – krákogja, prüszköli, akadozva buggyannak elő a szavai, és kisujját odanyomja az álla hegyéhez.

– Ne bőgj, és eressz el! Így nem látom!

– Itt... itt...

– Mi ez itt? Vidd el a kezéd!

Anyu is ott áll már, a papa is a vasgolyók nélkül. Forgatják a fejüket, tanácstalanok.

– Itt...

Na. Valami csakugyan látszik ott.

– Herkulesre! – bődül fel végre az erős ember. – Semmi!

– Pattanás – magyarázza a köhögős kicsi néni. – Nem baj, gyermekem.

– Nekem is volt! – így a férj. – Elmúlik! Másik is jön; az is elmúlik! Hagyd abba, mert...

– De hogy... – csöndesül a rémült szipogás. – De hogy épp most...

– Most vagy máskor! Semmi!

– Nem, nem, nem! – tör fel újra a zokogás visszatartatlanul. – Épp most...

Mindez csakugyan váratlanul történt. A legmeglepőbb mégis inkább az, hogy Indián odalép, és szép nyugodtan elválasztja a zokogó lányt a bátyjától.

– Ne sírj, Mackó – kéri érthetően. – Szerintem éppen szükséges oda, vedd tudomásul.

– Nem! Nem igaz!

– Oké, nem igaz. Akkor leragasztjuk valamivel, és többé nem lesz csúnya.

Csoda történik: abbamarad a sírás, pedig imént még félő volt, hogy estig is kitart.

– Valakit megkérünk, jó? És akkor eltűnik onnan az a vacak... Segítsek?

A kislány azonban, mintha meg se értette volna, vagy talán elakadt Indián első szavainál, mert valahogy még mindig ott tart:

– Azt mondtad, Mackó? Még egyszer se...

– Most először, jó?

Előfordulhat persze, hogy egyvalaki mégiscsak érti, mi történik itt. Éspedig éppen Emmike. Talán. Nagyon talán. Egyenesen nem is meri megfogalmazni magának, annyira nem föltételezte. De hát mindig az történik, amire nem számít. Ezért nem akar túl sokáig gondolkozni a dolgon... Hogy ez a kedveskedés itt, ahogyan Indián megjátssza az agyát, tesz-vesz, és hajlong ennek a kövérségnek, mint egy bohóc – ez semmi. Eszébe jutott netán, hogy itt a legjobb alkalom – mire?! Viszonozni! Húha, azt a vacak kis ugratást, amikor ő a pályaudvaron úgy tett a Simával, mintha tetszene neki?... Hát észrevette, hogy neki szól az egész, neki, csak neki, igenis neki?!... És fáj?... És most aztán azért?... De buta és bolond, és meg fogja bánni!

Legcélszerűbb volna, ha úgy tehetne, mint aki nem hallott és nem látott semmit. Elnyújtózhatna még egy kicsit. kérhetne a süteményekből, és pihenne. Hiszen úgylustának tartják; legfőljb tudomásul veszik ezúttal is, és megnyugszanak, hogy igazuk van íme megint; ezzel helyrezökken a világ egyensúlya, és kész! Ha nem akadna valaki mindig, aki segíteni szeretne. Brigi, Falus Brigitta most is. Természetesen. Boldogtalan, ha nem ajánlhatja föl a segítségét. A leghűségesebb barátó.

És nyilvánvaló, hogy ő jobban megérti, mint ezek a fafejű hősök, hogy mi lehet egy folyton nevető lánynak a baja, ami ilyen vészesen kiborította. Különösen ha századszor trillázza itt nekik, mintha leragadt volna a gombja, vagy, amikor átszakad a hanglemez barázdája.

– Épp most... Épp ma!

Brigi szinte lázba borul a gondolattól. Olyan izgatott, hogy harmadszor kell már fölszárítania homlokáról a veritékcsöppeket. Hiszen annyira nagyszerű! Aki szerelmes, azzal nem történhet baj: nem hagyhatjuk, hogy megjárja! Ha egyszer épp ma nőtt oda az a ronda búb, vagy nyílt ki a rózsa a szája széle alatt, amikor..., amikor eljött végre az a nap, hogy találkozni fog!... – Randi! – kellene odakiabálni ennek a tétó sima fejűnek, és fölrázni, hogy ne csodálkozzék már annyira a húga kétségbeesésén. – Randija, nem érted? Most, ma, épp ma; és nézz rá, milyen az arca! – Kivel? – Mindegy, teljesen mindegy! De ha csak ma, bizonyosan csak ma lehet; ha ezer éve és öröktől fogva vártak erre a napra, s amikor már azt hitték, sose jön el, aztán egyszerre csak mégis, végre itt volna... és akkor pont most... Így van, egészen snúr, hogy így; és hogy ezért és hogy igazán rettenetes; mit szól majd a srác?!... Szegény Mackó...

– Írunk neki levelet, jó?

– Levelet?... Az mit ér!

– És közben elmúlik neked az a...

– Addigra...

– De ha olyan levelet írunk!... Olyant! Hallgass rám...

– Segítesz?

– Megbeszéljük...

Nem, nem lehet most megbeszélni semmit. Arra már valóban nincs idő. Majd máskor. Előbb a szállás. Aztán a gitár, jaj, a gitár!

Holnap. Jól van, holnap.

De legalább egy barátnői csók, a mély együttérzés kinyilvánításaként.

És éppen ettől jut Emminek eszébe (csöppet sem véletlen, hogy ezúttal igenis neki!), hogy végtére csakugyan indulniuk kellene, nem bájologhatnak itt egyfolytában, amíg beesteledik.

Kezdődik tehát a búcsúzkodás. Körbe-körbe, mindenki mindenkitől. Aztán folytatódik még egy darabig odakint, a teraszon. Közben meg kell kerülniük a középen álló nagydobot is.

– Ez itt marad? – emeli a néni a kezét a szája elé.

A vezérnek a föladata, hogy válaszoljon:

– Holnap elvisszük, ne tessék félni.

Mackó már nem sír, örül ennek a szép akárminek. Talán azt hiszi, ők kapták ajándékba.

Láttam, amikor jöttem – újságolja. – Majdnem beleestem! – nevet végre megint.

Ők semmi nevetnivalót nem találnak ebben. Emmi és Brigi szinte egymás szavába vágva próbálja megmagyarázni a helyzetet:

- Mi hoztuk!
- Az iskolánk nevében.
- Nekik!
- Az ő iskolájuknak.
- Meglepetés lett volna, de ők már tudták.
- Mert megígértük.
- Hogy legyen egy zenekaruk!
- Értem – dörmögi Sima papája. – Értem én. Ezért engedtek el az iskolából.
- Nem ezért.
- Hanem gitár is volt, nemcsak dob!

Ez azonban nem egészen érthető így. Gyorsan be kell hát számolniuk mindenről, de leginkább arról, ami a vonaton történt.

Hogy megvolt a gitár, bizony isten elkészült, elektromos, otthon ki is próbálták; aztán fölkerült a csomagtartóba, és amikor le akartak szállni, nem találták.

- Jaj, istenem! – sóhajtozik a néni. Ettől erős férje tüstént még dühösebb lesz.
- Herkulesre! – hadonászik maga előtt. – Olyan nincs!
- Nem találtuk. Igazán! Pedig mindenki segített! Az utasok! Még a katonák is!
- Nem jól néztétek, azt mondom!
- De ha ő is!... Ugye, hogy te is?! Még a mozdonyon is!
- Nem létezik!

Emmi tehát már hazudni is kénytelen:

- A kalauz is kereste! Mindenki!
- A föld nem nyelte el! A világon semmi se vész el! Ami egyszer lett, az van!

Mackó is megkísérli elhallgattatni:

- Jaj, apu, te ezekkel az okoskodásaidal! – nevet, és a karjába csimpaszkodik.

Csakhogy nem mindenkinek olyan a természete, hogy az ilyen húzódozást tétlenül kibírja. Rozoga jobb ökle például percek óta bizsereg, annyira utálja a semmittevést, Zsiráf meg úgy érzi, mintha máris rövidülni kezdene a nyaka. Csinálniuk kell tehát valamit okvetlenül addig is, amíg még hasznosítható a gondolat, ami csaknem egyszerre jutott mindkettőjük eszébe.

- Csakis itt lehet!
- De hol?!
- Ahová dugták!
- Házkutatás?
- Indíts!
- Az ő dolga volna, de elfelejti.
- Nem ér rá...
- Nem is vezér már...
- Száz éve mondom!
- Hallgass!
- Puha. Elolvadt!
- Jössz?!...

Az idő kevés, vagy a szemük gyöngé. Mert semmi. Pedig nem csak a kan-terembe néztek át, hanem sikerült bejutniuk a túlsó nagyszobába is. Szégyenletesen hiába. Se a gitár, se más gyanús nyom. És ez minimum disznóság!

Most már nagyon is dühösek egymásra; hülyeség volt, hogy belevágtak. Csak hát ezt nem vallhatják be; inkább úgy forgolódnak, hogy egyiknek se kelljen a másikra néznie... A legnagyobb gond azonban mégis az, hogyan jutnak vissza a teraszra a búcsúzkodók közé? Mégpedig észrevétlenül, mert magyarázkodni aztán valóban semmi kedvük.

A fene egye meg –hát nem éppen ő nyitja rájuk az ajtót?! Rozoga elöl, a hosszú a háta mögött – és velük szemben Sima!

– Találtak valamit?

Csönd és mozdulatlanság mindkét oldalról.

És az a bizonyos szünni nem akaró, keserű mosoly – ő megengedheti magának, ráér, hiszen Rozogának még csak nem is lendül az ökle.

Talán a végtelenségig is így állnának, mint egy szoborcsoportozat, ha nem jelenne meg az ajtóban a vezér is. Valóban nagyon alacsony, ilyenkor látszik csak igazán annak, amikor mindenki ágaskodik körülötte. Különösebben mégse húzza ki magát, és nem fog kiabálni most sem. Elég, ahogyan végignézi a barátain. A szeme villanása a sunyító vitézekre.

– Indulunk!

– Csókolom! – hunyja le Emmi a szemét a néni előtt, és ugyanígy köszön a vasgolyók gazdájának is.

Brigi nemkülönben:

– Csókolom!

És Simához még egyszer:

– Te nem kísérsz el?

Nincs válasz.

Pedig kár, mert időközben még amazok is összebarátkoztak. Már mint Hárskúti Apród és a pécsi Bip-Pim. önfeledten és békésen hemperegnek a terasz kockakövein, rágják és maszatolják egymást, mintha öröktől fogva bajtársak volnának. Boldogok, ártatlan kölykök. Eszük ágában sincs, búcsúzkodni. Épp most, amikor végre mindketten elszabadulhattak a pórázról! A cservörös lábú. mintha megfeledezett volna ritka nemességéről: egyáltalán nem viselkedik rangjához és származásához méltóan, avagy nincs tudatában annak, hogy egy amolyan tepsifülű korcs mennyire méltatlan erre a barátságra...

De ha egyszer indulás, akkor indulás.

Legföljebb annyi még, hogy Brigi átöleli új barátnőjét, ezt a nevetős Mackót, hogy újból a fülébe súghassa:

– Nyugi... Visszajövünk!

– Jó.

– Szia!

– Sziasztok!

...Így kerekedik hát föl a csapat.

Legelől természetesen Ficere úr, a vitéz idomár, a törpe hasonmászóval. Szabad kezével görcsösen kapaszkodik a leghosszabb fiú kabátujjába. Szorosan a közelében kell maradnia, mert égetően halaszthatatlan a közölnivalója, s ráadásul eléggé kínos magyarázatra szorul.

Vagyis hogy nem tetszik neki az új hapi.

– Csicseregd el szépen a vezérnek!

– Neked!

– Nekem nincs hatalmam.

– De te díjazni fogod!

Ez mindenesetre tetszik Zsiráfnak; jól van, ráüt a gyerek vállára.

– Gyerünk a szöveggel!

– Te nem fedeztél föl rajta semmit?

Ejha! Hiszen valóban erősen törte a fejét, ugyancsak szeretett volna valami nem egészen százszázalékos dolgot észlelni az ürgevárin. Mert egyenesen lehetetlen, hogy minden olyan rendben legyen rajta, hiába annyira sima a haja!... Hiszen szimatol ő folyton: éppen az ő feladata és nehezen kivívott hatásköre a titkok számontartása, és ugyebár többször kiderült már, hogy valóban ő a legbölcsebb, aminek bizonyosságául naponta legalább egy alkalommal illene is e rangjához méltóan cselekednie, tehát nincs is egyéb boldogsága, csak ha nagy nehezen valami furcsaságra bukkan – ezért sokkal kézenfekvőbb lett volna, ha a most szóba kerülő hézagot ő állapítja meg.

– Ki vele! – buzdítja hát a törpét, egyebet most már nem tehet. – De gyorsan!

– Ferde az orra!

– Mi???

Ez a magabiztos kijelentés úgy hangzik, mintha egy sokat tapasztalt aggastyán megállapítása volna. Csalhatatlan megfigyelőképesség, a keserű mindenségít!

– Mindig másfelé mutat...

– A te...

– ... az orra, igenis! Csálé!

– Csálé???

Jól van, most már elengedheti nagy barátja kezét. Ő megmondta neki, a többi már az ő dolga! Futhat már nyomoronc vakarcsával előre; majd csak utánakiált valaki, ha rosszul veszi az irányt.

Egy azonban holtbiztos. Hogy ezentúl nem is tudja másképpen szólítani a Vasmarok fiát: „A Ferdeorrú!”

Mögöttük Falus Brigitta és torzonborz, erős öklű védelmezője. Ők ilyenkor egyébként is mindig némák. Hát még egy ilyen csúfos megszégyenülés után! Amiről Brigi ugyan valóban nem tehet, Rozoga csakis magamagának köszönheti (hagyta volna azt az emeletes barátját egyedül beugrani!) – de ha már így történt, most illő, hogy ő is szomorú arccal baktasson a fiú mellett, semmi kedve a viháncolásra. Jó volna egy táskamagnó vagy egy zsebrádió, azon kereshetnének valamilyen számot; Brigi vele dúdolná, ő meg lengethette a karját az ütemre...

Végül leghátul Mikola Emília, és ő, akit már kicsi gyerekkorában is Indiánnak hívtak a Balaton partja mentén, amikor még viselte a fején a vezérséget jelképező, színes tolldíszeket –, amire most ugyebár már semmi szüksége, hisz tudni való, hogy nem az ilyen tarka külsőségek kölcsönzik az erőt.

Lassítanak, le is maradnak kissé. Majd, ahol vége a fás útszakasznak, és az egyforma házak kezdődnek, mielőtt kifordulnának, megállnak végre egy percre a sarkon.

Jaj, mióta készül Indián arra, hogy kimondja!... Bizonyosan a vonat még el se indult Pécsről, amikor magában fogalmazni kezdte. Vagy már tegnap, egy hete is, sőt, attól a perctől kezdve, hogy a levél megérkezett, amelyben a lányok az indulásuk napját jelezték... Mert ő ilyen, tudja Emmi pontosan. Mennyivel könnyebb rákiáltani valakire, vagy nyakon kapni azt, aki megérdemli! És okosakat mondani s az értelemre hivatkozni mindig (amiért aztán nem is érdemes vitatkozni vele); igen, ahhoz csodálatosan ért, akkor nem bicsaklik meg a szava, s nem akad el félúton! Szeretne ő is úgy udvariaskodni, és hányszor, de hányszor próbált olyan „sima” lenni! Régen is és évek óta mindig. Nem most irigyelte el új barátjától, dehogy. Csak éppen soha nem sikerül. Neki valahogy nem áll jól. Hogyan lehetne tehát figyelmeztetni arra, hogy ne erőlködjék, ne akarja eltanulni tőle, úgyse fog menni soha!... És egyáltalán: minek?! Nem jobb úgy, amikor veszekszik, parancsol, és elrendezi azt, amit nem tud más?!...

De talán itt, most, ma mégis sikerül kimondania.

– Pizkosul féltem... – zökken elő egy sóhaj, távol a sarki lámpától. – És nagyon rohadt volt.

Emmi szempillái félárbócon, mögöttük les ki; nem is akar egészen ránézni.

– Te?... Mitől???

Semmi ijedtség a hangjában, inkább bátorítás; örülne, ha következne még valami.

– Hogy nem jöttök

– Féltél?

– Vagyis hogy te nem... Hogy mégse...

Emmi hálásan fölnyitja a szemét, de annyira, mintha ezután nem is akarná lehunyni többé.

– Én meg azt hittem, már elfelejtetted...

Megint ott tartunk, hogy hallgatni könnyebb. Mert csak valami igen-igen szépet szabadna mondani, az pedig nem megy. Nyögés, sóhajtás legföljebb:

– Mi?... Mit?...

– A tolldíszedet... Hogy nálam van. Vagyis hogy nekem adtad... És én vigyázok rá. És akkor nézem, amikor akarom... És ha akarom, úgy látom, hogy a fejedben van... és akkor te is ott vagy természetesen.

– Mert én ott is vagyok!

- Pedig nem
- Emmi!
- Akkor miért vagy mérges?
- Ne hidd...
- De... láttam.
- Van rá okom. Éppenséggel.
- Akkor nekem is! – toppant Emmi egy csattogósat a cipője talpával. – És fújd föl!
Indulniuk kell; Rozoga kiabál valahonnan messziről.

Indián most már valóban dühös; ha világosabb volna az utca, talán látszana, hogy milyen lila a homloka. Mindkét tenyerével a ház falára csap, és fölveti a fejét, úgy szavalja:

*Vagy tán nem is gondolkodik,
Csak megszokásból, öntudatlanul
Szakadnak a könnyek szeméből,
Mint sziklából a patak?*

Emmi szokatlanul nagyokat lép: így egyszerre csak elébe kerül, és szembefordul vele. Nem állnak meg, hanem úgy haladnak, hogy ő billegve hátrál a fiú előtt.

- Ez nem a Toldi!
- Nem! – rázza ő a fejét, és belekezd újra: – *Vagy tán nem is gondolkodik...*
- Régen mindig abból mondtál nekem... Csak te tudtad...
- Nem végig.
- De nekem!
- Tudtad, hogy azért?...
- Tudtam, vagy nem! – csücsöríti hegyesre a száját, fintorít is, és igyekszik háttal kerülni a szélnek. – És ez?
- Most kezdtem.
- Minek?
- Nem örülsz?
- Azt meg elfelejtetted!... – nyöszörgi, s, hogy nyomatékosabb legyen, megismétli: – Azt is...
- Nem!
- Én meg nem tudtam, hogy ezentúl mást fogsz mondani nekem. Megírhattad volna.

Mindketten megállnak, s ez éppen arra jó, hogy elérje a lányt. Visszafordítja, s ezáltal most nincsen szembe vele, hanem megint mellette. Így valamivel könnyebb. És a régóta esedékes erősebb hang is csak így tud megszületni.

Hisz legszívesebben azt válaszolta volna, hogy meglepetésnek szánta. Igen. Viszonzásul a gitárért, meg a többiért. És, hogy szeretett volna kitalálni valami mást is, legalább olyan ötleteset, mint amivel ők álltak ki Pécssett; de, ha egyszer nem jutott más az eszébe!... Hiába azonban minden: nem, bitangul fölösleges itt minden szó, Emmi nem is akarja megérteni.

- Ne veszekedj, légy szíves! – csattan föl. – Ég hagyd már abba!
- Akkor engedj! – rántja föl a szőkeség mind a két vállát egyszerre, és futásnak ered, hogy beérje a többieket. – Engedj!
- Emmi! Állj meg!
- Nekem nem parancsolsz!
- Emmi!

4. BIP-PIM INTÉZKEDIK MINDENKI HELYETT – FÜTTYMŰVÉSZEK BESZERVEZÉSE

Az ám, vasárnap!

Valóban ennyivel korábban világosodik már, vagy ilyen nagyon elaludtak?!...

Pedig nem azért jöttek Kaposvárra, hogy lustálkodjanak, ez gondolható. Különösen azok után, hogy a tegnap úgy elröpült, szinte teljesen fölöslegesen. Az ő szabadságuk is alig egy-két nap Pécsről, a fiúknak azonban hétfőtől a rendes iskolai időszak folytatódik; a tegnapi szabad szombattal és a maival együtt mindössze kettő azoknak a napoknak a száma, amikor kötetlenül ráérnek – s az egyik már nincs is, elpazarolták mindenféle hülyeségekre, vonatozásra, Emmiék eltűnésére, helikopterre, várótermi ténfergésre, Simáéknál a hősködésre meg a kutyaismerkedésre, aztán buta és nyúlós veszekedésekre, végül az elszállásolásra.

Illetve dehogyis végül! Mert, amíg az is elintéződött, s mire leülhettek az ágyuk szélére, addigra annyira kifoccamodott az agyuk, hogy már azt hitték, álmodják, ami körülöttük történik... Most meg már reggel!

Brigi megemelkedik a párnájáról, és átnyúl a másik ágy felé, míg eléri a barátnője karját.

Emmi azonban nem hajlandó fölnyitni a szemét, csak fölfújja az arcát egészen kerekre.

– Mit akarsz?

– Keljünk föl.

Óriási elnyújtózás a paplan alatt, hasra fordulva, a párnákba temetkezve.

– Emmi, süt a nap!

– Nem igaz... csak a hó fehér!

– De... a nap!

– Hagyj...

Ebből így soha nem lesz ébresztő. Fuldokló ásítás, takaró a fejre, s még mélyebben elmerülni a jó puha melegségben.

– Nem szólt az óra...

– Nem is fog.

– Akkor hagyj...

Szerencsére történik valami. Fölcsapódik az ajtó, és az ördögfi viharzik be, a füle és az orra is rángatózik az izgalomtól.

– Hogy tudtál kimenni?! – ül föl nővére az ágyban.

– Arra!

– És a háziak?

– Ha neki ki kell menni! – engedi szabadjára talaj menti bajtársát, s ettől azonnal fölfordul a sarokban a virágváza.

– Kösd meg!

Törődik is ő most mással! Az égnek veti a karját, és harsányan beleordítja a világmindenségbe:

– Jönnek!!!

Erre Emmi alatt is megnyekken az ágy.

– Mikor?

– A sarkon!

– Láttad?

– A Ferdeorrú is!...

Pedig mintha csak az imént aludtak volna el. Az egész talán nem is volt több egy félóránál. Most, amikor végre csönd lett. Most, vagy tíz perce, vagy húsz; több nem lehet. Ég a szemük az álomosságtól, s a fejük nehéz, akár láz húzná vissza a párnára.

Mert már délután vagy kora este is, amikor megjöttek... Ez a néni és ez a bácsi! Vagyis a háziak, akiktől a kisebbik szobát kapták szállásul. Tudták-e a fiúk, hogy kikhez viszik őket? Beszéltek-e

velük előzőleg? És akkor is ilyenek voltak?...– Így mennek ezek ki az utcára is, vagy csak otthon játsszák meg magukat?!

A néni, ahhoz képest, hogy mennyire nem fiatal, s mégis akkora csak, mint a lányok bármelyike (Briginél például semmiképp sem magasabb), a feje olyan nagy, mint egy egészséges és kövér énekesnőnek. A feje, nem az arca! Attól, hogy ritka és vékony szálú, szőke hajzatát valami lehetetlenül terjedelmes boglyába rakva, lazán föltornyozva, szinte átlátszó rohamsisakot képez maga fölé. Az arca fölé, mely porcelánfehér és porcelánkemény, sőt ugyanilyen mozdulatlan, ránctalan és kifejezéstelen még beszéd közben is. Szeme pilláira legalább egy centi hosszúságú seprűt ragasztott, nem is pótléknak, hanem önálló célzattal, hiszen a fekete (talán szurok!) festéktől olyan keményen kunkori a jobb is meg a bal is, hogy pislogás közben ütemesen csattog mind a kettő. A szemhéja is fekete, óriási két kör, mint a filmekben az ördögnek. És olyan miniszoknyában, mint amilyent Emmi viselt nyolcéves korában, csak combtőig fölhasítva. És túsarkú, hegyes orrú, fekete cipőben a konyhában is természetesen. Alig bír lépni benne, minden mozdulat előtt egyensúlyoznia kell, s kellemetlenül hátrafeszlő feneke meg-megbicsaklik ilyenkor, megfeszül, mintha ugrani készülne.

A bácsi meg világos bőrzakóban. Ez nem volna baj, de szegénynek olyan formájú a pocakja, hogy mihelyt összegombolja fölötte a bőrkabátot, az egész eleje rögtön egy emelettel följebb csúszik, s a középső gombolás mellmagasságba kerül. A gallér ettől egy arasznyira eláll a tarkójától, s ott hátul, a nyakánál be lehetne ugrani. Igen ám, de ha kigombolja, akkor viszont azonnal láthatóvá válik, hogy a nadrág korca is kénytelen a kerek testrészt fölé emelkedni, máshogyan képtelen megkapaszkodni. Ő egyébként papucsban és kopaszon. És téglalakúra összehajtott újság a kezében, folyton, talán lefekvéskor is.

És állandóan, mereven a nyomukban, amíg a fiúk el nem mentek. Minden mozdulatukra ügyelve, annyira, hogy nem is mertek kérdezni semmit. Hátha másnapra megenyhülnek.

Aztán, amint a fiúk elmentek, azonnal elkezdődött este a műsor! Bip-Pimnek még sikerült zavartalanul elvégeznie a dolgát az utca túloldalán, s gondterhelten ráncolva homlokát, elhasalt gazdája fekvőhelye előtt, Ficere meg talán horkolt is már. Végre elkövetkezhetett volna tehát a pillanat, hogy ők ketten, még vetkőzés előtt sorra vegyék a nap eseményeit – aztán lámpaoltásra épp a végére érven, még ágyba bújás előtt helyrezökkenjen a béke aznap is.

Amikor egyszerre éles füttyszó kunkorodott be odakintről. De nem holmi vadászriadó vagy egyéb cinkos jeladás, hanem trillázva, kacskaringósan ívelt a daliám az égig, mint a nagyária az opera színpadáról. Ejha! Hiszen ez szép is! Kecsesen és könnyedén követték egymást a futamok, szinte andalogni lehetett volna a ritmusukra, vagy táncolni akár.

Mi ez? Honnan?! Emmi úgy vélte, a rádió a másik szobából; nem baj, aludjunk. Brigi azonban a konyha felől hallotta. A rádió különben sem lehetett, mert most már pontosan kivehették, hogy egyre ugyanaz a dallam ismétlődik.

Ficere edzett idegei a tizenhatodik újrakezdésnél fölmondták a szolgálatot, hiszen bármerre fordult fektében, mindenhogyan hallotta a füttyögést. Kipattant hát, trikót se kapott magára, hanem csak amúgy klottgatyában, mint egy megvadított örült, akire rájött a roham, vagy mint aki tűz elől menekül, elvágtatott a lányok ágya előtt, és rémületes dühében fölrántotta a nagy ajtót. S egyszerre jól láthatták mind a hárman (plusz a tepsifülű házörző legalulról), hogy a néni a konyha közepén, egy zsámoly tetején állva, abban a bizonyos miniszoknyában, az ég felé tárja a karját. Mert csak így tud füttyülni. A férje meg éppen nekikészülődött, hogy fölemelje valahogyan az abrosztalan nagy asztalra.

Később mindez bizonyára meg is történt, csupán erre az egy pillanatra szakadt meg a műsor: a néni meglátta a kócos gyerekfejet az ajtóban – a keze továbbra is az égben maradt –, s ingerülten kiöltötte rá a nyelvét, talán egy méterre is, mindenesetre olyan vadul és hegyesen, hogy Ficere azonnal visszaugrott az ágyába, merész csukafejessel, mintha mély vízbe vetette volna magát.

Éjszaka aztán a következő fölvonás. Brigi eleinte nem is merte fölébreszteni Emmi; gondolta, majd csak abbamarad ez a rejtélyes csoszogás. Odaát, ezúttal bizonyára nem a konyha felől. Zökkenés, pufogás, csönd, csatt, aztán mintha hirtelen fűrészelni kezdtek volna a padlót. Majd suttogás és kis csönd megint, végre, de nem, újra a bútorropogás, szőnyeghúzógatás, ördögfene

vagy mi!... Meddig?! Az ajtó két szárnya között alig szűrődött át valami fény; de lehet, hogy semmi, csak Brigi képzelődött. Ha nem tud elaludni, félő, hogy rosszul lesz, ki kell másznia a gyógyszeréért, de akkor fölriasztja Emmi.

Csakhogy már ő is ült. Lehetséges, hogy ugyanolyan régóta.

– Te csinálod? – pusmogja, és valószínű, hogy föl se nyitotta a szemét, még csak pislogni se mert.

– Te is hallod?

– Egy órája... Vagy kettő is.

– Nem akarja abbahagyni...

– Mi ez?

– Félsz? – dugta vissza a kezét a takaró alá.

– Nem tudom. Álmos vagyok.

– Talán nyitva az ajtó.

– Nem lehet.

– Megnézzem?

– Maradjunk... Én szeretnék aludni.

– Én is.

– Nem odakint?

– Várj.

– Ne! – kap Emmi a barátnője karjáért.

De elkésett. Brigi derékszögben előrehajolva igyekezett megközelíteni az ajtót, ahonnan előbb a fényt látta. Valóban fény. A kulcslyuk!

S ha már ennyire meghajolt, hát úgy is maradt. Így az arcát éppen oda fektethette, hogy belásson.

– Mi az? – merészkedett Emmi kicsit hangosabban. Először nem kapott választ; Brigi talán nem is látta jól, csak képzelődött. A hálóingével hosszan törülgette a homlokát, és érezte, hogy nagyon ver a szíve.

– Gyere vissza.

– Te gyere!

– Mi az?

Most már biztosra vette, hogy amit látott, igaz. A bácsi és a néni azzal foglalatoskodott odaát, hogy a szekrényt a fal mellől a szoba közepére tolják. Persze, nehezen ment; fene tudja, miért csinálják, ha nem bírják!

– Látod?

– Mit akarnak?

– Megőrültek?

– Heggel visszatolják?

– És holnap megint?

– Egész éjjel?

– Ha nem hagyják abba, én kiugrok az ablakon!

– Gyere aludni.

– Ha lehetne!

– Várj... Nézd!

Mert ezután újabb mutatvány következett. A bácsi még bőrkabátban, de már alsónadrágban, hason mászva közeledett az ágy alá. A néni, a miniszoknya nélkül, kérdezett valamit, de ezt nem lehetett ideát érteni. Csak annyi látszott, hogy a bácsi tagadóan megrázta a fejét, mire a felesége nagyot sóhajtott, s megnyugodva leült az ágyuk szélére. Kimerülten zihált, révülten gondolkozott közben, de nem kezdett füttyülni, hanem amint kifújta magát, gyorsan levetkőzött.

– Mitől félnek?

– Gyere.

– Elalszanak?

Hány óra lehetett addigra? Még sokáig kerülgette őket az álom, annyi szent, de ilyenkor már épp a kimerültségtől nem lehet elaludni. Pedig szorosan lehunyták a szemüket, és elhatározták, hogy most már egyszer se nyitják föl, bármit hallanak is még... Akkor meg ugyanaz a gondolat kezdte kerülgetni Emmi is, Brigit is: hogy ha ennyire félnek odaát, akkor miért adják ki a szobájukat alkalmi szállásként, s az ilyen vendégektől vajon hogyan nem tartanak?...

Szóval mintha épp csak néhány perce szunnyadtak volna el. Ügy rémlik, alig-alig pihentek valamit, s máris itt a reggel. Briginek a karja fáj, Emminek a feje zúg, zsibbadtak mindketten, mintha báloztak volna egész éjszaka, Bip-Pim pedig a szőnyeg rojtjait tépi kínjában, annyira éhes.

– Jönnek! – süvölti hát Ficere harmadszor is.

Jaj! Már? A fiúk? Jöjjenek! De jó, hogy jönnek, legalább vége ennek! Jöjjenek!

...És itt vannak.

Rozoga legelől, azzal a széles és mérges jókedvével. De miért ő az első, miért nem a vezér?... Mögötte a hosszúra nyúlt testőre és a mosolygós srác – ő nem farmerben és dzsekiben, hanem vasárnapi öltönyben és csillog a haja a fehér reggelben.

Ez három fő vitathatatlanul. De hát Indián?!...

A háziak még sehhol, ezért Ficere vállalja az egyszemélyes őrség szerepét, vérengző fenevadjával a konyhaajtó küszöbén. Hogy be ne nyisson senki, öt perc nyugi, azonnal elkészülnek odabent.

Mert óriási ütemben folyik az éjszakai vihartól befülledt szobában a kapkodás; hideg víz az arcra, ruhacsere, úti szatyor kiborítása, keresgélés, hajkefe, nyeles fésű, új trikó, fekete pulcsi, kilyukadt a zokni ujjja, fene egye meg, várjatok még, kár arénázni... na, jöhettek már!

– És ö???

Emmi kerekre puffasztja az arcát, olyan mérges. Kidugja a fejét a konyhába – de semmi. Nem bújt el, nem szokott hülyéskedni. S odakint, a ház előtt? Ficere hevesen rázza a fejét, hogy: nem. Zsiráf meg kajánul fintorog; örül annak, hogy Emmi milyen tanácstalan: annyira kimenne, szeretne körülnézni, szinte bizsereg szegény – de szégyelli, hogy ilyen, hogysisne vallaná be. Hát akkor pukkadjon meg, hadd fájjon neki!

– Dolga van! – szánja meg pontosan a kemény öklű.

– Most?!

– Ha valaki vezér, azzal előfordulhat...

– Ki akar tolni?

– Veled? ... Halljátok?! Ne sírjak kicsit?

– Hallgass!

Zsiráf tekergeti a nyakát, ahogy szokása.

– Elmehetünk mi is... Ő meg majd jön. Csak kicsit később, így oké?

– Hazudsz!

– Nézd, lustaság. Ne légy goromba.

Brigi is nyugtatná, de Emmi nem tűri a részvétet. Restelkedik ugyan, de nem ezért. Hanem arra gondol, hogy talán a tegnapi délután miatt haragszik rá a buta, azért nem jött el most... Képes volna rá?! De hát annyira még soha nem haragudott meg, hogy egyszer is elmaradt volna!

Amazok ketten meg cinkosan összebiccentenek a háta mögött. Mintha pontosan ráéreznének arra, hogy mi forog a fejében. Pedig Emmi legfőbb igyekezete mindig is az, hogy ne lehessen leolvasni az arcáról semmit – s azt hiszi, tökéletesen elsajátította már ezt a legnehezebb tudományt. Általában talán igaza is lehet; az Indián őrs eme két őstagját azonban nem áltathatja.

– Összevesztetek? – érdeklődik Rozoga mély ártatlansággal, de Brigi, jó barátnő módján, azonnal megkapaszkodik a fiú karjában, és inkább maga felé fordítja.

– Hülyeség! – vonja meg Emmi a vállát, s fújdogálja a frufuját fölfelé a homlokából.

– Mit akart?

– Hallottad, hogy én voltam a hülye!

Zsiráf is fölélenkül erre, s tuszkolni kezdi sima hajú barátját maga elé.

– Figyelsz? Mondtam neked!

– Engedj el, légy szíves.

– Mire vársz?

– Először is nem ezt mondtad!

– Beijedtél?...

Szóval mintha a tekerdő nyakú főbölcs egyre inkább arra készülne, hogy fölhecceli ezt a jófiút, a Simát, hogy rajta, egyszer csal? el kell kezdenie, ha akar valamit; itt az ideje, mire vár?! Ennél jobb alkalom nem lesz többé, hajtson hát rá, hiszen az együgyű jámbor is láthatja, mi a baj! Pontosan ilyenkor érdemes megszólalni, és nem száz évig tünődni! Különösen ha valaki annyira kenetesen tudja ki cifrázni az óhaját!

De hát miért ilyen gonosz egyszerre Zsiráf?! Valami oka nyilván van rá. És talán nem is egyedül neki!

Emminek az az érzése – még magában sem meri megfogalmazni, de egyre jobban erősödik a gyanúja –, hogy emezek ketten terveznek valamit a vezér ellen... De miért? Megőrültek?! Mitől ilyen beképzelték?! Úgy csüggték rajta mindig, mint mások az apjukon! Indián szava nélkül csak ácsorogtak a napon, mint az eszelősök, és mozdulni sem mertek! Szerencsétlen ürgék! Mi történt, mi jutott eszükbe?! Bogáncs bújt a bőrük alá, hogy nem nyughatnak?! Meg rögtön még egy másik éledő sejtés: csak nincs benne az összeesküvésben a barátnője is?! Ha Rozoga úgy akarja, rá is bírja venni; haláli fix! Mégis ez lesz a kisebbik hézag – őt egyszerűen megkérdezi majd.

A harci taktika tehát nyilvánvaló: ha Sima ennyire gyáva (vagy rendes), hogy egy lépéssel se mer közeledni, akkor igenis ő mozdul feléje. Csak nem úgy, ahogyan a két sötét gondolkodású vitéz reméli, hanem épp ellenkezőleg, hadd dagadjon lilává a fejük! Vagyis másról se hajlandó már beszélni, csak egyenesen róla. Elmondani ennek az új testvérnek Indiánról mindent. Mindent, ami a legszebb. Igen, éppen a távollétében. Ami gyorsan az eszébe jut. És olyan szépen, hogy senki se merje megszakítani.

Annyira jól érzi magát ebben a szerepben, mint amikor igazán boldog az ember. Hiszen még arra is van közben ideje, hogy eltűnődjék önmagán. Mitől lehetséges, hogy ilyenkor ennyire könnyen megy, s miért nem sikerül akkor is ehhez hasonlóan, amikor ő is hallaná?... És mi lenne, ha titokban most is itt állna valahol, és megértené ezeket a szavakat?...

Először is azt kell Sima tudomására hozni, miért hívják a vezért Indiánnak, és, hogy csak az elmúlt nyár volt az első, amikor elhagyta a tolldísz a fejéről.

Mert ennek a toll dísznek története van. Abból a régi-régi időből, amikor ők a nyári Balatonnál majdnem mindig csak labdáztak, más még eszükbe se jutott... Míg egyszer a nevetlen labda

lázadó daccal átugrott a szomszédék tilos kertjébe. Egyetlen fiú se mert elindulni érte, annyira féltek a szigorú odaátiaktól. Emmi azonban nagyon sírt, mert azt a labdáját mindennél jobban szerette. Ez a sírás dühítette föl alacsony termetű barátját annyira, hogy igenis nekirohanjon a veszedelemnek. Mai ésszel már nevetséges ügy, de akkor?... Hiszen tőle már akkor is féltek mindenfelé; az indián tolldísz a fején olyan tiszteletet parancsolóan ágaskodott, hogy számos tisztelője akadt a telepen. Emmi volt a gyerekek közt az első, aki ezt a koronát megbillentette. Aki hozzá mert nyúlni. Akkor ugyanis, amikor ő a labdát visszavitte neki. Nagyon hálásan nézett rá, és köszönetképpen meg akarta simogatni a fejét. A haját. De ott kevélykedett körös-körül a tolldísz! Ekkor derült ki, hogy ott fent, a homlokától följebb, ahol már hajnak kellene lenni, éppen ott nem nőtt semmi, hanem egy csúnya sebhely sárgállott. Hogyan szerezte – erről máig se került szó. De a simogatás nyomán félrecsúszott hatalmas jelvényt ijedt gyorsasággal visszarántotta a helyére, s Emmi se próbálta többé, hogy a titkot meglesse, annyira megijesztette akkor a fiú szemének villanása. S most, legutóbb mégse volt már a fején semmi! Azonnal kifutott hát Emmi száján, elég meggondolatlanul persze: „Indián, hol a tollad, he?!” Sértődésnek azonban szerencsére nyoma se villant a fiú arcán, csak megrágt a szája szélét, mielőtt ezt mondta: „Már nem kell!” Emmi, amilyen buta, dühbe is gurult ezen a hetyke válaszon. Mert mi az, hogy nem kell neki, s miért nem?! Ezért hát szűrt is egyet: „Hiszen még ott van az a csúnya!” – mutatott nevetve a fiú sebére. „De már nem szégyellem!” – suttogta ő, s meg is hajtotta a fejét, hogy még láthatóbbá váljék, amit azelőtt annyira titkolt... Most se mondhat Emmi mást, csak, hogy keserűen elröstellte magát, s érezte, hogy jóvátételnek is gyöngécské próbálkozás, alig merte kiejteni a szót, pedig ennyivel föltétlenül tartozott: „Azért te maradsz az Indián, jó?”

Szótlanul hallgatták végig Emmi vallomását mindannyian – hogy Sima ebben a percben szerette meg a sebhelyes vezért, alighanem pontosan azért, mert már nem szégyelli a homlokán azt a hegesedést. Ebből is látható, milyen rendes srác, ha egyszer ennyire megértette, amit hallott, s díjazni tudja azt a bátorságot, mely egy olyan ártatlanul szerzett folt viseléséhez erőt ad; épp ő érzi át, ő, aki teljesen hibátlan, s az se igaz, hogy ferde az orra.

Büszke is Emmi végtelenül, hogy sikerült a két cinkost leégetnie. Csak egy pillantás rájuk: olyan megsemmisülten ácsorognak a szoba falának támaszkodva, hogy akár hordágyat hozhatna a számukra! Úgy kell nekik, gondolkozzanak még egy darabig – nem érdemlik meg, hogy enyhítse a szorongásukat. Brigi meg csak üljön nyugodtan az ágya szélén, és törülgesse szépen a homlokát.

Mert akkor most már azt is el kell mondani gyorsan, hogy az a bizonyos korona még igenis megvan. Nála, Mikola Emiliánál, bizony, ő kapta meg, neki adta Indián emlékül!

– Ó, már nagyon régen...

– Nyáron?

– A végén... A búcsúzáskor. Hogy őrizzem meg.

Félig csukva Emmi szeme, de így is a fiúk felé fordul, s úgy mondja, mint a világ legtermészetesebb dolgát:

– És én őrzöm, tudjátok.

Végtelenül kemény a csönd, Sima is csak hosszú percek múlva tud megszólalni:

– Én azért nem bánthatlak annyit – tűnődik félhangosan.

– Engem? – nevet föl Emmi. – Ugyan! Engem nem bánt senki!

– Csúfolnak. Meg mit tudom én.

Rozoga szinte egyszerre horkan föl Zsiráffal:

– Mi bántunk?! Emmike, mondd meg neki szépen, hogy mi nem bántunk téged. Jók vagyunk hozzád, mint a tej, nem igaz?

Újabb csönd.

– Szóval kik csúfolnak engem?

De Sima nem azért fogott bele, hogy ilyen könnyen abbahagyja.

– Még ő is! – bólínt maga elé.

– Ő?... ő nem! Az nem bántás.

S Rozoga most már keményen a levegőbe csap.

– Taccsvonalon kívülről ne kiabálj be a pályára! Világos?!

Így nem fejezhető be semmi. Szerencsére a *Toldi* még hátravan, ebben a szikrázó levegőben azzal sem árt elbüszkélkedni; Sima ezért is becsülni fogja. Hiszen igazán nem akármilyen teljesítmény egy ilyen hosszú költeményt amúgy magánszorgalomból megtanulni. Kívülről! Majdnem végig! Mert annyira szereti, hogy bármikor belekezd – csak az is szívesen hallgassa, aki mellette áll.

– A *Toldi*? – csodálkozik Sima. – Tévedsz.

Na, erre mégiscsak szóhoz jut valamelyik. Rozoga az persze, kész örömmel:

– Emmike nem tudhatja – árukkodik –, hogy a *Toldi* már nincsen!

Zsiráf pedig:

– Látod, virágszál! Ő még nem is hallotta tőle. Amióta itt vagyunk, elfelejtette... Az csak nyáron volt!

Fáj ez Emminek, tudjuk. Csakhogy most úgy kell tennie, mintha örülne neki. Sőt! Ha netán azt hinnék, hogy egyenesen az ő kedvéért történt a változás, avagy éppen ő beszélte rá... Fölcsillan tehát a szeme, most aztán nem pihen félárbócon! Teleszívja a tüdejét levegővel, s a trikója kifeszül, annyira boldog.

– Az apostol! – mondja csöndesen. – Tudom.

S érzi, hogy ezzel a lelkesedéssel jóvátesz egy csöppnyit a tegnapi fanyalgásból.

– Tudod???

És Zsiráf is:

– Te???

– Ezer éve!

Sima nem mosolyog, őszintén csodálkozik.

– Kérdeztem tőle, miért. Amikor még nem is tananyag nálunk.

– Tudom...

– Akkor te mondd meg! Hogy mire jó.

– Fölfedezte magának, nem érted?

– És te?

– Én?... Nagyon szép!

Egyetlen reggel kétszeres lecke tehát! – elégedett magával Emmi tökéletesen. Talán okulnak belőle mind, s nem kockáztatnak meg egy újabb leégést... Indián persze önmagát is korholhatná: miért nem fegyelmezte őket szigorúbban! Főleg az utóbbi napokban volt túlságosan elnéző és engedékeny, alighanem ez az oka mindennek...

...Ez megint mi?!

Most nem a másik szobából és nem is a konyhából. Sokkal messzebről tehát, de olyan hangerővel, mintha két malacot nyúznának egyszerre! Visítás, csörömpölés, ajtócsapódás, parancsszavak, valahonnan a pokolból minden, mégis veszedelmes közelségből; a fal omlik talán, vagy tűz ütött ki.

Nem hallgatózhatnak tétlenül tovább. Rozoga odaint Zsiráfnak, hogy rántsa föl az ajtót. A bátor hadmozdulat meg is történik azonnal, s elébük tárul a hideg konyha. Állnak a küszöbön, és nem értik. Itt ugyanis semmi. Legföljebb annyi, hogy a világvégét idéző jajveszékelés idekint még ijesztőbben hallható. S ez parancsolóan arra ösztönzi valamennyiüket, hogy továbblépjenek, ha egyszer megindultak.

Emmi ugyan kijelenti, hogy őt nem érdekli a mások háborúja, s a barátnője is afelé hajlik, hogy hagyjanak itt inkább mindent –, de már késő. Addigra mindannyian a folyosón, egyre közelebb a csatazaj forrásához.

S a következő pillanatban fölszakad a szomszédék előszobaajtaja – beözönlének, szinte egymás sarkát taposva taszigálódnak a világosság irányába. Az elébük tárulkozó váratlan látványtól egyszerre bénulnak meg, s a legmerészebb szájú is csak némán bámul, még az öklét se lendíti a magasba.

Mi ez itt?!

Egy öklömnyi kölyök az asztal tetején, a sarkán, onnan akarna leugrani, kimenekülni, de három marcona felnőtt fogja, szorongatja, s az igazságtalan erőviszonyok következtében majdhogy már beledagasztották a mintázatba. A nagypapa, az apuka, az anyuka. Láthatóan ez a fölállás. És egy törhetetlen zománcdedény, mely az erős emberek közt kézről kézre jár, aszerint, hogy a következő menetben melyikük durálja neki magát: vagyis, hogy a főzőkanál, favilla, kenyérhéja vagy konyharuha után ki, milyen újabb segédeszközhöz képes folyamodni a célból, hogy azzal talán sikerül a kapálózó gyerek szájába tuszkolni valamit abból a zöld masszából, melyből bőven jutott már mindenki arcába, hajára, ingére és nadrágjára is, sőt, a lámpaburára éppen úgy, mint ahogyan helyenként az csordogál az ablaküvegen is, elég ötletes és változatos díszítőelemek gyanánt... Hopp, és még valaki! Aki az óriási hangzavar kettes számú előidézője. S, akiről nem sikerül tüstént megállapítani, kicsoda. Mert annyiféle színes vacak borítja, zsákvászon, vagy mifene a derekán, lepedő a fején, tarka cigánykendő a vállán, seprű vége az övében, a hátára gumicső és rongyszőnyeg vetve: szóval, sárkánynak, boszorkánynak, hóhérnak, lángnyelőnek vagy rossebb tudja, micsoda rémnek beöltöztetve, s épp csak lángot nem lehel, egyébként sikoltozik és hörög, hogy fönt az asztal sarkán az a liluló srác mégiscsak lenyeljen félelmében valamit. Aztán óriási varázsköröket rajzol a levegőbe, s mindenféle bűvös szavakkal rémisztget, csapkodja a levegőt, megidézi a túlvilág gonoszait, s ráuszítaná valamennyit az engedetlen nebulóra, hátha kitátja végre a száját! Hiába azonban ez is. Seprű, főzőkanál, sárkány lehelete, ördögök tüze, minden hatástalan; nem tudják a főzeléket belétönni. Fogy a zöld étel, fogy – csak éppen ellenkező irányba; azaz egyre több kerül a falra, az arcokba, az ablaküvegre.

Amíg egyszerre csak vége mindennek.

Ficere!... Hogy került a nevetlenje ide?! Hiszen velük jött, s itt forgolódott a lábuk körül egészen mostanáig! Mikor ugrott oda közéjük?!

Tény, hogy egyetlen elhárító mozdulatra se futotta az időből, s máris fölborult a világ! Mire föleszméltek, annyi látszott csupán, hogy egy hatalmas kupac gomolyog az asztal alatt: gyerek, felnőtt, sárkány, csökutya hempereg összegabalyodva, egymást tépve, egymásba kapaszkodva, rángatózva, s e szenvedélyes birkózás közben a Ficere nevű ördögnövendék hősi csapkodással szabdalja a boszorkányról a cigányholmit, s a megfélemlítésre szánt hacuka hersegve szakad darabokra, a fegyelmező szerszámok pedig sorjában röpködnek neki a falnak – míg végül sikerül mindenkinek tágasabb területre menekülnie, csak ők maradnak az asztal alatt, és ülnek némán egymással szemben: a rendcsináló és a megmentett. Na, és a lihegő hurkaalakzat; a nyelve a földig lóg ki, annyira elégedett az elért eredménnyel.

Ilyenkor a legkellemetlenebb a váratlan vendég, ez teljesen érthető. Még akkor is, ha a szomszédból.

Vagyis pontosan ők állnak ott az előszobában: a lányok szállásadói. Ugyanúgy, mint máskor: a néni combtóig felnyitott miniben, laza szalmakazal a feje, fekete karika a szeme körül, és füttyös szája égőpiros, mint a kinyílt tulipán; a bácsi bőrkabátban, elálló gallérral, kezében újságcsomó. És valami többlet a tegnapihoz képest: egy óriási szatyor. Négy-öt csomag áll benne, afféle liszteszacskók talán, meg egy éthordó. Ennek cipelése a néni föladata.

Hol bujkáltak eddig? Hogyhogy erre a háborúzásra föl se figyeltek? Ártatlan pislogás annak jeleként, hogy csak ne szégyelljék magukat, ők nem hallottak semmit; nyugodjanak meg szépen.

Lehetséges, hogy egészen mindegy nekik, mi folyik a szomszédjukban? Hiszen most is azért néztek be, semmi másért, pusztán, hogy bejelentsék – el kívánnak menni hazulról. Furcsa. Kinek mi köze hozzá? Menjenek.

Igen, de a gyerekek! Ők még maradnának, nekik várniuk kell valakire.

– Úgy beszéltük meg! – közli Emmi gyorsan.

A füttyös néni belátó, nem kívánja, hogy a hideg utcán ténferegjenek.

– Itt fogjátok megvárni! – intézkedik, s a bőrkabátos rálegyint az újságjaival.

– Helyes.

Csak éppen emezek nem tudnak megszólalni, nagypapa, apuka, anyuka. És a leleplezett boszorkány. Még akkor sem, ha az asztal alól most már fölszabadultan hömpölyög elő a nevetés, gurgulázva, prűszkölve, mintha az elvarázsolt kastélyban hemperegnének a gazemberek...

...Itt van, megérkezett!

Természetesen kint, a folyosón váraoztak rá. Mert egyetértettek abban, hogy nem illő odabent ácsorogni, idegen emberek között lábatlankodni, különösen ilyenkor. Elvégre innen is hallható, ha netán újra föllángolna odabent ez a nemtelen küzdelem. Ficerére viszont valóban jobban kéne ügyelniük; Rozoga figyelmezteti is Brigittát, hogy vigyázhatna drága öcsikéjére, ha már magával hozta!

Szerencsére öt perc is alig telt el. Emmi áll legközelebb a folyosó torkolatában lévő csapóajtóhoz: ő veszi észre Indiánt először.

– Ott kerestél? – nevet boldogan.

– Szia!

– Pedig itt vagyunk!

– Ilyen korán ébredtetek?

A gubanc üstökű ebtulajdonos ugrik elő, hogy késedelem nélkül beszámoljon:

– Nem is aludtunk!

– Talán moziban voltál?

– Egy csöppet sem – panaszoja Emmi is.

– Mi történt?

– Nem látod, milyenek vagyunk?!

– Én... én nem látok semmit, ne haragudj.

– Mert nem nézel meg jól! – kötekedik szelíden és fáradtan.

– Jól? De. És szebb vagy, mint tegnap...

– Nem igaz, ne beszélj! Mosakodni is alig lehetett.

– De hát...

– Már nem számít! – örül a fiú zavarának, leginkább annak, hogy olyan tartósan ráfeledkezik. – És te?

– Intézkedtem.

– A gitár miatt?

– Az iskolában! – csapja Indián mindkét kezét zsebre. – Bejelentettem!

Amióta belendült a csapóajtó, Sima egyfolytában a vezér arcát fürkészi. Emmi egy pillanatra elfogja ugyan a tekintetét, de a fiú azonnal visszakapja a fejét; percek óta azt a sebhelyet nézi, melyet immár soha többé nem fed el az a bizonyos homlokba húzható indián tollkorona. S ezt mondja neki:

– Emmike nagyon szereti Az apostolt... Tudtad?

Ez túl hirtelen jött, teljesen váratlanul. Nem is érti Simát, és azt se, hogyan került ez most elő.

– Örül neki... És büszke...

Még inkább csodálkoznia kell. Hiszen tegnap éppen az ellenkezőjének adta Emmi a tanújelét, s egyáltalán nem látszott boldognak. Ez azonban nem tartozik másra. Így aztán nem is válaszolhat egyebet:

– Tudtam.

S látja, hogy Emmi kivételesen nem hunyja le a szemét.

Amazok ketten azonban igazán nem szeretnék kivárni, amíg teljesen elolvadnak; az „érzelgést” semmiképp sem tartják időszerűnek – ilyenkor gyors javaslatra van szükség. Rozoga és Zsiráf szinte egyszerre áll elő a határozattal, hogy most pedig indulás!

– Megbeszéltük!

Indián szeme fölött összefut néhány ránc.

– Nélkülem?

Kérdésre kérdéssel:

– Egyetértesz?

– Döntés?

– Távollétedben valakinek cselekednie kellett!

Zsiráfról úgy hírlík, okos, tehát tudja, hogy érthetőbb, ha megmagyarázza:

- Mert itt nem maradhatnak a lányok. Ez az ábra:
- Meg kell néznünk, kik ezek! – veszi vissza a szót Rozoga. – Nem tetszenek.
- Beláthatod, vezér, hogy nem snúr!
- Valami fülesed csak van róluk?

Sima ugyan szeretne megszólalni, próbálja jelezni, hogy tud valamit – de nagyon gyorsan leintik, mondván, hogy az a biztos, amit látnak... Tehát indulás!

– Tüzelj!

Legelől a két főkiváncsi, s kettőjük között Brigitta, aki feltűnően sápadt, de reménykedik, hogy a sétától rendbe jön. Hamarosan azonban Sima is hozzájuk csatlakozik, hogy a vezérnek alkalma legyen lemaradni Emmivel.

Rozoga meg is jegyzi:

- Hagyjuk őket. Jobb, ha kibékülnek.
- Én is azt mondom.

És közben egyszerre hárman kapják galléron a legkisebbet, hogy ne bámészkodjon, hanem arra a vacak vadállatra vigyázzon, mielőtt nekiugrik egy valóságos vérebnek.

A parkon túl érnek a háziék nyomába. Vagyis olyan távolságba, hogy most már követni tudják, s nem veszítik szem elől őket.

- Észrevesznek! – lassítana Brigi, de nem maradhat le.
- Csigavér, kishúgom, nem fordulnak vissza!
- De ha félnek!
- Ezek nem úgy félnek.

Brigi ugyan nem érti, mit jelent az, hogy „nem úgy”, de ő nem szokott vitatkozni.

S eközben meg is érkeznek. Illetve meg kell állniuk. A szőke néni alig bírja a rettentő súlyos szatyrot, szinte féloldalasan lépked a férje mellett, mintha sántítana a viccesen szűk, fölhasított szoknyában. Talán ezért fordulnak be a kávéházba.

Ez így haláli oké, mert rögvest alkalma lesz a kis csapatnak arra, hogy megközelítse a színhelyet. Indiánék is fölcsatlakoznak, együtt tehát megint valamennyien, s ki-ki végezheti a dolgát a legszükségesebbek szerint: az ortopéd korcs a falazat kiszögellését választja, mialatt a gazdi a póráz szebbik végén, nagy barátaival együtt az orrát nyomhatja a Béke hatalmas kirakatüvegének. Szerencse, hogy fölengedett az idő, különben odafagyna az arcuk az ablakhoz. De még nagyobb öröm, hogy égnék a csillárok, s ragyog odabent minden: az asztalok, a tükrök, az ezüsttálak és porcelán vázák meg a poharak, a kiskanalak, a márvány, az aranyciráda, az egész világ – annyira, hogy ki se lát onnan, aki beült.

- Állati! – nyeldekel Zsiráf a meghatottságtól, de valaki leinti:
- Ne azt nézd!
- Gyerünk!
- Állj!
- Valami gubanc?
- Füttyül! – hallatszik egy hang; nem lehet fölismerni, annyira mutál az izgalomtól. Csak Ficere van észnél. Ő tudja, hogy az ilyesmi lehetetlen.
- Nem hallom.
- Mert kinő a gaz a füledben! Három napja se mostad!
- Ssss.
- Füttyül! – kell kijelenteni ismételten.
- Látni a száján... Lesed? Brigi nagyon fél.
- Rá fognak szólni – súgja Rozogának. – És akkor ki kell jönnie!

Emmi is:

- Itt maradunk?
- Várj.
- Meddig füttyül még?
- A pincér már figyel. Végre Sima is szóhoz jut:

- Gyakorol.
- Mi... mit akarsz?!
- Tudom. Gyakorol.
- Hülyeség! Mit? Itt?!
- Itt és mindig... Művész. Füttyművész... Vagyis volt.
- Nehogy...
- Mondom.
- Kár... Hapikám, kár. Rizsa az egész!
- A cirkuszban. Az öregemmel is föllépett... Régen.
- Ühüm.
- Szóval, amikor ő Együtt is.

Emmi agyában derengeni kezd valami: aha, ezért szállásolták őket éppen hozzájuk; jó kis ismeretség! A barátnőjének azonban nem szól; fél szemmel oldalt pillantva is látja, hogy őt is elgondolkoztatja, amit hallott. Változatlanul csak attól fél, hogy észreveszi őket a néni, s kiölti rájuk megint a nyelvét.

De nem. Egyelőre nem. Sokkal fontosabb a dolga. Azzal a hatalmas csomaggal ügyködik, s csak igen nehéz körülmények között sikerül végre helyes szögben maga elé állítania úgy, hogy voltaképpen a széke alá rejtse, ugyanakkor láthassa is. Mert a szemét egy percre se veszi le róla, még füttyülés közben sem.

- Mindennap! – bólint Sima, de nem értik.
- Mi... mi van mindennap?!
- Beülnek. Látod.
- De az a nyavalya?
- Ennivaló.

Zsiráfnak ugrálni kezd az ádámcsutkája, és ellenállhatatlan ingert érez a vakarózásra.

- Fölforr az agyam!
- Uborkalé!
- Fogjatok le, vagy nekiugrok!

Sima tehát megint:

– Liszt, cukor, zsír, kenyér. Egyheti tartalék... Apa azonban azt mondja, azért cipeli, hogy otthon ki ne rabolják.

- Mindig?
- Világos.
- Moziba is?
- Meglátjuk.
- Én nem! – tekereg Zsiráf nyaka rémületesen. – Ez fertőző! Én nem...

Ficere érdekesebbre figyel föl:

- Nem füttyül.

Mindenki elnémul idekint. Igaza van a kölyöknek: valóban nem füttyül.

Hanem mosolyog. A csomagjára, a pincérre, a kávéra és a férjére. Aki minden újságot összegyűjtött már a szomszédos asztalokról, és ahogyan maga elé teregeti a lapokat, egyre mélyebben merül el bennük. Golyóstollal huzigál sorokat, s az írószerszám felső hegye belebelekoppan a szemüveg domborulatába. Nem törődik a füttyszóval, sem a készenléti csomaggal a felesége széke alatt. Tudja jól, hogy mosolyogva figyeli a párja – jó is így elnézni őt, bizonyára nagyon megnyugtató ez a rezenéstelen biztonság mint egészen közeli látvány. Ráadásul a bőrzakó gallérja el se áll, hiszen a középső gombolás a hastájékon nyitva.

- Kriminálpszichológus.
- Jaj! – ugrik is most már Zsiráf ijedtében, s odakoccan a feje az üveghez. – Szólj előbb!
- Egyetemen is tanít. Vagy azelőtt...
- Mit?
- Mondtam.
- Aaaazt? ... Az isten ... Agyonütlek, Herkules apádra esküszöm, hogy agyonverem a fiát!

– Állj! – kell vezéri szóval lecsöndesíteni a kedélyeket, s Indián végre rá is szánja magát. – Érti ő, csak elfelejtette bekarburálni magának.

– Segítség! Jóemberek, vigyenek el innen! – hadonászik a hosszú összevissza.

– Ez tényleg bezsezsült!

– Vigyázzanak, ragályos!

– Kriminálpszichológiát tanít, mondtam. Tudom... Illetve valaha, a budapesti egyetemen.

– Fütyülve?

– Nem ő. A férje!

– Még a cirkusz előtt.

– Bűnüldözés – magyarázza Rozoga. – Ilyesmi.

– Nem pont... Lelkivilág, a bűnözés...

Brigi csak sügni meri:

– Azért bujkált éjjel az ágy alatt...

– Keresett valamit – fintonog Emmi. – Nyomozott.

Sima elismerően rábólint, tehát odafigyelt a pusmogásukra.

– Az. Nyomozó is.

– Régen?

– Volt... Azt hiszem.

– A szájtépésből elég! – inti le Rozoga mindannyiukat, s föltűnően sokáig lengeti az öklét a magasban. – Ha nem cselekszünk, hamarosan meg is éhezünk, s az üres gyomor nem jó tanácsadó.

A vezér is rázza a fejét, s legalább fél perce rágja már a szája szélét, mert valami halvány sejtés környékezi.

– Rozogának igaza van – kezdi úgy, hogy még maga se tudja, hová akar kilyukadni. – Ne haragudjatok rá... Például ha odamennék hozzájuk. Ha ő, vagyis az... Ha igazán nyomozó...

– Volt.

– Azért még tudhatja...

– Eeez???

– Hogy mit kell csinálni!

Várja a hatást. Sorba veszi őket, egymás után belenéz mindegyikük arcába. Lágy és meleg jóérzés önti el, valahányszor a megoldás lehetősége kínálkozik, és szeretné, ha osztoznának vele. Ha láthatná, hogyan gyulladnak ki az arcok! A lelkesedés első jeleit lesi – de teljes a tanácstalanság.

Hihetetlen! Csak nem képzeli a vezér, hogy...

És, ha mégis? Elvégre.

És miért ne?!

A gitár!

– Meg kell kérnünk...

Emmi szeme olyan szorosan zárva, hogy mindjárt kicsordul a könnye. Meglepetésében vagy örömeiben. Vagy egyáltalán miért? S csak arra eszmél, hogy Indián a könyökét fogja, rázza is, és a másik kezével mindjárt lecsavarja a kabátja gombját.

– Érted?... Meg kell kérni... – ismétli, de inkább unszolja.

– Ki?

– Te...

– Hogyisne!

– Ti!

Emmi pördül egyet, és Simánál áll meg.

– Nem igazság! – rázza a fejét. – Egyáltalán nem. Amikor ti ismeritek, és nem mi!

– Én nem – tiltakozik a nyakkendős, jó modorú fiú. – Miért kiabálsz?

– Te nem, de apukád! A cirkusz miatt... Ha igaz, akkor beszélhetne vele!

– Emmi, gondolkozz! – fordítja halálos nyugalommal maga felé vissza ő, aki nem szokott engedni az elhatározásából. – Ti hoztátok a citernyákat, csak ti mondhatjátok el.

– A te ötleted!

– Én megkérem, és ti... hát úgy leírtátok, ami történt. Ahogy ilyenkor szokás. Érthető?

Emmi igazából megint azért dühös, hogy miért nem képes örülni. Hiszen Brigi is tapsol már, ő miért tud ugrálni?!

És lám, a taknyos, ez a tűzvész higanygolyó, a Ficere nevezetű uraság is olyan olvadó ábrázattal hízeleg már mindenkinek, hogy rögtön oda is ragad valamelyikükhöz, de legfőképpen az általa Ferdeorrúnak címzetthez.

– Olyan jó – nyöszörgi –, hogy te mindent tudsz!

Nagy barack jutalmul a kobakjára.

– Segítesz nekik? – hunyorog rá a nagyfiú.

– Snúr! – üvölti, alig lehet betapasztani a száját, hisz nála nem tart sokáig semmi, hanem azonnal lobban a szikra. – Kutya nem kell a nyomozáshoz?!

Rozoga mindkét ökle kilazul, s jobb tenyere megtelepszik a kölyök feje búbján.

– Zseni vagy, vakarék! Hallottad már tőlem?!

– Ő lesz a „téglánk”! Bip-Pim!

– Mint legutóbb. Hiszen már tudja, hogyan kell; igaz, Emmike? Emlékszel?

– Az ilyen célozgatás teljesen fölösleges, vedd tudomásul!

Mielőtt azonban ismét kihegyesedne a szó, Sima inkább a sráccal évődik még egy sort.

– Csakhogy az nem igazság, komám – kezdene bele valami hosszabb eszmefuttatásba –, hogy ti kutyával...

– Próbáljon a tiéd is! – vágja el azonnal a lelkes idomár. – Ha olyan nemes!

– Nem nemes, apafej, ne hidd! Csak fajtisza.

– De nem fogott szimatot!

Ilyen csekélységgel aztán igazán nem lehet a hősöket elhallgattatni – egy ekkora vitéz csatakedvét elaltatni meg egyenesen önhitt és nevetséges próbálkozás volna.

– Akkor azért! – rikoltja, s mielőtt odabentről törne ki valaki, hogy rendet teremtsen itt, és elzavarja a leskelődő nevetlenjeit, sikerül az Indián őrs négy nadrágos tagjának némi erőszak alkalmazásával, de csakis együttes erővel (kétségbeesetten vakogó és négy lábbal egyszerre fékező tascskójával egyetemben) kivonszolniuk végre a járdaszélre; ott már hadd ordítozzék buzgalmában, míg gyötörni nem kezdi az éhség.

Végül is mivel sem az idő, se ma helyzet nem alkalmas annak a vitának eldöntésére, hogy a királyi ősiekéi nyilvántartott tiszta terrier és egy ilyen vakarék közül melyik méltóság alkalmasabb a harci cselekmény indítására: Bip-Pim (fölsimervén a nagyszerű pillanatot) egyedül képviselvé a vakogó négylábúak kasztját, maga vállalkozik a becsület megmentésére. Ez a dühödt, de mindenképpen nemes indíttatású elszántság szinte megsokszorozza erejét, miáltal épp abban a pillanatban sikerült kiszakítania magát őrzője fogságából, amikor a kávéházi nagy bejárat közepső üvegszárnya föl tárul.

Öreg, egyenruhás valaki forgolódik az ajtóban, s ez a félpercnyi bizonytalanság bőven elegendő arra, hogy egy ilyen csökött lábakon döcögő, hosszúkás élőlény bekacsázzon oda, ahová akar. Ezt az osonó manőverezést, az észrevétlen cikázást és kacskaringózást a járókelők bokái körül úgy érti a gazember, hogy hiába szökkenek a nyomába valamennyien, a csapódó hatalmas ajtón gyönyörűen fönnakadnak, s mire elkiáltaná magát valaki, avagy rémülten utánavetődne, ő már túljutott a füttyös néni éthordós batyuján is, és örömeiben, hogy a szimatja nem csalta meg, buzgón beletörli orrát a bőrkabátos pocak nadrágszárába, jelezvén, hogy a közölnivalója fontos lesz – tessék tehát figyelni! Aztán majd kiderül, tisztelt újságpapírszagú, hogy sikerül-e beszerveznünk vagy nem. Mert tudtommal az most a fő kérdés – vau-vau! –, hogy akarsz-e segíteni!...

Most aztán mihez kezdjenek? Hol ülhetnének le, hogy nyugodtan lehorgaszthassák a fejüket?

Természetesen Simáéknál, helyesebben Horváth Szilviusz házában. Nem is annak a reményében, hogy a néni megrakja megint az asztalt csokoládés és lekváros süteményekkel, meg kakaó is lesz és banán, narancs, mandula és kóla – mindegy, fölvonulhatna a sarki Csemege érdemes személyzete a kávéfőzőtől a hentesig, s hozhatná akár a marhaölő bárdját is: nem érdekli őket most semmi. Megnézhetnék a vasárnapi matinét is, kimehetnének a céllövölde elé, vagy szervezhetnének egy valamirevaló szurkológárdát a délutáni Rákóczi-meccsre; de egyikhez sincs kedvük.

Csak ülnek, és villog a szemük az elkeseredéstől. Rozoga beletúr a hajába, tépi, csomózza; hiába, nem jut eszébe semmi. Még Zsiráfnak sem, s ez bizony olyan szégyen, aminek nem volna szabad kitudódnia. Sima még csak mozgolódik valamennyire, elvégre amolyan házigazdaféle volna, udvariasan rendezkedik, tesz-vesz a lányok körül, de nem néznek rá, tehát végre ő is leül.

A vezér ugyan föl pattan olykor, hátrakulcsolja a kezét, és dühösen megindul. Alkalmanként egy-egy percig rója a szoba hosszát, föl-le, aztán gyorsan visszazökken a helyére, csak úgy csattan a nadrágja a szék lapján. Amikor már tizenhetedszer ugrik föl: útirányt változtatva végre az ablakhoz ront, horkan egyet, és égnek lendülő karral szavalni kezdi:

*Megfojt e sűrű vastag éj!
Emeld föl, hajnal, fényes arcodat,
Vagy csak mutasd meg ujjadnak hegyét...*

Hányan fordulnak arra? Mindannyian? Kifogása azonban egyes-egyedül a hegyes ádámcsutkával megáldott főbölcsnek támadhat.

– Mit mondtál? – szólal meg két krákogás között. – Sűrű éj?... Hiszen világos van!

Emmi ezúttal a kezével próbálja elhessegetni homlokából a frufrut, pedig nem szokása az ilyen fölösleges testmozgás: nyilván a rendkívüli körülmények készítetik ekkora erőkifejtésre.

– Nem úgy kell érteni! – inti le a hosszút. – Neked nincsenek érzéseid.

Zsiráf megfordul, Rozoga segítségét várja, végül azonban kénytelen egymaga védekezni:

– Jó, hogy!... Neked vannak, lustaság?!

Indián eközben fölszakítja az ablak szárnyait, és dühösen belekiáltja a kegyetlen hidegbe:

*Úgy ég a homlokom, mikéntha
Egy tűzokádó hegy vón' a fejemben;
Majd szétröpi az agyvelőm!*

És csak amikor hátrafordul az ablakból, jut nagy nehezen az eszébe (avagy éppen ezért indul tán vissza a hidegből), hogy hálásan nézzen Emmikére, aki teljes joggal várja az elismerést, ezt mindenki beláthatja.

Nyomott hangulatuk azonban nem szűnik, továbbra sincs sok kedvük az élethez, egyiküket se gyújtogatja a túlzott lelkesedés. Zátony. Bénaság. Leakadt a rugójuk.

Mert az mégiscsak valami szuperszemétség! Hogy micsoda görénységre képes némely kétlábú! Hogy egyes faramuci füttyművész-férj rácsapjon az ünnepi kávéház asztalára, és kikérje magának! ... Mit? Hiszen Bip-Pim igazán csak szaglászott, és jóindulattal nyalta sorra a cipők orrán a fényességet. Kivételesen még a higanyfajzat kölyök is túrhetően és illedelmesen állta az ijesztő tekintetet. „Micsoda dolog, hogy vasárnap?! – kiáltott a bőrkabátos kriminálpszichológus vagy mi a bánat. – Tessék hétfőn reggel jelentkezni!”

Igaz, nem nézett rájuk, amíg kiabált. Egyikükre sem. A csökött jószágra sem az asztal alatt. Még a boglyas feleségére sem, aki pedig mosolygott, rendületlenül és egyfolytában. Lehet, hogy soha nem néz rá: akkor sem, amikor kérdez, de akkor sem, ha válaszolni kényszerül. Miért nézne hát épp olyankor, amikor bajba jutott tanácsalanokkal hadakozik?

Égés, de mekkora! Világos reggel, toporogva a méltóságos márványasztal előtt Bárcsak a magasba kapta volna őket valami huzat vagy légörvény! Vagy kisomfordálni, kacskaringózva a székek között, behúzott nyakkal, lesúnyt szemmel, s vonszolva maguk után a reszkető korcsot.

Hát nem, azt már nem! Ebbe nem lehet belenyugodni! Csakhogy egyikük se kifejezetten erőszakos fajta; ismerjük őket jól. A lányok inkább sírnak, vagy az öcsköst szidják. Rozogának teljesen fölöslegesen kemény a jobb ökle, Zsiráf meg annyira szemtelen, ha megszólal, hogy inkább csak ártott volna.

Valakinek azonban föltétlenül cselekednie kellett, akármilyen alacsony maradt a többiek között!

Nem is mozdult a vezér a márványasztal mellől, dehogyan fordult a kijárat felé! Hanem hátracsapta mindkét kezét, s ettől fenyegetően kidülledt a melle, mintha közelebb is hajolt volna.

– A bácsinak tudnia kell!

A határozott hang úgy meglepte a pocakos bőrkabátot, hogy rémülten begombolkozott.

– Nekem nem kell tudnom semmit!

– Mi hallottuk, hogy a bácsi nyomoz. Meg hogy kriminál... Valamikor...

– Valamikor?!

– És akkor tudnia kell!

Ejha! Nem is túl arcátlan a kölyök. Az mindenesetre hízelgő, hogy hallott róla. Lám, még a gyerekek is tudják! Ez enyhítő...

– Tessék megérteni – folytatódott az erőszakoskodás, s most már a többiek is közelebb merészkedtek. – Gáz van.

– Gáz? Nem az én dolgom.

– Lopás ... Vagy nem is biztos, hogy lopás.

– Hát akkor?

– Gitár... Eltűnt!

– Játék.

– De a legszebb gitár!

– Majd megtaláljátok.

– Nem tudjuk. A bácsi meg érti, hogyan kell...

– Holnapra előkerül.

– De nekünk ma kell!

– Csönd legyen! Mi az, hogy ma?! És mi az, hogy kell?!

– Tegnap kellett volna.

– Mondtam, hogy csönd!

– Nem lehet. Mert nagy baj lesz... Velük! – mutatott Indián a lányokra, és közelebb is vonta Emmikét.

– Én meg is halok! – kezdett a szőkeség rögtön nyöszörögni, a legjobbkor. – És Brigi is meghal.

– Nem halsz meg! – rántotta egy erős kéz most már egyenesen az asztal elé. – A bácsi meg fogja nekünk találni. Mert aki tudja, hogyan kell, annak kötelessége, akkor is, ha vasárnap van!

Nem a bőrkabátos felelt, hanem a kontyos néni széke alatt csörrent össze mindaz, ami a rejtélyes szatyorban szorongott. Ettől viszont Zsiráf agyában gyulladt ki a fény váratlanul. Illedelmesen, mintha reggel óta ezt próbálta volna, meg is hajolt kicsit, olyan hódítón igyekezett mosolyogni.

– Ha a néni megengedi a bácsinak, akkor mi nagyon hálásak leszünk.

– Nekem?! – füttyentett a művésznő egy éleset, s az emeleti sárga konty hintázni kezdett tüstént.

– Az emberek mindenkit elfelejtnek... Mivel lehetnek nekem hálásak a gyerekek?

– Énnekem van valamim, amit szeretnék odaadni – terelte arrább barátját a vezér.

– Magának, fiam? Ugyan!

A hajdani nyomozó homlokán keresztbe összeakadtak a foglalkozás gyanakvó jelei: olyan ráncos lett egyszerre, mint a nyári agyagos föld.

– Nem üzlet ez, öcsém, vigyázat!
– Nem. Ajándék. Nagyon szép, a néni biztosan hallott róla... Nagylemez! – gyúlt ki Indián arca, annyira boldogan ajánlotta. – Egy nagylemez.

– Nem kell, aranyos, én nem gyűjtök. Semmit se gyűjtök.

– Hacky Tamás.

– Mi?! Mit mond?!

– Az ő nagylemeze... Hacky Tamás.

– Nem értem. Ki az?

– Nem is tetszett hallani? Soha? A legnagyobb füttyművész! Az egész világon!

– Jé, igazán? A legnagyobb?

Lázás igyekezetében sajnos észre se vette, még mindig nem, hogy voltaképpen rosszat mondott, hanem csak lelkesedett gyanútlanul tovább:

– Elfütyüli az operákat is! Most volt valahol Franciaországban, a tengerparton, fesztiválon. És nemzetközi díjat is nyert!

– Tehát a legnagyobb?... Azt hiszi?

No, ettől a méltatlankodó hangtól végre kapcsolt, de rémületében már csak nyögni tudott egyet:

– Rosseb...

Rozoga ráadásul oldalba is lökte, bár előbb is figyelmeztethette volna:

– Öngól.

Szerencsére azonban még nem engedte el Emmike kezét, akinek percek óta úgy ragyogott a szeme a boldogságtól, hogy igazán vétek lett volna, ha most lehunyja. Dehogyan hunyja; sőt, soha ilyen büszkén még nem csodálta Indián nagyvonalúságát. A legszebb lemezét is odaadná, ugye, érte! Mindenét, biztos, hogy a mindenét is, gondolkodás nélkül, csak, hogy segítsen!... Akkor meg nem maradhat pácban egy ilyen szerencsétlen elszólás miatt!

– Nem öngól! – sziszegte oda Rozogának, és gyorsan a néni arcába mosolygott. – A legnagyobb, igen! A férfiak mezőnyében, tetszik tudni... Mert a női művészeket külön jegyzik, ez mindenben így szokás...

Ettől viszont a vezér arca gyúlt ki. Olyan szép volt megint, mint amikor még viselte a vezéri díszet. Emmi úgy látta, most is ott hordja... és látni is fogja mindig, mert mindig a fején lesz...

És Brigi, természetesen ő se maradhatott ki; valamit tüstént ki kellett találnia, különben senki se figyelt volna rá.

– Én... én odaadom a néninek a fülbevalómat...

Minden füttyszó és ragyogás egyszerre múlt el. Emmi akár megfojtotta volna a barátnőjét, aki pedig csak jót akart, ezúttal is csak jót, hiszen a néninek, lám, mindene arany meg csillogás, egész bazár fityeg a nyakáról, a karján, a ruháján, a hajában, csak épp fülbevalót nem hord!

– Tessék tőlem elfogadni...

Egyvalaki nem szólt semmit. Se Hacky Tamásra, se a fülbevaló miatt. A bácsi a bőrzakóban. Ez jó jelnek ígérkezett. Ficere úr és nevezetes csökutyája mindenesetre úgy vélte, gondolkodik. S ha egy bűnügyi nyomozó gondolkozni kezd, ha begerjed egyszer agyában a motor, akkor döntés fog születni! S valóban: nemsokára hajtogatni kezdte az újságjait, szivarzsebébe süllyesztette a szemüveget, és tekintetével sorra vette valamennyiüket. A felesége nem is tartotta vissza.

– Tudok egy helyet! – hangzott sokat sejtetően. – Ahol kétszáz is van!

Ficere ijedtében azonnal rálépett Rozoga lábára, viszonzásul tüstént fejbe verte valaki. Nem a kemény öklű volt, az szentség, inkább a megnyúlt nyakú. Mindegy, ámulni így is, úgy is lehetett; percekig tátva maradt a szája.

– Kétszáz gitár?!...

– Bűnjelek. Elkobzások, lopottak, minden fityfene.

Csak a lányok nem értették még. Hogyan lehet egy gitár bűnjel? Ezt azért mondta a ráncos homlokú, hogy féljenek?...

– Tehát ennek is ott kell lennie a többi között! – emelkedett most már meg az asztal mellől a mindentudó.

Mire egy búcsúzó füttyszólam után a néni is lehajolt a csomagjáért, de akkorát jajdult rögtön, hogy ketten is odaugrottak hozzá. Már csak a hecc kedvéért is, hiszen köztudott, hogy az óvatos művész nő semmiféle segítséget se fogad el senkitől, soha: az a bizonyos szatyor csakis az ő kezében lóghat teljes biztonságban. De azért még Sima is megpróbálkozott; hogyne tette volna a barátai kedvéért!

– Majd mi vigyázunk rá, tessék ideadni – ajánlotta föl a jobb kezét.

– Hogyne! – szolt egy hegyes füttyentés válaszul. – Még a gitárjukra se tudnak vigyázni, nemhogy erre!

Azonnal felvillant minden tekintet. Zsiráf is, Rozoga is:

– Miért?! Mi ez?!

– Arany van benne biztosan!

– Meg ezüst meg gyémánt! Mi könnyebben elbírjuk!

Nem, nem és nem. Kidüllesztett pocakkal a férfi, bicegve az alaktalan súlytól az asszony, ők meg a hátuk mögött. Az első sarokig. Ott maguk elé parancsolták valamennyiüket.

Hát így indultak neki. S elég gyorsan kellett csalódnuk. Bűdös és vacak helyiség, nem is rendőrőrs vagy más komolyabb ház. Se rács, se vasajtó, se fapadok. Némi sugdolózás a folyosón az egyik kanyarodóban, különben sehol még egyenruha se. Aztán egy szoba, sárga falak, ócska szekrény.

– Ebben lennének a gitárok? – biggyedt sírásra Emmi szája széle. – Nem is fér bele kétszáz!

Úgy hallgattak, annyira némán történt minden, még a repedezett szekrényajtó is hangtalanul nyílt föl.

Valóban nem kétszáz. Tíz se talán. Vagy csak öt.

– Ki nézi meg? – szolt rájuk az idegen, akinek alighanem éjjel-nappal ott kell ülnie, azért olyan savanyú.

De miért? Ezért a pár vacakért?!

– Bűnjelek?

Indiánon lett volna a sor, de ő beintette, hogy a lányok következnek: ők tudják, milyen volt, nekik kell fölismerniük.

– Nincs több?

Ez Brigi hangja volt; törülgetni kezdte éppen az arcát, s a zsebkendő védelmében szeretett volna végérvényesen megbújni, nem fült hozzá a foga, hogy közelebb lépjen.

Emmi azonban magával vont, még hozzá szokatlanul erős lendülettel.

– Figyelsz?! – nyúlt közben az egyik hangszerért. – Peavey Deuce 130!

– Mi???

– Ez meg Fender Strarocastet Copi! Láttál már ilyent?!

– Nem a miénk...

– És Shure mikrofon! Rá van írva!

Lépegetni kezdtek hát a fiúk is közelebb, nyújtózkodtak, egymás válla fölött próbáltak kilesni.

– Haláli!

– Hoci!

– Drágább, mint egy autó!

Az ottani civil ember már készült is, hogy rájuk szóljon. Fölismerik-e, vagy mi lesz? Amikor föl pattant a mögöttük álló bőrkabát gombja, és pocakosan közéjük furakodott, aki idehozta őket.

– Vásár ez vagy mi?! – csinált magának bővebb helyet, s legyezett maga előtt az újságjaival. – Válogatunk? Próbálkozunk?

Emmi még ekkor is csak forgatta, érintgette, simogatta egyiket is, másikat is, az ötödiket is. Ha az övéké ilyen gyönyörű lett volna, akkor talán valóban bűnjel is lehetne. Hiszen drágább, mint egy egész zenekar... Hol csinálják az ilyeneket? Százezerért? Millióért? Egy pillanatra úgy érezte, valamelyiket azonnal magához szorítja, a mellére öleli, az arcát a fényezett bordázathoz fektetné; jaj, ha értene ahhoz, hogyan kell a nagykoroddal hangot adni!

– Elég lesz, vagy válogatunk még?

– Ne... ne-e-em...

– Ismertetőjele?

– Tessék???

– Valami ismertetőjele csak van? Izé, hogy volt-e?... Nem emlékszünk semmire?

Igaz is, az ismertetőjel! Igen, persze, snúr! Dehogynem emlékezünk! Csakhogy sehol, egyiken se! És senki se tudja, ezek közül a srácok közül egy se, mi az, amiért Emmi

olyan sírásra görbülő szájjal, kétségbeesetten forgatja ezt a rakás csodát még mindig, mit keres, mit vizsgálgat a hátlapjukon, mintha ugyan értene hozzá; miért nem jó neki egyik sem?! Zzzzannnyját, milyen lehet az igazi, ha még ezek közül se jó semelyik?!

Nem, nem jó; kerülhet százezerbe, egymillióba akár – de nincs ott a hátlapján, aminek pedig ott kellene lennie... és igenis az a legszebb, az a legrágább, drágább mindezeknél, mind az ötnél, az, aminek ott van a hátán... Az, csakis az az egy érdemli meg, hogy a mellére ölelje, de ez itt egyik se!

...

Mindenféle sírást abba kellett azonban hagyniuk. Neki is, Briginek is. Sem a pocakos bácsi, sem füttyülős felesége, de még a civil gitárőr se szereti a sírást. Indián a tenyerével törülgette le a könnyes áradást, s ezt a jóságot mindenképpen viszonzni szeretne volna: hálásan nézte, amíg nézhette, és érezte, hogy most megérti őt a fiú. Legalább annyira, ahogyan vágyott rá. És ettől sikerült is elhallgatnia...

...A nyomozásnak ez a szakasza tehát teljes eredménytelenséggel végződött. Mitől volna rózsaszínűbb a kedvük? Holnap majd folytatás!

Holnap!

Az több mint egy egész év!

Ma viszont valóban vasárnap van; alighanem igaz, hogy ilyenkor semmit se lehet elkezdni. A fene egye meg! Az ember agya híg már, mint a vizezett tej, a vére meg bugyborékol, mint a málnaszörp!

Ülnek hát továbbra is egymás mellett, Horváth Szilviuszék óriási otthonában, és kerüli szépen mindenki a másik tekintetét.

Senkit sem vigasztal, hogy Zsiráfnak, a csapat szemének még ilyen megszégyenülten is szemet szúrt valami.

– Pizsama... – tépelődik félhangosan még mindig, és tördeli az ujjait.

– Mi? – rezzen össze a legerősebb. – Mi bajod?!

– A csomagjában. A füttyösnél... Nemcsak liszt meg zsír, hanem pizsama is...

– Lázás vagy?!

Tehát még a barátja is kételkedik! És éppen a Ferdeorrúval kacsint össze.

– Szegény Zsiráf félrebeszél.

– A nénikéd, az! Pizsama! Nem értitek?!

– Csíkos?

– Pöttyös. Kék és sárga pöttyök. Ha nem mehetne haza...

– Leszondáztad?

– Kikandikált! Az ügyeletes szatyorból, na!

Rozoga gondterhelten fölsóhajt.

– Megfojtani! Ki vállalkozik önként?

Tovább azonban nem futja a gőzből. Csönd és tétlenség megint. Csak a percek múlnak. De nagyon konokul.

Hiszen tudnivaló, hogy az idő a legnagyobb ellenség mindig. Különösen ilyen helyzetben. Elvégre nem az örökkévalóságig kaptak szabadságot az iskolából, hanem alig pár napra. A tegnapi nem számít, szabad szombat volt, ma meg ünnep: ez a kettő tehát semmi. Rákövetkezik a másik kettő, amire az engedély szól; de mindez így együttesen is csak kettő, még Jócsik Irmus se számíthatná ki másképpen, pedig ő az első matekból, azért is maradt otthon, mert nincs ahhoz szíve, hogy egyetlen órát mulasszon... Jól van, erre a gubancra ő se számított volna! Hogyha egyszer elvész a gitár, akkor két törvényes nap nem elég semmire! Hiszen még a főpróbáig se juthatnak el, amíg elő nem kerül a citernyák... Addig viszont nem lehet hazaindulni, amíg össze nem áll a zenekar!

Ráadásul, itt a farsang javában, s az pontosan Kaposvárott akkora ünnep, hogy az egész ország idesereglik a Dorottya-bálra! Csöppet sem véletlen, hogy az Indiánzenekar bemutatkozásának most kell majd megtörténnie. És az sem indokolatlan, hogy a nagyszekrény szárnyai – ahonnan tegnap azok a bizonyos súlyzók előgurultak – most is szélesre tárva, bár igaz, hogy az árulkodó polcokról ezúttal rengeteg másféle csoda kandikál kifelé. Álarcok, konfetticsomagok, serpentinegörcgetegek, lila és piros lampionok, csavarmentes gyertyák, pitykés mellények a ruhaakasztókon, selyemszalagok, csörgők, ezüstgombos botok, no és más ezerféle herkentyű, egyelőre az átpántlikázott dobozokban – szóval nem valószínű, hogy ez a varázsszekrény netán holmi gyászos kellékek alkalmi tárolására szolgálna, s ha egyszer minden ilyen kacskaringósan együtt van már, akkor nyilvánvaló, hogy föl is fogják használni! Már csak azért is így kell lennie, hogy Vasmarok bebizonyíthassa különös képességeit – mégpedig nem az erőművészet terén, hanem az alkalomhoz illően a tortakészítés utánozhatatlan tudományának édes világában... Ők meg menjenek csak szépen haza, így, a gitár nélkül, a bemutatkozó est nélkül, az álarcok nélkül, tánc nélkül? A torták elől? Ne szerezhessenek másnak örömet? Hát ezért készültek annyira?! Ezért volt minden igyekezet?! Ennyi az egész?! Nem, így lehetetlen visszafordulni! A fene egye meg, hogy csak két nap!

Snúr, hogy valamit ki kell majd találniuk! Úgy még nem forgott ez a hegyes-völgyes világ, hogy egyik vitéznek se jusson eszébe semmi. Legalább egyetlen kis vacak gondolat!

Emmi ugyan hiába könyörög a vezérnek, legalábbis egyelőre. Mert természetesen csak annyira manőverezhet, amennyire büszkesége engedi; pedig tudja, hogy olykor nagyon is kevés ez a fitymálkodó és közönyt mímelő sóhajtozás. Nem, ugrálni azért se fog! Hiába vág Indián olyan rejtélyes képet, mintha máris megtalálta volna a megoldás kulcsát, s tekintélye tudatában inti türelemre mindannyiukat – ez a bölcs nyugalom, melyet egyébként rég megszokhattak tőle, most igazán fölösleges, semmire sem elég, és igenis dühítő! Pontosán arra jó, hogy az ember hátat fordítson neki, és attól kérjen segítséget, aki nem inti le. Sőt: nemcsak ő, hanem mire az első szót kimondaná, már Brigi is a nyakán lóg, hiszen tudjuk, hogy előre megérzi a barátnője gondolatát mindig.

Igen ám, de ez meg a kemény öklű Rozogát indítja cselekvésre – s nem csupán annyira, hogy az égbe lendítse jobb öklét, annál most sokkal keményebb az elkeseredése, hanem inkább arra ösztökéli, hogy végre – legalább ő! – gondolkozni kezdjen. S ha egyszer belelendül, vagyis ha öt

percig törí a fejét (még ha nem is egészen egyenes dolgon): száz százalék, hogy lesz is ötlete. Hát még ha sumák barátjával is megbeszéli előbb!

Indián csak amúgy szelíden arra pásztáz a tekintetével, és csalhatatlan bizonyossággal tudja máris, hogy mi történik a vadember fejében.

– Nem vezet jóra – mondja különösebb él nélkül.

– Mi?! – rökönödik meg ő, mint akit nagy méltánytalanság ért. – Miféle jóra?!

– Ha te kitalálsz valamit.

– Nehogy már...

– Abból mindig gáz lesz.

– Gáz? Ph! Rád meg hiába várunk!

Indián kiegyenesedik, egyszerre szinte megnő.

– Te vársz hiába?!

– Nem csinálsz semmit. Kiszáradtál.

Ez már nem játék. Mégis egyetlen szó a válasz:

– Állj!

– Ragadós a lustaság, vezérem...

Emmi úgy tesz, mintha neki akarna ugrani, de nem mozdul mégse. Indiánnak tehát nem kell visszatartania; elég, ha a szeme akkorát villan, hogy ekkorától el szokott csöndesülni körülötte a világ.

– Este megvitátjuk – jelenti ki koppanón. – Helyzetértékelés!

Csak Zsiráf kuncog egy utolsót, de semmi jelentősége. Nem figyelnek rá, azért meri:

– Aki szerelmes...

Legkevésbé Rozogát érinti. Mintha száz évet ugrott volna, annyira elfelejtett mindent az iménti szóváltásból, s olyan bávatag már az arca, mint annak, aki nem is e világon jár. Úgy elmélyedt a gondolataiban, akár holmi csodaváró fakír.

Mert egyelőre mindennél fontosabb, amit lát, így, hátat fordítva nekik meg az egész világnak, újra a varázsos nagyszekrényel szemben. Dehogyan a farsangi cumók bűvölték el: ennyi színes hívság nem okvetlenül kápráztatja el az okos emberek szemét – sokkal inkább izgatja az, hogy azok a vasból sűrített rettentő golyók is elővándoroltak megint a sötét mélyből, a cipők és dobozok közül, és szinte maguktól jelentkeznek itt. Szépen az ő lába elé gurulva, úgy kéretőznek az átkozottak, semmi kedvük tétlenül nyugodni; esedezésüket meg kell értenie minden jószívű halandónak.

Mindez két dologra emlékezteti. Tüzesen és olthatatlanul. Megkerülhetetlenül. És követelőző kegyetlenséggel. Egy: hogy tegnap bizony, még Brigi is a Sima pártját fogta. Ez tény, kár szépíteni. Kettő: hogy be kell bizonyítania valamit. Briginek és a ferde orrú barátjának legfőképpen. Továbbá a vezérnek, Vasmaroknak és az egész világnak is. És persze önmagának. Ez volna a legfontosabb, ennek kellene sikerülnie elsősorban. Mégpedig minél sürgősebben. Hogy igenis erős. Azaz, hogy ő is. Helyesebben: hogy azt a vasgolyót ő éppúgy meg tudja emelni. Föl a magasba! Megígérte; jobb az ilyesmin mihamarabb túlesni.

Mert mintha pontosan most jött volna el az ideje. Ahogy az első két fekete gombóc kikecmergett a rejtkehelyről: meg se reccsent a padló a súlyuk alatt, akárha szőnyegre huppantak volna. S a gurulásuk is: semmi fémes hang, semmi nehézkesség, csak amolyan ténfergő, bizonytalan bolyongás...

Elgondolkoztató jelenség.

Mi ez?

Ha belerúghatna valamelyikbe, azonnal kiderülne, hogy ezek talán nem is igaziak.

Hát akkor mi a fenének hemperegnek itt?!

Álsúlyok?

Műanyagból?

Minek?! Kit szoktak becsapni velük?! Dísznek egyik se érdekes; valami céljuk viszont mégiscsak van vagy volt valaha!

Mindegy. Brigi például semmiről se tudhat; annyira nem jó megfigyelő. A vezér meg nyilván épp olyan tájékozatlan, mint ő volt, egészen eddig a fölfedezésig. Snúr, hogy a lényeket egyikük se

vette észre... Akkor hát rajta, nem szabad késlekednünk! A gyors döntés félig már győzelem – hadd ámuljanak!

Föláll, nekikészül. Egyelőre senki se érti, mit akar. Pedig elég kihívó nyugalommal néz körül, s türelemmel bevárja az előzetes csodálatot.

Csak amikor odahajol a vasszínű gombócok fölé, akkor kapcsol az emlékezetük hogy, nicsak, igaz is, tegnap kijelentette a Rozoga! Mit? Hogy edzésbe áll!

Edzésbe? Mikor?!

– Éjjel, rabszolgáim! – nevet az elképedőkön. – Egész éjjel!

– Nehogy már elhiggyem!

Ez Brigi volt. Éppen ő...

Igaz, más is kételkedhetne, ha hagyna nekik időt arra, hogy tényszerű cáfolatba fogjanak. Föltétlenül meg kell előznie a gondolkozókat, gyorsan, mielőtt büszkélkedni Kezdenének az agyukkal!

– Amíg aludtatok! – jelenti ki mély megvetéssel. – Aki aludni tud ilyenkor, az ne beszéljen!

Tény, hogy az izgalmas nap után istentelenül elnyomta a fiúkat az álom, s, ha ez szégyellnivaló, akkor most valóban célszerűbb a hallgatás, legalább nem derül fény a gyöngeségükre. Rozogának tehát kiváló az alkalom arra, hogy dölyfös szónoklatot rögtönözzön, elvégre Briginek sem árt, ha figyel rá kicsit.

– Mert amíg a célunkat el nem érjük: nincs alvás! – dülleszt ki a mellét. – Éjjel-nappal, amíg be nem bizonyíthatom!

– Helyes! – dörög egy váratlan hang. – Herkulesre, férfibeszed!

Vasmarok áll az ajtóban. Észre se vették, mikor lépett be, de nyilvánvaló, hogy a legrosszabbkor.

– Derék! – bólogat komolyan. – Nagyon derék!

– Én... én csak...

– Mondom, hogy derék! Rajta!

Rozoga keskeny homloka csupa ránc. Szeme összeszűkül azonnal, mintha szikra pattant volna bele. Vélhetnénk az erőösszpontosítás jelének. Mély légzés és az izmok lazítása. Ahogyan a tévében és a világbajnokságokon is büvölnie kell a súlyemelőnek a vasrudat, mielőtt megmarkolná, ott is perceket engedélyeznek rá.

Neki azonban nem ezért van most szüksége az időre. Hanem ha történik valami, ha ki lehetne közben találni ezt vagy azt, vagy... vagy hogy beugratni talán... igen, éppen őt... hogy mutassa meg előbb még egyszer... Nem, nem, ez se lesz jó! Zzzzannnya!

De már késő. Mert indul is a rettenetes test, fürgébben, mint ha a Körút közepén kellene ugrálnia a buszok elöl. Pattog, mint a vafazékról a zománc! Mit akar? Csaknem rugdalja félre valamennyit?!

Nem, valamennyit valóban nem. Nyugalom, embertársak, nyugalom. Mindössze azt a kettőt, mely imént olyan hangtalanul és puhán vándorolt elő a szekrény mélyéről. S nem is igazi rúgás, nem éri meg a fáradságot: alig lendíti a bal lábát, annyira könnyen gurul máris a gombóc a szék alá, eléri a másikat, a nagyobbikat, s annak is elég. ennyi ahhoz, hogy a falhoz merészkedjen, szépen, páros boldogságban.

Hanem ha erő kell, az ezután következik. Meg a lendület, ahogyan visszafordultával elkapja a valódi súlyokat összefogó vasrudat.

Az igazit! A vasat!

És egy bődületes nyögés, az egész az égbe röpül... Ott áll, nyújtózik; a vas se billen, a végtagok se reszketnek... S amint vége a hörgésnek, zuhan alá rémületes sebességgel, iszonyút dörrenve a fájdalmasan nyekkenő padlón.

Egy szusszanás még megengedhető. Hogy a biztatás annál meggyőzőbben szóljon.

– Hát akkor! – mozgolódik Horváth Szilviusz bajusza. – Te következel, fiam!

Úgy forgolódik Rozoga a falhoz távozott puha gombócok felé, olyan vágyakozó és lemondó, néma tekintettel, amilyen szomorúsággal a messzi útra induló fia után mered a magára maradó édesanya, akinek a fájdalmára nincsen ír, hanem csak bánat és megalkuvás vár rá az életben...

Hiába azonban minden: ha nem akar végképp megszégyenülni, le kell bizony hajolnia. Aztán nyögjön vagy ordítson ő is, ahogyan az óriástól hallotta, de meg kell próbálnia, nincs mese!

Nyögés és ordítás tehát. Ennyi sikerült a látványosságnak ígérkező szuperprodukciónak. És hogy az ülepén reccsen egyet a nadrágvarrás.

Indián nem nevet. Ferdeorrú kiment. Zsiráf ádámcsutkája hegyesebb, mint az asztal sarka. Ficere a földön ül a kutyájával. És a lányok. Emmi nem néz semerre, fáradt; érzi, hogy a barátnője oldalra biccentett feje az ő vállán pihen.

Újabb nyögés már fölösleges.

Hanem kiegyenesedni valahogyan. Odalent hagyni mindent, a lába előtt – és fölnézni. A fehér izmú és kerek arcú ember szemébe. Állni a tekintetét, túrni a megrovó pislogást.

És megszólalni... Igen, itt addig mukkanni se fog senki, ő következik, világos. Ha elsüllyed a ház, akkor is mondania kell valamit.

– Nem megy.

Bevallani még mindig könnyebb, mint ha lelepleznék. Mint ha kiderülne, mit akart igazában. Hogy miképpen szerette volna. És hogyan képzelte, amikor fölfedezte „amazokat”. A könnyűeket. S, hogy azért volt akkora melle. Vagyis ne szépítsük, mondjuk ki egyenesen: csálni akart!

– Egyetlen éjszaka kevés hozzá...

Eléggé bizonytalan szavak ezek, hiszen szinte a bőrén érzi Indián szemét. S bár tudja, hogy ennyi ember előtt nem fogja most tüstént megszégyeníteni a vezér, mégis hallja a kimondatlan gondolatot; „Edzés? Egész éjjel, mi?! Most találtad ki!”

Csak Vasmarok válaszol fennhangon:

– Egyetlen éjszaka? Tíz éjszaka is kevés és tíz nappal. Száz éjszaka és száz nappal is... Nem csak ehhez, hanem mindenhez. Ha meg akarsz valamit tanulni...

S hogy mégse nyúljon túl hosszúra a csend, a néni lép elő a süteményes tállal. Meg egy szelíd kívánsággal. Hogy hagyják a férjét pihenni kicsit, hiszen egész éjjel hasogatott a dereka, de nem vallaná be akkor se, ha kerékbe törnék.

– Nem dőlnél le? – kérleli (és természetesen parancsolja).

– Én?! – horkan föl sértődötten a legyőzhetetlen.

– Elvannak a gyerekek nélküled is... Feküdj le, ne hencegj!

Megbillen a sötét bajusz, s ravasz-kás mosoly települ a ráncok köré.

– Minek? Ha nem dögönyöződ meg a hátam!

A babaapróságú néni szégyenlősen összekapja a kezét, és ijedtében kiszalad a száján:

– Szilviusz! Ugyan már!

– Mióta nem dögönyöződ!

Brigi teljesen váratlanul, mintha titkos szózat szólítaná, elengedi Emmi kezét, és megindul a szoba közepe felé.

– Majd én... – suttogja, és olyan csillagosan néz, hogy attól a legkegyetlenebb ember is ellágyulna.

Hiszen otthon is az ő dolga a dögönyözés. Az apu háta, igen! Talán a legszebb boldogság. Valaha, amikor kisebb volt, két térdrel is rámászatott apu vállára, és egész súlyával belenehezedett a derekába. Nevetett, fuldokolt örömeiben, hogy mennyire nyögős közben szegény, s bármennyire fáj neki a művelet, nem tud visszafordulni, kénytelen úgy maradni, hason fekve, fűjtatva, káromkodva, amíg erővel bírja. Igaz, ma már nem jár ekkora háborúsággal, szelídebb a gyömöszködés, de éppen ennyi szükséges belőle. Este, lefekvés előtt, amikor elcsöndesült a világ.

Most tehát itt... ha jóvátétel valamit abból, ami Rozoga butasága miatt történt... Hogy ne haragudjanak... Hiszen máskor is az ő dolga a bajok elsimítása, és igazán akkor a legboldergabb, ha rendbe hozhatja azt, ami elromlott.

– Tessék már ledőlni! – könyörög. – Majd én!

– Te???

– Otthon is én szoktam! Bizisten!

A néni csodálkozik jobban:

– Hogyne! Éppen a vendég dolga!

Csakhogy Rozoga bátorsága is ettől tér vissza. Otthagyja a súlyzókat, és megsimogatja a lány haját.

– Mindent ő csinál. A mamájának, tetszik tudni. Takarít meg ágyaz, ahogy mondják neki... És apunak megdöngönyözi a hátát. Mindennap, igazat mond.

Horváth Szilviusz már készülődik is; riadtan fölsírnak a heverő rugói, ahogy az óriási test a közepébe ereszkedik.

– Te csak ne légy olyan nagylelkű! – fenyegeti meg közben a kemény kamaszt a biztonság kedvéért; ennyi szigor mindenesetre kijár neki, s nem fog megártani. – Könnyű a más munkáját ajánlgatni!

Még Emminek se mindegy, mi történik.

– Azért csak vigyázz magadra! – figyelmezteti a barátnőjét.

És elhangzik a férfias vezényszó:

– Lássuk akkor, mint tud egy pécsi lány!

A süteményes, tiszta kis néni pedig még mindig nem nyugszik. A szeme könnyes, a hangja reszket.

– Szégyellheted magad! – korholja bátortalanul a férjét, de már csak nevetnek rajta...

...Mikor került át Emmi a kisebbik szobába? Hogyan osont ki úgy, hogy észre se vették?... Talán amikor Mackó belesett, egyedül ő fedezte föl az ajtóból kíváncsiskodó, pöttyös leányzót, s ahogy véletlenül összenevettek, abban a pillanatban meg is született az elhatározás.

Sajnos, az a mérges pattanás egyáltalán nem múlt el, hiába ragasztotta le neki tegnap a vezér, ott pirosodik a szája alatt, az álla hegyén, még sokkal csúnyábban virít.

Egyébként semmi baj. Olyan jókedvű, annyira kövérke. S ez érthető: hogyan örülne, amikor annyira izgatott! Attól a várakozástól ugyanis, hogy mikor kezdik már el azt a bizonyos levélírást, amire Brigi olyan meggyőzően biztatta. Hiszen segítséget is ígért, s ő egész éjszaka ezen töprengett, úgyhogy reggelre teljesen beleélte magát!

Emmi egyszerre csak irigyelni kezdte. Azért a takaros kis piros pöttyért is. Na nem a hívatlanul nagyra érett vörös makesz miatt, hanem amit az orra hegyén visel születése óta; ilyen valóban nincs senki másnak! A folytonos nevetését is irigyelte. De legfőképpen azt, hogy levelet fog írni. S ekkor jutott eszébe, hogy segíteni fog a szerencsétlenek.

Brigi helyett, igen! Ez az igazi az egészben, különben nem is érdekes. Éppen azért, mert Brigi megígérte... Miért pontosan Falus Brigitta joga, hogy mindenbe beleavatkozzék?!

Hiába szabadkozott tehát a kislány, hogy ők már megbeszélték: Emmi szép nyugodtan karon fogta, mint egy lábadozó beteget, és szinte észrevétlenül surrant át vele. Aztán már ott is ültek a dívány szélén, égető titkokat pusmogva, olyan meghitten, mintha egész életre szóló szövetséget kötöttek volna. Emmihez az efféle bizalmas bujkálás illik is, hiszen mindig lefelé néz; jól áll neki, mint a sárga meg a zöld szín. Azt viszont mégis megfogadta magában, hogy Mackónak ugyan soha nem fogja szólítani – Indiántól is elég buta dolog, hogy kitalálta neki ezt a nevet.

A Brigi-féle segítséggel szembeni legfőbb érv különben igen egyszerű; az ilyesmit minden lány megérti.

– Hagyjuk békén, jó? Ő most csodálja odaát...

– Azt a Rozogát?

– Ha olyan boldog vele!

Pedig jól tudja, hogy a fölsüléssel végződött csodálatos mutatványon rég túl vannak (s addig se volt valami nagyon bámulnivaló).

Boldog... Mackó egészen másképp nevet már. A kiejtett szó tovább cseng, a fejük fölött hullámszerűen, óriásira tágulnak a leányszoba falai, és színes képek kezdenek hintázni a magasban, talán szél is keletkezik, csak langyos, simogatja az arcokat, mintha belépett volna valaki.

– Csodálja?

– Te nem?

– Kit?

– Hát őt! – pöcögtet Emmi a körme hegyével egy fehér papírlapot elgondolkozva (Mackó talán a rajzfüzetéből tépte ki).

– Őt?

– Titok?

Emmi a földet nézi, Mackó a levegőt. Aztán egymást:

Mackót bizonyára szeretik. Szeretni kell. Olyan.

– Írjunk?

– Várj.

– Gondolkozol?

– Nem jut eszembe semmi!

– Éjjel se gondolkoztál?...

A mosolygós arc megint a mennyezet felé néz.

– Kéményseprő! – mondja bele a levegőbe, olyan lassan és élvezettel, mintha egy görög vers első sorát kezdené. – Ké-mény-sep-rő!...

Tudjuk, Emmi arca soha nem árulja el, mennyire döbbeneti meg valami. Csak fűjdogálja most is a homlokába hulló tincseket. És biztos abban, hogy türelemmel kell várnia a folytatásra.

– Fekete? – kérdezi jóval később.

– De azért nem mindig, ne hidd! És én már láttam a háztetőn is! Nem fél! Pedig olyan messzi van, mint az ég...

– Jó, hogy...

– De nem fél! Nem érted?! Pedig nem is kapaszkodik! Neki nem kell megfogózkodnia semmiben! És le se hajol, csak úgy lépked a cserepeken, a tető élén, mint a járdán...

– Tudja, hogy nézed?

Mackó boldog, s most nem csak azért nevet, mert megszokta, mint más a körömrágást.

– Te biztosan leszédülnél! – csipkedi Emmi karját.

– Te is!

– Én nem is mernék fölmenni...

– Vele se? Ha hívna?

– Butaság! Nem hívhat!

– Ha fogna... Vagy a derekához kötözne?

– Akkor nem látnám...

– Ezt írjuk meg neki!

– Ezt... Mit?

– Ezt!

Mackó úgy megrémül, hogy hirtelen föláll. Majd azonnal visszabújik az új barátnő védelmébe, szeretné megfogni a kezét, s csak sűgva meri megkérdezni:

– Most?

– Hogy milyen szép az ő dolga ott fönt, a tiszta levegőn!

– Tetszeni fog neki?

– Szépen írjuk!

– Hiszen csodálatos, nem?

– Azt hiszem.

– Pirossal és kézzel!

– És rajzolsz hozzá?

– Rajzoljak?

– Arannyal! Az a legszebb!

Mackó váratlanul elszomorodik; életében talán most fordul elő másodszor.

– Nem lehet... – nyöszörög. – Arany tinta nincsen... És arany ceruza se.

– A sárga is olyan!

– Az nem arany!

– De. Ha akarod, arany lesz!

– És arannyal nem is lehet írni... Te tudsz?

– Hadd próbáljuk meg, jó?

Ha a nagyszobából átnyitna valaki, nem is értené, mi bajuk, mi ez a sugdolózás itt. Hiszen tegnap még úgy néztek egymásra: leginkább Emmike félárbóca engedett szempillája jelezte, hogy tüskebozótba lépni nem tiszta vigalom; most meg egyszerre így!... Valóban ajánlatosabb, ha magukra hagyjuk őket; okos ember ne legyen kíváncsi a lányok titkaira...

...Odaát eközben olyan bánatos a hangulat továbbra is, hogy egyelőre csakugyan nem szúr szemet Emmi távolléte. Letörten gubbasztanak, semmi dolguk. Be kell látniuk, hétfőig nem folytathatják a nyomozást, még Vasmarok se tud bölcsebbet tanácsolni.

Ez a tétlenkedés azonban annyira nyomasztó, hogy egyesek legszívesebben már az ablakon ugrálnának ki, s Ficere úr például hamarosan bele fog bolondulni. Korcs és szánandó védenca nagyon is pontosan érzi ezt, s teljes mértékben szolidáris a gazdival: az ő viselkedésén már fölfedezhetők a mélakór búbanatos jegyei.

Rozoga szerint az a baja, hogy képtelen elviselni a kudarcot, pedig ha tovább akar élni, mielőbb hozzá kell szoknia az ilyesmihez.

Zsiráf viszont úgy véli, a dolgok lényege sokkal mélyebben gyökerezik.

– Megsértették!,- jelenti ki. – Az a krimis ürge szóba se állt vele!

– A füttyös öreglány se!

– Füttyült rá!

– Nem is füttyült! Bedugult!

Nem. Okoskodhatnak akárhogy, Ficere tudja az igazságot: beteg szegény.

– Nem csoda!

Csak rá kell nézni. Fekszik kinyújtózva, s ráncolja a homlokát, vagyis uralkodik magán, hogy ne kelljen fájdalmában nyüszítenie. Lapátfülei nem lógnak, hanem fölcsapva a feje tetejére. Brigi például nem is meri megsimogatni, hiszen nyilvánvaló, hogy egy ilyen, öntudatos lény el se tűrné a nyilvános sajnálkozást, arra semmi szüksége.

– Vigyük orvoshoz!

Bátortalan ötlet, meg kell gondolni.

– Majd otthon.

– Mikor?

Az ám, mikor?... Ha komoly a baj, vétkes könnyelműség volna napokig halogatni.

– Nem várhatunk addig, amíg...

Brigi kétségbeesése egyáltalán nem színlelt mutatvány.

– Most! – rimánkodik a fiúknak. – Vigyük el azonnal!

– Fárasztasz, kishúgom – nyújtózkodik a leghosszabb –, de igazad van. Úgyszincs más dolgunk.

Rozoga ugyan arra gondol (s ő pontosan abba betegszik bele, mindjárt, ha nem mondhatja ki), hogy szerinte egy ilyen nyavalyás jószággal egy valamirevaló komolyabb állatorvos nem is foglalkozik – de mivel Brigi éppen őt kéri a legszebben, igazán nem viselkedhet másképpen, csak összeharapja a fogait, nehogy egyetlen szó kicsússzon.

– Ugye elmegyünk?

– Tudod, hová?

Ezután viszont nem is következhet más (ezt elkerülhette volna, ha bölcsebb, és előre kiszámítja): Simához kel fordulniuk tanácsért, ő ismeri ki magát a városban leginkább, különösen ilyen témakörben.

Csakhogy egyébként is. Nem tanács és nem állatorvos. Épp elég kutyakönyvet forgatott ő már át ahhoz, hogy ne essen azonnal kétségbe. Pánikra semmi szükség; türelem, nézzük meg előbb közlőre ezt az ortopéd szenvedőt.

– Mutasd magad, komám, és ne szimulálj!

Ficere elferdült szájjal báméskodik és nyúlna is utána.

– Mit csinálsz velem?

– A megnyúzás előtt engedélyt fogok kérni, rendben?

- Nem szép, hogy viccelsz! Ócskaság!
- Nem viccelek.
- Fáj neki?
- Neked jobban!
- Ahhoz semmi közöd!
- Jó. Akkor ne haragudj.

Bip-Pim mindebből semmit sem ért. Csak annyit érez; hogy róla van szó.

Igaz, ha sűrűn rázogattja a fejét az állat, mégpedig olyan erősen, hogy a hosszú fülek csak úgy csattognak; akkor valószínű a fülgyulladás – ezt Sima nagyon pontosan tudja. Ilyenkor a külső füljárat gyullad be; a hosszú fülű kutya valóban könnyebben kapja meg ezt a betegséget, mint a vágott fülű. Azt tartják, hogy egyetlen gyógymódja az öblítés. Minek ehhez orvos, ebbe nem lehet belepusztulni... Meg aztán a tacsóval más is az ábra! Amilyen kicsi és nyomott, olyan ravasz az átkozott! Elég gyakran előfordul, hogy a fülét a feje búbjára rázza, holott semmi baja. Nem betegség ez, hanem szemtelenség. Egyszerűen becsapja a gazdit, mert valami nem tetszik neki.

– Mondtam, hogy megsértődött! – veti föl Zsiráf diadalmasan a fejét. – Meg kell zavarni kicsit, nem pedig sajnálni!

Ebben a pillanatban kerül azonban elő valahonnan nemes Hárskúti Apród. A legjobb pillanatban!

– Mi a bánat?! Ennek meg mi a baja?!

Merthogy menten a szék lábához dörgölődik ez is, és elnyúlik, mint akit fejbe vertek. Ez se nyúszít, nem is nyög, pedig ő fajtiszta, s ezért talán kiváltsága volna a szenvedés. Neki helyén a füle: ő nem tudja fölcsapni a homloka fölé. Viszont beszél, igenis beszél! Ahogy odahajítja a fejét a gazdája cipőjére. Azt kéri, hogy ölbe vegyék.

Sima magyarázza is:

- Nem értitek, mit mond?
- Angolul vagy franciául?

Zsiráf bölcsen vállat von.

– Megvárom, míg megtanul spanyolul. Szomorú, de más nyelven nem értek!

A cservörös lábak körmei megkapaszkodnak a farmernadrág varrásában – föl kell emelni a szenvedőt valóban.

Ott ül hát Sima ölében máris, s oldalra fekteti fejét. Jobbról fölhúzódik a pofabőr a fogairól, mintha vicsorítaná. Rózsaszínű ínye kiviláglik, s azon a tájékon lógatja a nyelvét kifelé.

- Lássuk!
- Beteg? – aggodalmaskodik Brigi az ő esetében is;
- A szemtelenje! Hol hagyta?!

És jelzi Sima, hogy nicsak: elvesztette a tejfogát!

- Ez?
- Mint mi! Nem látod, hogy mutatja a helyét?!
- Szegény...
- Na! Hová dugta?!

S mászik is ki a puha ölből, viszi és vezeti gazdáját az ágy sarkához, az orrával turkál a vackai közt, míg végre előkerül a kihullott metszőfog.

– Jól van, öregem, eltesszük emlékbe! Meglátjuk, megismered-e, ha nagy lesz.

Fura gyerek ez a Sima. Hogy ennyire szívesen beszél. Nem minden témáról, épp hogy nem. Csak erről. És hogy ilyenkor senki se féltékeny rá.

Mert a legizgalmasabb a dologban az, hogy minderről ők is hallottak már rengeteget, hiszen nem üvegszekrényben nevelődött egyikük sem. Csak arra nem gondoltak, hogy a szabályok, amelyek ezt vagy azt előírják, azért léteznek, mert hasznosak.

Itt van például a csonkítás. Kölyökkorban természetesen. De egyáltalán nem mindegy, mikor. A füleket kéthónapos korban. A farkat az ötödik naptól a második hét végéig. Ezt az adott fajta küllemére vonatkozó esztétikai előírások szabják meg.

– Esztétikai! Hallod?! – kapja föl Zsiráf a fejét.

S Rozoga is okoskodik, pusztán azért, mert túl régóta hallgat:

- És ha nem?
- Akkor nem lesz szép.
- Az pedig fontos, uraim. Különben kitör a háború!
- Nem tör ki semmi. Mégis fontos. És ami fontos, annak szabályai is vannak. Módszerei. Hogy valami szép legyen Azt hiszem. A versnek a rím, a háznak az arányai, a hídnak a statikája. Nem?
- Hárskúti Apród két lába is elfér Horváth János kezében, s ebben a baráti helyzetben sokkal könnyebben megy a szemléltetés.
- Ajánlatos egyidejűleg a hátsó végtagok elkorcsosodott lábujjait, az úgynevezett farkaskörmöket is eltávolítani! – szavalja Sima úgy, mintha szó szerint idézne.
- Honnan tudod? – kotyog bele a másik kutya tulajdonosa, mire tüstént a kobakjára telepszik egy súlyos tenyér.
- Szerencsére a nővére is kíváncsi valamire:
- Meg is fogjátok nyírni? – kérdezi bátortalanul.
- Ezt hívják trimmelésnek. Furcsa szó, de meg lehet jegyezni.
- Fáj neki?
- Szébb lesz... És egészségesebb, azért kell...
- És egyszerre csak azt látják, hogy a két „gyöngélkedő” kiskutya olyan szépen összebújt, mintha százéves barátok volnának. Pedig imént még ott fészkelődött a gazdi védelmében egyik is, másik is. Félkörbe gömbölyödve; egymás felé nyújtózva, két pár meleg tornacipő köré gubancolódva óvják kiharcolt nyugalmukat.
- Jé! Mint a gyerekek!
- Elfáradtak.
- Nem. Sajnálják egymást! Elhiszed?...

...Indián un rá erre az érzelmes kutyababusgatásra először. Abban a pillanatban, ahogy hirtelen fölfedezi Emmike hiányát.

A döbbenettől megbillen, mintha egy lengő golyó találta volna fejen. S rögtön elszégyelli magát. Mert szent igaz, hogy Emmi olykor csodálatos kitarással képes hallgatni, akárha nem is erről a világról lesné a körülötte téblábolok izgalmát, tehát csöppet se feltűnő, ha percekig nem hallani a hangját – de neki mégiscsak észre kellett volna vennie, hogy ez másféle csend. Hogy most *nem hallgat*, hanem nincs! Hová lett?! Mikor?!

Az első mozdulat nem is lehet más, csak a természetes reflex. A szomszéd szoba kilincse!

Odakap, s már nyílik az ajtó. Olyan könnyen, mintha csak a szellő lendítette volna be.

Sima húga veszi előbb észre, s azonnal összekapkodja az asztról, ami hirtelen elérhető: fehér papír, golyóstoll, színes ceruzák, vonalzó, radír, levélboríték – és leborítja az egészet a terítővel.

Addigra odaér a vezér.

– Mackó! – tartóztatná. – Hová futsz?

Emminek nem jut ideje egyébre, csak hogy figyelmeztesse a fiút:

– Nem Mackó! – Úgy helyezkedik, hogy közéjük kerüljön. – Rendes neve is van, nagyon jól tudod. Hívhatod úgy te is!

Az óvatos közbelépésre persze semmi szükség, mert Horváth Mackó azóta el is tűnt. Kiugrott az ablakon, vagy a kéményen át szállt a mennyekebe: mély rejtély marad – tény, hogy nagyon ügyesen csinálta.

Indián most már zavartalanul megjegyezheti, bár igyekszik izgalmát leplezni:

– Szólhattál volna...

Rettenetesen ingerlő a válasz, talán azért, mert annyira nyílt és csodálkozó:

– Kerestél?

– Miért jöttél el?

Ilyen kérdéseket nem is fontos meghallani. Emmi szépen, kimérten visszaül, s eltakarja a titokzatos levelezés ott maradt kellékeit. Aztán fölemeli arcát a várakozó fiú felé, s szempillái védelme mögül figyel, dühös lesz-e rá nagyon.

- Csokolóztatok már? – érdeklődik a legártatlanabb kíváncsisággal.
- Indián a meglepetéstől szélütöten, azonnal odazökken a másik székre.
- Ééééé???
- Vele... Azelőtt.
- Mi előtt?! Nem értelek, és ne cikizz! Mi az, hogy csokolóztunk?!
- Nem most, mert most csúnya. Attól a vacaktól a száján.
- Olyan mindenkinek nőhet!
- Szegény De nem is azért. Hanem mert mást szeret; nem is tudad?
- Mást... Honnan veszed?!
- Dühös vagy? Ne haragudj rá.

Félő, hogy két kéz sújt le rá azonnal, vagy legalábbis megfojtja; ajánlatosabb tehát az asztalterítő alatt bujkáló levélpapír felé nyúlva jelezni, mitől olyan biztos a dolgában.

Indián azonban annyira csöndes már, hogy szinte érthetetlen, mitől nyugodott meg egyszerre. Fölkel az asztaltól, és járkálni kezd, mint máskor is, amikor hosszabb gondolatsorba kapaszkodik. Ahhoz elég nagy ez a szoba is, hogy körbekerülje az asztalt, míg elrendezi magában az első szavakat.

- Mindenki tudja, Emmi. Nem értem, mi ebben a szenzáció...
- Kéményseprő!
- Snúr.
- Akkor jó.
- Levelet írt?
- Segítettem.
- Te?
- Megkért... De ha nem hiszed...
- Arannyal írtátok?

Áll vele szemben, és várja a választ. Újabb asztal körüli sétára semmi szüksége.

Arannyal... Honnan tudja?! Nem leskelődött, nem láthatta!

Hiszen ez rettenetes! Rettenetesen szép! Borzasztóan gyönyörű! Hogy kitalálta!

De hát valóban: csak úgy kitalálta-e? Vagy... vagy inkább az az igazság, hogy ő is ilyen? Ugyanúgy gondolja, ugyanazt akarná, ugyancsak úgy – arannyal! Ahogyan ő! Mert nem annak a pöttyös Mackónak jutott eszébe, nem, hanem az ő ötlete volt az arany, igenis az övé! És... és Indián is, ha írna, arannyal akarna írni, éppen úgy, ahogyan ő tudja, hogy miért így szép a legszebben...

Csak akkor miért kezd most meg ő ilyen kötekedő bangón, amikor Emmi rég abbahagyta, s azt várna, hogy szépet mondjon végre? Mit akar egyszerre Simával, hogyan jutott eszébe megint? És ilyen buta kérdés, hogy – valóban szép-e? Mi baja vele?! Most, amikor ő már elhatározta, hogy csúnya dolog ilyen butának lenni azzal, aki nem érdemli meg!

Persze hogy nem felelhet mást, ingerülten és rémülettel:

- Igen!
- Igen? – döbben meg Indián a magyarázatra se szoruló, egyenes szótól. – Értettem.
- És ez baj?
- Te jobban tudod.
- Ő legalább szépen beszél. Nem úgy, mint ti.
- Nagy valami! – lendül a fiú keze tiltakozón az égnek. – Ennek bedőlni!
- Ki dőlt be?!

Csönd. Csak most ne nyisson rájuk senki. Csak még egy kicsit maradjanak odaát, és ápolják pár percig a beteg kutyákat. Mert amíg egy szóval vissza lehet kérdezni, egyetlenleg legalább, ami nem is mérhető idővel, a végtelennél mégis hosszabb. Pedig ennyi csupán:

– Nem?

S utána talán már könnyebb Emminek is.

- Miért nem ülsz le?... Cövekelsz, mint a hirdető- oszlop!
  - Leülhetek – nyögi Indián öregesen, fáradtan.
- Erre pedig ismét csönd keletkezik. De sokkal rövidebb.

– Nézd, én nagyon büszke voltam – sóhajt Emmi, ettől azonban nem röpül ki a haja a homlokából. – Tegnap is meg akartam mondani, azonnal... A vonatnál, Pécsen, odajött az az ember, mert hallotta, amikor mondtuk, hogy indián...

Kicsit gondolkoznia kell, mert az igazság valamivel több ennél, s ezt mintha most érezné először.

– Nem rád voltam büszke, elhiszed? Haláli biztos, hogy nem pont az esett legjobban, hogy ni, még ott is tudják, ki vagy; ennyi már akkor is világos volt, megértheted... Hanem magamra lettem büszke, isten bizony! Ahogyan rájöttem arra, hogy... hogy büszke vagyok, fújd föl!

– Rájöttél?

– És te?

– Majdnem.

– És nem vagy büszke?... Nem kérdezted még?

– Kitől?

– Magadtól!

– Úgyse hiszed.

Mintha meg se hallotta volna Emmi. A szája mégis lebiggyed, majdnem sírásra.

– Nem is gondolkoztál rajta?

– Min?

– Hát hogy miért van így?

– Nem... Én tudom.

– Mit?

– És azt hittem, te is...

– Hogy ez mit jelent?

Indián úgy kihúzza magát, mintha birkózni készülne; az inge gombolása föl is pattan. S keményen leszegi fejét, másképp nem sikerülne a szavalat:

*Nem esküvének egymásnak hűséget,
Nem vették e szót ajkaikra...*

Emmi eléri a fiú kezét, nem engedi befejezni. Verssel válaszol inkább ő is, gyorsan, ugyanabban a ritmusban, szinte csak folytatva:

*S azért maradt oly tiszta, mint a
Csillag, melyhez még lélegzet sem ér.*

Ha eddig még nem állt föl Indián az asztaltól, ezután már végképp lehetetlen. Merev a meglepetéstől, mint egy tuskó. Pedig Emmi szeme kivételesen akkora, mint két szem valódi szilva, hiszen pontosan erre a csodálkozásra

számított. És arra, hogy így megbénul majd, mihelyt meghallja A buta! Azt hiszi, más nem tanulhatja meg?

– Te... te is tudod?! – ámuldozik szegény még percek múlva is. – Miért?

– Én? Nem, én nem! – kell sebtiben tiltakoznia Emminek. – Csak ezt...

– Hogy pontosan ezt!

– Éppen csak ennyit!

– De hogy... hegy egyenesen ezt!

– A Brigi naplójában találtam – fordul félre, mert érzi Emmi, hogy nem egészen meggyőző.

– Véletlenül?

– Ugye, milyen érdekes? Hogy itt. És épp ezt, véletlenül...

Közben Brigi réges-rég ideát támasztja a falat; alighanem megérezte, hogy a barátnőjének szüksége van rá. Nagyon is képes ilyenkor arra, hogy csendben maradjon, akárha valamelyik szomszédos bolygóról figyelne. Nem is lép elő, csak mihelyt nyilvánvaló, hogy szólították.

Merthogy az ő naplójából Az apostolt! – ez nem egészen tiszta.

– Nem is igaz! – szólal meg.

– Te?! Itt vagy?!

– Haragszol?

Különben össze se rezzenek. Indián szeme ugyan odavillan, de Brigi tudja, hogy félelemre semmi oka, ha Emmi nem engedi el a vezér kezét. Legföljebb némi rendreutasításra számíthat, de ennyit mindenképpen el lehet viselni a cél érdekében, harag nélkül is.

– Emmike nem szokott hazudni! – hallja a szigorú figyelmeztetést.

– Tegnap éjjel fedezte föl.

– Nehogy már...

– Amikor nem tudtunk aludni. És talált a szekrényben egy Petőfit.

Ki érti, miért kell ilyenkor olyan gyorsan tiltakozni?

– Nem olvastam végig! – rázza Emmi a fejét. – Csak kíváncsi voltam...

Indián viszont ugrik erre egy óriásit; lehet, hogy akkorát is, mint kétszer önmaga – mindenesetre pontosan úgy sikerül, hogy keze közé kapja Emmike arcát. Olyan gyorsan történik azonban az egész, hogy Brigi meg se állapíthatja: csók volt-e hirtelenében, vagy csak véletlenül esett így?

– Kíváncsi voltál?! Te!

És egy boldog pörgés, összekapaszkodva, az ablak előtt.

– Arra voltál kíváncsi, amit szeretek?!

– Vigyázz! Leejtesz!

És tartana az ugrálás meg a boldog tánc talán estig is, ha Emmi bele nem botlik a szék lábába. Térdre is bukik majdnem, annyira fáradt már; sikerül mégis úgy pördülnie, hogy megkerülve az elbillent ülőalkalmatosságot, elhajoljon a kapkodó fiú karja elől. Futás hát, az asztaltól a szekrényig, a szekrénytől az ablakig, rándulás derékszögben, és vissza az asztal felé, körbe-körbe a szobában. Hogy lehet valaki ennyire ügyetlen?! – nevet, csilingel, zihál; utoléri, persze hogy beéri a nagy hős, az ablaknál is, a szekrénynél is, de folyton mellényúl! Egy rándulás megint balra, és el lehet ugrani előle mindig!

De nincs tovább mégse. Úgy roskad a heverő sarkára, fuldokolva, alig kap már levegőt – és a fiú is odazuhan mellé, összeakad a lába, elvágódik. Végre! Lángol mind a kettő, fűjtatnak, a nevetésük már nem is nevetés, a mellük meg akár a hullámzó Balaton. S a lendülettől, ahogy utolsó erejével, a heverő sarkáról hátraveti magát a falnak, föl pattan Emmi trikójának a varrása.

Indián keze előbb ér oda, mint az övé; erre, mint akit megcsíptek, rácsap egyet, csoda nagyot csattan, ekkorát nem is akart, rémületében el se meri kapni, hanem ott marad tenyere a fiú keze fején.

És a zihálás még mindig nem akar szünni, erőltetett, mély légzés, köhögés, jaj, megfulladok, ne...

Ki tudja, mennyi idő telt el? Rengeteg bizonyára. Mozdulni se tudtak; úgy maradtak, ahogyan lehuppantak. A kezek se vándoroltak tovább.

– Csiklandozol...

– Nem...

– Engedj el...

– Engedlek...

Hiszen nem is rándul arrább, egészen béna. Most valóban ki lehet csúszni a kezei közül.

Dehogy lehet! Úgy föl pattan utána az örült, hogy a viharos lendülettől szinte fordul is egyet a tengelye körül, és akkora örvényt kavart, hogy mindent magával sodor – nem csak őt, nem csak a félrerúgott széket, hanem még az asztalterítőt is leszakítja, s röpül egy virágváza nagy ívben neki a falnak, szétszikkázik millió csillaggá, akár az autók szélvédője, ha hegyes kődarab csapódik szembe... Jaj! Teljesen megkergült tán, mert nemhogy beijedne, hanem felszökken örömben egyenesen az asztal tetejére, és ott kezd ugrálni a közepén.

Emmi már rettenetesen fél, hogy végül le kell majd valakinek fognia, különben nem hagyja abba soha. Mi történt vele? Így még egyszer se... Vigyázz! Gyere le... Nem érted?

Nem! Persze hogy nem. De a tánc odafönt hirtelen abbamarad. Egyik pillanatról a másikra. Nem fuldokolj nincs annyira kimerülve, mint imént volt. Áll, mintha odaragadt volna. Két keze kinyújtva az ablak felé, és tátva a szája. Egyre csak mutogat.

- Mi az? Gyere le... Hallod?!
- Semmi. Egyetlen szó sem. Csak az előreleendő két kar mered még mindig.
- Én akkor kimegyek innen...

Görcsbe merevedett odafönt, vagy megállt az agya? Mindjárt leszédül...

Emminek föl kellene másznia utána, belecsimpaszkodni és leráncigálni a földre... Mi az ott, mire mutogat? Nevet, nevet, mintha énekelnének neki. Jaj!...

- Nem látod?! – pattan föl végre a szája. – Ott!
- Én nem látok semmit.
- Nézd jobban. Sssz... Csöndben.
- Mi az?
- Odaát!... Szemben...
- Ismered őket?
- Ablak. Az ablakban...

Csakugyan. Valami az ablakban. Az ablakon túl egy fotelban. Tok. Tokféle. Talán. Mint a hangszerek tokja. De nem biztos.

- És aztán?
- Indián végre-valahára leejti a kezét.

- Hogy került oda?
- Nem számít. Másnak is lehet.
- Ha az lesz az? ...
- Csudát!
- De ...
- Nagybögő lesz abban is.
- Ebben nem!
- Nem is volt tokja.
- Beletehették!
- Mit akarsz?!

- Emmi! Nem érted?! Meg kell mondanunk az öreg kriminálnak! Új nyom! Elhiszed?!
- És... és addig itt maradunk az asztalon? ...

Nem. Csakhogy a leszálláshoz már igazán segítenie kell Emminek. S ez nem megy másképp, csak úgy, ha ő odalent fogja várni, amíg fentről a karjai közé ugrik!

6. ÚJABB TOK, HANGSZER NÉLKÜL – SZOMORÚ KARNEVÁL

Ezt az éjszakát könnyebben úszták meg. Semmi huppogás odaátról. Se szekrényhúzózatás zaja, se asztalrakogatás. Lehet, hogy az ágyat se tolták el a helyéről, s a krimi-bácsi nem ereszkedik négykézlábra, nem keresgél alatta, nem észlelt semmi gyanúsat.

Az ajándékba kapott csönd nemcsak pihenésre volt jó, hanem szinte nógatta és kényszerítette is őket arra, hogy visszagondoljanak az elmúlt napra. Nem számvetés, csak földidézni még egyszer, elalvás előtt... Brigi hamarosan közelebb húzódott Emmihez, cibálni kezdte a takaróját, és a lába átért a barátnője lábához.

– Nem tudsz aludni?

– Én nem is akarok.

– Akkor jó. Én sem.

Majd később:

– Csókolóztatok?

Emmi majdnem fölült meglepetésében, hiszen éppen arra gondolt, lámpaoltás óta egyfolytában arra.

– Mikor? – adta azonban egyelőre inkább a közömbösét.

– Tudod.

– Milyen buta vagy, igazán! – s nagyot sóhajtva oldalra fordult.

Brigi azonban nem húzódott vissza a saját paplana alá, hanem megkereste Emmi vállát, és megsimogatta.

– Jó neked...

– Honnan tudod?

– Megfogott?

– Hallgass már...

– Valahol ... Úgy ... A trikód is elszakadt.

Hiszen Brigi akkor már ott se volt! Mikor osont ki olyan szemérmesen, hogy egyikük se vette észre?

Jó, ha leleskedett, akkor pukkadjon meg!

– Nem is olyan nehéz! – mosolygott Emmi a sötét mennyezet felé. – Tudd meg, egészen könnyű!

– Ugye, nem hazudsz?

- És jó volt, amikor megsimogatta közben a hajam.
- Azt hittem, a fiúk nem szoktak simogatni...
- Ő igen...
- Ő?
- És... és ő nem?
- Ő nem... Azt hiszi, félek...

Így aztán már teljes a győzelem! Emmi boldogsága végre teljes; a hátára fekszik, s úgy csinál, mintha sóhajtozna – hadd irigykedjék Brigi, talán csak nem betegszik meg tőle?!...

Alvásról tehát szó se lehetett. Most már azért sem, mert valószínűtlenül sokáig tartott a csönd. Gondolni se mertek arra, hogy reggelig egyfolytában ilyen békében maradjon a világ, s feszülten várták, mikor indul be odaát a bolondokháza! Ha csak nyekkent valami, máris azt hitték, hogy na, most aztán... Feküdtek hát hanyatt, nézték a sötét mennyezetet, s akkora erő kifejtéssel figyeltek arra, hogy mikor csattan az első jel, míg a kimerültségtől hirtelen álomba zuhantak.

Hogy aztán mikor kezdődött mégis, és melyikük riadt föl előbb?... Sokáig nem mertek megmozdulni, egyik se akarta fölébreszteni a másikat, hanem csak reszketett és vacogott magában némán.

Valami ütemes, tompa csoszogás. Talán órák óta. De most már nagyon erősen. Mintha gyalulnának. Hangfogóval és mégis hangosan.

Végre távolodik. Utána megint közeledik. Brigi meghallja a barátnője sóhajtását; nem nyúl át hozzá, változatlanul merev.

- Te se alszol?
- Mi ez?
- Régen hallod?
- Te is?
- Ég náluk a villany.

A küszöb fölötti vékony csík jelzi ezt. Meg a kulcslyuk. Az az egészen csöppnyi világosság. Erről jut Emmi eszébe:

- Nézz be, jó?
- Nem merek.
- Merhetsz.
- Te nem jössz?
- Ketten nem férünk oda.
- Zárva van?
- Este próbáltam.

Több kifogása nem lehet Briginek. Úgy bújik ki a takarója alól, olyan hangtalanul, mint a holdvilág a felhők mögül. Föltételezhető, hogy még Bip-Pim sem ébred föl a sarokban. Ficerétől meg a lavór is leeshetne az asztalról, még csak meg se fordulna.

Eltűnik a világító pont: Brigi tehát odaért, a feje takarja el.

- Látod?
- Ssss...
- Mit csinál?
- Sétál.
- A bőrös?
- Az ágy körül.
- Kabátban?
- Zokniban.
- És?
- Nem látom.
- Mi csoszog?
- A papucs.
- Ennyire hangosan?
- Mert olyan kövér!

Fél percre elcsöndesül megint minden; Brigi meg is ijed, és elkapja a fejét a kilincs alól. Emminek azonban nem elég ennyi, most már igazán nem szabad abbahagyni a leskelődést.

- Meghalt?...
- Ki?
- Miért nem nézed?!
- Gondolkozik.
- Állva?
- Leült.
- Újságot olvas?
- Csak ül.
- Akkor gyere, aludjunk.
- Jó...
- Nem érdekes.
- Várj!
- Mi az?!
- A néni!
- Füttyül?
- Nem hallom... Ül az ablakban.
- Abban a rövid szoknyában?
- Nem látom.
- Ezt se!
- Várj.

Emmi már ideges, csak nem meri hangosabban:

- Miért nem látod?! Butáskodsz?
- Háttal ül.
- Mondd már!
- A lába kifelé.
- Akkor biztosan füttyül... Miért nem hallod?!
- Fázom.
- Azért hallhatnád.

– Gyere, nézd te! – hagyja ott Brigi sértődötten a kulcslyukat, s visszaoson az ágyába. Legszívesebben a fejére húzná a paplant, de akkor talán még jobban elgyöngülne a levegőtlen ségtől, orvosságot pedig nem akar bevenni éjszaka...

Szerencsére valóban nem történt már más. Olyan mélyen aludhattak reggelig, ahogyan az ember egy kimerítő, izgalmas nap múltával igencsak megérdemli a pihenést. Kiváltképp abban a tudatban, hogy az elkövetkező se lesz sokkal könnyebb.

Ekkora alvás után viszont csakis jókedvűen lehet ébredni. Igaz, nem is a jókedvvel van hiba, hanem pusztán azzal, hogy minél hosszabb az éjszaka, annál tovább tart reggel a nyújtózkodás.

Ficere már körbejárta nyughatatlan védencével a békés világot legalább kétszer, amikor visszatérve még mindig az ágyban találja a népséget. Igaz, egyedül a nővérét meri fölrázni, őt is csak kérlelő szóval, valahogyan így:

- Meddig szunyáltok?!
  - Emmike még alszik! – inti Brigi nyugalomra. – Nem látod?!
- Csakhogy a szőkeség se alszik, legföljebb szeretne.
- Hagyjatok... – nyafog erőtlenül, mintha föl se fogná, milyen szemtelen a kölyök.
  - Megtudják, hogy lusta vagy!
  - Mosakodtál? – szakítja félbe a nővére.
  - Tegnap!
  - Az se biztos.
  - Deeee...
  - Érzem! Olyan a lábad...
  - Kissé érett... Baj?

De hát mi is az az igen komoly és borzasztóan fontos dolog, aminek az elintézése a tegnapi haditanács döntése értelmében az ő feladatuk volna most? Nem kevesebb, mint ahogy odaálljanak a bőrkabátos házibácsi meg bájos felesége elé, és elmondják nekik a vezér elmúlt délutáni fölfedezését. Hátha valóban új támpont lesz a nyomozás folytatásában az a hangszertok a Horváth Szilviuszékkal szemközti ház ablakában. Ha a bácsiék nagy nehezen belevágtak (vasárnap ellenére, mégis!), akkor már minden részletet ismerniük kell, ezt nyilván el is várják a lányoktól. „Jár nekik!” – véli a becsület nevében a Ficere névre hallgató vadember, és sikerül kiugrasztania a fehérnépet az ágyból. Könnyű neki, hisz’ történetesen olyan hadsegédje van, aki egyetlen intésre is azonnal nekifut az ágynak, s földszintes alakzata miatt bármennyire nehezebbre esik is a hegymászás, a paplanok szegélyében azért meg tud kapaszkodni annyira, hogy fölverekedje magát. S miután fölkerült, hajlandó is olyan vesztűl dőcörészni négy korcs lábával a lányok hasán, s ha netán szükséges, még az arcukba is belenyal, hogy csapkodni kezdjenek végre és sikongatni; mindegy, kapálózsanak csak, és szidják-verjék a gazdit, de alvás itt tovább nem lesz!

Csak hogy majdnem késő, Ficerének előbb kellett volna szigorúbb eszközökhöz folyamodnia. Mert mire végül kikerülnek a konyhába – jaj, először is a látvány, ami fogadja őket! A néni rövidnadrágba bújt a miniszoknya helyett (kabátot talán csak hús föléje, hiszen tél van!), s a haja most nem olyan emeletes, mint a szalmakazal, hanem hátracsapva az egész, s egy rózsaszínű szalag fogja össze, kislányos varkocs, ahogyan Brigi viselte tavaly, általános iskolás korában... Szóval elkéstek, sajnos: a néni is, a bácsi is vérig sértve már, s világít a puha orra hegye mindkettőnek, mintha ugyan a becsületükbe gázoltak volna. A sértődés oka pedig nyilvánvaló: miért nem jelentkeztek kérelmükkel a lányok reggel?!

– Rögtön eldobom magamat! – nyög egyet Emmike.

Tegnap, hogy vasárnap; ma meg, hogy reggel!...

– Most már piacra kell mennünk! – pötyögteti a néni édeskésen a gyűlöletes szavakat, csücsörítve, mintha fütyürészne.

No de ha tegnap meggyőzhetőek voltak, s mindenféle tiltakozás ellenére még a vasárnapi kávéházát is otthagyták, akkor egy mai roham se lehet eredménytelenebb, csak bele kell vágni egyenesen a közepébe. S ez most is a legkisebb vitéz föladata, elvégre az ő kezében a szimatleső hős póráza!

– Láttunk tegnap egy tokot! – kiáltja, akárha harcra riasztaná elcsüggedő népét. – A vezér vette észre!

A többi már a lányoknak kell elbeszéliük, valamivel értelmesebben persze.

S az ilyen értelmes okfejtésre bizony figyelni kell. Nem szakítja félbe Emmi senki se. Még Brigit se. Sőt amikor kimerültek, mély hallgatás a válasz. Mintha folytatásra várnának. Most már szó sincs a piacozásról. Gondolkozás hangtalanul. Kerekre tágult szemek. „Nyilván kombinálnák! – gondolja Emmi. – Ez a nyomozók szokása.” A krimi-bácsi is, a rövidnadrágos néni is csak nézi őket.

Viszont ez se tarthat a végtelenségig. A szőke hölgy váratlanul (vagy tán nem is egészen váratlanul) fütyürészni kezd. Áriázik. Természetesen nagyáriákat. Tragikus és diadalmas kitérésekkel, majd elszunnyadó, szenvedő trillákkal... Ettől, pontosan ettől éri öreg férjét a sugallat. Föláll, és begombolja hasa fölött a bőrzakót.

– Egy ilyen értékes gitárnak nyilvánvalóan volt tokja! – jelenti ki, s tenyerével az asztal sarkára támaszkodik. – Ez tehát úgy értelmezendő, hogy tény. Kiindulási alap. Mégpedig cáfolhatatlan.

Pedig Emmike már másodszor tiltakozik:

– Nem volt... se tokja, se...

– Mi az?! – horkan föl amaz, hiszen ő jobban ért ezekhez a dolgokhoz. – Mi nem volt?!

– Én tudom, hogy nem volt... Csak úgy hoztuk, betakarva, tessék elhinni...

– Nem hiszem! Volt és kész! És nem sírunk! Olyasvalaki lopta el, aki nagyon becsüli az ilyen hangszert: tehát csinált magának! Érthető?!

– Jaj! – nyögi Emmi, és összekapaszkodik a barátnőjével. – Szeretnénk megmutatni, hol láttuk. Jó?

...A helyszín, a napszak, a tettekésség, minden együtt. Indulhatna tehát a munka. Két piruldozó-sápadozó és rettenetesen fázó hajadon, egy csutak kölyök az izgalmában folyvást körbe-körbe csoszogó jószággal, aztán egy bőrkabát meg egy elnémult, nőnemű füttyművész. Éppen elegen ahhoz, hogy nekifogjanak. A fennakadást csupán két lényegtelen körülmény okozza. Egy:

- Nem ablak ez! – háborog a kiérdemesült nyomkereső. – Hanem szuterén!
- De azért ablak! – szól bele a legkisebb. – Csak nem szoba, hanem arra lefelé.
- Pince!

Brigi mintha könnyörögne:

- Ott kell lennie.
- Én nem látom. De benézhet bárki!
- Pedig ott van, csak innen eltakarja az a vacak! Amonnan, az asztal tetejéről belátni!

No jó, higgyük el. De a másik baj:

- Ide nem jutunk le.
- Csöngessünk...
- Sivár vagy! – röhögi el magát Ficere. – Az nem nyomozás!
- Igaza van a kölyöknek – hallatszik a bölcsebb szó. – Nem kezdhetjük úgy, hogy megkérdezzük őket. Rajtaütés! Más nem segít!

Csakhogy ez a szuterénablak (vagy pincenyílás) vaskeretes, ezt nem lehet bicskával kifeszíteni, sem álkulccsal fölpatintani, még belerúgni is hiábavaló! Ehhez egyszerűen erő kell, bivaly erő! Amolyan vasat hajlító! Aki nekifeszülne, és hang nélkül kiemelné a sarkaiból...

- Másképp nem megy!

Nézik, méregetik egymást. Ez ugyan szép fölállás: együtt se rántanának arrább egy üres szekeret! Semmilyen füttös varázslat nem segít ott, ahová erő kell. Erő, és nem nótaszó! Ha legalább a fiúk itt lehetnének!...

- Vasmarok!

Hirtelenében meg sem állapítható, melyikük nyögte be, vagy csak úgy elúszott fölöttük a levegőben. Persze! Egyetlen ember képes rá!

És abból is látható, hogy csakugyan sugallat szólhatott, mert simán kiderült, egy pillanat alatt, mennyire összejött ezúttal minden: Horváth Szilviusz épp ma volt éjszakás a cukrászüzemben, tehát most otthon találhatják! És nyilvánvaló, mint a szemölcs az öregemberek orra tövében, hogy egy világbajnoknak az ilyen nekifeszülés semmi; kell is néha egy kis erőlködés, különben elfelejtené, ami elmúlt. Nem kell őt főzni, babatermetű asszonykája a hentesnél áll sorban, nem szavak játéka az ilyesmi, hanem becsületbeli ügy; hátha még az ember szomszédairól van szó!...

Akkor hajrá! Gyerünk!

Enged is a zsanér azonnal, még csak bele sem kell izzadnia: elég, ha a vállával feszül a vaspánt alá, és a hátát nekifeszíti a fémkeretnek. Egy-két téglá meglazul, a vakolat fölporlik, repedezik egyszerre több helyen is – de hupp, kint van!

- Snúr!

- Ki mászik be elsőnek?!

Mindenki! Akkora rés támadt, hogy mindenki. És lámpát se kell gyújtani, világosság is van elég. Ott fekszik! Az asztalon! Pontosan úgy, ahogyan tegnap odaátról látták, a magasból.

- Ki nyitja föl?

Akinek a dolga természetesen. Vagyis aki a hadjáratot vezeti. A nyomozótiszt.

Aki ilyesmihez azért mégse szokott. Hogy föltár egy cáfolhatatlan bűnjelet...

És nincs benne!

Hogyhogy nincs?! Dehogyan nincs! Tele van! Üres befőttesüvegekkel, elmosatlanul!

- Mi ez? – nyögi, és ránéz először a feleségére, hogy miért nem füttyül már!

Brigi pedig tántorodik egyet, és azonnal eldőlné, ha nem a falnak esne.

Emmi csodálatosképpen föl se fogja rögtön, egészen buta dolog fordul meg a fejében először. Hogy ugyan miért van ez úgy tele ilyen koszos üvegekkel? Ki tömte meg ennyire? Ki elől dugdossák?

És csak egy perc múlva kezd sírni.

De aztán átvált a sírás kiabálássá, hisztérikus, tagolatlan jajveszékeléssé, beletép meggondolatlanul a hajába, vége a frizurának, vége az egész világnak, megint ilyen égés, vége!... Hát nem értik, hogy ő megmondta előre?! Hogyan mondja meg újra?! Hiába toporzékol, összekarmolhatja az arcát, akkor sem értik meg, hogy ... hogy nem volt tok! Nem volt tok! Isten verjen meg minden tokot!

A kipukkadó hordó, ez a ronda bőrkabát meg csak áll, és tenyerel az asztal sarkára, és harmadszor is mondja, mégis mondja:

– Toknak pedig lennie kell!

– Én többé nem nyúlok egyhez sem! – prüszköl Emmi, és dörgöli az orrát. – Egyetlen dög tokhoz sem!

– A nyomozás ebben az irányban halad tovább! Elrendelem!...

Csak előbb söprés innen, de villámsebesen, mielőtt rájuk les valaki! Nem elég a fölsülés, a világ szégyene és a tény, hogy: nincs, nincs és nincs sehol, amit keresnek – hanem még fedezze is föl valaki, hogy mit műveltek! Vasmarok persze már sehol, ő elvégre a szomszédja marad emezeknek!

Tűnés, mászás, szuszogás; kifelé sokkal nehezebb. A néni irgalmatlan szatyra mindjárt kidől, a bácsi gombja leszakad, Brigi elájul, ha nem éri friss levegő hamarosan!

S ha megtudnák délután a fiúk, szétgyalulnák az agyukat első nekifutásból, és kicifrálnák a képüket, hogy egy álarcosbálban se ismerné fel őket a tulajdon édesanyjuk se! Nem, dehogy, jaj, csak meg ne tudják valahogy mégis!

... Most aztán merre? Csak úgy lötyögni? Annak igazán semmi értelme!

Valóban úgy lesz a legjobb, ha teljesen rábízzák magukat a harcos csöckutya csalhatatlan ösztöneire. Benne talán nem fognak csalódni. Hiszen olyan erőszakosan vonszolja őket, mintha versenyezne: komoly erőfeszítésbe kerül, hogy ki ne szakítsa a pórázt a kézből. Ficere nem is győzi egymaga: időnként át kell adnia a nővérének, de hiába, mert Brigi se elég érelyes ahhoz, hogy kellően megrendszabályozza.

A parkon át ismerik az utat.

A sarkon azonban rendőrlámpa, de nem jelez sem pirosat, sem zöldet, csak sárgán pislog. Mégse mehetnek egyszerűen tovább; Bip-Pimnek is meg kell értenie, hogy idegenben az elővigyázatosság fokozottabban szükséges. Nem rendőrök zárják le az utat, hanem karszalagosok. Fekete csizmában és rakott ujjú, fehér ingben, pörge kalap a fejükön, árvalányhajjal. Ostorpattintgatással jelzik, hogy merre térjen ki, akinek halaszthatatlanul sürgős az útja.

Ficere már mászna is föl egy villanyoszlopra, kutyástul akár – ha nem kapaszkodna a nadrágja szárába azonnal egy olyan ostoros, hogy visszarángassa az ördögfiókat a földre.

– Nem látok!

– Dehogynem! Ide állj!

– Nem jó!

– Nyújtózkodj!

Így már más. Ha kiengedik a járdaszélre.

Mert jön egy táncoló csoport a főútvonal felől máris, mindenféle hímzett kendőket lobogtatva, s egy egész cigányzenekar a nyomában, cimbalommal, primással, akinek virág billeg a vonója végén, s középütt a hasas nagybögő forgolódik a levegőben, mintha menekülne a vonó érintése elől. Aztán megint ostorpattogás, lovasok sora vágat elő az alsó utca torkolatából, s kurjongatva terelik a zenészeket meg a táncolókat egy szürke, boltíves kapu alá.

Brigi, aki okos kislány egyébként is, végre fölsóhajt:

– A Dorottya-ház!

Emmi elismerése nem túl meggyőző; ő az efféle mindentudást nemigen szokta díjazni, inkább biggyeszt rá.

– Könnyű – mondja. – Ott az emléktábla!

– Hol?

– El ne higgyem, hogy nem látod! A falon!

Brigi tehát hangot vált:

- Nem titok!
- Ez csak próba.
- Gondolom, hogy reggel nem mennek bálba...
- Óriási ünnep lesz!
- Itt minden évben. Farsangi bál.
- Olvasod?
- Mert itt volt az a nagy karnevál régen, amikor Csokonai megírta. És most éppúgy csinálják, azt hiszem.

– Vigyázz!

Ez már a törpe vadállatnak szólt, mert szinte megveszett a zenebonától, a kiáltozástól, de legfőképp a lódobogástól és a csikósok kurjantásaitól, s kis híján a kocsik közé rántotta elbáméskodó gazdáját.

Fölvirágozott hintókból estélyi ruhás dumákat segítenek le a sujtásos mentéjű vitézek: mély meghajlás, tisztelgés, sarkantyúpengés, ég felé suhintó, fényes kardlapok, éljenzés, tuss a zenekarban... és parókák, álarcok, ezüstszegélyek, tollas legyezők és harsonaszó, no meg a százéves pergamentekercs, amelyről az ünnepi szónoklat olvasandó... az ablakokban pedig ezer gyertya – jaj, hogy ragyog majd este mind a tízezer!...

Aztán vissza mindenki a helyére, s előlről újra az egész.

- És a herceg?
- Mit akarsz?
- Karnevál hercege nem jön?
- Mondtam, hogy próba.
- Farsang...
- Maskarában... Az egész város!
- És akinek nincs maskarája?
- Azon a napon mindenkinek van!
- Kik lesznek itt?
- Akiket meghívtak.
- Ha megvolna a gitár...

Szóval hiába itt ez a fényes, cicomás sokadalom, hiába az üdvivalgás és a zászlólengetés – nekik éppenséggel semmi okuk a boldogságra. Ez az utca hosszat zengő és tomboló mámor magával ragadhatja itt az egész világot – őket annál jobban elkeseríti. Mert elemezheti a helyzetet akárki, bármilyen szemszögből, a lényeg mégiscsak az ő szomorú valóságuk. Hogy ugyan miféle vigasság lesz az, amire ők ilyen üres kézzel készülnek?!

Legokosabb tehát kibújni valahogy a báméskodók sorfalából, elsomfordálni szépen a házfalak mentén a csöndes mellékutcákba terelő közömbös szürkeségben; a kutya is jobban érzi magát az elnéptelenedett járdákon, jól van, vezessen, amerre akar.

Lefelé visz minden út, a vonatállomásra. Erre már ismerős a világ. Előbb még a távolsági buszok váróterme. Ihatnának az állóban egy málnát. Újságárusok, lángos, szotyola, rágógumi. Hangosbemondó, körforgalom. Arrább meg mindenféle bódé, sorban, egyik a másik után, végig. Zöldség, gyümölcs, játék, farmernadrágok és bőróvek csak úgy a nyílt ponyván, szatyrok, rajzos nyomatú trikók, magnókazetták, madáreledel, zománclábasok, sör, pálinka, óriáskifli, szoknyaanyagok, pöttyös párnahuzatok, pattogatott kukorica, vágott baromfi, olajszag, meleg kolbász – s Ficere kezében egy fél sült tök.

Csakis ez a titkos szerzemény lehetett az oka – azaz mert annyira forró, égeti az ujjak hegyét, képtelenség huzamosabb ideig kibírni, hanem kapkodni kell egyik kézből a másikba –, hogy a korcs lábú nyomozó eb tüstént megérezte: ez az a pillanat, amikor a pusztá elhatározás menten cselekvéssé érhet! Soha vissza nem térő alkalom az elhivatottság bebizonyítására! Egyetlen másodpercig sem szabad halogatnia tehát – zsupsz! –, a tök is kiugrik a gazda kezéből, de a kutyus is ugrik ám, és szinte hemperegve a járókelők lábai közt, már rá is veti magát valakinek a cipőjére.

Egy asszony. Szürke télikabátban, fekete kendő a fején. Bevásárlókosárral. Semmi különös; egy kaposvári néni, aki vásárol itt. Mit akar tőle ez az átok?!

Hiába kiált rá Brigi, neki ugyan nem fogad szót, de még közismerten kegyetlen idomárjának sem.

– Bip-Pim!

A néni mosolyog, nem rugdalja arrább a tacsót. Így még kevésbé érthető.

– Bip-Pim! – csattan föl a vezényszó most már élesebben. – Jössz azonnal!

Viszont a mosoly a fekete kendő alól ugyanolyan csillogó még mindig.

– Ti vagytok?

– Csókolom – köszön Brigi mindenesetre, és tanácstalanul lesi a barátnője arcát.

A kutya meg már ágaskodik is, kéretőzik fölfelé; nem lehet elszakítani. Csakis ők nem tudják, kivel állnak szemközt.

– Hát elmentetek azért a veszedelemért? – vált a néni mosolya már nevetésre.

Kezd derengeni valami. Emmi emlékezetében kicsit előbb.

– Veszedelemért???

– Fönn hagyjátok a csomagtartóban! Hiába kiabáltam utánatok, úgy ugráltatok lent a fiúkkal!

– A-azt tetszik mondani...?

– Majd kiestem az ablakon, úgy kihajoltam!

– Ciki! – szalad ki egyikük száján.

– Mit mondasz?

– Jaj, semmi...

Nem. Ez olyan valószínűtlenül szép, hogy nem szabad azonnal elhinni! Nem is mernek a néni nézni, csak egymást bámulják. De egyikük sem okosabb a másiknál: fogalmuk sincs, mit kell ilyenkor kérdezni. Brigi tekintete jelzi, hogy úgyse fogja itt kimondani, amire gondol: „Rossz fülkében kerested!” – mert tudja, hogy Emmi rögtön fölsattanna: „Nem igaz, nem a Sima miatt!” „Hogy lehettél annyira vak?!” „Pukkadj meg!”

– És ti mit csináltok itt? Nagyon örülök nektek!

Persze! Ó az! A kék ruhás néni! Akivel együtt utaztak

Pécsről! Hogyan ennyire más?!

Ficere irtó büszke: feszít, mintha a karneválon árvalányhajjas kalpag járna érte, s dobog a szíve, mint egy futóverseny után. „Mert a Hurka, ugyebár, felismerte! Az bezzeg igen!”

De hát akkor kék volt a néni, teljesen kék. Világoskék. Búzakék. A ruhája. A gombok. A kendő a vállán. A cipője is. A táskája a csomagtartóban. Még az ősz haja is kékes volt – most meg a feketével lekötve! Csoda-e, ha nem ismer rá az ember? És akkor nem is mosolygott ennyit, hiába kéklett rajta minden. Egyáltalán nem örült nekik úgy, mint most. Azt se mondta, hogy te vagy ti... Mi ütött bele? Csak nem rontotta el a citernyákat bosszúból?!

– Kezicsókolom! – köszön most már Emmi is, némi ijedelemmel a hangjában, mert azonnal megbánta ezt az alantas gondolatot, és nagyon is szégyelli már.

– Leadtam, aranyoskáim, le én, azonnal! Pedig igencsak nevettek rajtam, amikor vittem. Egy ilyen öregasszony... hogyan is illik a kezébe az a... az a veszedelem, no! Elhoztátok?

Ez nagy égés. Így fölsülni!

Ekkora hülyeséget be se vallhatnak a fiúknak – Ficere viszont úgyis elhencegi majd! Egyelőre azonban csak a hebegés összevissza:

– Ho-ol? ... El?...

– Mi ne-eeem...

– Még nem?! Jóisten! Én azt hittem, olyan fontos!

– De-e... Vagyis, jobban mondva...

– Nem is kerestétek? ... Lehetetlen!

– Mi?... De-ee! ... Csak ...

– Tetszik tudni...

– Talált tárgyak. Létezik egy ilyen iroda – csóválja a néni a fejét rosszállóan, s már nem mosolyog. – Ej, fiaim, hát miért nem jelentkeztek, amint kiderült? Ilyen okos nagylányok!

– Akkor... akkor most még? ...

– Most?! Nagy baj. Én nem tudom, meddig őrzik meg.

Brigi kénytelen megtörölni a homlokát.

– Én akkor a vonat alá ugrom! – sírja el magát majdnem.

És Emmi szeme is könnyes; hiába forgolódik, nem múlik a görcs.

Ilyenkor csak a félreérthetetlen, erős és magabiztos férfihang segíthet; Ficere tehát óriási tenyerest húz a kolbászosbódé oldalára, hogy az egész világ fölriadjon a csattanástól.

– Meddig totózunk itt?! – kiáltja, mire védence is otthagyja végre a nénit, jelezvén, hogy ő már útra kész. – Indulás!

Köszönés, ugrálás, puszi, hálálkodás, kézcsók – és valóban indulás. Küszöbön a győzelem!

7. RENGETEG A GITÁR, DE EGYIK SE JÓ! KÉZRE KERÜL A TETTES!

...Talált tárgyak. Csak érdeklődniük kell a pénztárnál.

Kiírva valóban. Zománc tábla, fekete nagybetűkkel. Hivatalos idő: 8–18 óra.

– Akkor oké!

Csaknem egyszerre lépnek be. Ficerének kint kell maradnia azzal, „akit” hozott, hiába vonszolja pórázon. Ez eléggé megalázó is lenne, ha nem foghatná föl úgy, hogy voltaképpen föladatot teljesít: őrt áll az ajtóban s vigyázza a bentieket...

Rettenetesen rút szoba. A falai olyan szürkék, mintha soha nem festették volna ki. Hátul egyetlen ablak, de rácsozat azon is, éppúgy, mint az ajtó üvegén. Világosság alig szűrődhet be, és valószínű, hogy az előtte terpeszkedő raktári állványzat miatt évente legföljebb egyszer tártják ki. Lámpa ég tehát, sárgán, koszos, hatvanas körte: az embernek pislognia kell, amikor kintről belép.

De ami ezeken a polcokon elfér!... Oldalt alig valami: az egyikken például mindössze egy árva Sokol rádió. Furcsa, hogy ilyen néma. Ámbár igaz: itt minden hallgat és mozdulatlan. Talán hogy ez is, az is csak úgy fekszik egyformán, akármilyen volt a dolga odakint, itt csak hever. Arrább egy zsíros éthordó és a hozzá tartozó szalmafonatos demizson. Szemben büszkén a világ legnyugodtabb hintalova és egy fülesre büttykölt batyu. Két pár férficipő egymáshoz madzagolva. Szalagfűrész meg egy zöld pufajka. Gyerekpólya. Szemüveg, nyíltan, tok nélkül. Válltáska. Három gyökeres gyümölcsfacsemete. Rengeteg mindenféle kesztyű összedobálva. Könyvek, szatyrok, cirokseprűk, pokrócok, sapkák, bojtos kendők, kerékpártömlők, három műanyag éjjeliedény – jé, ilyesmit is visznek magukkal az útra? –, a kampósszögön ugrókötel, alatta megint könyvek, teniszütők, evezőlapátok, isten bánata, ördög haragja, annyi sok cucc, hogy áruházat nyithatnának! Hegedűtök és harmonika, sőt még egy billentyűs gyerektrombita is – de gitár féleség sehol!

Egyelőre tehát Emmi is néma és Brigi is. Az ámulattól éppen annyira, mint a rémület miatt. Pedig ott áll előttük egyenruhában, ezüstös, váll-lapokkal, tányérsapkásan és kérdő türelemmel valaki, aki nyilván azért él itt, hogy eligazítsa az elébe járulókat. Asztalán kemény táblás füzet, bélyegzőpárna, tintatartó. Meg egy nyitott bicska, zsírpapír, szalonnahéj, uborkavég. S mert nagyon szépen és végtelenül sokáig nézi őket, ettől a meleg biztatástól végre ugye mégiscsak sikerül megszólalnia a szőkébbiknek:

– Gi-itár...

Ez így még nem egészen érthető, viszont a türelemből bőven futja. Tudja ő jól, ezeréves a tapasztalata, hogy itt gondolkozni kell hagyni mindenkit.

– Egy... egy néni adta be ...

– Ide?

– Azt hisszük .... Mert azt mondta ...

Pápaszem kerül az orrára, egyszerű, drótkeretes üveg. Aztán magasba rándul a szemöldöke, csaknem a homloka feléig.

– Szóval azt mondta!

– A ... a néni...

– Igen?

– Tetszik tudni?

– Hogy én mit tudok, az más lapra tartozik. Hanem azt kérdezem most: mikor?

– Három ... három napja!

Brigi igyekszik pontosítani:

– Szombaton ... Reggel. Vagy inkább délelőtt!

– Ühüm! – ereszkednek a földszintre a szemöldökök. – Lássuk!

Föltárja a kemény táblás füzetet, és hosszan, körülményesen lapozgat. A szemüvege előrébb billen; nem igazítja meg. Talán nem is olvas, így nem lehet.

Aztán legyint egy jókorát, és eltűnik állványok között.

Hogy mer így elbújni, hiszen kiröpülhet közben a Zsibvásár fele! Vagy tán hátrafelé is lát; ne csodálkozzunk, az most nem tanácsos.

Brigi olyan mereven áll, hogy a homlokát se meri megtörölni.

– Félsz? – súgja, de a fejét nem is fordítja arra.

– Ha nincs meg?

– Muszáj...

– Mi muszáj?

Megjelenik az egyenruha, egészen más irányból, mint amerre eltűnt. Közelebb hajol, ugrál a szeme.

– Valami pontosabb kellene róla. Értjük?

Csönd.

– Különös ismertetője...Nocsak. Gondolkozzunk szépen. Aztán mondjatok nekem valamit.

– Kék volt!

– Micsoda?! – kapja föl a bácsi rémulten a fejét,

– A szeme. Meg a ruhája is. Mindene!

– Hm. Vagy úgy! De én nem őt kérdeztem.

– Ja, a gitár?

– Azt keresitek, úgy hallottam.

– Hát semmi különös...– tűnődik Emmi, hogy lám, ennek is valami „különös” kellene, mint vasárnap annak a civilnek a bűnjelek között.

Briginek most már gyorsan eszébe jut:

– Elektromos! – közli a legtermészetesebb hangon.

– Jó. Eddig mintha pászolna.

Majdnem egyszerre ugranak a nyakába.

– Akkor megvan?!...

– Hol?!...

– Tessék már...!

– Még valami... – hunyorog a hivatal egykedvű embere. – Tudjátok biztosan, tehát ki vele! Na?

És a háta mögül lassan maga elé emeli. Úgy tartja vízszintesen, mint egy ruhátlan csecsemőt.

– Hadd halljam! Kinek jut hamarabb eszébe?!

Emminek.

Alig van nyitva a szeme, talán nem is lát most semmit. Nem kell olvasnia, tudja kívülről:

*Együvé gondoltak, együtt sóhajtottak,
Amiről maguk is tán semmit se tudtak.*

- Ez mi? Azt kérdezem most!
– Nem szép? Én megígértem, hogy...
– Ejha! Szóval ha egyszer megígérünk valamit, azt nem szokás elveszíteni, így van?!
– Jaj, igen, így... Vagyis megígértük. Hogy a hátára rá lesz karcolva.
– Tehát szól valakinek?
– Ez? ... – fordítja Emmi a fejét a magasság felé. – Igen, szól... A Toldiból.
– Titkos üzenet, mi? – heherészik a talált tárgyak felügyelője jóízűen, netán még csettint is egyet.
– Jó, jó, madaraim, én csak viccelek; az ilyen öregemberre már nem szabad haragudni.
Csak adná már oda! Dajkálja, mintha ő kapta volna! Es azt hiszi, azzal minden snúr, hogy ő öregember
– Várjatok! – inti őket türelemre a szabad kezével. – Csak egy a baj, és az elég nagy. Nincs érmek a hátára odakarcolva semmi... Ilyen szép vers meg pláne nem!
Nem??? Hát ez se az?!... Lehetetlen! Csak mókázik az öreg, ugrál is a ránc az orra alatt, hecceli őket, játszani van kedve ilyenkor! De az igazán nem szép, hogy velük bohóckodik unalmában, amikor mindjárt kicsúszik alóluk a föld! Láthatná, hogy semmi idejük a fölösleges viccelődésre; arra számít netán, hogy két ilyen lány mégse fog nekirontani, hisz úgyse tudnák kitépni a kezéből.
Ezzel szemben ő a legszelídebben nyújtja nekik.
– Nem való ez, bogárkáim. Be akartatok csapni?
– Jaj!
– Nézzétek. Hát hol is az a szép vers?... Na, forgassátok csak. Hová karcoltátok, mutassátok meg nekem, hátha rossz a szemüvegem!
Nem, semmi se rossz! Ez a vacak a rossz! Ez az átok!
– Ez nem az! – toppant Brigi ijedtében.
És Emmi is könnyörög:
– Nem ezt adta be ide a néni! Abba igenis bele volt karcolva!
– Jó, jó, szíveim, én mindent elhiszek. De ha itt nincs olyan! Én nem véshetek a hátára egyiknek se!
– Azt tetszett mondani, rendben van!
– Rendben, rendben... – fekszik neki újból a nagy könyvnek, valósággal belebújik, visszalapoz, aztán megint előre, s közben morog egyfolytában, és hol az orra hegyét dörgöli, hol a tarkóját vakarja. – Rendben, és mégsem rendben. Itt van, ni! Bevezetve, sorszám, dátum, iktatás, leltár, minden rendben, és még sincs meg! Ki érti ezt? Én egyszer már megbolondultam mindig akkor bolondulok meg, ha nincs rendben, ami rendben van! Sorszám, dátum, iktatás...
Aztán egyszerre abbahagyja, és öt percig néz mereven maga elé, majd újabb öt percig hátrafelé. Miközben Brigi mindjárt összeesik, Emmi frizurája pedig rég szétröpült.
– Tudok bánni az ilyen szerszámmal én is! – szólal meg végre merengőn.
És megpendül a g-húr. Brigi azonban rögtön odakap.
– Csak ha bedugják a villanyba!
– Ennyit se féljete, nem bántom én... Elpengetném, el, de csak szárazon. Nem nekem való. Hanem a fiam; ha annak egyszer a kezébe kerül egy ilyen Nekem már csak a citera, az valahogy jobban megy... Tudjatok, mi, falusiak azt szoktuk meg...
Emmi most nyitja föl a szemét.
– Mi csináltuk! – vallja annyira suttogón, mintha valami rég eltemetett szégyen bújna elő. – Azt, ami nincs meg...
Az öreg meg csak a fejét ingatja hitetlenkedve.
– Ti?... – s még a tányérsapkáját is megemeli, hogy beletúrhasson kócos, ősz hajába. – Elhiggyem-e? Hogy lányok ilyen ügyesek?
– Meg a barátaink!

– Minek?!

– A barátainknak.

Nem egészen világos, de azért biccenteni kell rá.

– Szép darab lehet az is... Nagyon rendesek vagytok:

Ráül a fölnyitott nyilvántartó füzetre, s egyelőre így marad. Majd hirtelen elhatározással maga alá nyúl, és kisöpri onnan, hadd csattanjon le a földre.

– Játszani viszont nem is tudtok rajta, igaz-e?

– Én ... mi nem. De...

– Jól gondoltam.

– De... de azért...

– Akkor pedig minek kell? Erre feleljetek most nekem!

Emmit ez a váratlan faggatás egészen megzavarta: Semmi okos nem fut a szájára, csak dadogni képes:

– Mi... mi csináltuk. Neki... nekik...

Briginek ellenben mindig ilyenkor támadnak a legjobb gondolatai, amikor a barátnője esze kihagy. Imént még rózsák égtek az arcán, most meg már annyira fehér, hogy szinte karon kellene fogni.

– És... és ha a bácsi... – próbál megszólalni.

– Én? Még hogy én!... Édes bogaram!

– Nem, hanem a bácsi fia... Aki úgy tud gitározni, azt tetszett mondani...

– Mi... mi az?! – csúszik hátra a tányérsapka. – Mondd még egyszer! Halljam csak!

Nem, teljesen fölösleges az ismételtetés – egyszerre megvillan Emmi fejében is ugyanaz, amire imént Brigi gondolhatott. A bácsi fia, persze! Aki úgy szeret gitározni!... Hogyan is mondta az öreg vasutas? „Ha annak egyszer a kezébe kerülne egy ilyen...” És ha valóban a kezébe került?!

Jaj, futni kéne azonnal, kirontani innen, neki a világnak, és derékon kapni a srácot, most rögtön ... – de hol van?!

És a bácsi is arra gondol. Pontosan ugyanarra. Csak nem vallhatja be itt nekik. Azért néz olyan nagyon messzire és olyan végtelenül szomorúan.

Olyan messzire azonban nem lehet nézni, különösképpen ennyire kitaróan nem. Végül mégiscsak föl kell állnia és fejére biggyeszteni a vasutassapkát.

– Elmegyek érte – füstölög félhangosan.

– Itt tetszik minket hagyni?

– Gyertek holnap.

– Azt nem lehet...

– Holnapra visszahozom.

Holnap? Ha annyi idejük volna! Képtelenség!

– Majd mi!

Újabb sapkavakarás.

– Mit mi? ... Mit akartok?!

– Tessék ránk bízni!

Csend. Gondolkozás.

– Nem lehet.

– Meg tetszik mondani, melyik iskolában...

– Az apaszomorító!

Brigi szép szelíd cselhez folyamodik a cél érdekében:

– Nekünk sem árt, ha legalább egy krapek akad a zenekarunkban, aki ért is hozzá! Ha annyira szeret játszani!...

– Mi?... Mit mondasz?!... Akkora csókot kaptok érte, hogy...

S odakint a csókutyát unalomig rendszabályozó Ficere csaknem elvágódik ijedtében, ahogy a lányok sikoltozva kitörnek a rácsos üvegajtón: a nyomukban támadt viharos légörvény szinte hátratántorítja, és nekivágja a falnak. Brigi magasan hadonászik az ég felé, még futás közben is – és mindennél még sokkal-sokkal nagyobb csoda, hogy valamivel hátrább ugyan és kicsit lassabban bár

– de Emmi is fut, Mikola Emília, dobálja a vállát, evez a karjával maga előtt, és fut, fut, igenis fut...
Ki merete azt mondani rá valaha, hogy lusta?!

... De hová? Merre? Hogyan fogják megtalálni a srácot, ha a nevét se tudják?!

Ha Ficerét beengedték volna a talált tárgyak közé, neki bizonyára idejében eszébe jut, hogy legalább a kezdőbetűket megtudakolja. El se hiszi a nővérének, hogy nem is kérdezték – két lány egyszerre talán mégse lehet ennyire buta! –, hanem a nagy lázban azonnal kiszállt a fejükből, s most már szégyellik bevallani.

Szégyelljék is! És legalább az iskola volna fix. De ebből is csak annyi valószínű, hogy nem az építőipari.

Hát akkor szemben a másik! A gimnázium! Lássuk!

Ez már végképp a tettes lesz! Háromszor nem tévedhetünk!

Azt kérdezik, aki legelőször előkerül. És szerencsére elég sokan özönlenek ki a folyosóra, hiszen éppen óráközi szünet.

– Akinek vasutas a papája! – okoskodik Brigi.

Ezen nevet aztán mindenki a legjobban, s Brigi már hajlamos is árra, hogy megsértődjék, mert ugyan mit szórakoznak itt vele, ahelyett hogy rendesen válaszolnának! – mire megérti végre, hogy ez bizony túlságosan homályos támpont. Itt tudniillik minden második srác papája a vasútnál dolgozik.

És azt se tudják, hogy göndör-e vagy kopasz, csökkent-e avagy colos; a fene egye meg, mit mondjanak róla?

Legföljebb annyit, hogy gitározni szokott. Emmi alig meri említeni, pedig erre egyszerre tátják el a szájukat legalább tízen:

– Nem szokott, csak akar!

– Akar??? ... Hogyhogy csak?!...

– Ha nincs neki!

– Nincs???

– Mása se, csak a pengetőpöcök!

– Akkor...

– A Zenész Tóbi!

– To-óbi... Ő az!

– Meg egy tok hozzá!

– Tok nem kell! – tiltakozik Emmi gyorsan. – Hol van?!

– A Tóbi?

Sehol. Ma még sehol. Nem látta reggel óta senki. Sem őt, sem a tokját.

Külön-külön persze el se képzelhető; tudja itt mindenki, csak ők nem.

Annyira mindenki, hogy mire megfordulnak, ott áll mögöttük a hason fölül begombolt bőrkabát – egyáltalán nem véletlenül. Hanem pontosan azért, mert tisztában van azzal, hol kell idejében megjelennie. Nyilvánart ő bizony mindenkit, akinek valami cifraság terheli a lelkét! Az ilyen Tóbi-féle gyerekről is van tán följegyzése, ha egyszer annyira cikis, hogy mindig egy üres hangszer tokkal cselleng, s nem hagyja el soha, bármennyire csúfolják is miatta. „Ez a bűnelhárítás alapja!” – gondolja Emmi, s az első meglepetés izgalmában is eszébe jut, hogy a krimi-bácsi ugye az elején megmondta már, miszerint csakis olyan valaki tüntethette el a citernyákot, aki nagyon becsüli – és ezért tokot szerez hozzá, abban bújtatja. „Toknak pedig lennie kell...” Kifigyelte talán, hogyan öleli magához, hová szokta elrejtetni, hogyan ápolja, szokott-e beletenni valamit? Kísérgette is, és járt a nyomában sokáig, míg egyszer, hátha észrevette, hogy ... Mit? Mit vehetett észre? ... Azt mindenesetre jól megjegyezte magának, és most itt van, eljött, ő is itt!..

– Megint egy tok! – akarná Emmi kiáltani; bizonyos azonban, hogy egyetlen szó se csattant, nem, csak éppen kinyitotta a száját, de meg is némult azonnal, még a szemét is lehunyta, nézni se mert arra, csupán a kezét emelgette abba az irányba.

Az üvegajtó felől valóban belendült egy fekete tok, szinte hozta magával a tulajdonosát. Ő volna az?! Mintha épp csak hogy követné azt a vacakot. Az vonszolja őt – ő csupán engedelmeskedik

neki. Szőke, kócos és csupa pattanás az arca. Úgy szétáll a füle, mintha kisbaba korában elfeküdte volna. A szeme meg ijedten ugrál, mint a lámpafény a megzavart víztükör ráncai között.

– Tóbi! – toppannak elébe többen is, de a kör azonnal föllazul, elvégre felnőtt is várakozik itt, helyet kell neki hagyni, ha annyira kíváncsi.

– Akinek nincs dolga, tájuljon!

– Zenész! Az osztí már keresett! – erőszakoskodnak mégis, akik a lányok mögé kerültek.

Szóval nem akar elcsöndesülni a világ. Ficere csökutyája a legfegyelmezettbb talán, bár ő is forgolódik, s ketten is fölbuknak a pórázában.

– Apád telefonált! – hallható ki az általános zsvajból többször egymás után. – Apád! Zenész, az apád! Figyelsz?!

Végre megszólal:

– Tőle jövök.

Akkor viszont vége a játéknak. Erélyes szó szükségeltetik, akár tetszik, akár nem:

– Fölnyitni!

Jó, persze, azonnal, bár igen furcsa ez a ripakodó hang... Máris, tüstént, egy pillanat, csak engedjék meg, hogy lefektesse valahová, asztalra, székre, lépcsőre, az ölébe, bárhová, másképpen nem lehet.

– Apámtól hozom ...

– Fölnyitni!

– Jelentkezett valaki nála, ezzel... Talált tárgyak irodája...

– Fölnyitni!

– Apa azt üzeni... Illetve nem akarta, hogy érte kelljen menniük, tehát elküldte velem... – ugrál még mindig a szeme.

Jól tudja Emmi és Brigi is, hogy most bizony hazudott a koma. Kínjában, kényszerűségében vagy előre kitervelten, ez most teljesen mindegy.

– Győzelem! – kiáltja el magát az apró kutyafőnök, de azonnal betapasztják a száját, s fejét a vállai közé nyomják.

Mert semmi győzelem. Közben ugyanis szép engedelmesen fölnyílt a fekete tok. És gitár, gitár valóban – de ki se lehet venni. Vagyis mihelyt hozzáér valaki, szétesik rögtön.

Törött! Több darabban, egymáshoz illesztett részeivel, összeillőn, nyugodtan. Láthatják, tapinthatják – haláli snúr, hogy nem az... Ezzel ugyan nem lehet játszani! Állati, milyen csámpás, akár ha föld alól ásta volna elő!

A lányok nem is mernek egymásra nézni. Sem a krimi-bácsira nem kíváncsiak. Megszégyenülten kapaszkodnak össze. Ficere úr is lehajol inkább védencéhez: ott a mélyben, a ténfergők toporgásában valahogy tűrhetőbb ezeknek a perceknek a tanácstalansága.

Jó volna megbánni, amire gondoltak Hát ezt őrszi annyira a szerencsétlen hapi?! Ezért nem tud gitározni sehol, mert csak egy ilyen kiérdemesült utánzata van?... S mégse válik meg tőle, talán három másikért sem! Mit sze panaszkodta el senkinek, hogy törhetett el? És miért? Nem iskolában senkinek?! Szegény

...

Csak Briginek sikerül sóhajtania:

– Ez már a harmadik!...

– Nem is. Hanem az ötödik ...

És Emmi is arra gondol, hogy legszívesebben abbahagyná; semmi kedve már ahhoz, hogy tovább keresse. Majd csinálnak másikat, vagy történik valami, akármilyen, de egyelőre elég... El kellene tűnni innen, bárhová, haza vagy a világ végére, mindegy; a szégyent úgyse tudja elviselni, és nem fogja elfelejteni soha! Hová lehetne elmenekülni?! A fiúk se találjanak rá, a vezér se; hagyja őt békében mindenki!... Brigi majd hazautazik egyedül; sírjon utána, amennyit akar, és keressék mindenütt, úgyse találják rá... nem akarja, nem kell, hagyják békében...

8. MÁR AZ IS BAJ, HA ÖTLETE TÁMAD

VALAKINEK? –

A KUTYA MINDENESETRE BELEBETEGSZIK

Soha ilyen lassan még nem múlt az idő. Ki lehet ezt bírni, tétlenül üldögélve Horváth Szilviuszék nagyobbik szobájában? Egyre a bimbamos falóra mutatójára pislogva, számíthatva, hogy mennyi van még hátra a fiúknak az iskolában az utolsó ki csöngetésig? Nem volna-e helyesebb – és főként sokkal könnyebb! –, ha odakint bóklásznának az emberrengetegben, vagy a Színház téren bekéretőznének a labdát kergető gyerekek közé, sőt a Dorottya-ház elé is visszasomfordálhatnának, és leshetnék a maszkabál forgatagos előkészületeit.

De nem, nem és nem. Itt párolódnak inkább, s bővölik mindhiába az óramutatót. Éppen csak Ficerének engedik meg, hogy bizonyos időközönként kisétálgon idomított hősével, s meglátogassa vele a ház különféle sarkait, számba véve közben a hirdetőoszlopokat is. No meg azzal a titkos reménykedéssel, hogy hátha mégis ... ha netán valamiféle mennyei üzenet révén véletlenül megérezték volna a fiúk az ő rettenetes kétségbeesésüket, s otthagynak mindent a fenében, megcéloznák a hazafelé vezető utat időnek előtte! – ezt Ficere egy kilométerről is fölfedezné, és jelezné minden biznnyal.

Nincs is itthon más, csak a Sima mamája. Vasmarok bácsi most a cukrászdában franciakrémest készít az üvegpultra, vagy habot ver; mondta, hogy az ilyen pillékönnyű édességeket szívesebben csinálja, mint a sötét csokoládétortákat. Mackó sincs, az ő iskolája is délelőttös, s a kéményseprője is akkor jár föl az égbe.

Harmadszor, negyedszer, ötödször kukucskál be a néni. Dolga lehet a konyhában, mert bármennyire kíváncsi is, de amit kiszabott magának, azt alighanem elvégzi előbb. Talán a kötényét keresi; valamit halaszthatatlanul csinálnia kell. A friss sütemények még nem értek haza; jaj, mit is hozzon az asztalra?! Kétségbeesetten rogy le az egyik székre.

– Ettetek ti ma már valamit? – kérdezi, és tördeli az ujjait bocsánatkérően.

– Sokat! – vonja meg Emmi a vállát, hiszen tudja, hogy a barátnője azonnal kisegíti.

Az ő válasza sokkal értelmesebb is:

– Úgyse szabad híznunk.

– Istenem, ilyen nehéz napon!... Valamit legalább.

- Párizsit, tetszik tudni. Az ABC-ben vettük.
- Reggel?
- Meg kiflit és tejet is.
- Akkor jó.
- És lángost az állomáson.

Most tehát már nyugodtabban térhet vissza a konyhába a munkájához. Jó, jó, így talán kibírható lesz, amíg az ólomerős cukrász megérkezik a mai napra rendelt finomságokkal ...

Ülnek tehát megint kettesben a dívány szélén, magukra hagyva. Pillantás nyilván rögtön a faliórára.

Emmi türelmetlenül fölfújja az arcát, s úgy érzi, a legokosabb volna tán, ha lefeküdne. De hamarosan meggondolja magát, s inkább a tükör elé áll, mert ideje végre rendbe hozni magát...

Ebben a pillanatban valami óriási csattanás odakint: Kiáltozás semmi, de trappogó, pufogó, nehéz gomolygás után úgy kivágódik a szoba ajtaja, hogy a kilincs majd nekiröpül a szemközti falnak.

S Emmi még mindig a tükör előtt... Most aztán már el se tudna mozdulni, annyira megrémisztette ez a váratlan mennydörgés.

Itt vannak, egyszerre robbantak be az ajtón valamennyien, mégis ő áll lefelől. Indián. Piros az arca, lila a homloka. A futástól?... Az örömtől mindenesetre nem, arra nem sok oka lehet. S Emmi is még mindig csak háttal, el se fordulna. A szemük is csak így találkozik, a tükörben.

Zsiráf se tud megszólalni, s ez a legmeglepőbb.

Hanem Brigi. Most nem beteg, nem is vett be orvosságot, és nem bánja, hogy gyöngyözik a homloka, ő se ült már, tehát könnyen eléri amazokat egyenként. Rozogát először is odavonja az alacsony növésű mellé. Aztán a másik kettőt ugyanúgy, Zsiráfot és Simát is. Mint katonáéknál a kihallgatás. Nem is ellenkeznek.

Mélyet szippant a levegőből, amitől most már föltétlenül meg kell szólalnia:

- Vezér, jelentem neked: nem sikerült... Ne haragudjatok ...
- Becsaptak megint. Harmadszor is! Ötödször!

Csuklás, nyelés, ádámcsutka-műveletek. Mi történt?

Almodnak ezek?! Jól föl kellene rázni őket, mint az aludtjejet a bögrében, attól tán fölébrednének!

Zsiráf ugyan nyúlkálna máris, mert ki az ördög érti ezt a bénaságot – csak nem növesztünk gyökeret?! –, de Rozoga a kezére csattint, mint egy pár hónapos kölyöknek.

- Hagyd!
- Ázz el!
- Ki a vezér, nem tudod?!

Így már más. Lehetetlenség tovább szobrozni, bármennyire szép így Emmike, először is vissza kell fordítani a tükörtől. Ami nem történhet meg másképpen: Indián kezének meg kell érintenie az ő tarkóját és a vállát is, és elkerülhetetlenül találkozik a kezük. Ilyen közletről még soha nem látott a szemébe. Kemény szempár és súlyos lehelet. Jó volna, ha nem kellene mondaniuk semmit. Ha sokáig nem szólalna meg senki.

A csökkent törmelék hurka vakkantott-e közbe, vagy maga a gazdi tette? Nem is állapítható meg haláli biztonsággal – Ficerét mindenesetre annyira gyötri már ez az albérleti ájuldozás, hogy egy fél pillanat még, és azonnal elszakad a cérna!

- Hogyisne! – kiáltja el magát az előbbi vakkantás után. – Amikor ő találta meg!
- Hallgass! Nem igaz! – támad rá Brigi.

És Emmi majdnem meg is üti.

– Épp az, hogy nem találta! Nincs! Sehol!

Akkora a hangzavar hirtelenében, hogy Bip-Pim inkább az ágy alá tűnik.

- Ó! Kinyomozta!
- Értelmesebben, vagy megfojtalak! – kapja Rozoga máris vállon a csutak srácot.
- Senki nem ismerte föl! Csak ő!
- Kit? Mit szavalsz?!

– A nénit! A kéket!... Megszagolta!

Brigi segít is valamelyest, de ettől se válik érthetőbbé.

– Mondtam, hogy kék volt...

– Nem volt! Megszagolta!

Szagolta, látta, fölismerte – teljesen mindegy már. A fülest se veszi észre senki, ami azért érte szegényt, hogy abbahagyja végre.

Mert ugye mégse ez a csutak jószág itt a főszereplő, hanem legfőbb ideje, hogy sorjában beszámoljon valaki a történekről. A talált tárgyak irodájáról, ahonnan éppúgy elpárolgott a citernyák, mint két nappal előbb a gyorsvonatból; aztán a hajszáról Zenész Tóbi fölkkutatására, majd a törött gitárról a fekete tokban; szóval az egész hiábavaló kapkodásról, s krimi-bácsi fölsüléséről legalább úgy, mint a szegény vasutasgyerek szomorú megalázásáról. Brigi mondja, inkább ő; Emmi csak egyszer-kétszer szól közbe, akkor is elfödi arcát a zsebkendőjével.

Rozogától viszont igazán nem várható el, hogy egyetlen szusszanás erejéig se szakítsa őket félbe.

– Most minek ez a rengeteg rizsa? – nyögi fájdalmasan. Majd egy keményebb lépés Emmi felé. – Leállíthatnád magad!

Jó, igaza van barátunknak: a tömény nyafogás helyett sokkal helyesebb, ha új ötletükről beszélnek. Új hát, vadonatúj, alig néhány perce született, a matekóra vége táján. Nyilvánvaló, hogy ezen mocorgott az agyuk becsöngetés óta egyfolytában, csupán a megfelelő pillanatot kellett kivárniuk, amíg Zsiráf útjára indíthatta a piros fölkiáltójellel ékített cédulát Rozoga irányába. Akinek azonnal összekuszálódott a haja, s máris ráírta észrevételét, ami a legtöményebben jelezte a teendők tervének helybenhagyását: „Snúr!” És tovább, az oszti háta mögött, expressz a vezérnek... És ezért kellett megszökniük az utolsó óráról, hogy hajrá, beszámoljanak itthon tüstént; nem vesztegethetjük tovább az időt!...

Ne sírjunk hát, hanem lássunk munkához!

Szóval, hogy a farsangi mulatságot a koleszban igenis meg kell rendezni – még akkor is, ha nincs gitárjuk!

Csakhogy ennél a szónál most már Brigi is elsírja magát, hiába vigyázott eddig olyan hősiesen.

– Ni-incs ...

És sírna tán tovább is, de Rozoga égnek lendíti mindkét öklét, figyeljük meg jól: mindkét öklét, egyszerre! És így trombitálja:

– Keresünk valakit, akinek van!

– Kiírjuk az iskolában a hirdetőtáblára! – magyarázza hosszú barátja sokkal higgadtabban. – A vezér már ki is írta!

Indián még igazán nem fordult el Emmitől túl messzire, tehát úgy történik minden, mintha csakis neki mondaná:

– Az összes iskolában! Elhiszed?... Mindegyikben kiírjuk! Hogy jelentkezék, akinek van; nálunk kedvére játszhat vele! Nem érted?! Rengetegen fognak jelentkezni, és közöttük lesz az is! Vagyis az a citernyák is, amelyik ... amelyik a miénk ... Meglátod, Emmi...

És nem is veszi észre, mióta fogja újra a kislány kezét – talán el se engedte még? – nem is engedheti, pedig azt hitte, örülni fog az új ötletnek, és nekiláthatnak a továbbiaknak sürgősen.

Lazul a szorítás, a szipogás. azonban nem szűnik, sőt éppen emiatt, most aztán már gátját szakítva, föltartóztathatatlanul előntik az arcát a könnyek; teljesen tanácstalanul téblábol körülötte mindenki.

– Mert el kell mennem, és ... és...

A néninek se jut eszébe semmi; az ő lánya nem szokott sírni. És Brigi se szólal meg, csak áll ott mellette, s a némasága valószínűleg ezt jelenti: „Ha sírunk, attól csúnya lesz az arcunk!” És hogy még ezenkívül is hallgat egy kicsit, abból pontosan érthető a figyelmeztetése: „Hagyd abba!”

Igaza van Briginek. Hiszen ő is tudja, hogy most nincs idő sírásra, hanem neki kell fogniuk, gyorsan, azonnal: elvégre erre a percre vártak hónapok óta!

– Dehogy mégy! – jut eszébe Indiánnak, elég későn, hogy két vigasztaló szót azért kitalálhatna végre. – Amikor most kezdjük!

– De holnap délután?... Már csak egy nap!

– Az még rengeteg idő!

– Rengeteg? ...

– Emmi!

– Tudd meg, hogy nem rengeteg!

És ezen újra csak sírni lehetne. De a könnyek már eltörölve, s a frufu is rég fölropült.

Rozoga nem szereti az ilyen nyúlós semmit, ezt a helyben forgolódást; s igazán nem kérhető tőle számon, hogy miért nem bírja ki órákig a mások tehetetlenkedését.

– Soha nem indulunk?! Vagy elalszunk?!

– Elmúlik a mai nap is, és kész, nincs semmi: holnap meg mehetünk haza!

– Nyekeregni nyilván sokkal célszerűbb, így gondoljátok?!

– Én...én nem gondolok semmit! Én azt hittem, hogy amikor a zenekar először játszik... vagy legalább amikor összeáll, akkor... akkor olyan jó lesz, ha láthatjuk ... Így meg már semmire sincs idő! Értsd meg!

– Nem én pocskoltam el a napokat!

– Talán én?

– Ki hagyta el a citernyákat?!

Reccsen valami, a padló vagy az asztal sarka; s egy egészen más hang szakítja őket félbe:

– Fékezés, fékezés! Leállni!

A legjobbkor jött meg. Vasmarok. Vándorolnak is mindjárt a friss krémesek befelé, csak egy pillanat, amíg elrendezi őket a néni a tálcán – pedig igazán nem ez a legfontosabb most.

Szóval ebben a percben érkezett, ez haláli biztos; de hogyhogy máris mindenről tud? Talált tárgyakról, gitárról, a veszekedésről, és hogy holnap indulás haza.

– Mi a gubanc itt, azt akarom tudni!

Néznek rá vissza, elmeredve. Mintha ugyan éppen azt latolgatnák, melyikük fogjon bele a magyarázkodásba ... No hiszen! Pontosan ehhez van most kedvük!

Nagy a megkönnyebbülés tehát, amikor látják, hogy a rettentő ember mellkasa tágulni kezd, hisz ez a félelmetes növekedés csalhatatlan előjele annak, hogy mihelyt teljesen fölfújta magát, a következő pillanatban fölharsan a mindenkit elhallgattató csatajel: „Herkulesre!”

De nem ez történik.

– Nahát – mondja gyanús nyugalommal.

A néni úgy megriad tőle, hogy azonnal kiejti kezéből a szeletelőkést.

– Nahát?

– A tényálladék. Lássuk. Két leányzó plusz egy fő gyerek plusz egy tacska. Ennyi az egész. És egy nap. Hm.

Gondolkozik, karjában ugrál az izom, az ingen át is látható.

– Hm. Egy nap... Nem elég! – jelenti ki fellebbezhetetlenül, s várakozón tekint körül, hogy ki ugrik először a nyakába.

Senki. Nem értették meg? Tehát magyarázat következik:

– Körzeti orvos. Ismerem. Anya, te is!

– Jaj, öreg, miben töröd a fejed már megint?!

– Nem töröm. Kész. Elmentek hozzá! – int a fiának. Elviszed őket. Lányok: tehát vigyázol rájuk! Azt mondjátok: hasmenés. Két nap óta. Állandóan. És ráz a hideg. Értve?

Brigi már törli is a homlokát, Emmi meg föl se tudja nyitni a szemét, csak véletlenül fut ki a száján:

– Ne-em...

– De még mennyire! Igazolást fog adni, hogy három nap fekvés. És telefonál az iskolának Pécsre. Nahát! Herkulesre!

Az első elképedésen túl, de még mindig szótlantul. Ők is meg a fiúk is. Emmi a szempillák függőnye mögül alig látja Indián arcát. Fél, nem meri jobban: hátha a fiú vonásainak élesedéséből vagy a szeme villanásából másra kellene következtetnie. Nem, egyelőre jobb, ha nem következtetünk

– Mi lesz?! – hadonászik az óriási ember, s az arcára mutogat. – Puszt ide! Vagy nem jár érte?

– Még hogy puszi! – tuszkolja le a neje egy székre. – Megbolondultál, vénember?! Bajt akarsz megint?! Mibe kevered szegényeket...

– Semmibe se keverem! Itt akarnak maradni, kész! Akartok?

Bólintás se, de ez ugyanazt jelenti.

– Akarják, hallhattad!

– Félek, gyerekeim, nagy baj lesz ebből; ne hallgassatok rá. Én mondom nektek, hogy...

– Asszony! Nem mondasz semmit! Meglesz, pont! Érthető?

Zsiráf már percek óta forgolódik. Szimatoló ösztöne óvatosan tájékozódik, s úgy érzi, az idő még csak arra érett meg, hogy biztatni kezdje Rozogát. Hiszen ugyanarra gondolnak, az száz százalék fix – mégis célszerűbb, ha ő egyelőre a háttérben marad, és inkább az erősebb mondja ki. Ennyi az egész:

– Emmike!

Azonnal fölnyílnak a szemek. Csillognak, mint két üveggolyó.

– Én???

S a második szót már vállalhatja a hosszú nyakú:

– Hát ki?!

– Mit akartok tőlem?!

– Akkora ötlet, gondolj bele! Állati! – ugrál lelkesen, s már félő, hogy elcsapja a hasát a rengeteg röhögés. – Figyeltek, aranybabák?! Mi addig szépen kitűzzük a táblákra a hirdetést!

– És nélkülünk fogjátok megtalálni!

– Azt már nem! Addigra bőven visszaérkeztek! Hacsak nem akartok ott aludni!

És Rozoga megint:

– Te vesztetted el a gitárt, neked kell az idő! – ítélik; aztán minden átmenet nélkül olyan lelkes egyszerre, s annyira kedvesen kérleli, hogy bárki elhinné neki, milyen őszintén a szívében viseli a szegény szókeség fájdalmát. – Nézd, lusta húgocskám, ez nem is akkora megerőltetés. Nem fogsz beleszakadni, garantáljuk ... Majd úgy csinálod, hogy elhiggyék. Semmi kecmec, csak sírsz egy kicsit, ha érdemes! Jó? Megint. De nem sokáig. Aztán mosolyogsz is a doktor bácsinak, hiszen szép vagy, és neked mindent el kell hinni! Nem?... Így, így, ahogyan most csinálod ... Meg ahogyan előbb a tükörben ...

– Állj! – lép el Indián az asztaltól, s ezzel Rozoga a háta mögé kerül, és Vasmarok is. – Nem lesz jó – mondja komolyan. – Észnél legyünk!

Emmi a hosszú sírás fogytával az imént már valóban mosolyogni kezdett volna, amikor látja, hogy mindjárt történik valami. Vagyis hogy a vezér igenis közbe fog szólni, és azzal ügyis eldől minden, utána csak könnyebb lehet. Nem tudja, mire számított, de ez a higgadt tiltakozás most semmiképp sem esik jól.

– Te ... te nem akarsz?

– Nem egyenes.

– Nem értem.

– Gondolkozz, Emmi... Várj...

– Mert nem akarsz!

– Nem így.

– Ha nem bánod, hogy azonnal elmegyünk... el is megyek!

– Várj. Ne beszélj így... És ne sírj.

– Annyit dolgoztam! Nem is bírod elképzelni, mennyire izgultam, féltem, hogy nem sikerül, és hiába volt az egész... és mennyire vártam, hogy örülni fogtok... és te nem is örülsz... azt se akarsz, hogy lássam, és hogy legalább az a boldogságom legyen, hogy lássam, amikor először ... amikor ...

Zsiráf egyik oldalról, Rozoga a másiktól ráncigálja Indiánt, hogy térjen észre. Ott hadonásznak az orra előtt, szóhoz sem engedik jutni, csakis ők kiabálhatnak:

– Hallhattad!

– Épp azért!

– Nem érted?!

– Gyér vagy!

– Berezeltél?!

– Ki itt a vezér tulajdonképpen?! Ha te, akkor neked kellene elintézned, igenis neked!

– Ehelyett még akkor is akadékoskodol, ha más végre kitalál valamit!

– Herkulesre! – tápázkodik föl a süteményei mellől a vasgyúró. – Én nem találtam ki! A vezérek helyett sem és sehogy... Ez van! Ötlet és erő! Horváth Szilviusz!

A parancsoló szünet éppen elegendő arra, hogy az Indián őrök két legerőszakosabb vitéze gyorsan összesúgjon a többiek mögött.

– Ha valaki elfelejtette, mi a vezér dolga... – tűnődik Rozoga, s hosszú barátja veszi is a lapot:

– Szerinted ki volna jó?

– Kerékkötő!

– De mégis?

– Én ... én például megengedném a lustaságnak...

– Baja lesz belőle valószínűleg... Nem bánod?

– Hülyeség! Nem árt neki. Legalább tanul belőle!

– Igaz ...

Brigi talán meghallott valamit ebből a beszélgetésből, s emiatt vált egyszerre nehezebbé, hogy döntsön. Szégyelli is ezt a tétovázást, hiszen neki igazán nem lehet más dolga: az első percben oda kellett volna állnia a barátnője mellé. S lám, mielőtt mozdulna, Emmi nyúl is a karjáért: nem forgolódik, nem kell keresnie – tudja, hogy ott vigyáz valahol a közelében, elérhető távolságban mindig.

– Mikor kell mennünk?

– Te... – húzza ki magát Rozoga győztesen. – Te is?!

– Én is!...

Vasmarok fél kézzel is megemelné mindkettőjüket, de most nincs idő a mutatványra. Inkább kiabál:

– Mi az, hogy mikor?! Amikor rendel! Délután van, nem tudjuk?!

– Indíts!

– Tűz!

– Gyerünk!

Hogyisne! Végre, nagy nehezen közös gondolatra jutván, már-már meg is egyeztek volna, ha nem ütne be az utolsó percben mindig valami váratlan. Egy kivétel.

Most például éppen Bip-Pim. Semmilyen könyörgésre se hajlandó megmozdulni. Fekszik, szinte kapaszkodik a padlóba. Már Brigi is megpróbálta jobb belátásra bírni, Zsiráf meg süteménnyel csalogatta, a gazdi viszont kétszer pofon verte – minden hiába. Esze ágába sincs indulni. Úgy elterül, hogy a füle jóformán maga alá gyűrődik; semmihez sincs ereje.

Rozoga épp ott tart, hogy fölkapja, és odahajítja valamelyik pártfogó ölébe, hogy gyerünk, cipelje, ha nem mer kimozdulni nélküle – amikor Sima valahogy szélesebb utat tör magának a sok kíváncsiskodó és mérgező fej között, majd szépen odaguggol az elereszkedett, szomorú teremtés mellé. Megvakarja a homlokát, elrendezi a lepény méretű füleket, aminek következtében a bölcs négy lábú úgy tesz, mintha oldalra kívánna fordulni, hogy megmutassa lilás-rózsaszínes hasát.

– Beteg? – aggódik Brigi, és szorongása talán nem is alaptalan.

A fiúk véleménye azonban sokkal kajánabb.

– Most meg az a baja, hogy jól nyomozott! – így az egyik.

– Nem bírja elviselni a sikerélményt!

– Megfeküdte a gyomrát. Majd kiadja, és kész!

Ezt természetesen csakis a hosszú nyakú mondhatta, hiszen tudjuk, hogy ő a legokosabb, aki azt hiszi magáról, hogy a látható jelenségek mögött ő képes csak fölfedezni a rejtett összefüggések rendjét. Akárhogyan történt is, mindenesetre rossz jel, hogy a korcs ebgilisztának így elpárolgott a kedve a további hadműveletektől, végre az esetek többségében eddig csakugyan neki volt igaz.

Ni! Sima még beszél is hozzá! Vagy nem is hozzá, hanem helyette:

– Izzadni nem tudok, tehát lihegek... Ezt tudnotok kéne!

Aztán odavonja magához az igazi gazdát; ne féljen tőle, nem leprás, csak segítséget kér.

- Száraz az orra és forró. Fogd meg.
- Nem szereti.
- Mérted a lázát?

Ficere segítségkérően pislog a nővére; szeretné azt hinni, hogy csak ugratják. Hiszen vele mindenki hülyéskedik. A vezér is, Rozogáék is. Most ez az átok jószág is. És a csámpás orrú. És Brigi csak hagyja. Emmi meg nem szól közbe, mert neki mindegy... Még hogy láza?! Ennek? Hogyan tenné a hőmérőt a hóna alá?!

- Legalább harminckilenc fok. De kutyáknál ez nem sok.
- Meghal? – hadonászik Ficere kétségbeesetten.
- Hopp!
- Mit mondasz?
- Kullancs!
- Mi???
- Végre! Eszem a zúzóját!

Ez már igen! Hóóó, lássuk csak! Mi az, tetű?!

Most már érdemes odaugrani. Zsiráf a többiek háta mögül is rálát a földön ügyetlenkedőkre.

- Ne cikizz! Kullancs télen?!
- Itt.
- Nem látom.
- Fogni lehet. Tapintani.
- Zzzannnyját!
- Figyelsz?

És morzsolgatja Sima a kullancs helyét, két újjal, finoman, ahogy a szegény szenvedő túri. Főlemeli két mellső lábát fektében is, oldalra fészkelődik még jobban, hogy az a bizonyos pont hozzáférhetőbbé váljék.

– Itt, itt ám, jól van!

– Ja, ez mindenhová beletúr! – vakargatja Zsiráf körülményes gonddal az ádámcsutkája hegyét. – Hiába fagy, ez megtalálja a maga kullancsát! A kertben is, miért ne?! Hisz a hasa leér a földre, a csúszómászó szentségit!

– Jól van, jól van – vigasztalja közben amaz a betegét egyre. – Várj még egy kicsit. Szépen. Tudod: nem csavarhatom ki, nem szabad kivakarni. Hiába tépnénk ki: a feje bent maradna és elgennyesedne... Na, türelem, kis komám, nyugi! Apu hoz egy kis alkoholt azonnal; dehogynincs, hogyne lenne, pálinka a hűtőben, cseresznye, na, az a legjobb...Látod, oda neki egy lötyty, egészségére! Elernyed tőle a szemtelen, nem kap levegőt, és kifordul magától! Itt a gazember; nagyszerű, te se bántod többé a nyomozókat!...

Csodálkozás, megkönnyebbülés; hű, ez gyorsan ment! Ilyenkor nincs szükség vállveregetésre, bólogatásra, hümmögésre, semmire. Minden vissza a helyére: pálinkásüveg a hűtőbe, sütemények a tálcáról a kezekbe, s a gyógyult kutya a gazdája ölébe, pórázzal együtt.

És akkor most már igazán indulás!

Csak a néni még egyszer, utoljára, az ajtóból integetve utánuk:

– Vigyázzatok magatokra! Jaj, istenkém ...

Vajon megfordult-e valamelyikük agyában, hogy voltaképpen teljesen fölösleges ez a csapatos fölvonulás? Hiszen Ficere például be se teheti majd a lábát az orvosi rendelőbe kutyástul, neki tehát mindenhogyan kint kell várakoznia. Igazából legföljebb azt várhatnák el a lányok, hogy a vezér kísérje őket oda. Egy fő tehát. Csakhogy Rozoga ugye nem bízik Indián cselekvőképességében (legalábbis ami ezt a mostani témakört illeti), és erre némi oka is van; ráadásul azt sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy Brigi is itt sétál, őt is megilleti a kísérő... Aztán Zsiráf? A legegyszerűbb képlet. Ha Rozoga megy, akkor nyilván ő is. Ez snúr... Simára meg egészen természetesen szükségük van. Elvégre az ő apjára kell hivatkozniuk, Horváth Szilviuszra.

Teljes tehát a díszkíséret! Harci rendben, elszántan, kemény léptekkel. Mintha zászló lobogna az élen ... Még Emmi se tipeghet lassabban; ilyenkor nincs lemaradás! Őt a vezér fogja, Rozoga viszont Brigi kezét – ez pedig nem tréfadolog, az ő szorításukból nemigen lehet menekülni!

Ficerének a legnehezebb: neki – épp neki! – a hosszúval kell lépést tartania. A vezényszó, az útirányt jelző utasítások meg leghátulról: Sima az, övé ez a város, ő tudja, merre legrövidebb az út!
Szóval csak egy kürtös hiányzik. Trombitaszóra, kevély, föltartott fejjel: úgy volna igazi!

9. VASMAROK RETTENETES TÉVEDÉSE – ÉS HÁROM NAP PÓTSZABADSÁG MÉGIS!

Talán mégse a mi föladatunk annak eldöntése, hogy melyik állapot nehezebb vagy veszedelmesebb: híres embernek lenni, olyannak, mint például Horváth Szilviusz, avagy a fiának. Egy biztos: a fő baj maga a híresség.

A fiú, név szerint Horváth János, vagyis újabban Sima, egyáltalán nem erről tűnődött, amikor apja megbízásából elvállalta, hogy a két pécsi vendég lányt beajánlja a körzeti orvosuknak. Igaz, egy közismert férfiú fiának illene annyira jártasnak lenni a világ rendtartásában, hogy sejtse legalább, miszerint mindenkinek lehetnek úgynevezett rosszabb napjai, amikor különösen ingerlik az olyanféle rég lejárt, hajdani cimboraságok, melyek nem arra valók, hogy az ember a kedvükért szabálytalanságot kövessen el a hivatalában.

Nagy a valószínűsége annak, hogy épp egy ilyen pillanatba sikerült beletalálniuk most is; mással nem magyarázható a szigor, ahogyan a doktor úr azonnal visszaküldte Horváth Jánost a folyosóra, s nem volt kíváncsi a híres ember üzenetére. Különösen az asszisztensnő és az egészségügyi írnok jelenlétében nem. Aminek következtében Sima kénytelen ugyanúgy gubbasztani a fehér fapadon, ahogyan Indiántól jobbra, nagyság szerint a többiek. Besorolhat szépen a végére

Ők meg percek óta szótlánul állnak a doktor úr előtt, egymás mellett, s Emmi úgy érzi, sokkal könnyebb volna, ha Brigi megfogná a kezét.

A fehér ember mintha nem is orvos volna, hiszen olyan hatalmas majdnem, mint Vasmarok bácsi. Még a hangja is hasonló. Csak talán soha nem sikerült nevetnie. Milyen komor! Elképzelhető, hogy így parancsolták neki. És lassú! Alig lehet kivárni a szavai végét. Szinte maga is belefárad, mire kimondja:

– Tehát hasmenés?

A két barátnő egyszerre bólint:

– Két napja.

– Ühüm. Értem.

– Így kellene elutaznunk ... Holnap ... – Szól Brigi.

– Értem. Elgyöngülés.

– Igen – marad Emmi szeme félig csukva.

– Látom... Egyszerre? Ügy értem, mindkettőtöknek?

– I-igen ...

– Fertőzés. Összeszedheti az ember... Előfordul, tudom – sóhajtja, és az asszisztenséhez szól, csak amúgy féloldalra: – Fertőzésgyanús.

Az írnok nyújtja a lázmérőt, de az orvos elhárítja.

– Szükségtelen – mondja, és letörölteti Brigi homlokáról a verítékgyöngyöket. – Mutasd. Nem tetszel. Sápadtak vagyunk, mint a kréta.

– Ne-em... Vagyis én mindig...

– Azt én nem tudom... Hurut, elgyöngülés. Reszketés Most átmentek szépen a kórházba. Várjátok meg a papírt, vizitek magatokkal!

Ettől ijed meg Emmi, s rögtön kinyitja a szemét.

– Miért?!

– Fertőzőfelvétel délután is van. Azonnal! Ezzel nem játszhatunk!

– Nem!

– Tessék???

– Nekünk haza kell mennünk!

– Ha egyszer nem tudtok!

Jaj. Igen. Azt nem mondhatják, épp csak azt nem, hogy semmi bajuk. Most már nem.

– Nem játék, hallottátok. Kivizsgálás, majd a laboratórium. Satöbbi... Lappangási idő. A baktériumok nem szoktak viccelni!

– De ... de mi...

– Tíz nap, két hét, semmi az egész... Ilyen bátor gyerekek nem szoktak megijedni!

Bátorság ide, bátorság oda: egyszerre buknak elő a könnyek mindkettőjük arcán, mintha csak egymásra vártak volna. Rázza őket a zokogás, a kétségbeeséstől egyetlen szavuk sem érhető. Csuklás, hüppögés, rémült kapkodás – mi lesz most?! Nem, menekülésről szó se lehet; egy ilyen hófehér szobában talán nincs is kilincs az ajtón. Meg hát akkor még nagyobb lárma keletkezne! A doktor úr már így is a telefonkagylóért nyúl – mit akar, kiket hívat?!

Brigi úgy érzi, azonnal elájul, talán könnyörögnie kellene, nagyon szépen kérnie, hogy ne tessék haragudni, és megengedni, hogy elmeheessünk, most az egyszer, soha többé, megígérjük; jöjjenek be a fiúk, a barátaink, ők is hallhatják, hogy megfogadjuk, soha... de ha ez most megtörténik... nem, ugye meg tetszik érteni, hogy akkor vége, mindennek vége ... utoljára tessék megbocsátani ...

Emmi meg azt hiszi, azzal segít, ha sírás közben még toporzékol is.

– Nekem orvos az apám! – sikerül fölnézni a többiekre, de a mogorva ember ettől sem enyhül meg.

– Igen? – húzza föl a szemöldökét.

– Doktor Mikola Ervin! Pécssett!

– Nagyszerű! Kitűnő ember!

– Jaj, ismerni tetszik?

– Ez most nem tartozik ide, kislányom.

– Inkább tessék vele beszélni...

– Hogyne beszélnék! Okvetlenül beszélek vele. Eljön az ideje annak is... Az én helyemben ő is így tenne. Meg vagyok róla győződve.

– Majd ő vigyáz rám!

– Aki fertőző vagy gyanús, drágáim, az nem engedhető ki! Pont!

Fél perc némaság, aztán valóban a telefon. Intézkedés két beteg átkísérésére.

S az Indián őrs harcosainak még arra sincs idejük odakint, hogy fölgorjanak a fehér padról, amikor a két ismeretlen asszony karján föltűnnek a lányok az ajtóban. Kiáltás, integetés, sírás, orrfúvás és forgolódás összevissza – hiába, teljesen értelmetlen minden, egyetlen szavuk sem kivehető, és úgy tuszkolják őket, mint a rabokat.

Mi ez?! Mi történt?!

– Valakinek kicifrázom a képét! – bődül el Rozoga, de már ez is késő.

– Mi a búbanatos?

– Állj! Hé! Megállni!

De még a rettenthetetlen idomár hős nyomozója is néma; ezúttal nem kell attól félniük, hogy elszakítja a porázát. Olyan bágyadt, és hagyja vonszolni magát, mint aki végérvényesen csalódott az embereken.

Düh, veszekedés, kétségbeesett bizonytalanság. Hát ez bizony nem díszmenet, nem az az elszánt harci föl vonulás, mint idefelé. Merthogy valamiért óriási a gubanc, az haláli! Valami becsúszott, amire nem számítottak... De mi?!

Hiába pöfékel Rozoga, hogy „szétgyalulom az agyát!” – ha rémületében legszívesebben futna, hogy mielőbb a Vasmarok is elbődülhessen mérgében, ha egyáltalán a dühöngés segít ilyenkor... Nem, egyelőre legfőljebb annyira futja, hogy beleszúrjon könyökével a Zsiráf oldalába, jelezvén,

hogy jobban tenné, ha máson járatná az eszét ő is. Mert nagy titokban és bizalmasan tudomásul vehetjük, hogy egyformán ugyanarra gondolnak mindketten, így, futás közben is, de ezt egymásnak vallanák be legkevésbé, csak a gondolataik párbajoznak ekképpen:

- Ugye!
- Hogy nem kellett volna!
- Ahogy ő mondta...
- Indián?
- Hogy baj lesz...
- Besírta!
- Ki hát a jó vezér?
- Aki belemegy minden frankó hülyeségbe?
- A pillanat kedvéért...
- A klassz heccért...
- Vagy aki előrelátó és...
- És?
- És mégiscsak jobb, ha ő marad ...
- Vezérnek?
- Ha Emmi hallgatott volna rá ...
- Most mi lesz?
- Nem tudom.
- Világvége!
- Vasmarok hozzájuk vágja a golyókat!
- Nem elég ...
- Siessünk!

... Ül Horváth Szilviusz az áldott hintaszékben, és várja haza a fiát. A jó hírrel, hogy elintézte, amit rábízott. Haha, csak tőle kell tanácsot kérnie annak, aki bajba jutott! Tanács, ötlet, erő – ez az! Meg a hintaszék. Úristen, mióta nem került elő! Pedig olyan ez ilyenkor majdnem, mint maga az ájulat. Jó ejtőzés, csöndes gubbasztás, ködösödő tekintet, báva semmittevés. Csak éppen hosszabbra nyúlik.

Hanglemez. Ezért találták ki! A zene mindig segít... De hányadikat teszi már föl! Trombitaszólók. Nem katonazene, nem is indulók. Lassú számok, trombitára. Ez a kedvenc lemeze. A gyerekek nem szeretik, tehát ilyenkor kell lejátszani, amikor nincsenek itthon. Aztán kürtök és csárdások... Mintha ezek már rövidebbek volnának. Egymás után, mindegyik rövidebb valamivel az előzőnél... Ugyan! Hiszen szabvány! Hüm. Akkor az idővel van baj.

A felesége odahúzza a háromlábú széket, és mellé telepszik.

– Jöhetnének már – mondja egészen csöndben.

Az erős ember föl se figyel rá. Mert anya ugyan mindig fél valamitől, de az ő aggodalmával egyszerűen csak számolni kell, bekalkulálандó az életvitelünkbe, mint a sorbaállítás a kalandfilmek előtt a mozipénztárnál – egyébként nem számít.

Igen, de hát a fiúk nem jönnek. És az a két kislány? Lassan már sötétedni fog; – hol maradhatnak ilyen sokáig?! ...

Egyszerre elég a trombitaszóból. És a hintaszékből is!

Telefon a körzeti orvoshoz.

Igen, jelentkeztek a lányok, megmutatták magukat... Ó, már régen! Délután, persze! Minden rendben. Hurut, hasmenés, gyöngeség, kis láz. Kétféle orvosság, háromnapi nyugalom.

– Köszönöm.

– És ...

– És?!

– És meg fognak gyógyulni, légy nyugodt.

– Köszönöm.

- Kérlek.
- Szervusz.

Akkor hová tűntek hát?! Hiszen tudják, hogy anya mennyire fél! Úgy beszéltek meg, hogy utána azonnal haza: ambulancia, igazolás, pecsét, és kész... Elcsavarogtak volna? Több eszük lehetne, az szent! Mi történt mégis?!

A feleségének természetesen azt kell mondania: semmi se történt, majd előkerülnek.

Semmi se történt – de nem kerülnek elő. A rosseb!

Na! Most sikerül fölugornia. Meg is bánja azonnal: nem kellett volna ekkora lármával, semmi oka az idegeskedésre.

Abban a pillanatban nyekeregni kezd az ajtó. Elöl a korcs nyavalyás, osonva, nyüszítve. Utána a törpe kölyök. Majd a többiek. Mint a megkergetett tolvajok.

– Herkulesre! – csap az óriási ember a saját combjára. – Hol a jó keserves atyaúrstenbe...?!

– Apa, ne kiabálj.

– Nem azt kérdeztem!

– Fertőző osztály – jelenti a vezér tárgyilagosan.

– Mi??? Megőrültetek?!

– Apa, kérlek ...

A néni törülgeti közben a kezét a kötényébe.

– És a kislányok?

– Mondom. Fertőző osztály.

– Jaj nekem!

És még hogy ne kiabáljon az ember! Nem, persze hogy nem. Minek is... De mi az, hogy fertőző?! Hiszen semmi bajuk!

– Apa, segíts ... Gyere...

– Én?!

– Kérlek. Most nincs időnk arra, hogy... Gyere.

– Fertőző! Hülyeség, rossz vicc! Megőrültek! Befertőzők én valakit mindjárt, hogy arról koldul!

– Nem vicc, menjünk. Csak te tudsz segíteni...

– Mit?!

– Nem tudom.

– Hát ki tudja?!

Állnak előtte némán, rajban. Kabátjuk, ingnyakuk nyitva, talán valamennyi gombjuk lepattant már.

– Vitéz urak! Otthagyjuk a lányokat?!

Indiánnak mondania kell valamit, elvégre ő a vezér.

– Tessék megérteni, nem engedtek be.

– Szeretném én látni!

– Nem lehetett...

– Azok meg csak sírtak, mi?!

– Ha Brigi nem veheti be az orvosságát, amit mindig szokott, akkor ...

– Szétverem valakinek a fejét, az faktum!

Fordul egyet, s túri az ingujját máris fölfelé.

– Anya, te is – kérleli Sima. – Jössz?

– Látod, mondtam én, fiam.

– Jó, de most...

– Asszony! Indulás! – szól a parancs, mintha kürt jelezné...

... Szép, tiszta, fehér orvosi szoba. Nyugalom. Persze hogy beléphet soron kívül. Ismerős ő itt, hogyne!

Csak a csönd segít. A személyes föllépés! Majd a híre! A tekintélye! Valami haszna csak lesz belőle! Egyszer ebben a tetű életben!

Mint régi ismerősök, ha újra összehozza őket a véletlen. Kölcsönösen büszkék egymásra. És önmagukra is ezért az ismeretségért. Csak hát ő feketében, amaz hófehérben.

– A fiam ...

– Tudom. Elkísérte a barátnőit; jóképű gyerek.

– És nem jöttek még vissza.

– A kislányok? Alig egy órája. Azóta már fölvtették őket, legalábbis remélem.

– Herkulesre, mit izélsz velem?! Hová a csudába küldted a szerencsétleneket?!

– Minden bizonnyal. Nyugodt lehetsz, kérlek.

– De én nem vagyok nyugodt! Egyáltalán nem!

Barátságos mosoly (kivételesen) és csillogó szemüveg.

– De hiszen...

Nem, ez így nem jó. A hosszú magyarázkodás teljesen fölösleges; bizony tud ez a komor cimborá mindent. Mondhatni, megértő is, tökéletesen az. Semmi bajuk a kislányoknak, elhiszi, föltételezi; ő is volt fiatal, mindannyian megpróbáltuk, istenem. Nem bűn, dehogyan bűn, ugyan, ugyan! De akkor sem segíthet. Ha egyszer hurut és hasmenés: azt valami okozta, ezzel nem tréfálhatunk!

– De ha nincs hasmenés! Én találtam ki!

Sasszentségít, ezt kár volt kimondania?... Most már egye fene!

– Nekem se hiszed?

A fehér köpenyes tekintete nem is villan. Bólintás, sóhaj:

– Hát, hogy mit hiszek, öregem?! A diagnózis, kérlek, ugyebár... A panaszai, ahogyan előadták szegények ... Nagyon értelmesen. Ki kell jelentenem, hogy nagyon értelmesen ...

– Marhaság!

– Mondtam, hogy tudom!

– Nahát!

– A papírt viszont már leadtuk, bevették, bevezették. Tudod, ahogyan szokás nálunk... A tünet, márminthogy az, ami a papíron áll, fertőzést föltételez. Hiszen érted... A laboratórium legföljebb holnap. Elvégre délután van már. És vérvétel persze.

– És addig?

– Semmi. Elkülönítendő; fertőzés netán, lappangási idő Meg akartalak nyugtatni, de nem hagyod magad.

– Micsoda lappangási idő?!

– Néhány hétnél biztosan nem több.

– Hét?!...: Néhány nyavalya, nem hét! Hacsak ott össze nem szedik! Őrület! Nem igaz! Ekkora baromság nincsen! Hallod! Én ezt nem engedem!

Még most is a konok nyugalom:

– Meg kell értened...

– Nem, nem és nem! Ezt én nem akarom megérteni! Nem tűröm! Hová forduljak, azt mondd meg! Valahol csak el lehet intézni?! Egy ekkora állatságot!

– Sajnálom. Nézd, kérlek. A kollégám, ott a fertőzőn, ha netán bajba keveredne... Nem kívánhatom. Egy ilyen gyerekes semmiség miatt... Őszinte tisztelőd ő is, nem?

– Elég baj az.

– Ugyan, ugyan. Hogy volna baj, ha ...

– Íme!

– ... ha valakinek annyi a tisztelője.

– Kész áldás, mi?!

– Anélkül nem is megy semmi.

– Anélkül nem. A frász törje ki! Anélkül nem is történt volna semmi! Én marha! Én emeletes barom!

Mosolytalan bólogatás és óraketyegés.

Ő föláll, inge megfeszül a mellén. Vörös az arca, lila a homloka az erőlködéstől, hogy az asztalra ne verjen, mert annak a lapja most csakugyan behasadna! Két lyukkal kiengedi a nadrágszíját is, és felnyög, mintha még mindig szorítaná valami.

– Rákfene ...

– Parancsolsz?

– Bele kell dögölni!

– Kérlek, erről szó sincs!

– Megnézhetem őket? Beszélhetnék velük? – próbál egy utolsót, szinte szótagolja, már-már könyörgőre fogná. – Beszélgetnünk talán csak szabad?! Felelős vagyok értük! Nem hallod?!

Fölvont vállak, szélesre tárt karok.

– Fertőző osztály, kérlek...

Nincs tovább, öklendezve pukkan ki a nevetés, képtelenség visszatartani; darabosan, krárogva, egész testében rázkódik tőle. Végre, hosszú ügyetlenkedés után sikerül a zsebkendőjét előráncigálnia, s tenyeresen beborítja vele az arcát...

Jó, hogy a néni kint várja az ajtóban, különben nagyobb baj is történhetne. Így legföljebb anyyi, hogy még őt is el kell viselnie. Helyesebben a prédikációt, ami természetesen kijár ilyenkor. S mivel szó szerint tudja kívülről is, hogy mi következik, olyan az egész, mintha nem is neki címeznék.

– Mindig így van, istenem, mindig így... Ő megcsinálja a bajt, én meg arra kellek, hogy intézkedjek utána...

Sima a karját fogja, és szeretné, ha csöndesülne szegény.

– Anya, most ne ...

– Ha én nem volnék, apád már rég kitörte volna a nyakát! Tudja ő, csak nem akarja hallani.

Erre, mint a torony, úgy megnő újra a híres ember.

– Épp hogy hallani akarom! – horkan vastagon. – Azért megyünk tovább! A kórházba! És ott te fogsz beszélni!

– Nem! Szó sincs róla! – szabadkozik a néni sürgősen és nagy igyekezettel, pedig sejti, hogy úgylis ez fog történni. – Én nem. Nekem elég volt!

– Csönd! Megmagyarázod. Fájó, asszonyi nyavalyákkal; ti tudjátok, hogyan kell... Hogy jól van, megijedtek már a taknyosok; de ennyi elég... Okultak belőle, ezt fogod mondani.

– Anya, gyere...

És mindannyian. Nemcsak kérlelik, hanem Indián is, Rozoga is, sőt legmesszebről még Zsiráf is talál valamit, ahol megfoghatja: ki a kendőjét, ki a kabátja ujját, ki a táskáját – csak jöjjön. Mígnem a félelmetes férfi, elunva ezt a nyekergést, éppen nekikészülődne annak, hogy csakugyan retteneteset cselekedjék – kénytelen az árva kis babanéni föltornászkodni addig, hogy tenyerét szelíden a férje szája elé zárja. És most már ő mondja tovább:

– De akkor tüstént! Mielőtt igazán bekerülnek szegénykéim abba az izébe!

– A fertőzőbe, anya

– Akkor onnan már tényleg nincs szabadulás, legalább néhány hétig!

...Egyetlen jó éjszaka is elég arra, hogy minden ijedelmet kialudjunk. Elképzelhető, hogy a füttyművész nő ezúttal is talált bőrkabátos élete párja számára olyan föladatot, ami éppúgy szekrénytologatással, szőnyeggurigatással járt együtt, mint az előző éjjeli munkálkodás, tehát a folyamatosság kedvéért a láрма és a nyikorgó csetepaté most sem igen lehetett szelídebb – csak éppen ők voltak annyira fáradtak, hogy talán még a tűztől sem ébredtek volna föl. Hiszen egy ilyen kórházi hercehurca s ez az egész kegyetlen kavargás igazán nem lányoknak való; ezt bárki beláthatja, s ne csodálkozzék azon, ha az izgalmak és a rettenetes rémület után úgy kiütődtek, hogy arra se emlékeznek, mikor aludtak el, itt ültek-e még a fiúk az ágy szélén, vagy el se tudtak búcsúzni tőlük.

De hát megvan a három nap plusz! Azért is!

Olyan szép, hogy ébredés után percekig ülnek az ágyban, megigézve, meredt tekintettel révedve vissza az éjszakába, hogy nem álmodták-e?

Hát csakugyan?!...

S ha igaz, akkor csoda. Ha viszont nem csoda – mert mégse az! –, akkor valakinek köszönhető. De kinek?

Egy: Vasmaroknak? A világhírnévnek mégis?... Nos, ezen majd gondolkozhatunk.

Kettő: a néni könyörgésének talán?... Előtte bizonyára jól „kioktatták” szegényt, hogy mennyire „helytelenül” járt el a férje, amikor a megoldásnak ezt a ravasz módját találta, ki, s a gyerekeket belevitte a játékba. Persze egyáltalán nem bizonyos, hogy egy ilyen hegyi beszéd valóban elhangzott-e (vajon tűrte volna-e a híres férfi a feddő szavakat – nem tudható); az mindenesetre a kicsike néni titka marad, hogyan férközött olyan közel azokhoz a kegyetlen szívekhez, mivel sikerült meglágyítania őket, s mi volt az a bűvös ígéret, aminek a hatására mégiscsak eltértek a szokásos eljárási módozatoktól. De hát eddig is így történt a világon minden: ő intézte el a legkeservesebb ügyeket, valahányszor mások tehetetleneknek bizonyultak körülötte. Olyan képesség ez valószínűleg, mint másnak az erő, vagy a madárnak az, hogy szépen dalol: nem tudni, mitől lett, nem tanulta, nem utánozta, csak van.

Három: s leginkább mégis Briginek köszönhető – gondolja Emmi. Hiszen ő valóban beteg, csak nem mutatja, és ezért olyan, hogy szeretni kell. És sajnálni, ami ilyenkor borzasztóan fontos lehet. Mert bármennyire beteg (vagy gyöngé) mindig: az orvos csak most látta először, tegnap, és nem tudhatta, hogy egyébként is így van. Akkor pedig nem fertőzés, és nem hurut és nem elernyedés, hanem orvosság és pihenés... és indulás lefeküdni, s tartózkodni az izgalmaktól, tehát semmi utazás, nem, három napig semmiképpen se!... És igazolás persze, az adható, a nénit pedig meg kell kérni, hogy telefonáljon Pécsre, az iskolába, és értesítse talán a szülőket is ...

... Így azonban nem megyünk semmire, az ábrándozásból igazán elég volt! Szinte egyszerre eszmélnek, hogy jaj, hiszen a nagyszünetre beszélték meg a gyülekezőt az iskola előtt! Addigra rég kint lesz a folyosón a fölhívás, hogy jelentkezék mindenki, akinek valamiféle citernyák bujkál otthon kihasználatlanul. Lehet, hogy jönnek már, talán tízen is vannak vagy még többen, ott horgonyoznak az iskola folyosóján, és rájuk várnak – s talán olyan is van köztük, aki gyanúba vonható. Ők meg csak álmodoznak itt, és úgy elkésnek, mint sánta gyerek a moziból!

Természetes, hogy ilyenkor Ficere kapja meg legelőször a magáét; mindig ő szorul mindenki helyett, így a legegyszerűbb, Brigi még mindig az ágyban, de már szidja is az öccsét:

– Kész vagy végre?!

– Én? – csodálkozik szegény ártatlanság, és tekergeti a fejét körbe-körbe, hátha másnak szól a nógatás.

Emmi fél lába már a szőnyegen.

– Mit bujkálsz?! – kiált rá ő is. – Mint tök a bozótban!

– Etetem.

– Most?

– Reggel van! Nem tudod?

– Ne szájalj, mert...

Ficere csak amúgy a biztonság kedvéért gyorsan elkapta a fejét: célszerű, jól beidegződött mozdulat ez.

– Mit akartok tőlem?

A két lány egymásra néz.

– Hallod?

– Megsértettük

– Mindig engem ugráltattok!

– Jártál már kint velem?

– Semmi közöd hozzá! – törli meg tenyerével az orrát, és méltóságteljes borúval az arcán, ölébe emeli védencét. – Gyere, hagyjuk itt őket!

Akkor veszik észre, hogy az ablakból hiányzik minden. A párizsi meg a zsömlék. Talán még a tej is. Csak az üres zsírpapír az asztalterítőn... Egyszerre ugranak hát ki az ágyból mindketten, hogy

belekapaszkodjanak az ördögfi égnek meredő hajzatába. A pokolfajzat azonban sokkal fürgébb, mint a tűz, úgy cikázik a kapkodó, fehér karok elől, nevetve, sivítva, átugrálva székeken, ágyon, fölbillent kisasztalon, neki az ajtónak, s még onnan is visszafeleselve.

– Irigyek! – ölti ki a nyelvét. – Beee! El fogtok késni!

Azt már nem! Az egyik cipő még utánaröpül ugyan – de aztán nincs mese, most már igazán csipkedhetik magukat!

...A közcsodálat és az általános üdviválgás kitörése igencsak várható volt – több okból is. Az elmúlt hét vége, az a bizonyos szombat és vasárnap nem számít, üresjárat csupán. De a tegnapi hétfő, ez az egyetlen már pontosan elegendő lehetett ahhoz, hogy megszülessék a legenda! Elképzélhető, hogy nem is a legtisztább jóakarattal dobta be valaki az iskolában a „kacsát” arról, hogy Horváth Jancsi micsoda hős: szovjet csapatok élén, harckocsival vonult be Kaposvárra, így mentett meg egy pécsi leányzót, aki már majdnem megfagyott a hóban!... Kinek is jutna eszébe kételkedni? És miért? Szeretik Horváthot; miért ne ünnepeznék hát úgy, ahogyan az éljenzés és a bámulat a hőseket megilleti?! A futótűz és a győzelem híre se terjedhet gyorsabban, s aki nem mer ujjongani, hanem irigy, az is csodálkozik.

Igaz, aki gondolkodik, sejtheti (hiszen mi is emlékszünk), hogy szó se volt szovjet csapatokról, hanem hóeltakarításban segédkező hazai egységekről, s ha nem kívánnánk szétfoszlatni a legenda igazságát, akkor is legfőljebb helikopterről illenék beszélnünk – de a hősi tettet így se szabadna kétségbe vonnunk. Nem, ehhez senki másnak nem volna joga, csak egyetlenegy valakinek; de ő se teszi. Sokkal bölcsebb annál, hiszen azért vezér.

S pontosan talán nem is tudja, mi ez az újféle érzés: tudniillik miért is olyan büszke arra, hogy mekkora kíváncsiság előzi meg Emmike első megjelenését. Remeg a gyomra, és feszeng a mellében is valami, ahogyan számba veszi a várakozókat. Mindenki izgul, kiözönlenek csöngetéskor az utcára tüstént, türelmetlenül tiporják az aszfaltot, és kiköpik a rágógumit. Csak ő áll nyugodtan a legfelső lépcsőfokon, állhat is bátran – mert bármilyen szép a legenda, mégis őhöz jár először, nem a Simához; meglátja azonnal mindenki!

Már közeledik! Persze hogy ő látja meg leghamarabb. Onnan a magasból, a járókelők feje fölött.

Nincs késés, ez a fél perc semmi – talán csak Brigi gyöngesége miatt vagy éppen az öcskös valamiféle reggeli hőstette következtében!

Emmi egy kicsivel a barátnője előtt. Nem siet, soha nem is akar sietni. Másik blúz van a kabátja alatt, nem az, amelyik tegnap. Piros az arca, bizonyára a hidegtől. És látja, hogy mennyien várják. Látja – Indián tudja, hogy akkor is lát mindent, ha lesütött szempillái mögül les kifelé –, mégis úgy lépked, mintha a világ legtermészetesebb jelenséget közelítené meg. S egyenesen a lépcsőket veszi célba.

Csoda, milyen egyszerre csinálnak neki helyet! Úgy lépked félre az útjából mindenki, mintha szőnyeget terítenének a lába elé... Mi ez?! Még mindig nem siet, nem ugrál a fokokon fölfelé, csak megérkezik. A legfelsőre. És egyszerűen odaáll. Mellé.

– Szia!

Horváthot, a hőst már nem is figyeli senki; lám, hirtelen hogy elfelejtik! Válaszul úgy marad Indián, pontosan ugyanolyan mozdulatlanul, ahogyan eddig állt. Így jelenti be, amivel tartozik:

– Ő csinálta!

Rozoga, Zsiráf azonnal fölkapja a fejét, tehát gyorsan helyesbítene kell:

– Ők!

Valaki fölfedezi a járdaszélen helytelenkedő csókutyát, s egy rugóra kipattanó mérőszalaggal jelez arrafelé.

– Az is?

– Az is! – csattan a másik lány szava, Falus Brigittáé, miközben lépked már ő is a lépcsőkön a magasságba.

Emmit voltaképpen bántja ez a nagy ünneplés. Hiszen még nem is látták a gitárt; honnan tudják hát, milyen?! Addig ugye meg sem érdemli igazán az elismerést, amíg át nem adja nekik, amit hozott! Nem érdeklí tehát semmi, csupán a leglényegesebb:

- Nem jelentkezett még senki?
- Már öt iskolában kiírtuk! A tanítóképzőben is! Meg a mezőgazdaságiban!
- És a közlekedésieknél? A vasút miatt!
- Ott legelőször!

S még föl-fölhangzik némi bizonytalan éljenzés. Szólhatna bizony meggyőzőbben is, ha nemcsak a lányokat lesné ekkora izgalommal ez a bámész sereg. Hiszen pontosan tudja itt külön-külön is mindenki, hogy szükség esetén milyen félelmetes erő szunnyad a szögletesen dökögő torzonborz testőr jobb öklében, melynél csak a bal keményebb, de azzal ugye soha nem üt meg senkit. No és az a homlokát ráncoló, törpe hasonmászó is több figyelmet érdemelne, pofonra mindig kész gazdijával együtt, elvégre rászorulhatnak egyszer talán még ők is egy első osztályú, csalhatatlan szimatú nyomozóra! Szóval elvárható volna (joggal!) egy fokkal lármásabb ámuldozás is – ha nem volnának ezek az óraközi szünetek ilyen átkozottul rövidek! Tulajdonképpen a nagyszünet se jó semmire: fontos dologra alig jut idő.

Ráadásul a mindig boldog Mackó is hátravan meg! Néhány pillanat, és befut mosolyogva, lóbálva a táskáját, mintha üres volna; nem is érthető egészen, miért nem röpül ki belőle soha semmi.

Jé, az a hegyes pattanás hová tűnt az álla csücskéről? Már a helye se nagyon piros! Talán csak nem a boldogságtól múlt el ilyen hamar?!... Vagy izgalomban, hogy mi lett az eredménye annak a szép levélnek?

Indián meg is jegyzi lovagias tisztelettel:

- Mondtam, ugye, hogy ne félj!

S csak azért nincs rá válasz, mert Emmi gyorsabban kap észbe; sikerül megelőznie a gömböcöt:

- Azzal se voltál csúnya...

Együtt volnának tehát végre mindannyian – hisz egyszerre csak ő is itt áll! Ó! A fekete srác! Senki se vette észre, mikor termett itt és merről jött; talán az ég felől, a háztetők magasából szállt alá... Hű, milyen colos! Ez még ülve se férne el az autóbuzson! Hosszabb fiú még Zsiráfnál is, aki méltán fordít neki hátat, sértődötten, mintha egyenesen a becsületébe gázoltak volna.

Legalább egy fejjel emelkedik szegény az utcai járókelők fölé. Abban a fekete ruhában, mely nem csillog, mint a simán hasadt ásványi szén, hanem keményebb a koromnál, s csak könyökében és a vállánál fénylik, ahol kicsiszolta az idő. A sapka is ilyen a fején; a haja mind aláfér. Kötél, átvetve fél vállán, akár egy játék karika, csak éppen ez is fekete, és a bojtos kóckefe a végén, az is. Aztán a láncos golyó, a kaparó meg a drótseprű. S a vashorog, egy kézilapát és valami tűzoltóöv vagy mi a fene a derekán. Ezek már nem is feketék, hanem színtelenek. Fekete folt, szinte ráadásul, már csak az arcán van, pedig hétszentség, hogy megtörülközött, mielőtt a földre ereszkedett!

Hát így áll itt, és várja röpködő szemű Mackóját olyan győzedelmesen és diadalittasan, mintha hófehér ünnepi köntös borítaná, vagy lóháton vágatott volna Somogy-ország túlsó határától idáig!

Mackónak ágaskodnia is kell közben, s úgy néz föl a nyurga vitézre a magasba, hogy épp az álla hegye ér a legközelebb hozzá, s mindjárt elszíneződik megint – csakhogy most már feketére!

Ha a fiú nem vigyázna rá.

- Hozzám ne érij! – figyelmezteti. – Kormos leszel!

Mackó nevet, még inkább, mint eddig.

- Baj?
- Törüld le!
- Mutasd.
- Nem itt, hanem a magadét...

Közben a legfontosabb:

- Megkaptad?

Annyira mélyen elhallgat a fiú, hogy ez a néma válasz mindennél bizonyosabb. De azért Mackónak rá kell kérdeznie:

- Hát a levelet!...

Szégycelli-e a Kéményes, vagy mi a baja? Csak nem az, hogy nem szívesen beszél erről ennyi srác előtt?... Miféle balga ábránd abban reménykedni, hogy Mackónak elég a némaság, amikor boldog! Nem, ne higgye, hogy ilyen könnyen megúszhatja – tessék csak beszélni! Igenis itt. Hogy mindenki hallja!

– Nem mondasz semmit? – nézi még mindig, azzal az előreugró állal, hegyesen.

– Mert olyan szépet írtál...

– Azt hiszed, nem igaz?

– Hogy milyen szép az én dolgom ott fönt, a tiszta levegőn!...

Hallja Emmi, persze hogy ő is hallja: mindjárt meghízik attól, hogy ennyire bejött, amit kitalált!

Szobroznak itt azonban többen is, s ahol ennyi fül hegyeződik, melynek kilencized része a sóhajra is érzékeny, hogyne szisszenne föl legalább két tucat eleven lelkiismeret azonnal, a legőszintébb fölháborodással:

– Figyelsz?! Te tudod, mi az, hogy tiszta?!

– Állati gyér vagy! Fönt, a levegő!

– Eldobom magam! Akkor mitől ilyen fekete?!

– Ne pedálozz; te nem érsz föl soha!

– Nem leszek tiszta!

– Fekete, hapikám, az nem leszel! Soha!

– Vigyázz, mázolvá!

– Nem enged az anyám!...

A többit már nem is akarja meghallani Mackó.

– Buták vagytok! – kiált a fölhorkanó arcokra, hadd vihogjanak. – És piszkosak!

– Hallod? Hogy mi!

– Csakis ti!

S a következő pillanatban jusz is „hozzáér” a csillagtalan, kormos, kemény ruhához, de annyira, hogy bőven átvegyen valamit abból a dicső feketeségből, mielőtt bárki megakadályozhatná. A szeméből pedig ez ragyog a foltos, elkent maszatú fiú arcába:

– Hadd süljenek föl Ne félj! Mindjárt megfulladnak!

– Vigyázz ...

– Elteszed a levelem? ...

Talán a fele se múlt még el az óráközi szünetnek, annyira gyorsan történt minden. Arra föltétlenül maradt azért idő, hogy Indián lassan eszmélni kezdjen a valóságra. Mégpedig arra, hogy először ugye Brigi ígerte meg Mackónak a segítséget, s úgy tervezték, együtt fognak majd bele a rettentően sorsdöntő üzenet megfogalmazásába. Viszont ha Emmi annyira fontosnak érezte, hogy megelőzze a barátnőjét, akkor az önzetlen jó szándékon túl talán egyéb célja is lehetett. Hátha épp azért igyekezett annyira, és csakis így juthatott eszébe az a sok szépség, amit leíratott Mackóval, mert okosan kiszámította, hogy pontosan ettől válik majd nevetségessé, amikor meglátják a fiúk, hogy milyen „szép” is az a fekete kéményes valójában!

De miért, igazán miért?! Hogyan lehet ennyire gonosz?!... Hát csak nem egyenesen azért akarta nevetségessé tenni... nem is mindenki előtt, hanem legfőképpen öelötte?! Teljesen mindegy, hányan kezdenek csúfolódni, csak az ő szemében is égjen le!

Akkor ez nem is gonoszság!... Ennyire féltékeny?! Hát igazán?!... Mackó miatt?!... Zzzz! Hiszen nem igaz! Semmi se igaz!

Úgy ellágyul a gyönyörűségtől, hogy majdnem segítségért kell kiáltania; alig győzik a fiúk „életre kelteni”.

S ez csak újabb ok arra, hogy még szorosabbra záruljon a kör – hátha sikerül valamelyiküknek elhalásznia azt a csodalevelet, mely koromfoltos is már biztosan, és összegyűrődött a szerszámos zsebben, mint az újságpapír. Emmi azonban olyan leplezetlen megvetéssel néz végig a hangos kapkodok seregén, hogy a gúnyolódó szájak tátva maradnak. Mert ezt mondja, s közben fűjdogál fölfelé, hisz a haja megint a homlokába merészkedett:

– Pedig arannyal van írva ...

A fiú már nyúlna is a zsebébe, ahonnan egy fekete kefe drótsörénye mered elő.

– Arany? – keresi Mackó szemét, de Emmi ér előbb a kezéhez, s visszagombolja a mellén a zsebet.

– Hagyd ott Nem ide való.

És érzi, hogy Indián is ott áll már. Nem kíváncsiságból, ő nem. De azért figyelmeztetnie kell:

– Nem tudod, milyen az, amikor arannyal van írva? Épp te nem tudod?

– Akkor igaz.

– Mert nem is lehet mindig...

S mintha sejtene is Indián valamit abból, hogy hiszen hátha azért sikerült olyan szépre a levél, mert Emmi tán nem is a Mackó nevében írta a hosszú kormosnak, hanem ... hanem arra gondolt, hogy ő is olvasni fogja. Itt, most vagy máskor, mindegy. Csak hogy tudja meg...

– Aki kapja... – tűnődik, de Emmi félbeszakítja:

– Az arany örök.

– Nem árt neki semmi

Most már igazán nem hagyja magát a kéményes! Akárhányan tátják a szájukat, nem kell félnie. Igenis kigombolja mellén a szerszámos zsebet. És igenis előkerül a mélyén őrzött kincs. A két hosszú ujjával nyúl bele érte, úgy emeli ki; nem piszkolódhat be.

Az arca előtt tartja – bárki kikaphatná a kezéből. Ha nem volna aranyból.

Olyan közélről vizsgálja, egészen elmerül benne.

– Igazi arany... – suttogja, s csöppet sem baj, ha nem mindenki hallja meg.

Amikor belehasít a csöndbe a végzet! Kegyetlenebb, mint egy sortűz. Még a lépcső is ugrik alattuk egyet erre a riasztó csengőhangra, s talán a falak is ettől merevednek meg...

Minden hiába, egyetlen pillanatig sem maradhatnak már; igyekezniük kell befelé. De egyszer azért még visszafordulnak a legfelső lépcsőfokról. Hiszen nem beszéltek meg semmit. Hogyan hát tovább?

Brigi kapaszkodik is utánuk, rémülten integet, hátha meghallják még:

– Milyen óra?

– Technológia.

– Nehéz?

– Megvártok?!

– Hátha jön valaki közben!

– Tartsátok itt!

– Ha gitárral jelentkezik!...

Ez bizony kegyetlen megbízatás. Álldogálni itt az utcán, vagy föl-le, föl-le a lépcsőkön, ha netán fázni kezdenének. Bent, a huzatos folyosón se volna kibírhatóbb, mert legföljebb nekitámaszthatnák a hátukat a falnak, és kicsöngetésig sorra olvashatnák a túloldalon csüngő egészségügyi figyelmeztető tablók mondókáit, hússzor legalább, ez pedig olyan buta szórakozás, mint a lóverseny kantár nélkül. Azonkívül nem is vennék észre, amikor beoson valaki, hogy ama bizonyos maszkabáli hangversenyről tudakozódják.

Mire azonban az utolsó srác is eltűnik a folyosó végében, és hidegen kongani kezdene az üresség, valóban földereng egy alak a fásor felől. A világ végéről caplat talán, mert olyan bizonytalanul imbolyog, mintha iszonyú fáradtsággal küszködne. Megáll a túloldalon, szinte odanő a járdaszélhez. Vak-e, avagy nem tud olvasni, mert hosszú percekig mást se tesz, csak az iskola falára erősített tábla szövegét betűzi. Mi baja ennek, most tanul olvasni? Nem hisz a szemének? Nem is kaposvári, s most fedezi föl ezt a bűvös erődöt? Vagy arra vár, hogy csillagszórókkal fogadják?!

Ugyanis szorongat valamit a mellén. Méghozzá úgy, hogy a vállán átvetve a heveder – és nem tokban! Csak egyszerűen átölelve! Féltőn, a jobb karjával betakarva, hogy ne érje a hideg a húrokat közvetlenül.

S mielőtt bárki elkiálthatná magát, a föld közelében tartózkodó csámpás fenevad megugrik a gazdájától, és egyenesen neki a jövevény nadrágszárának! Talán le is tépné, ha nem volna olyan szűk a farmer, hogy még egy ilyen felsőfokon képzett vakarék se képes beleereszteni a fogait, hanem csak körülugrálja, rémítőket vakkantva, s a szegény hapi kénytelen valami kergült táncba

kezdeni; rugdalni nem mer, a kezét meg nem használhatja védekezésül, hiszen akkor az a szorongatott valami menten röpködni kezdene.

– Fogjátok le! – próbál félrelépni. – Vigyétek!

Kiabál összevissza, persze ez illik legjobban az ilyen száraz tánchoz; de senki sem ijed meg.

Legkevésbé a legkisebb, vagyis Ficere úr.

– Nekünk hoztad?! – terem ott a kutyájánál. – Mi ez?!

– Tűnés a fenébe!

– Ne erőlködj, nem bántott még!

– Vidd innen!

– Nem eszik emberhúst, hidd el...

Időközben a lányok is közelebb kerültek már. Brigi a tenyerével lapogatja Emmi hátát, úgy tereli maga előtt, ők nem olyan bátrak, nem is mernek egyszerre rákérdezni, pedig némi kis meleg izgalom kezd bizseregni a bőrük alatt. Hogy talán mégse vállalták teljesen hiába az utcai ügyeletet a technológiaóra tartamára. Hiszen az igenis *valami* ott...ott, tok nélkül, a srác mellén ...

– Azt hittem – próbál a sumák végre érthetőbben megszólalni, miután sikerült elcsöndesíteniük az irgalmatlan nyomszakértőt –, hogy szünet van még.

– Most csöngettek be.

– A bálra hoztad? – pislog Emmi, és hátranyúl a barátnője kezéért ezúttal is.

– Az iskolatáblára kiírták ...

– Hol?!

– A Zenedében.

– Oda jársz? Jé! Akkor te tudsz...?!

– Ühüm.

– Ezzel? ...

– Szeretnék. Ha itt nincs gitáros.

Még tíz másodperc, és Ficerének azonnal hegyeződni kezd a haja; egyenként meredezik égnek máris minden szál külön-külön. Mert ugyan meddig bámulják még egymást; így fognak itt ámuldozni egészen az új kicsöngetésig, mint tarka bika az ólajtóban?! Okosabban tennék, ha egyszerűen kikapnák az ürge kezéből, és kész, itt van, megvan, ez az; ha elzöldül mindenestül a világ, akkor is ez az; hát nem látjátok, hogy ez az?! Mitől félünk?! Rozoga már rég a nyakába vetette volna magát, kicsipkézné a fülét, mint a Vasmarok néni asztalterítője!... Csak szuszognak, bámészkodnak, megfagy a lehelet az orruk alatt! Mi lesz?!

– Te loptad el! – kapja el a tökmag a nagyfiú csípőjét, följebb nem is éri. – Add ide!

– Mi??? ... Vigyázz magadra!

– Nem a tiéd! – sívít, ordít, kapálózik, rugdal, toporzékol Ficere csillapíthatatlanul. – Nem a tiéd!

Nem a tiéd!

Brigi viszont csak így:

– Ugye, nem a tiéd?

Alig lehetett hallani, Emmi is könyörög tehát:

– Ugye, nem?

– És ha! Mi közöttök hozzá?!

– Igazán nem? ...

– Akkor is játszhatok veled!

– Ezzel? Te?!

– Kölcsönbe ... hogy játsszak itt...

Megint Ficere, hogy gyorsabban dülőre jussunk:

– Ha nem mondd meg, ki adta: rád engedem őt újra!

S Bip-Pim már forgolódik is; valóban helyesebb tehát az igazat vallani, elvégre semmi tilos sincs abban, ha az ember kölcsöngitárral játszik az iskolabálon!

– A Zenész!

Brigi körül kettőt fordul az iskolaépület, verítékezik a hidegben, akárha futott volna.

– Ki???

- Tóbi, na! Zenész Tóbi!
- Jaj! Hát mégis ő?!... Mindjárt megőrülök!
- Ne fárasszatok ... Megmondhatnátok inkább, kit keressek ezen a nyomortanyán?
- Akkor mégse haladtunk rossz nyomon! – tűnődik Brigi még mindig.
- Valami hézag?... Álljunk meg egy percre; nem értem, mit akartok.
- Talált tárgyak irodája... Az ő fia!

Emmi pedig megérinti a gitárt; a fiú nem is lép hátrább.

- Az a helyzet, hogy ... hogy ez a miénk ...

Olyan csöndben, mint a szellő. Annyira biztosan, hogy meglepődni se lehet. Idő se marad a tiltakozásra; újra hallatszik, még nyugodtabban:

- A miénk
- Figyelj Én nem tudom.

- Megismerjük... Jó, nem loptad. Kaptad kölcsön, mert ő nem merne kiállni vele... Mert ő lopta!

Világos?

- Tóbi nem lop.
- Ez nem az övé.
- Ő adta ... Küldött vele ... Hogy jöjjenek ide, és hozzam el... Játszani kell vele, nem érted?

Egy kacskaringós hang ismét közbeakaszódik; s Ficere alighanem tüstént bokán rúgja a komát, ha nem billenti le a válláról a citernyákot.

- Itt maradsz! – üvölti. – Amíg csöngetnek! Elmondod nekik is! A vezérnek!

Erre a kemény parancsra most már valóban célszerűbb, ha ugrik egyet, s kibújik a heveder alól. Odanyomja a hangszert a lányok mellének, aztán mint a forgószél, úgy veti magát az út hosszának.

- Marad a bánat! – kiáltja vissza, s mire ők ocsúdnának, már el is tűnt a sarkon.

... Lehet, hogy ilyen sokáig tartott? Majdnem egy egész óráig? Hiszen még el se mozdultak onnan, még mindig ugyanúgy áll Emmi is és Brigi is, ahogy a gitárral ott maradtak a lépcsőn – amikor megszólal bentől a technológiaóra végét jelző csöngetés!

És már jönnek is! Mind! özönlenek, verik egymás hátát, lökdösődnek, egyszerre akar kiérni a zsidongóra mindenki! És nincs az a harci trombitászó, ami túlharsogná ezt a rettenetes, üvöltő áradást! És ott áll előttük, a legalsó lépcsőfokon két sápadt leány, égnek meredő tüskékkel egy kölyökforma tűzgolyó meg földig kiérő rózsaszínű nyelvvel a világ legbölcsebb tacsója.

S egy csodavalami emelkedik a lánykezekből az ég felé, vagyis a lépcsőkön túlra, majdnem az emeleti folyosóig, a magasba, eléjük... Le kell fékezniük, s hirtelenében annyira egymásra torlódnak, hogy szinte összeformnak.

Emmi emeli maga fölé a gitárt, szertartásosan; biztosan nagyon régóta tartja így, mert láthatóan reszket a karja. Brigi jelteni szerette volna a vezérnek, ami ilyenkor szokásos, de csak nyílik és csukódik a szája, mint a játékbabáknak, hang nem röpögn onnan semmi; elég az a rengeteg könny a szemében.

Nem értik, senki sem érti egyelőre, hogy... hogy hát végre megtörtént! Csak így, egyszerre itt van?!... Rengeteg szó tolulna föl, vagy üvöltés, csuklás, diadal – de még egyre csak nyújtózkodnak, krákognak, és döngölik az orrukat meg a szemüket, mintha megvakultak volna.

A vezér, persze hogy ő; ilyenkor mutatkozik meg, ki a legérdemesebb! Indián áll már legelő; de akkor is az ő keze találkozna Emmi égre nyújtott karjával, ha nem került volna közben ennyire közel. Mikor, hogyan billent át őhöz az, amiért minden történt eddig – talán le se fényképezhették volna; Emmi már percek óta simogatja a vezér kezében nyugvó drága hangszert (mely úgy nyújtózik, szinte piheg is a viszontagságos bujdosás után, célba érve, hálásan törleszkedve), és segítő buzgalommal térítgeti a fiú ujjait, ne féljen, pátyolgassa valamennyire ő is, megérdemli, jól viselkedett, nem tűnt el, megvárta őket; tessék már dajkálni kicsit!...

Nem, semmi se számít már, mindent elborít a nagy szerelmes csodálkozás, ahogy vándorolni kezd kézzel kézzel. Zsiráf még oda is érinti az arcához, Rozoga pedig előkotorássa a zsebkendőjét, és törölgetni kezdi a fényes, kecses hajlatban, ott, ahol a legszebben ível a vonal a húrokkal a nyak felé. Föltartja a világosság felé, hogy minden rejtett kis maszatot, ujjlenyomatot s véletlenül támadt

foltot is fölfedezzen, és ráfekteti a zsebkendőt újra, aztán rálehel, még tovább dörgölgeti, olyan nagyon tetszik neki a politúr csillogása.

– Milyen szép lett!... – ámuldozik még ez a goromba vitéz is.

És ámuldozhatnak bizony valamennyien, hiszen abból a papírmásé mintából, amelyet a pécsi búcsúzásakor útravalóul kaptak, ugyancsak nem sejtették, milyen prima csoda valósul meg! Valljuk is be némi tárgyilagossággal: a fiúk kishitúsége ugye csöppet se volt alaptalan azok után, amilyen „ügyeseknek” az elmúlt évek során a lányokat megismerték. Ámbár ezek szerint a legbiztosabb tapasztalatokra is teremhet cáfolat, ha kivárjuk a végét.

Hiszen mi minden van még hátra! Ni, mi az a sok kapirgálás ott a hátán?! – ahogy Rozoga még mindig a magasban tartja, a fény felé. Mi karcolta úgy össze?

Nagy kár volna, semmiféle politúr nem segítene rajta, ha valóban csak úgy összezsúrolta volna valami a hanyattatások közben. Csakhogy mi már tudjuk: igazán nem véletlenül került oda!

És a vezér is sejt valamit: nem szokott ő elfelejteni semmit. S mire Emmi azt kérdezi tőle – Emlékszel? –, már ki is vette a Rozoga kezéből a csillogó hangszert. Ha nem fordítja az ablak felé, s ha nem is perdíti a visszájára, akkor is tudja, mi van a hátán. Nem kell olvasnia. tudja kívülről még mindig:

*Együvé gondoltak, együtt sóhajtottak,
Amiről maguk is tán semmit se tudtak.*

– Nem felejtetted el!

– Te sem ...

– Én megígértem... – hunyja le Emmi a szemét, csakis azért, mert jó így.

– De hol volt?

Puff. Ez megint ő. Sima!

Mi a csodát akar folyton azzal, hogy hol volt?! Ha nem tudja meg, talán holnapig is ezt fogja kérdezni egyfolytában! Vagy fölfúvódik a hasa! Vagy összegubancolódik az a lenyalt haja! Meg kell mondaniuk, jól van, pukkadjon meg tőle, ha annyira kíváncsi! Most már úgyis mindegy!

Ám Simától függetlenül is, valamit csakugyan el kell itt mondaniuk mindabból, ami a technológiaóra alatt idekint történt. Helikopterről és szovjet harckocsiegységekről kár lenne mesélni ennyi okos fejnek: ezekre kevés hatással van a hideg rizsa, sokkal inkább tisztelik a valóságot. Meg hát Ficere például nem is ért ahhoz, hogy híg lére eressze, ami pár szóval pontosan kibökhető. Hogy

tehát aki ellopta, az küldte ide, és pont. Vagyis hogy bivaly nagy ötlet volt a kiírás a táblára; többet ért minden nyomozásnál!

– Elengedtétek?! – lép Rozoga fenyegetően elő, s csak Brigi előtt csillapul valamelyest.

– Hiszen itt hagyta, mit akarsz még?!

– És különben sem lopta, hanem adták neki – magyarázza Emmike.

Zsiráf csak csóválja a fejét, mindjárt lecsavarodik a nyakáról.

– Észnél legyünk azért, ha nehezünkre esik is! Csak úgy megbocsátani!

– Kinek?

– Aki ellopta!

– Ő se lopta A talált tárgyak fia ...

– Érthetőbben nem tudod?

– A papája engedte, hogy játsszék vele. Azért nem találta a raktárban.

– És ő hazavitte, a jámbor!

– Az övé törött... Ott fekszik a fekete tokban, totál készen. Amikor ő annyira szeret gitározni...

Nem bírta ki, hogy egyszer se játsszék! Legalább egyszer... De nem akarta ellopni, azért küldte ide a srácot, hogy jelentkezék a kiírásra.

Indiánnak is szólnia kell, elvégre százan is báméskodnak, s ilyenkor nem elég, ha Emmivel intézi el.

– Ideállhatott volna! – szúr keményen maga elé. – Megmondhatta volna.

– Egy csöppet se sajnálsz? Mert nem láttad, milyen csúnya volt az övé úgy kettétörve ...

– Te meg nagyon is sajnálsz!

– Soha nem lesz neki másik, pedig annyira szeretné...

– Elkérhette volna! Kölcsön és nem is egyszer...

Váratlanul hátrafordul Emmi, pont jókor, mert Brigi épp nyúlt érte. Szorongattatásukban egyszerre jutott talán az eszükbe ugyanaz. Ahogyan egymásra néznek, abból mindenestre ilyesmire lehet következtetni.

Egyiküknek sürgősen ki kell tehát mondania:

– Előfordulhat...

– Mi... Mi az?!

– Elhívhatjuk... Valakinek csak kell gitároznia!

– A lustaság meglilult! – bődül egyet Rozoga, különben azonban senki se mukkan, akkora a meglepetés.

És legtöbben el is vándoroltak közben, úgyse történik itt semmi, üres szájtépés és aludttej ... Mégse ettől akkora a csönd. Se további handabanda, se rohangászás, se rugdosás. Ez a legijesztőbb. Sokkal vérszjósóbb, mint ha betört volna két ablak.

Emmi fölrántja Indián mellén a villámzárat, és majdnem odabújik, de az utolsó pillanatban inkább egy akkordot húz végig, csak úgy kalimpálnak összevissza a hangok, mintha megtébolyultak volna – és megered a nyelve, annyira nekiered, s olyan őszinte egyszerre, amilyen még soha nem volt. Hiszen így még ki se mondta:

– Figyelsz? ... Nem kell féltékenynek lenned ... – buggyan föl, mintha nem is ezt akarta volna. – Nem azért jönne. Csak mert Zenész Tóbinak hívják, és nincs igazi gitárja, amikor pedig olyan szépen tudja, hogyan kell vele... Azért ez a tiétek marad, akkor is, ha ő játszik rajta. Nektek csináltuk, nem tudjátok?! És ő nektek fog segíteni, baj? ... Eggyel szaporodik az őrs létszáma. Ha úgy lesz. Vagyis ha akarjátok... Ebben semmi sumák dolog nincs, elhiszed? Szerintem nem árt, ha legalább egy srác lesz a zenekarban, aki ért is hozzá!

A féltékenység azonban alighanem olyasmi, hogy akkor se múlik el, ha beszélünk róla. Szeretné is Emmi, ha letagadhatná, amit mondott, ahelyett viszont még jobban belegabalyodik.

– Én ... nem mondtam neked semmit És én különben is elmegyek; tinétek marad a srác, nem nekem...

– Én nem vagyok féltékeny! – húzza ki magát a vezér, s megfogja a lány vállát, mind a kettőt egyszerre, olyan erősen, hogy fáj. Markolja, rázza, most már akkor se engedné el, ha abbahagyná a sírást. – Emmi! Mi van veled?!

- Ha-agyj en-gem ...
- De ki bántott?
- Senki...
- Nézz rám! Figyelsz?
- Mert én azt hittem, te, legalább te olyan vagy, aki meg tud bocsátani.
- Egy föltétellel.
- Meg fogja tenni... Tudom. Csak hogy játszhasson.

10. ÁLL A BÁL!

Rendben is volna tehát végre minden. Ha nem létezne két olyan körülmény, mely alighanem lényegbevágó és döntő hiba. Áthidalhatatlan, keserves tény.

Az első: hogy a kutyák egyike se lehet jelen. Házi szabályzat, kollégiumi rendtartás, áthághatatlan. Hiába törzskönyvezett, tiszta faj a fiatalabbik, és hiába gyakorló nyomozó a csenevészebbnek tetsző. Kivétel nincs. A bekezdések bármelyike szerint egyöntetűen ebnek minősül mind a kettő.

Viheti Ficere sétáltatni az övét, ahová akarja, vagy aludni térhet kora délután. Teljesen indokolt és érthető az elkeseredése. Olyan irtózatosan kókadt s ijesztően ádáz képet vág, mintha, égnek meredő sörényének minden szála villamos árammal telítődött volna... Még hatalmas öklű, kegyetlen barátja is hiába hajol le hozzá: érezhető, hogy nem a meggyőző szóra van ilyenkor leginkább szüksége.

– Vakarék uram! – kezdi hát dögönyözni Rozoga a kölyök hátát (nem is baj, ha fáj kicsit). – Tudsz-e kalapban tojásrántottát keverni?

Akkora szempár néz rá vissza, hogy szelídebb idegzetel nem ajánlatos sokáig túrni. S egy méltatlankodó nyögés:

- Minek?
- Szóval tudsz... Mindenki megteheti. De úgy nem érdekes, hanem fordítva!
- Mi???
- Hogy utána tyúkot húzzál ki belőle! Vagyis a tojásból a tyúkot!
- Hülyeség!
- Az. Óriási baromság! De ha nem az, akkor semmi. Egy vitéz idomárnak úgy kell tudnia, ahogyan senkinek! Világos?!

Semmi hatás. Ficerének ettől bizony nem derül föl az arca; tudomásul kell vennie, hogy ez a farsang Kaposvárott így indul. Hogy akármilyen lesz is a bál, amit ez a sok okos kisütött, számára egyszerűen semmi. Mert olyan maszkot ugyan ki nem talál senki, amivel Bip-Pim becsempészhető volna.

De ha netán otthon hagyná? ... Ha bezárná? ...

Nem! Ez áruulás!

Rozoga tán sejti is, mi motoz a fejében; szeretné, ha nem mondaná ki a gyerek. Igyekszik hát megelőzni:

– Akkor se mehetsz be, mesterem, ne fáraszd magad. Jobb, ha elindulsz Pestre!

– Éééén? ... Most? ...

– Csak úgy, szomszéd!

– Á...Be akarsz csapni!

– Téged? Én? ... Soha!

– Akkor minek?

– Mert messzi van. A Duna a Lánchíddal!

– De ha messzi...

– Tudod, mi a Duna? Víz, nagy víz, sok víz, hosszú víz. Kérdezd meg, ha nem hiszed. Azért kell fölébe a híd... És azért lyukas vele szemben a hegy. Alagút, figyelj! Este, mire sötétedik, behúzzák oda a Lánchidat!

– Hová?!

– Most mondtam! Az Alagútba! A láncokkal!

– Te láttad?

– Nem hiszed?

Erre ér oda Brigi. Rozoga olyan hirtelen elhallgat, s kajánul mosolyogva, szeretetre éhes báránytekinettel, némán csodálkozik, mint aki időtlen ideje csakis ezt a pillanatot leste. Pedig szégyelli, szégyellheti is nagyon: az ilyen „albérleti”, vacak viccekkel az NB III kiesési rangadójára se nevezhetne be – legszívesebben alaposan belecsípne a saját combjába, dühében, amiért későn vette észre az ördögfi nővérét.

Aki nem szokott kiabálni, nem is tud veszekedni. Viszont a szeme akkor is kereken tárva, amikor a fölindultságtól szó se jön az ajkára.

Mert valóban: miféle időtlenség ez?! Mire jó ilyen sületlen és szellemtelen dolgokkal etetni a gyereket?! – így vádol Brigi mozdulatlansága, hang nélkül is. – Szórakozhatnál másképp!

Azt hiszi Rozoga, attól majd föloldódik a feszültség, ha a kimondatlan vádat tréfával üti el.

– Miért? Te nem tudtad, hogy ott alagút van?

– Odatalálsz?

– Látod?! – forgolódik Brigi. – Megbolondítottad!

– Én???

– Erre utazol. Megbolondítani!

– Most boldog vagy?!

– Fájdalom ...

– Ottfognának, azt hiszem!

– Egyedül nem! Túl sötét!

– Helyes.

– Az alagútba.

Hangot kell váltani, így nem megyünk semmire.

– Legalább nem látszana, milyen szellemes vagy!

A gyerek azonban nehezen viseli el, hogy egyszerre nem órála van szó.

– Megyek! – jelenti be.

– Brigi, kérlek, ne veszekedj velem! – kéri elég tisztességesen. – Én igazán nem bántottalak.

– Nem, persze hogy nem... Én nem is tudom, mi neked a bántás!

– Téged én akkor sem... És te engem mégis ...

– Hallgass már, légy szíves!

– Én nem loptam, én nem verekedtem, én nem akarok semmit; és te engem mégis mindig bántasz...Miért szúrószkodol folyton? Mondd meg, mi bajod velem?

– Bajom?!

– Mindig... Észre se veszed? Úgy szúrsz, mint a tüske a talpamban!

– Jaj! – rémül meg Brigi őszintén, s bele is sápad. – Tüske van a lábadban?!

– Nekem? Hol?

– Húzd le a cipőt!

És már hajolna is a fiú lábához.

– Annyira buta vagy! Csak ne sírj, kishúgom, azt az egyet valahogy nem bírom. Lúdbőrös a hátam azonnal!

– Na ... Vesd már!

– Minek?

– A tüske miatt! Ki lehet piszkálni...

– Fenét!

– Tűvel. Úgy kijön.

– De ha nincs!

– Nincs? Akkor miért mondtad?!

– Én??? Egy szóval se!

– Látod, milyen vagy!

Ez nagy égés. Hát ennyit ér, ha segíteni akar! A végén mindig csak megszégyenül... Brigi most már igazán sírni tudna.

– Gyűlöllek! Tudd meg!

– Csak ne nézz így, mert azt hiszem, meg akarsz ölni!

– Elkészülhetsz rá!

Ezt viszont már Zsiráf dobta be; Brigi soha nem mondana ilyent. A folyosó felől tűnt elő szegény magára hagyatott jó fiú. Az ablakon át vigyorog, be se kell nagyon hajolnia; erre jó, hogy olyan hosszú a nyaka! Elképzeltető, hogy Ficere úr útbaigazítása nyomán jutott el ide, hisz valamiféle alagútról ő is motyog egy keveset, de egyelőre nem hajlandók észrevenni ökelmét, ami eléggé igazságtalan eljárás. A veszekedésből azonban elég volt!

Érdekes, a napokban már szóba került egyszer, hogy az Indián őrs mostanában mintha már alig hasonlítana hajdani önmagához.

– Régen nem voltatok ilyenek! – feszegette a kérdést Emmike is, és a vezér semmi meggyőzőt nem válaszolt.

– Milyenek? – csodálkozott.

– Most mindig veszekedtek.

– Ne hidd ...

– Látható.

– Bízd csak ide!

Talán csak látszat. Mert egyrészt az ilyen iskolai időszak semmiképp sem hasonlítható a nyári boldogsághoz, ez olyan tiszta igazság, mint az átlátszó víz. Másrészt meg az is lehetséges, hogy Rozoga például nem is merő kajánságból ugratta imént az öcsköst, hanem csak azért hülyéskedett vele, hogy elhessegesse a gyerek gondjait. Hátha éppen vigasztalni akarta, igenis jóindulatból. Mert alapjában jó fiú! – gondolja Brigi, s már bánja az előbbi szidalmakat. Hiszen be kell látnunk, hogy mindenki másféle; ő ilyen, ő tehát így próbál segíteni azon, aki szomorú, és rászorul az erősebb ember szavára...

Igen, de itt van a másik bökkenő is; ez látszik súlyosabbnak, s a megoldása sokkal bonyolultabb föladat.

Hogy ez a bál most még nem is az igazi, hanem csak próba. Csak! És hiába tart már javában a farsangi időszak: mire az iskolában összeáll a fiúk műsora, azon a valódin ők már nem táncolhatnak, hanem ülnek majd Pécssett, a dolgozatfüzeteik fölé könyökölve. Valahogy rosszul számítottak tehát, vagy elügyetlenkedték az időt; ezen most kár is tünődni. Ugyancsak az időhiánnyal függ össze, de még kegyetlenebbül, az a kérdés, ami szinte megoldhatatlan: tudniillik hogyan fognak ezek a srácok néhány nap alatt megtanulni zenélni? Gitározni, dobolni, trombitálni meg mindent! Mert bármennyire képesek is egyenként és külön-külön mindenre – lelkesedéssel, szájalással, erővel és lendülettel! –, a hangszerekhez mindez végzetesen kevés. Vezéri parancsszóval vagy ütésre lendülő ököllel nem pótolható...Hogyhogy erre nem gondoltak? Éppen ezzel nem számoltak?! A legfontosabbal?!

Eléggé késői a fejtörés, és Emminek éppúgy nem jut az eszébe semmi, ahogyan Brigi is teljesen tanácstalan. Pedig az ő barátságuk pontosan attól ilyen tartós, hogy ha egymásra néznek, akkor rendszerint gyorsabban terem gondolat a fejükben... Most azonban olyan fájdalommal hasított

agyukba a fölismerés, hogy a döbbenettől valósággal lemerevedtek. Mert a kilátástalanság a legborzasztóbb. Ha belegondolunk abba, hogy csakugyan milyen lehetetlen helyzetbe kerültek (s hogy ezért igazán nem okolhatnak senkit, legföljebb saját magukat), akkor érthető az a rémület, aminek következtében még Indiánt se merik figyelmeztetni. Addig se jutnak el, hogy legalább fölvevessék neki: mi lesz hát?!...

Ülnek tehát a hatalmas kollégiumi étkezőben, a falakhoz félretolt asztalok egyikén, s kalimpál a lábuk a levegőben, mintha a föld pereméről lógnának a világűrbe... Pedig ez nem a világűr, csöppet sem az, ami egyébként abból is tapasztalható (ha egyáltalán érzékeltetni tudnának valamit), hogy a tágas és egyelőre még kiábrándítóan sivár teremben legalább két tucat élőlény tevékenykedik, még hozzá nem is túlságosan rejtélyes célzattal. Vagyis hogy berendezési tárgyak kerülnek más helyre, dekorációs tablók születnek, villanykörték cserélődnek, szőnyegek és függönyök, létrák, kábelek, virágvázák, varázsfény és minden... A gitár pedig csak pihen. Egyelőre itt mellettük, az asztalon.

– Próbáljuk föl! Jó?

Az ötlet ugyan Brigié, de Emmi már készülődik is. Persze, legalább ennyi legyen, ha az igazi bálban úgyse lesznek már itt! Ez annyira természetes, hogy még egy elismerő pillantás se jár érte.

Áll Emmi a tükör előtt, fél vállán átvetve a heveder, s jobb keze mutatóujjával gondosan keresgéli a legmegfelelőbb helyet a húrozaton. Illesztgetnie kell a hangszeret, kicsit lóg, így aztán az ujjait is másképp hajlíthatná, a feje meg inkább jobb felé biccenjen, még, még... a tükörből szépen ellenőrizheti, de azért meg kell kérdeznie a barátját is, hiszen ő egyébként mindig őszinte.

– Hogy áll?

– Mutasd! Balra kicsivel följebb.

– És most?

– És ne húzd be a nyakad. Mozgasd! Amikor az ujjad, akkor a nyakad is! –

– Így?...

Amikor Sima kanyarodik be, alighanem a konyhából. S őt azonnal észre kell venniök. Emmi és Brigi mindenesetre ugyanabban a pillanatban érkezik vissza a világútból a Földre.

Mert valamiféle titkos és különös képessége lehet ennek a ferde orrú, kellemes fiúnak, hogy mindig akkor jelenik meg, amikor éppen a legnagyobb szükség van arra, hogy kimozduljanak a holtpontról.

Most is. Hisz nemcsak jön, hanem hírt is hoz! Az oszti üzenetét! Hogy azt szeretné, ha közös, csoportos műsorszámok alakulnának ki a bálon.

És Falus Brigitta körül egyszerre forogni kezd a világ. De nem azért, mert az orvosságát elfelejtette ebéd után bevenni; dehogy! Mit számít az most! Hanem mert valóban olyasmit érzett, mint amikor hirtelen fény gyullad, s attól váratlanul látni kell mindent.

Hát persze! Ahogy a Sima mondja! Ahogy az oszti üzeni!... Milyen egyszerű! Ahogyan ők is annyiszor, Pécssett!

Csoportok... Itt is, nyilván, hogy itt is! Itt se más a világ, itt is úgy lesz!... És ha úgy, akkor tudja is, hogyan! És ha tudja, hogyan: akkor el lehet képzelni, el lehet játszani előre, mintha valóban most történne. És így, „elképzelve”, megelevenedve, ez most már nem is csak próba, hanem maga a megvalósulás!

Csak szólni kell Emminek, hogy képzelje el ő is! És ketten majd megtanítyják a jónépet! Elképzelni is, igen, és arra is, ahogyan ők szokták Pécssett, vagyis otthon. Hiszen ezt mindenütt meg lehet tenni, otthon is, itt is, a világútrban is –, hogy: el-kép-zel-jük! És ha nagyon akarjuk, akkor az igazán van!...

Fantázianevet minden csoportnak! Ahogyan legutóbb Zsolti a Zézagossal azt játszotta, hogy ők a takarítóbrigád. Négy-öt fiú majd beöltözik lánynak, régi pongyolába, sárga mellénnyel, mint az utcaseprők. És óriási ricajjal rontanak be, vödörrel, lapátokkal, ijesztő csörömpölést csaphatnak ebben a visszhangos, borzasztó hodályban, elvegyülve a lángoló, színes sokadalomban. Ugrál is mindenki rémülten, el az útból, nehogy a fölmosóié ráfröccsenjen az új ruha szegélyére! Káromkodnak a fiúk, ijedezve sikongatnak a párok, s egy percre abbamarad a tánc, mert a „személyzet” nem kegyelmez ... *Mindenféle bértakarítást vállalunk, különösen az I/B-ben és a*

tanáriban meg mindenütt, ahol nem szeretik a tisztaságot! Halló, halló, melyik osztályban kezdjük?! Nálatok bokáig lehet gázolni a szotyolakupacokban, és eltűritek a tökmagot a feneketek alatt is!

...Pedig milyen szép itt!

– Jaj, te csináltad?! – vonja Brigi az ablak felé a testőrét, és ámuldozva hordozza körül tekintetét a dísztelen falakon.

Rozoga még nem érti. Fogalma sincs, mi itt a csodálnivaló.

– Én? – forgolódik tanácstalanul. – Mit?

– A kék szerpentint az ajtó fölött. Te találtad ki?

– Én ... Hol?

– És a gyertyák... Tudod, hogy a sárga szín, azzal a kékkel...

Lám, kezdi érteni már ő is.

– Örülsz neki? – nevet kényszeredetten, s a tenyere, mely rendszerint ökölbe zártan ütésre kész, most kivételesen a homlokán pihen.

– Hogy tetted föl? Olyan magasba!

– Én? Ja! Az oszti fogta a létrát!

– Gyere, álljunk alá! Vagy nézd, csak nézd, hogy a fejem fölött...

– Mint a korona!

– Diadalkapu! Ugye, azért csináltad?!

– Maradj még...

És csodálkozik már Emmi is:

– Itt lesz?!

Indián meg olyan komoly; mint máskor. Nem könnyű a dolga, hiszen pillanatonként odakiált valaki: tanácsért, szerszámért, és valójában restelli, hogy csak üldögél itt a lányokkal.

– Ez a legnagyobb helyiségünk – válaszolja tárgyilagosan. – Mindent itt rendezünk.

– És nem is mondtátok, hogy ennyire kész már! – tágul kerekre az az egyébként pillák alatt rejtőzködő szempár. – Milyen gyönyörű!

Indián csak néz, néz, forgolódik.

– Kész? – kérdezi. Fogalma sincs, mi az, ami itt kész.

– Hol szereztetek ennyi lampiont? Az áruházban sincs ilyen rengeteg!

– Ho-ol? ...

– A fákon is? ... Ti akasztottátok oda?

– Kint?

– És itt bent!

Ő ugyan egyetlen lampiont se lát sehol, legföljebb Rozoga kényszeredetten vigyorgó képén akad el a tekintete. S alig valószínű, hogy segíteni tudnának egymáson ha nem éppen Zsiráf emelkedne meg kettőjük között, mintha épp most nőtt volna ki a földből. Rettentő bölcs és tudálékos nyomatékkal kell figyelmeztetnie a barátait: sokkal célszerűbb, ha szépen elhiszik a lányoknak, hogy mindaz, ami annyira csodálkozni való, az valóban ott van, és helyesebb, ha ők is látják, miáltal azonnal elhárul az akadálya annak, hogy együtt ünnepeljenek.

– Tavalyról maradt! – ugráltatja az ádámsutkáját

– Mind?!

– Még sokkal több is! A padláson!

– Eldugtátok?

– Holnapra lehozzuk! Az oszti megengedte!

– Állati rendes az osztitok!

– Segíteni nem akartok?

– Snúúúr!

És nemcsak a piros, kék, zöld, lila lampionok hintáznak odafönt, már nem elég a szerpentin, a konfetti, a gumiszálakon keringő ezüst labdák üldözőversenye – hajók és csillagok lengenek, minden vibrál, szikrázik kergetőzik –, hanem a zene is gitárral, dobbal, trombitaszóló és ének...itt, mindenütt...és ilyenkor már régóta álarcosan táncolnak, senki se ismer föl senkit csak tudja, az álarc mögül kinek villámlik a szeme...

- Ki vagyok?
- Honnan szerezted? ...
- Tudod, hogy én vagyok?
- Te miért nem veszed föl?!
- Hát nincs rajtam?!...
- Ja, te vagy?!
- Boszorkány?
- Ördög!
- Hiszen ezek számárfülek!
- Ssss...
- Hallod?
- Te is?
- Ki énekel? ...
- Mi!
- Én!
- Te nem, tiéd a gitár!...

... S ez már nem is ötlet kérdése. Hát persze! Együtt a zenekar!

Így! Nem is kell hozzá jelmez! Így jó, ahogyan van!

Ha egyszer maszkabál, akkor az Indián órs a zenekar. Akkor nem baj, hogy még nem tudnak zenélni, hiszen csak játsszák! Ha fölvonulhat egy állítólagos takarítóbrigád, és lesz lányutánzás meg matekfeleltetés, osztályfőnöki óra és szülői értekezlet is, aszerint, hogy melyik osztály mennyire találékony: akkor miért ne legyen egy álzenekar is?! (Attól ugyebár lehet még egy igazi is, és táncolni mindenre szabad!)

Háromszoros oké tehát! Ez lesz az álarcuk; nem kell ördögmaszk és számárfül – hanem már kezdhetik is!

Hiszen kéznél van minden! Gitár és nagydob; ennyi nyilvánvaló. Indián és Rozoga vonulhat be velük legelő. Két lábosfedőt talán csak találnak hirtelenében cintányérnak; legföljebb beborítják ezüstpapírral, hogy csillogjon is. Brigi meg máris varázsolt két főzőkanalat: az egyiket igazán kinevezhetnék trombitának vagy furulyának; Zsiráf kezében pontosan úgy áll, mint az igazi!

- Tuss!
- Lépés egyszerre!
- Indíts!

Hopp! Csigavér... Az öltözék! Paróka például a Rozoga fejére. Ilyen torzonborz hajzat nem illik a finom dámák társaságába; ez itt nem roki! No, majd a kiérdemesült fűtyművésznőtől kölcsönkérjük az emeletes, szőke bodorítást! És legalább a gitáros húzzon magára fényes inget!

- Holnap! A kölcsönzöből!
- Ma!
- Nincs már nyitva!
- Jaj de száraz a fejed!

Zsiráf már talált is valamit. A legszebb asztalterítőt természetesen! Egyetlen lendület, s már a dereka köré csavarodott, mint egy estélyi palást. Rozoga viszont az ablakfüggönnyel kacérkodik; legalább annyit érne az ünnepi alkalomra, mint egy gyöngyökkel kivarrt, kétszáz éves köntös. És tartalékként még mindig számon tarthatják Vasmarok híres-nevezetes, világot járt emléktárát: trikójáról az érmekeket, az ezüstsujtásokat, a zsinóros vállbojtjait, az araszos derékszíjáról függeszkedő csörgőket.

Így most már bátran megszólalhat a zene.

S akkor a tánc is indulhat!... Csakhogy azt nem lehet mímelni. Hanem jobb mindjárt az elején megszabadulni attól, amitől olyan gyorsan kimelegszik az ember. Ezért is segít Indián annyira készségesen Emminek: közös igyekezettel sikerül úgy kibújni a pulóverból, fejen át, hogy a rakoncátlan frufu rögtön visszaborul a helyére, tehát teljesen indokolt a fújdogálás az ég felé most is.

Komoly gondot már csak két dolog okoz tehát. Az egyik az, hogy mi történjék hirtelenében a fölösleges pulóverrel? Illetve, hogy mi a keserűségért hordja Emmike folyton ezt a bolyhos nyavalyát, amikor nélküle, például most, így, ilyen blúzban mennyivel frankóbb? Sőt: szebb. Igazán... Szebb még annál is, ahogyan nyáron lehetett látni, amikor lusta volt! – tűnődik Indián, furcsállja is, de nem akar sokáig időzni ennél a gondolatnál, próbál inkább szorgalmasabban és ütemre lépegetni... Igen ám, de ez a másik baj. Mert ahogyan Sima énekel, ez se nem sék, se nem roki! Erre mit lehet kezdeni?! Talán a babanénike táncolt valaha ilyesmire a Vaserővel, amikor még nem kellett Szilviusznak hívnia.

Forogni mindenesetre kell, valamerre oldalazni és megint forogni; az a jó, ha jó, hogy egyszerre csak másutt vagyunk, mint ahol hisszük. És megfordulni, és hátra és megint... jobb volna megállni vagy leülni – ha Emmiről nem cibáltuk volna le a pulóvert, talán elég is lenne ... de így, ez a kis blúz vagy mi...

Jó, de a forgolódás mégis oda vezetett, hogy váratlanul meglibbent tőlük az ablakfüggöny, a földig érő rojtban megbotlik egyikük, talán Emmi cipősarka akadt bele; szóval azért van ilyen helyeken ablakmélyedés, hogy megpihenjen, aki elfáradt.

Nincsenek messzire, csak a pingpongozóban. Gombfoci és elektromos jelzőgépekben kergetőző fémgolyók, széthányt dominó, sakktabla, Ludas Matyi, könyvtár. Indián mindenről tud itt, ismeri a helyét ennek is, annak is. De most nem törődik velük. Emmit nem is érdekli.

Mert egészen másra kíváncsi. S tuti, hogy azonnal meg fogja kérdezni. Ha most sem, akkor soha. Hiszen lampionok, szerpentinek, hangulatfény, zene... Igazi.

Mert szebb, mint a valódi... Szebb már nem is lehet!

Többé soha Ezek a lampionok, ezek a szerpentinek, ez a zene, a gitárszó –, csakis az övéké. És egyedül egyszer ... most. Itt, a függönyök védelmében, az ablak előtt, a beugróban. Ahogy a fehér blúz megemelkedik a sóhajtól:

– Nem szeretsz? ...

Indián szája olyan keményen zárul össze, szinte koccan a foga. Hiszen nyáron már megmondta, és karácsony előtt is, Pécselt!... Hát elfelejtette?! Hiszen ha ő egyszer kimond valamit, az nem tréfa! Neki nem csúszik ki a szó meggondolatlanul!

– Hát nem? – hallja Emmi sürgetését, s türelmetlenül magához rántja.

– Nem tudod?!

– Miért nem mondod?!... Igazán ...

– Nem tudod?! – szikrázik most már Indián szeme.

– Vigyázz!... Összetöröd ...

– Össze, ha nem tudod!

– Csak azt mondtad ...

– Csak azt mondtam!

– Engedj!... Te!

Dehogyan engedi! Hiszen ... hiszen mit is mondott? Igen. Hogy jó vagy nálam. Így. Persze.

– Emmi

– De én azt akarom, hogy ne így mondd... Így mindenki tudja! Nem érted?!

– Mindenki???

– És akkor az semmi.

– Semmi?!

– Jaj!... Te másképp mondd!... Nem tudod?

– Emmi!

– Akkor nem szeretsz.

– Nem igaz!

– Nem...

– De!

– Mondd ...

Lehetetlen. Mert most valóban úgy szorítja, hogy nem is tudna megszólalni. És a keze elindul a blúz hátán.

Ez van tehát helyette. És imént az az egyetlen – *de!* Ez mindenesetre megtörtént.

– De!

Ha egy álló óráig önti a szót, az se lett volna több... S ha igazán *de*: akkor most már el sem engedheti. Nem, kimondani nem tudja – *de* elengedni sem. Soha. Ugye soha?!.. Hiszen így most ezentúl minden más!... Ha egyszer *de*: akkor most mi lesz?!...

Nem, nem engedhetik el egymást; a döbbenet forrasztja őket össze... Ahogy egyszerre riadtak rá arra, hogy ez a *de* biztosan azt jelenti, legalább azt, hogy most már nem maradhat minden ugyanúgy... „Valaminek csak kell történnie!” – kergetőzik Emmi fejében, s gondolatban se mer tiltakozni. Indián pedig a legrettenetesebb kérdést fojtja magába: „Te csak úgy visszamész most Pécsre? ...”

Még akkor is szorítja, szét se rebbennek – olyan váratlanul vágódik nekik valaki. Honnan került elő ilyen észrevétlen, és miben botlott meg, hogy kis híján hasra vesse magát a lábuk előtt, mint valami kilyukadt zsák?!

Ja, hiszen ez a Dagi! Mert már megint elkésett! És a késésének most is ugyanaz az oka, mint mindig – vagyis éhes szegény, örökké éhes, attól száz kiló! Némi harapnivaló után kajtatott tehát, ezúttal is, természetesen titokban, és azért próbált emerről bekerülni, hogy szegényét leplezze, hátha nem veszik észre, amikor az oldalfolyosón átoson. Arra igazán nem számíthatott, hogy rajta kívül más is keresi a csöndet, s éppen Indiánnal ütközik majd össze, így, amikor a legkevésbé sem kíváncsi rá a vezér. S a legfájóbb, hogy az óriáskifli a mustáros virslivel együtt a másik sarokba röpült, nagy csúszkával egyenesen a szekrény alá, a fene egye meg!

Ez az akció tehát nem a legfényesebben sikerült. Legalábbis ami az észrevétlen megérkezést illeti. Sőt az ütközés okozta csattanást követően egyszerre ott állnak az ajtóban máris tucatszámra. Valóságos fölmentő csapat.

Sima legelő. Talán csak azért, mert ő a legkíváncsibb.

Az iménti puffanás után sokkal rosszabbra gondoltak. Nagy a megkönnyebbülés tehát, hogy mindössze öt találják a földön, hiszen rég megszokhatták, hogy ha későn is, de legalább rejtélyes körülmények között érkezik meg.

– Szia, Dagi! – tör ki az üdvözlő, mintha vezényelné valaki. – Megjöttél?!

A hosszú nyakúnak meg mi tetszik annyira?

– Mit hoztál?! – rázza a nevetés. – Nem eszünk semmit?!

Mi bajuk? Miért nem anyázok körül ugrálnak? A vezért meg azt a szökeséget észre se veszik?!

Legalább a dühös öklű szájhős mozdulna meg!

Még akkor se, amikor Brigitta váratlanul kitépi a kezét, és se szó, se beszéd, átfut a folyosó alakzatú, hosszú szobán, keresztbe. Ott rohan el a barátnője előtt, de rá se néz... És ő se kiált utána, csak akkor mozdul elő az ablakmélyedésből, amikor már úgyszólván hiába.

Csupán egy idegen srácnak jut eszébe (valamiféle vasutassapka maradt a fején), hogy voltaképpen mit akar. Lehet, hogy nem is fontos, és kideríthetetlen, hogy csakugyan épp most kell-e neki. Az erősítőhöz keresi az elosztót; nem rejtőzhet másutt, talán látta valaki.

– A szekrény mögött! – jelzi Indián, és föl kattan a nagy villanyt. – Oda tettük tegnap.

Valóban. Ott van. Semmi titok.

– Kösz.

Csak éppen senki se mozdul. Ahányan előkerültek, itt horgonyoznak egyelőre mindannyian. Kivéve Brigit, aki ugye eltűnt.

A vezér viszont azért vezér, hogy ne zavarodjék meg egykönnyen. Elvégre teljesen logikus, hogy az intézkedésére várnak, ilyenkor, amikor valami okból elakad a munka. Maguktól nem találhatják ki, hogy mi a dolguk, legalábbis nem mindig, hiszen akkor nem volna szükségük vezérré. S Emmi is csak büszke lehet rá, amiért ilyen határozott.

– Dagikám! – segíti föl pórul járt barátját a földről, aki fekve is kétszer akkora. – Olyan jelmezt találok ki neked, figyelj!

– Nem kell! – tiltakozik egyelőre szegény lélek, mert fogalma sincs még, hogy mi vár rá.

– Hogy nem-e?! Spenót leszel tükörtojással! Szereted?

– Hagyjatok engem!

– A legvagányabb jelmez! Egy egész vacsora!

– Nem szeretem a spenótot! – fogja Zsiráf máris a hasat. – Beláthatjátok.

Valaki azonban őt is félrerántja.

– Ha viszont a vezér úgy akarja, akkor, kisfiam, semmi kecmec! Tiszta?!

– Ebben a zöld trikóban, hapikám!... Meg őt tekercs krepp-papír, és bebugyolálunk, ne félj! Egészen a földig, jó lesz? Gemkapsokkal oldalt, hogy ne szűrjön; és a nyakadnál kivágjuk!

És nyilvánvaló, hogy Zsiráf fejében is kattognak már a kerekek, hiszen tudjuk, milyen szívesen segít.

– Nem is bízunk a lányokra, teljesen fölösleges, megcsinálod magad is! Még mielőtt belebújsz. Fogsz szépen egy rajzlapot meg egy ekkora körzöt, és sárgából kivágod a feltétet a spenótra. A tojássárgáját, hogy éhen ne véssz közben! Sssszenségit, mindjárt elcsöppen a nyálam! Mi van uzsonnára?!

Na, így már minden más. Csal? éppen Simának nem jut eszébe semmi, s ez elég szokatlan jelenség. Még mindig Emmi nézi, aki azóta se jött elő az ablakmélyedésből, nagyon is jól érzi ott magát. Legszívesebben le is ülne, ha volna a közelben valami. Akkor még sokkal kényelmesebben figyelhetné őket. Jól hátradőlve és fújdogálva lassan az ég felé. Szereti, amikor így idétlenkednek körülötte; igyekeznek, ugrálnak és örülnek, ha nevet nekik az ember...

Most azonban kivételes dolog kezdődik. A vezér elfogja hátulról a Sima garbóját – alighanem megelégette a szépfiú kitartó báméskodását. Lehet, hogy ez a mai nap a végleges rendcsinálásé; majd meglátjuk. Zenész Tóbival elég csöndben sikerült minden, rögtön a próbák legelején. Tudomásul vette szegény, hogy mindenki megbocsát neki, és a jövőben törvényesen is kézbe veheti az égi citernyákat – egy föltétellel. Ha intézi a leendő zenekar műszaki-elektromos fölszerelését, és ezzel bebizonyítja, hogy valóban ért hozzá. Meg hogy nemcsak dal és játék az élet, hanem a munkából is magára vállalja a nagyját... Szóval ha sikerült ezt a vasutast betörnie, akkor rendeznie kell az ügyet végre ezzel a ferde orrúval is! Annál is inkább, hiszen mögötte szuszog a gyakorlati foglalkozásokon, és mellette alszik Vasmarokék kan-termeben.

– Tátva felejtetted a szád! – figyelmezteti szelíden.

– Mit akarsz?

– Ne nézd! Jó?!

Sima lapogatni kezdi a feje tetejét, pedig egyetlen hajszála se rakoncátlankodik.

– Ne félj – fordul vissza mégis arra, ahol Emmi maradt a függöny védelmében.

– Nem szoktam! – emeli meg Indián a hangját, és egy újabb rántás a garbón. – Semmi közöd hozzá!

– Tudom ...

– Az enyém! Ezt véd föl!

– Senki se bántja...

– Az én dolgom! És én mondom meg, hogy...

Meghallott-e Emmi ebből valamit? Éppenséggel nem volna baj. Kimutatni azonban nem fogja, hogy mennyire boldog!

Brigi úgyis visszakerül mindjárt, ez haláli biztos; nem bírja sokáig egyedül. Úgy készül, hogy megint csak elhalad mellette, legföljebb valamivel lassabban, hogy azért odamondhassa, amit nem szabad magába fojtania.

– Nem kellett volna kijönnötök... – súgja, abban a reményben, hogy Emmi nem válaszol semmit.

Tévedett.

– Te mit csináltál volna?! – ül a visszavágás azonnal, szinte fáj.

– Nem érdekel...

– Egyébként úgyse titok!

Indiánnak is hallania kellett. És mindenkinek.

Két tánc lépés következik tehát, s a második úgy sikerül, hogy majdnem a középre perdül. A szél, amit kever, ki is billenti a fiúkat egyensúlyi helyzetükből, s a báméskodók félköre megbomlik végre.

– Különben is! Bál van, nem?! – énekli mámorosan. – Bál! Bá-á-ál!...

Míg a vezér a nyomába ér és utánakap.

– Várj! A Dagi jelmezével mi lesz?!

– Bál! Bá-á-ál! Bá-á-ál!...

– Ki segít?

– Aki nem lusta! – nevet Emmi, persze hangosan, amennyire bálozó örömeben sikerül; csak éppen abban nem lehet egészen biztos senki, hogy ez mit jelent...

A tánc mindenesetre abbamarad, de még az ének is. Várható volna tehát, hogy Emmi ülőhelyet keres magának. Az indián zenekar teljes meglepetésére azonban olyan magas hangon, ahogyan jókedvében sikerül, de legalább úgy, hogy Brigi is meghallja odaát a nagyterem túlsó sarkában, szinte trillázza, s ugrál is közben, rakoncátlanul frissen.

– Tudok még egyet! Figyelem! Gyertyajelmezt!

Elsőre nem értik. Nyúlkálnak, rángatják egymás trikóját, bokarúgás, nyerítés.

– Valaki gyertya lesz! Aki legjobban kíváncsi! – tapsol, és még élesebb hangon erőlteti: – Báli gyertya! Leskelődésre! Nem értitek?!

Zsiráf például csak nyeldekkel, alig tud megszólalni:

– Állati... Nem is te találtad ki!

– Ne félj, nem fogsz világítani!

– Olvastad valahol...

– Ti vagytok a zenekar! – fordít neki Emmi hátat. – A gyertya azért kell, hogy hangulatfény legyen a zenéhez. Ha még nem gondoltatok volna rá!

Brigi még mindig nem jön elő, pedig rajta kellene bemutatnia, hogyan képzei. Drótkarika körben a vállára, a trikóhoz rögzítve. Fehér, földig érő lepedő természetesen, a nyakán gumizva. A fejére valamiféle sisak, keménypapírból, kartonból, de olyan, ami csúcsosan piros. Vagy a két szeme előtt a láng. Vagyis az lesz a fénynyaláb. „Ég a gyertya, ég, el ne aludjék!”

– Olyan szépen énekel, még nem is hallottátok!

És így, a gyertya világánál, annak a pislákoló fénynek a nyomában vonul majd be az indián zenekar. És amíg a zene szól, ott fog állni a gyertya a zongora tetején. Illetve mivel zongora éppenséggel nem tartozik az együttes felszereléséhez, állhat az asztal közepén is, csak világítson!

Millió érvvel tiltakozhatna Brigi a csodálatos szerep ellen. A legegyszerűbben például azzal háríthatná el a kivételes és megtisztelő feladatot, hogy ilyen jelmezben nem lehet táncolni. Tudniillik, ha egyszer a gyertyának az asztal közepén kell állnia! (Meg az is teljesen nyilvánvaló, hogy ha mégis táncolásra kerekedne kedve, akkor ez a kétféle cselekvés egyszerűen megsemmisítené egymást, hiszen a forgolódo és lebbenő mozgás miatt ellobbanna a láng!) De hát pontosan ez az, amire nem fog hivatkozni. Ekkora elégtételt nem szolgáltat a barátnőjének! Hogyisne! Hiszen Emmi igenis arra vár csak, pontosan ezt akarná hallani!

Nem, hát nem! Azért se!

Táncolni viszont mégis fog. Miért csak ő nem?!...

Ellentámadás tehát! És másnak nem kell tudnia, mi ez. Elég, ha Emmi érti; s ő meg fogja érteni. A többiek pedig ne vessenek ezen is, legalább annyira!...

Javasolhatna akár egy fél tucat jelmezt is. Nem kellene túlságosan törnie a fejét, hiszen a tavalyi, pécsi iskolából emlékei közül bőven válogathatna. Milyen jópofa volna netán a szaloncukor! Hányféle színben és micsoda selyembajuszokkal!... Vagy ha a fiúk a durvább vicceket szeretik, a kukacjáték se utolsó! És olyan egyszerűen megoldható, alig szükséges hozzá különösebb kellék. Egyetlen lepedő vagy asztalterítő alatt hárman is elférnek, négykézláb. Helyenként át kell madzagolni a hurkát, ettől lesz olyan, mint egy igazi hernyó, izegve-mozogva, tekeregve, a saját farkára vadászva... Igen, ilyen játékokkal könnyű volna kiállni a porondra, nagyon is könnyű; csak hogy ha egyszer harc, akkor ne vívjunk ennyire szokványos eszközökkel! Találjunk ki olyasmit, amitől valóban elképednék. Ájuljanak el, és Emmi szégyellje magát!

– Az A-vírus! – néz körül jelentőségteljesen. Nem nevet, nem ugrál, hanem egész csöndben mondja, mintha titkot súgna. – Ő az A-vírus.

– Mi... mit akarsz?!

– Tavasz lesz, nem?

Valaki közbesóhajt:

– Itt a járvány!

– Fehér lepedő ...

– Nehogy már!

– Nem is kell más, csak egy lepedő! A fejére meg egy kispárnahuzat! Ja, és a hasára fekete fotópapírból a nagy A betű, plusz mellette, hogy: 2.

– Szöveg semmi?

– Ének! Ahogy táncolva beröpül!

És mutatja is, hogyan képzeli. Alattomosan és zümmögve fog beossonni; a vírus mindig titokban támad.

Eléri a barátnője karját, és tipegve, piruettezve szeretné maga elé perdíteni.

*Én vagyok az ázsiai A-kettes,
gyere ide, ha a lógás oly kedves!
Doga előtt tanárnak és gyerekeknek
hívásra én tüstént házhoz repdesek!*

– Hagyj békén! – szabadul ki Emmi nagy nehezen a kezei közül, és menekülne vissza az előbbi biztonságba, az ablakbeugró felé. – Én nem leszek vírus!

– Kár ...

– Tudod, mikor!

– Jól állna neked!

És pillanatok alatt kétfelé szakadna a szurkolók tábora, sőt még a zenekaron belül is vita támadhatna, aminek a kimenetele meg se jósolható, s túlon túl kockázatos volna ilyen ünnepi hangulatban – amikor mindent elsőprő hangerővel, váratlanul följjajdul egy teljes futam, csodálatos gitárakkord, s a begerjedt hangfal még az ablaktáblákat is megrezegteti!

Zsiráf összekapja magát, egészen kicsire görnyed, mintha ütés érte volna a hasfalát. Mások a falnak tántorodnak, a lányok pedig rémülten fogóznak egymás kezébe.

– Hiii! –

– Vigyázz!

Valamennyien bénák. Sem egy magasba lendülő ököl, sem egy kíváncsian ugráló ádámcsutka, sem a lányok szisszenése. Egyelőre még lélegzet sem. Nem, nem döbbenet, de nem is öröm; talán az se... Mi történt?

Ja, hogy előkerült az erősítő!

– Mi?!!!

És hogy együtt minden a helyén, ahová való!

Jaj!

Megszólalt hát...

– Á-ááállj!

Az első futam ... Azonnal halkabbra lehetett venni; így is döngeti az ember mellét! Emmi majdnem fölsír örömeiben, és Brigi homlokát elönti a veríték. Jaj de szép!

– Hallod?!

– Mi?

– Nem hallod?!

Az az idegen srác!... Persze! Tóbi! Az ő kezében a citernyák, és a villanyban a drót vége; ő tudja, hogyan kell. Addig-addig berhelte a csatlakozókat, addig illesztgette a dugókat, míg végre fölbödült. Az első hang! Hát szól!... Ugye hogy igazi!... Örömeiben a vasutassapka is a fején felejtődött (talán az is a talált tárgyak irodájából került elő, vagy a papája szuperálta ki).

S már valóban játszik; nemcsak próbaakkord, nem egyszerű skálafutamok bemelegítőül, hanem... Hanem hiszen ének is jár vele! Sima áll mellette, a ferde orrú jó fiú, és csakugyan ő énekel! Mosolyog is közben, mint az igazi énekesek; igen, mert tudja, hogy szép a hangja, és hogy nincs szebb a világon, mint énekelni... és mert így már minden oké – megérte!...

Jaj, amíg idáig eljutottunk! Dehogy veszekedtünk, dehogyis bántottuk egymást; semmi se volt hiába! Hiszen minden, de minden *azért* történt, egyedül azért! Egy ilyen pillanatéért! Hogy láthassák az örömet, a piros arcukat, és velük lehessenek, itt állhassanak egészen mellettük, amikor először szólal meg... És most szól, megszólalt végre, megrepednek a falak, itt van, az övéké lehet, végérvényesen és örökre!

És büszkén feszülnek a blúzok, a gombolásuk szinte föl pattanna, hurrá, snú-ú-úr! Láthatja Indián, hogy az ígélet mit ér. És gondolhat Rozoga is bármit – haláli, hogy ugyanazt érzik mind a ketten. Sőt. Mindannyian.

S ez a legszebb. És ilyen nem is lehetséges mindig, csak ha bál van. Amikor mindenki táncol: a spenót a sárga feltétel, aztán a szaloncukor, majd a gyertya is, de még az A-2 vírus is, indiánok és zsiráfok, kéményseprők és szelíd öklözök egyaránt. Az ő gitárjuk hangjára s a nagydob ütemére!

– Rokit nem tudsz?

– Holnap!

– Holnap is!...

... Ez a délután aztán valóban eltarthatott volna még egy darabig, de leginkább örökké! Csakhogy a kollégium lakóinak ugyebár idejében kell vacsorához ülniük, nehogy a holnap eltávozás kerüljön veszélybe. S ők se érhetnek túl későn haza, mert ha a füttyös háziak bezárkoznak egyszer, akkor imaszóra se nyílik meg az ajtajuk, s már Vasmarok se fogadhatná be szegényeket; éppen elég gond a fiúk elhelyezése is ...

Csíp ez a télutó még mindig, képtelen tavaszra fordulni. De egy ilyen bál utáni friss estén farsangosan röpülni, nekiiramodni, teli tüdővel nevetni, pirosan megállni, összekapaszkodni és megint csak futni, fújtatva, krákogva, kitárt karral bele a semmibe, s túl a sarkon bevárni a többieket, és lihegve reszketni a csillagok alatt, párát lehelve csimpaszkodni a másik kezébe, és pezsgőtlen, tiszta mámorral örülni, örülni, örülni!...

És arra gondolni, hogy ilyen lesz még holnap is és holnapután is. És hogy mindegyik olyan egy kicsit mégis, mint az elválás... Hazakísérés. Ahogy majd a vonathoz a harmadik napon ...

Akkor is nevetni fognak. Jobban, mint most.

Mert most egyszerre abba kell hagyniuk. Indián kigombolja a dzsekijét, és mindjárt az ingét is. Meztelen melle úgy megemelkedik, hogy kétszer annyi zúduljon a tüdejébe a hidegből.

– Valaminek olyan jó szaga van!

– Illata, nem? – kuncog Emmi, s nyuszizik az odrával előre, oldalt, körbe.

– Nem ... Ez a nap ...

– Most? Nem is süt!

– Napszag van ...

– Télen!

– Mégis ... Bál is volt!

– I-igen ... volt...

– Napszagú!

– Én???

– Napszagú!

Most már lassabban. Ez nem futás. Bál után nincs fáradtság, de ha leülhetnének valahol... Kert, pad, kőpárkány, semmi. Egy fa alá talán... Ahol még sok mindent meg kellene mondani. Azt is, amit külön-külön is elmondanak önmagukban, akár úgy, hogy megcserélik egymást, és ki-ki a másik gondolatát ismétli... Hiszen annyira tudják – de azért egyszer még jó volna! Most, a bál után, a tánc utáni zsidbadással.

Legfőképpen azt, ami a legtávolabb van; olyan nagyon-nagyon messze még, hogy épp azért kell gondolniuk rá, hátha gyorsabban szaladnak majd a hetek ... Hogy iskola, egyelőre sokáig csak iskola – de utána?...

Emminél például egyetem, ez szentség. A papája így akarja.

– Te nem akarsz? – kérdezi Indián.

– És te?

– Én addig katona ...

– Az is kell. Minden csak kell, látod... így könnyebben múlik el az idő, amíg újra ...
– Te csak akkor tudsz várni, ha könnyebb?
– Buta vagy ... Fordítva! Könnyebb az egyetem, ha tudom, hogy a végére te is kész leszel a katonasággal!...

És közben igazán is megtanulhatja, ami a gitározáshoz elengedhetetlen. Mert egyébként boldogan mondaná Emmi, és a búcsúzáskor fogja is mondani biztosan, csak addig még hadd őrizze magában egy kicsit. Hogy mindegy, ki pengeti majd – „én úgy fogom érezni akkor is, hogy te játszol rajta ... és a te hangodat hallom” ...

Most azonban még csak a füttyös szoba ablakából kell integetni – bár majdnem olyan már innen is minden, mint amikor majd a vonatvágányok között imbolyogva, szerencsétlenül nyújtózik utána fölfelé, káromkodva is talán szégyenében, hogy olyan alacsony maradt, és messziről összeér még egyszer a kezük.

– Vigyázz magadra, Napszagú!

Emmi lehunyja majd a szemét, ezúttal teljesen. A frufuját is csak a szél libbentgeti a homlokából. Napszagú ... Szép szó, és szereti a szelet is.

– Te is ... – suttogja.

Brigi pedig Rozogának:

– Írok azonnal!

– Jó.

– Válaszolsz?

– Azt hiszem. Csupa nagybetűkkel!...

És Zsiráfnak is lesz egy-két szava Ficeréhez, bár ilyenkor szokatlanul nehezen jut eszébe valami hozzá illő bölcsesség.

– Ügyeljetek a közbiztonságra! – nyújtózik hosszú nyakával mindenki fölé. S a kölyök azonnal ránt egyet a pórázon, hogy figyelemre intse védencét.

– Hallottad?!

– Ne engedd emberek közé, mert elrontják!

– Bízd ide!

Végül tehát néhány szó Bip-Pim részéről is, Hárskúti Apródhoz:

– Vau-vau!

S a klasszikus neveléstudomány eredményeképpen a válasz bizony sokkal illedelmesebb, de azért éppoly egyértelmű, és legalább akkora meghatottságot leplez:

– Vau-vau!

A dízelmozdony pedig felhördül: mintha ezúttal sokkal jobban kellene erőlködni, hogy sikeresen beinduljon ...